

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

**ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2017 ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (Δ.Π.Χ.Α.)
& ΤΟΝ Ν. 3556/2007**

**Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας Α.Ε
ΑΡ. Γ.Ε.Μ.Η. 121578960000
ΩΡΩΠΟΥ 156 ΓΑΛΑΤΣΙ**

Ετήσια Οικονομική Έκθεση

Χρήσεως από 1^η Ιανουαρίου 2017 – 31^η Δεκεμβρίου 2017

Η παρούσα Ετήσια Οικονομική Έκθεση συντάχθηκε σύμφωνα με το Ν. 3556/2007, όπως αυτός έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα και τις επ' αυτού αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καθώς και τις διατάξεις του Κωδ. Νόμου 2190/1920 και περιλαμβάνει :

- α) τις δηλώσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ.2 του Ν.3556/2007)
- β) την Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένης της δήλωσης εταιρικής διακυβέρνησης
- γ) την Μη-Χρηματοοικονομική Κατάσταση Βάσει του Νόμου 4403/07.07.2016
- δ) τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσεως από 01.01.2017 έως 31.12.2017
- ε) την Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή
- στ) τις Εταιρικές Ανακοινώσεις – Γνωστοποιήσεις 2017
- ζ) τα Στοιχεία και τις Πληροφορίες της χρήσεως από 01.01.2017 έως 31.12.2017

Βεβαιώνεται ότι η παρούσα Ετήσια Οικονομική Έκθεση είναι αυτή η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της «**Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Α.Ε.**» στις 28.03.2018 και είναι αναρτημένη στο διαδίκτυο, στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.eydap.gr>.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	4
ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	5
1. ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	109
ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	111
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31 ^Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 & 2016	112
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31 ^Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 & 2016	112
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ 31 ^Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 & 2016	113
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ 1 ^Η Σ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31 ^Η Σ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 & 2016.....	114
ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ 1 ^Η Σ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31 ^Η Σ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 & 2016	115
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ 31 ^Η Σ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017	116
1. ΣΥΣΤΑΣΗ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ & ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	116
2. ΝΕΑ ΠΡΟΤΥΠΑ, ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΕΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ.....	119
3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	124
4. ΚΡΙΣΙΜΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΩΝ	135
5. ΕΣΟΔΑ	136
6. ΜΕΡΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ ΣΤΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ	136
7. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	139
8. ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)	140
9. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ).....	140
10. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)	140
11. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ.....	140
12. ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ	142
13. ΥΠΕΡΑΞΙΑ.....	142
14. ΛΟΙΠΕΣ ΑΥΛΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)	143
15. ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.....	143
16. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ.....	144
17. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ	144
18. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)	145
19. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΠΑΙΤΗΣΗ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)	146
20. ΥΛΙΚΑ, ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ & ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)	146
21. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΕΛΑΤΕΣ, ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)	147
22. ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)	148
23. ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	149
24. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	149
25. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	150
26. ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΑ ΚΕΡΔΗ ΕΙΣ ΝΕΟΝ	150
27. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ).....	151
28. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΚΡΕΜΟΔΙΚΙΕΣ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ).....	159
29. ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)	159
30. ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ	160
31. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ & ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	160
32. ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ	161
33. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ & ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ-ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	161
34. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)	162
35. ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΛΕΓΚΤΩΝ	162
36. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΓΙΩΝ «Ε.ΥΔ.Α.Π. ΝΠΔΔ»	163
37. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.....	163

38.	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	164
39.	ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΥΛΟΓΩΝ ΑΞΙΩΝ	167
40.	ΕΠΑΝΑΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ.....	167
2.	ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ.....	169
3.	ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ – ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ 2017	174
4.	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	175

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

(σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ.2 του ν.3556/2007)

Οι

1. Κωνσταντίνος Αντ. Παπαδόπουλος, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου
2. Ιωάννης Εμμ. Μπενίσης, Διευθύνων Σύμβουλος
3. Μιχαήλ Αδ. Σταυρουλάκης, ανεξάρτητο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, ειδικά προς τούτο ορισθείς από το Διοικητικό Συμβούλιο

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 του ν.3556/2007 δηλώνουμε εξ όσων γνωρίζουμε, ότι:

α. Οι συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις για τη διαχειριστική χρήση από 01.01.2017 έως 31.12.2017 της ΕΥΔΑΠ Α.Ε, που καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της ΕΥΔΑΠ Α.Ε και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο.

β. Η ετήσια Ενοποιημένη Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Αθήνα, 28 Μαρτίου 2018

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Το Μέλος του Δ.Σ

Κωνσταντίνος Αντ. Παπαδόπουλος
Α.Δ.Τ. Π 720446

Ιωάννης Εμμ. Μπενίσης
Α.Δ.Τ. ΑΒ 521661

Μιχαήλ Αδ. Σταυρουλάκης
Α.Δ.Τ. ΑΚ 231180

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Κυρίες και κύριοι μέτοχοι,

Σας υποβάλλουμε την ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου για την Εταιρική Χρήση από 01.01.2017 έως 31.12.2017 η οποία συντάχθηκε σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 107 παρ. 3 του Κ.Ν. 2190/1920, τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007, όπως αυτός έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα, καθώς και των κατ' εξουσιοδότηση του ίδιου Νόμου αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Στην παρούσα έκθεση απεικονίζονται οι επιδόσεις, η εξέλιξη και η θέση της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας Α.Ε., με το διακριτικό τίτλο ΕΥΔΑΠ Α.Ε. (εφεξής καλουμένη για λόγους συντομίας ως «Εταιρεία» ή «ΕΥΔΑΠ») και του Ομίλου. Γίνεται ο απολογισμός της ετήσιας περιόδου με αναφορά των σημαντικών γεγονότων που έλαβαν χώρα κατά την Οικονομική Χρήση 2017 και την επίδρασή τους στις Οικονομικές Καταστάσεις της ίδιας περιόδου, περιγράφονται οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες και παρατίθενται οι σημαντικές συναλλαγές που καταρτίστηκαν μεταξύ της Εταιρείας και των συνδεδεμένων με αυτήν προσώπων, σύμφωνα με το ΔΛΠ 24 όπως επίσης και των σημαντικότερων γεγονότων μετά τη λήξη της χρήσης. Επίσης περιλαμβάνεται και η Μη-Χρηματοοικονομική Κατάσταση της εταιρίας, βάσει του Νόμου 4403/07.07.2016.

Επιπλέον, η Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει την επεξηγηματική έκθεση της παρ. 7 του άρθρου 4 του ν. 3556/2007 καθώς και την Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Η χρήση του 2017 ολοκληρώθηκε με θετικά για την Εταιρεία αποτελέσματα, επιβεβαίωσε για ακόμη μια χρονιά, την σταθερή και κερδοφόρα πορεία της ΕΥΔΑΠ, χαρακτηρίστηκε από την έμπρακτη στήριξή της στις ευαίσθητες οικονομικά ομάδες που πλήττονται από την οικονομική κρίση αλλά και τον σχεδιασμό των επενδυτικών και επιχειρηματικών κινήσεων της Εταιρείας μέσω του Επιχειρηματικού Σχεδίου που εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο. Τα έργα που προγραμματίζονται, αναμένεται να δώσουν οριστικές λύσεις σε σοβαρά προβλήματα υποδομών όπως η έλλειψη αποχέτευσης στην Ανατολική Αττική, αλλά και να στηρίξουν την ελληνική οικονομία.

Κινητήρια δύναμη και αρωγός στο έργο της ΕΥΔΑΠ, είναι το ανθρώπινο δυναμικό της, το οποίο τόσα χρόνια με την εξειδικευμένη εμπειρία, την άριστη κατάρτισή του καθώς και την αγάπη με την οποία περιβάλλει την Εταιρεία, λειτουργεί καταλυτικά για την αναπτυξιακή της τροχιά.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η «Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας» (η «ΕΥΔΑΠ», ή η «Εταιρεία») είναι η μεγαλύτερη Εταιρεία στην Ελλάδα που δραστηριοποιείται στη διανομή και διαχείριση ύδατος καθώς και στην παροχή υπηρεσιών αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων.

Ιδρύθηκε το 1980 με το ν. 1068/80 «περί συστάσεως ενιαίου φορέα Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας» μετά από την συγχώνευση των δύο επιχειρήσεων Ελληνική Εταιρεία Υδάτων και Οργανισμός Αποχέτευσης Πρωτεύουσας.

Το 1999 με το ν.2744/1999 «Ρυθμίσεις θεμάτων της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας και άλλες διατάξεις» η ΕΥΔΑΠ περιήλθε στη σημερινή της νομική μορφή καθώς τα κυριότερα πάγια της Εταιρείας απορροφήθηκαν από την Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ, παραμένοντας στην ιδιοκτησία του Δημοσίου. Στην κυριότητα της Εταιρείας Παγίων ανήκουν τα φράγματα, οι ταμιευτήρες, τα εξωτερικά υδραγωγεία και αντλιοστάσια, καθώς και οι άλλες εγκαταστάσεις που εξασφαλίζουν την ασφαλή μεταφορά του νερού μέχρι τις εγκαταστάσεις στις οποίες γίνεται η επεξεργασία για την μετατροπή του σε πόσιμο. Με σύμβαση όμως που υπογράφηκε μεταξύ της ΕΥΔΑΠ και του Ελληνικού Δημοσίου, το Δεκέμβριο του 1999 η ΕΥΔΑΠ συνεχίζει να λειτουργεί τα υπόψη έργα για λογαριασμό της Εταιρείας Παγίων.

Τον Ιανουάριο του 2000, η Εταιρεία εισήλθε στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Η ΕΥΔΑΠ έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να παρέχει υπηρεσίες προμήθειας και διανομής νερού και υπηρεσίες αποχέτευσης στην περιοχή της Αττικής για 20 χρόνια ξεκινώντας από την ημερομηνία δημοσίευσης του Νόμου 2744/1999. Το δικαίωμα αυτό δεν είναι μεταβιβάσιμο και μπορεί να ανανεωθεί μετά από γραπτή συμφωνία της Εταιρείας με το Ελληνικό Δημόσιο.

Η δραστηριότητα της ΕΥΔΑΠ όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 68 του Ν.4313/2014 εκτείνεται στους δήμους της Περιφέρειας Αττικής, όπως αυτοί ορίζονται στο εδάφιο θ' της παρ. 3 του άρθρου 3 του Ν.3852/2010, πλην των Δήμων Αίγινας, Τροιζηνίας, Κυθήρων, Αγκιστρίου, Σπετσών, Ύδρας και Πόρου της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων της Περιφέρειας Αττικής.

Το πελατολόγιο της ΕΥΔΑΠ περιλαμβάνει περίπου 4.300.000 πελάτες (2.100.000 συνδέσεις) και παρέχει υπηρεσίες υδροδότησης μέσω των 10.000 χιλιομέτρων δικτύου ύδρευσης. Το δίκτυο αποχέτευσης έχει συνολικό μήκος περί τα 8.300 χιλιόμετρα. Επισημαίνεται ότι με το Ν. 2744/1999, η ευθύνη για την αποχέτευση των ομβρίων υδάτων και την αντιπλημμυρική προστασία στις περιοχές αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ περιήλθε στο τότε Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ, σήμερα δε, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, αρμόδιοι για τη μελέτη, κατασκευή, συντήρηση των έργων αποχέτευσης ομβρίων και των έργων αντιπλημμυρικής προστασίας εν γένει, όπως επίσης και για τον καθαρισμό των φρεατίων υδροσυλλογής, είναι η Περιφέρεια και οι ΟΤΑ.

Η νέα οργανωτική δομή της ΕΥΔΑΠ είναι διαμορφωμένη από τον Οκτώβριο του 2016. Στόχος της νέας δομής είναι η ομαλότερη και αποδοτικότερη λειτουργία της Εταιρείας με στόχο πάντα την βέλτιστη απόδοση προς όφελος των καταναλωτών, των μετόχων αλλά και των εργαζομένων. Διαμορφώθηκαν έξι Γενικές Διευθύνσεις με πιο εξειδικευμένο αντικείμενο έναντι τεσσάρων που υπήρχαν στην προηγούμενη οργανωτική δομή:

- Γενική Διεύθυνση Ύδρευσης
- Γενική Διεύθυνση Αποχέτευσης
- Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού
- Γενική Διεύθυνση Συντονισμού και Υποστηρικτικών Λειτουργιών
- Γενική Διεύθυνση Οικονομικού
- Γενική Διεύθυνση Πελατών

Η ΕΥΔΑΠ τροφοδοτεί την Αττική με ένα από τα πιο ποιοτικά νερά του κόσμου. Οι κύριες πηγές υδροληψίας και οι ταμειυτήρες που χρησιμοποιούνται, βρίσκονται σε αγνές περιοχές, απαλλαγμένες από γεωργική και βιομηχανική δραστηριότητα, με αποτέλεσμα η ελληνική πρωτεύουσα να τροφοδοτείται με άριστης ποιότητας νερό, ενώ η μεταφορά του γίνεται με φυσικό τρόπο μέσω βαρύτητας, με μικρή κατανάλωση ενέργειας.

Όραμά μας είναι να παραμείνουμε η μεγαλύτερη και πιο αξιόπιστη Εταιρεία στη διαχείριση του κύκλου του νερού, προσανατολισμένη πάντα στον Άνθρωπο, την Κοινωνία και το Περιβάλλον. Αποστολή μας είναι να παρέχουμε ποιοτικό και φθηνό πόσιμο νερό σε όλο και περισσότερους πολίτες και να το αποδίδουμε πίσω στο περιβάλλον καθαρό, μέσα από την αποτελεσματική διαχείριση όλων των διαθέσιμων πόρων, με κοινωνική ευαισθησία και με γνώμονα τη συνεισφορά μας στην κοινωνική ευημερία.

Η στρατηγική μας είναι βασισμένη στην επίτευξη μιας ισορροπημένης και αειφόρου ανάπτυξης προς όφελος του κοινωνικού συνόλου, των πελατών, των εργαζομένων, των μετόχων και όλων των εχόντων έννομο συμφέρον απ' αυτήν.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2017

I. Επισκόπηση Δραστηριοτήτων - Εξέλιξη κατανάλωσης νερού και τιμολογημένων εσόδων πώλησης νερού & χρήσης υπονόμων

Το έτος 2017 η συνολική κατανάλωση νερού (τιμολογημένη και μη τιμολογημένη) μειώθηκε κατά 18.629.470 m³ (-4,3%) σε σχέση με το έτος 2016, έναντι αύξησης κατά 3.552.494 m³ (0,8%) που σημειώθηκε το έτος 2016 σε σχέση με το έτος 2015. Η συνολική κατανάλωση νερού τα έτη 2015, 2016 και 2017 ήταν 427.602.694 m³, 431.155.188 m³ και 412.525.718 m³, αντίστοιχα.

Το έτος 2017 η τιμολογημένη κατανάλωση παρουσίασε μείωση κατά 1.066.401 m³ (-0,3%) σε σχέση με το έτος 2016, έναντι αύξησης κατά 1.919.070 m³ (0,6%) που σημειώθηκε το έτος 2016 σε σχέση με το έτος 2015. Η τιμολογημένη κατανάλωση νερού τα έτη 2015, 2016 και 2017 ήταν 306.446.238 m³, 308.365.308 m³ και 307.298.907 m³, αντίστοιχα.

Παράλληλα με τη μείωση της τιμολογημένης κατανάλωσης και της συνολικής κατανάλωσης του 2017, υπήρξε μείωση και της μη τιμολογημένης κατανάλωσης, δηλαδή της διαφοράς μεταξύ συνολικής κατανάλωσης και τιμολογημένης κατανάλωσης.

Συγκεκριμένα, το έτος 2017 η μη τιμολογημένη κατανάλωση μειώθηκε κατά 18.071.254 m³ (-16,4%) σε σχέση με το έτος 2016, ενώ το έτος 2016 η μη τιμολογημένη κατανάλωση είχε παρουσιάσει αύξηση κατά 2.521.193 m³ (2,3%) σε σχέση με το έτος 2015.

Τα έτη 2015, 2016 και 2017 η μη τιμολογημένη κατανάλωση ήταν 107.853.404 m³, 110.374.597 m³ και 92.303.343 m³, αντίστοιχα.

Επίσης, ουσιαστική μείωση κατά 3,2% ποσοστιαίες μονάδες παρουσίασε το ποσοστό της μη τιμολογημένης κατανάλωσης στη συνολική κατανάλωση του 2017. Συγκεκριμένα, στα έτη 2015, 2016 και 2017 το ποσοστό της μη τιμολογημένης κατανάλωσης στη συνολική κατανάλωση ήταν 25,2%, 25,6% και 22,4%, αντίστοιχα.

Αναφορικά με τις βασικές κατηγορίες πελατών, η τιμολογημένη κατανάλωση νερού με γενικό τιμολόγιο, που αντιπροσωπεύει και τη μεγαλύτερη κατηγορία πελατών - την κατηγορία των οικιακών καταναλωτών - παρουσίασε μείωση κατά 303.801 m³ (-0,2%) σε σχέση με το έτος 2016, έναντι μείωσης 1.828.761 m³ (-0,9%) που σημειώθηκε το έτος 2016 σε σχέση με το έτος 2015. Η κατανάλωση νερού με γενικό τιμολόγιο τα έτη 2015, 2016 και 2017 ήταν 194.629.715 m³, 192.800.954 m³ και 192.497.153 m³, αντίστοιχα.

Επίσης, το έτος 2017, η τιμολογημένη κατανάλωση νερού για ενίσχυση δικτύων ΟΤΑ, που αντιπροσωπεύει και τη δεύτερη σημαντικότερη κατηγορία τιμολογίου, παρουσίασε αύξηση κατά 357.317 m³ (0,5%) σε σχέση με το έτος 2016, έναντι αύξησης κατά 3.514.205 m³ (5,7%) που σημειώθηκε το έτος 2016 σε σχέση με το έτος 2015. Η τιμολογημένη κατανάλωση νερού για ενίσχυση δικτύων ΟΤΑ τα έτη 2015, 2016 και 2017 ήταν 62.000.704 m³, 65.514.909 m³ και 65.872.226 m³, αντίστοιχα.

Η τιμολογημένη κατανάλωση νερού των πελατών με βιομηχανικό και επαγγελματικό τιμολόγιο, παρουσίασε μείωση κατά 1.116.063 m³ (-4,9%) σε σχέση με το έτος 2016, έναντι αύξησης 273.864 m³ (1,2%) που σημειώθηκε το έτος 2016 σε σχέση με το έτος 2015. Η τιμολογημένη κατανάλωση νερού με βιομηχανικό και επαγγελματικό τιμολόγιο τα έτη 2015, 2016 και 2017 ήταν 22.405.052 m³, 22.678.916 m³ και 21.562.853 m³, αντίστοιχα.

Η τιμολογημένη κατανάλωση νερού των πελατών με τιμολόγιο Δημοσίου - ΟΤΑ παρουσίασε αύξηση κατά 94.826 m³ (0,5%) σε σχέση με το έτος 2016, έναντι αύξησης κατά 468.729 m³ (2,7%) που σημειώθηκε το έτος 2016 σε σχέση με το έτος 2015. Η τιμολογημένη κατανάλωση νερού των πελατών Δημοσίου - ΟΤΑ τα έτη 2015, 2016 και 2017 ήταν 17.491.777 m³, 17.960.506 m³ και 18.055.332 m³, αντίστοιχα.

Τέλος, το έτος 2017, η τιμολογημένη κατανάλωση νερού των πελατών με διάφορα λοιπά τιμολόγια παρουσίασε μείωση κατά 98.680 m³ (-1,0%) σε σχέση με το έτος 2016, έναντι μείωσης κατά 508.967 m³ (5,1%) που σημειώθηκε το έτος 2016 σε σχέση με το έτος 2015. Η τιμολογημένη κατανάλωση νερού των πελατών με λοιπά τιμολόγια τα έτη 2015, 2016 και 2017 ήταν 9.918.990 m³, 9.410.023 m³ και 9.311.343 m³, αντίστοιχα.

Η συμβολή της μεταβολής της τιμολογημένης κατανάλωσης κάθε επιμέρους κατηγορίας τιμολογίου στη συνολική μείωση της τιμολογημένης κατανάλωσης, η οποία ανέρχεται σε 1.066.401 m³, αποτυπώνεται στον ακόλουθο πίνακα (Π1) και στο ακόλουθο διάγραμμα:

1. Μεταβολή τιμολογημένης κατανάλωσης του έτους 2017 κατά γενική κατηγορία τιμολογίου σε σχέση με την τιμολογημένη κατανάλωση του έτους 2016

Κατηγορία Τιμολογίου	Μεταβολή (σε κ.μ.)	Μεταβολή (%)
Γενικό	-303.801	-0,2
Βιομηχανικό - Επαγγελματικό	-1.116.063	-4,9
Δημοσίου - ΟΤΑ	94.826	0,5
Ενίσχυσης Δικτύου ΟΤΑ	357.317	0,5
Λοιπά τιμολόγια	-98.680	-1,0
Συνολική Μεταβολή Τιμολογημένης Κατανάλωσης	-1.066.401	-0,3

Στον ακόλουθο πίνακα απεικονίζεται η εξέλιξη της τιμολογημένης κατανάλωσης (σε κυβικά μέτρα), καθώς και η αναλογία στη συνολική τιμολογημένη κατανάλωση, ως προς τις κυριότερες κατηγορίες τιμολογίων, για τα έτη 2015, 2016 και 2017:

2. Κατανομή Τιμολογημένης Κατανάλωσης (κ.μ.)			
Κατηγορία Τιμολογίου	2015	2016	2017
Γενικό	194.629.715	192.800.954	192.497.153
Βιομηχανικό - Επαγγελματικό	22.405.052	22.678.916	21.562.853
Δημοσίου - ΟΤΑ	17.491.777	17.960.506	18.055.332
Ενίσχυση Δικτύων ΟΤΑ	62.000.704	65.514.909	65.872.226
Λοιπά τιμολόγια	9.918.990	9.410.023	9.311.343
Σύνολο	306.446.238	308.365.308	307.298.907

Αντιστοίχως, στον ακόλουθο πίνακα απεικονίζεται η κατανομή της τιμολογημένης κατανάλωσης σε σχετικούς όρους (%), ως προς τις κυριότερες κατηγορίες τιμολογίων, για τα έτη 2015, 2016 και 2017:

3. Μερίδια Τιμολογημένης Κατανάλωσης			
Κατηγορία Τιμολογίου	2015	2016	2017
Γενικό	64%	63%	63%
Βιομηχανικό - Επαγγελματικό	7%	7%	7%
Δημοσίου - ΟΤΑ	6%	6%	6%
Ενίσχυση Δικτύων ΟΤΑ	20%	21%	21%
Λοιπά τιμολόγια	3%	3%	3%
Σύνολο	100,00%	100,00%	100,00%

Στον ακόλουθο πίνακα απεικονίζεται η εξέλιξη των εσόδων πώλησης νερού, ως προς τις κυριότερες κατηγορίες τιμολογίων, για τα έτη 2015, 2016 και 2017:

4. Κατανομή τιμολογημένων εσόδων πώλησης νερού (€)			
Κατηγορία Τιμολογίου	2015	2016	2017
Γενικό	151.968.242	150.064.348	149.468.226
Βιομηχανικό - Επαγγελματικό	17.944.439	18.207.752	17.667.222
Δημοσίου - ΟΤΑ	17.566.014	18.009.818	18.114.432
Ενίσχυση Δικτύων ΟΤΑ	30.372.004	32.068.997	32.241.664
Λοιπά τιμολόγια	3.799.393	3.864.987	3.622.564
Σύνολο	221.650.092	222.215.902	221.114.108

Στον ακόλουθο πίνακα απεικονίζεται η εξέλιξη των εσόδων χρήσης υπονόμων, καθώς και η αναλογία στο σύνολο των εσόδων χρήσης υπονόμων, ως προς τις κυριότερες κατηγορίες τιμολογίων, για τα έτη 2015, 2016 και 2017:

5. Κατανομή τιμολογημένων εσόδων χρήσης υπονόμων (€)			
Κατηγορία Τιμολογίου	2015	2016	2017
Γενικό	83.931.076	84.062.212	83.576.041
Βιομηχανικό – Επαγγελματικό	7.046.297	7.050.546	7.112.298
Δημοσίου – ΟΤΑ	6.836.712	6.551.551	6.735.978
Ενίσχυση Δικτύων ΟΤΑ	0	0	0
Λοιπά τιμολόγια	41.187	38.899	42.014
Σύνολο	97.855.272	97.703.208	97.466.331

Στη συνέχεια, στον ακόλουθο πίνακα απεικονίζεται η εξέλιξη των εσόδων πώλησης νερού & χρήσης υπονόμων, ως προς τις κυριότερες κατηγορίες τιμολογίων, για τα έτη 2015, 2016 και 2017.

6. Κατανομή τιμολογημένων εσόδων πώλησης νερού και χρήσης υπονόμων (€)			
Κατηγορία Τιμολογίου	2015	2016	2017
Γενικό	235.899.318	234.126.560	233.044.267
Βιομηχανικό – Επαγγελματικό	24.990.736	25.258.298	24.779.520
Δημοσίου – ΟΤΑ	24.402.726	24.561.369	24.850.410
Ενίσχυση Δικτύων ΟΤΑ	30.372.004	32.068.997	32.241.664
Λοιπά τιμολόγια	3.840.580	3.903.886	3.664.578
Σύνολο	319.505.364	319.919.110	318.580.439

Στον ακόλουθο πίνακα απεικονίζεται η ποσοστιαία κατανομή της τιμολογημένης ποσότητας νερού που τιμολογείται με το γενικό τιμολόγιο, ως προς τα κλιμάκια τιμολόγησης του γενικού τιμολογίου:

7. Κατανομή τιμολογημένης ποσότητας νερού με Γενικό Τιμολόγιο σε κλιμάκια τιμολόγησης (%)			
Κλιμάκια Γενικού Τιμολογίου	2015	2016	2017
1 ^ο Κλιμάκιο (1-15 m ³ ανά τρίμηνο)	49,75%	49,28%	49,69%
2 ^ο Κλιμάκιο (16-60 m ³ ανά τρίμηνο)	43,70%	43,89%	43,56%
3 ^ο Κλιμάκιο (61-81 m ³ ανά τρίμηνο)	2,53%	2,74%	2,62%
4 ^ο Κλιμάκιο (82-105 m ³ ανά τρίμηνο)	1,11%	1,16%	1,11%
5 ^ο Κλιμάκιο (>105 m ³ ανά τρίμηνο)	2,92%	2,93%	3,02%

Ο ανωτέρω πίνακας εκφράζει το ποσοστό της τιμολογημένης ποσότητας νερού με το γενικό τιμολόγιο που τιμολογείται σε κάθε κλιμάκιο τιμολόγησης.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται το μέσο έσοδο πώλησης νερού ανά τιμολογημένο κυβικό μέτρο, των ετών 2015, 2016 και 2017, για τις κυριότερες κατηγορίες τιμολογίων :

8. Μέσο Έσοδο πώλησης νερού ανά τιμολογημένο κυβικό μέτρο			
Κατηγορία Τιμολογίου	2015	2016	2017
Γενικό	0,78	0,78	0,78
Βιομηχανικό – Επαγγελματικό	0,80	0,80	0,82
Δημοσίου – ΟΤΑ	1,00	1,00	1,00
Ενίσχυση Δικτύων ΟΤΑ	0,49	0,49	0,49
Λοιπά τιμολόγια	0,38	0,41	0,39
Σύνολο	0,72	0,72	0,72

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται το μέσο έσοδο χρήσης υπονόμων ανά τιμολογημένο κυβικό μέτρο για τις κυριότερες κατηγορίες τιμολογίων :

9. Μέσο Έσοδο χρήσης υπονόμων ανά τιμολογημένο κυβικό μέτρο			
Κατηγορία Τιμολογίου	2015	2016	2017
Γενικό	0,43	0,44	0,43
Βιομηχανικό – Επαγγελματικό	0,31	0,31	0,33
Δημοσίου – ΟΤΑ	0,39	0,36	0,37
Ενίσχυση Δικτύων ΟΤΑ	0,00	0,00	0,00
Λοιπά τιμολόγια	0,00	0,00	0,00
Σύνολο	0,32	0,32	0,32

Τέλος, στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται το συνολικό μέσο έσοδο πώλησης νερού & χρήσης υπονόμων ανά τιμολογημένο κυβικό μέτρο για τις κυριότερες κατηγορίες τιμολογίων :

Κατηγορία Τιμολογίου	2015	2016	2017
Γενικό	1,21	1,21	1,21
Βιομηχανικό – Επαγγελματικό	1,12	1,11	1,15
Δημοσίου – ΟΤΑ	1,40	1,37	1,38
Ενίσχυση Δικτύων ΟΤΑ	0,49	0,49	0,49
Λοιπά τιμολόγια	0,39	0,41	0,39
Σύνολο	1,04	1,04	1,04

Για το έτος 2017 και ειδικά για το τιμολόγιο ενίσχυσης δικτύου σημειώνουμε ότι, ενώ το 21% της τιμολογημένης ποσότητας νερού τιμολογείται με τιμολόγιο ενίσχυσης δικτύου, τα έσοδα πώλησης νερού από το τιμολόγιο ενίσχυσης δικτύου ανέρχονται μόλις στο 15% των εσόδων πώλησης νερού. Αυτό ερμηνεύεται από το γεγονός ότι το μέσο έσοδο πώλησης νερού ανά κυβικό μέτρο του τιμολογίου ενίσχυσης δικτύου (€0,49) είναι κατά 32% χαμηλότερο του γενικού μέσου εσόδου ανά κυβικό μέτρο πώλησης νερού (€ 0,72).

II. Παρουσίαση βασικών οικονομικών αποτελεσμάτων της Εταιρείας

Ο κύκλος εργασιών της Εταιρείας διαμορφώθηκε στα 327,3 εκατ. € από 328,8 εκατ. € το 2016 παρουσιάζοντας μείωση κατά 0,5% (-1,5 εκατ. €). Συνολικά από τις κύριες δραστηριότητές της, (ύδρευση και αποχέτευση) η Εταιρεία παρουσίασε μείωση εσόδων κατά 2,3 εκατ. € (-0,7%).

Ειδικότερα, τα έσοδα από παροχή νερού και σχετιζόμενες υπηρεσίες παρουσίασαν μείωση κατά 0,9 εκατ. € (-0,4%), όπως και τα έσοδα από υπηρεσίες αποχέτευσης κατά 1,5 εκατ. € (-1,4%). Μείωση παρουσίασαν επίσης και τα έσοδα από πώληση ηλεκτρικής ενέργειας κατά 74 χιλ. € (-3,6%). Αντίθετα αύξηση παρουσιάστηκε στα έσοδα από κατασκευές για λογαριασμό τρίτων κατά 463 χιλ. € αλλά και στα έσοδα από πωλήσεις αποθεμάτων κατά 452 χιλ. €.

Το συνολικό λειτουργικό κόστος της Εταιρείας (δηλαδή το άθροισμα του Κόστους Πωληθέντων, των Εξόδων Λειτουργίας Διοίκησης και των Εξόδων Λειτουργίας Διάθεσης) παρουσίασε αύξηση κατά 1,1% ή 3,2 εκατ. € και διαμορφώθηκε στα 281,5 εκατ. € από 278,3 εκατ. € το 2016. Ειδικότερα, αύξηση παρουσίασε το κόστος πωληθέντων κατά 1,8 εκατ. € (+1,0%) και διαμορφώθηκε στα 184,5 εκατ. € από 182,6 εκατ. € το 2016, όπως και τα έξοδα διάθεσης που επίσης αυξήθηκαν κατά 2,5 εκατ. € (+9,3%), ενώ σε αντίθετη κατεύθυνση κινήθηκαν τα Έξοδα Λειτουργίας Διοίκησης που παρουσίασαν μείωση κατά 1,2 εκατ. € (-1,8%).

Το αποτέλεσμα αυτών των εξελίξεων ήταν να μειωθεί το Μικτό Περιθώριο Κέρδους της Εταιρείας κατά 3,3 εκατ. € (-2,3%) και να διαμορφωθεί στα 142,8 εκατ. € από 146,2 εκατ. το 2016. Το μικτό περιθώριο κέρδους ως ποσοστό επί του κύκλου εργασιών μειώθηκε στο 43,6% το 2017 από 44,5% το 2016.

Τα άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως παρέμειναν σταθερά στα 3,8 εκατ. €. Στα έσοδα αυτά περιλαμβάνεται πλήθος κατηγοριών εσόδων, όπως έσοδα από δικαστικές δαπάνες, επιδοτήσεις ΟΑΕΔ για επιμόρφωση προσωπικού και πρακτική άσκηση φοιτητών, καταπτώσεις εγγυήσεων-ποινικών ρητρών, επιχορηγήσεις ερευνητικών προγραμμάτων, λοιπά έκτακτα και ανόργανα έσοδα, έσοδα προηγούμενων χρήσεων, κέρδη από εκποίηση υλικών, έσοδα από παροχή υπηρεσιών σε τρίτους κτλ.

Σε ότι αφορά την εξέλιξη των Λειτουργικών Εξόδων της Εταιρείας (δηλαδή το άθροισμα του Κόστους Πωληθέντων, των Εξόδων Λειτουργίας Διοίκησης και των Εξόδων Λειτουργίας Διάθεσης) ανάλογα με το είδος τους παρουσιάστηκαν αυξήσεις στις αμοιβές & έξοδα προσωπικού (+7%), στα διάφορα έξοδα (+40%), στις αμοιβές και τα έξοδα τρίτων (+4%), αλλά και στις αναλώσεις υλικών (+21%), ενώ μειώσεις παρουσιάστηκαν σε όλες τις άλλες κατηγορίες εξόδων, όπως, στις διάφορες προβλέψεις (-30%), στις παροχές τρίτων (-11%) και στις αποσβέσεις (-2%). Τέλος το Κόστος Ιδιοκατασκευών (στοιχείο μειωτικό του συνολικού κόστους) παρουσίασε αύξηση κατά 104%.

Ειδικότερα σε ότι αφορά τις αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού παρουσιάστηκε συνολική αύξηση κατά 8,5 εκατ. € με αποτέλεσμα να διαμορφωθούν στα 128,2 εκατ. έναντι 119,7 εκατ. € το 2016.

Η αύξηση αυτή οφείλεται στη μεγάλη μεταβολή των προβλέψεων για τις παροχές των εργαζομένων (εκτός της υγειονομικής περίθαλψης) κατά 11,5 εκατ. € (+245%). Η αύξηση αυτή συνδέεται με την αναγνώριση κατά το 2017, 11,8 εκατ. € ως επιπρόσθετου κόστους προϋπηρεσίας για την εφάπαξ αποζημίωση των εργαζομένων. Η αναγνώριση αυτή σχετίζεται με προηγούμενες δικαστικές αποφάσεις, στις οποίες συνταξιούχοι της Εταιρείας διεκδίκησαν αναλογίες δώρων στην αποζημίωση τους και δικαιώθηκαν, δημιουργώντας έτσι την ανάγκη αναθεώρησης της προϋπάρχουσας αναλογιστικής εκτίμησης.

Σε ότι αφορά τις υπόλοιπες κατηγορίες των αμοιβών και εξόδων προσωπικού, οι μισθοί και τα ημερομίσθια παρουσίασαν αύξηση κατά 265 χιλ. € (+0,3%) και διαμορφώθηκαν στα 81,6 εκατ. € από 81,3 εκατ. € το 2016, οι εργοδοτικές εισφορές μειώθηκαν κατά 78 χιλ. € (-0,4%), τα λοιπά έξοδα για το προσωπικό μειώθηκαν κατά 2,7 εκατ. (-31,8%) ενώ και οι προβλέψεις για υγειονομική περίθαλψη μειώθηκαν κατά 438 χιλ. € (-7,4%).

Σε ότι αφορά το δεύτερο μεγαλύτερο σε μεταβολή έξοδο, τα διάφορα έξοδα, θα πρέπει να σημειωθεί ότι αυτά αποτελούνται από φόρους και τέλη (εκτός του φόρου εισοδήματος), υλικά άμεσης ανάλωσης, έξοδα προβολής και διαφήμισης, έξοδα μεταφορών, δωρεές-επιχορηγήσεις και λοιπά διάφορα έξοδα. Τα τελευταία συνδέονται κυρίως με επιδικασθέντες τόκους δικαστικών υποθέσεων, κόστη απόθεσης των εσχαρισμάτων των Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων προς τον ΕΔΣΝΑ (Ειδικός Διαβαθμιδικός Σύνδεσμος Νομού Αττικής) και με τις αγορές ενσώματων παγίων για ιδιοπαραγόμενα έργα. Οι τελευταίες αυξήθηκαν στα 5.216 χιλ. € από 227 χιλ. € το 2016 με αποτέλεσμα, το σύνολο των διαφόρων εξόδων να παρουσιάσει αύξηση κατά περίπου 5,5 εκατ. € (+40%). Στις υπόλοιπες κατηγορίες των διάφορων εξόδων παρουσιάστηκαν αυξήσεις στου φόρους – τέλη κατά 1,2 εκατ. € (+18%) και μειώσεις των εξόδων προβολής και διαφήμισης κατά 759 χιλιάδες € (-43%) και των υλικών άμεσης ανάλωσης κατά 540 χιλ.€ (-21%).

Αυξητικά κινήθηκαν οι αμοιβές και τα έξοδα τρίτων κατά +1,8 εκατ. € (+4%) και διαμορφώθηκαν στα 47,3 εκατ. € από 45,5 εκατ. € το 2016, παρά το γεγονός ότι παρουσιάστηκε μείωση των σχετικών εξόδων στο ΚΕΛΨ (-666 χιλ. € ή -2%), στο ΚΕΛΜ (-414 χιλ. ή -20%) και στο Δίκτυο Ύδρευσης (-954 χιλ. € ή -29%). Στις υπόλοιπες οργανωτικές μονάδες παρουσιάστηκε αύξηση κατά 3,9 εκατ. € (+33%) με κυριότερες, αυτές στη Διεύθυνση Υδροληψίας κατά 1,3 εκατ. €, στη Διεύθυνση Αποχέτευσης κατά 0,9 εκατ. €, στη Διεύθυνση Προμηθειών κατά 0,6 εκατ. €, στη Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών και τις Υπηρεσίες της κατά 0,5 εκατ. € καθώς και στην Υπηρεσία Ασφάλειας Εγκαταστάσεων κατά 0,3 εκατ. €.

Αντίθετα μειωτικά κινήθηκαν οι παροχές τρίτων καθώς υποχώρησαν στα 35,3 εκατ. € από 39,8 εκατ. € το 2016. Όλες οι κατηγορίες δαπανών των παροχών τρίτων με εξαίρεση αυτής του φυσικού αερίου υποχώρησαν. Ειδικότερα μείωση παρουσίασαν οι δαπάνες, για ηλεκτρικό ρεύμα κατά περίπου 2 εκατ. € (-12%), για επισκευές-συντηρήσεις κατά 1,9 εκατ. € (-29%), για ταχυδρομικά-τηλεπικοινωνίες κατά 410 χιλ. € (-7%) και οι λοιπές παροχές τρίτων κατά 294 χιλ. € (-14%). Οι δαπάνες για ενοίκια παρέμειναν αμετάβλητες, ενώ οι δαπάνες για φυσικό αέριο παραγωγής παρουσίασαν αύξηση κατά 60 χιλ. (+13%).

Την ίδια μείωση ακολούθησαν και οι διάφορες προβλέψεις, οι οποίες από 18,9 εκατ. € το 2016 διαμορφώθηκαν σε 13,1 εκατ. € το 2017. Στις διάφορες προβλέψεις η Εταιρεία περιλαμβάνει τις προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων (5,9 εκατ. € το 2017 από 5,4 εκατ. € το 2016) τις προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις (7 εκατ. € το 2017 έναντι 13,5 εκατ. € το 2016) και τις προβλέψεις για απαξίωση αποθεμάτων (206 χιλ. € το 2017 έναντι 1.137 € το 2016).

σε χιλιάδες €	Προβλέψεις Χρήσης Επισφαλών Πελατών	Προβλέψεις Χρήσης Επίδικων Υποθέσεων
2013	-59.953	31.025
2014	13.866	3.008
2015	7.708	11.117
2016	6.313	13.515
2017	5.915	6.993

Από τις προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων οι προβλέψεις για επισφαλείς πελάτες (έξοδο) διαμορφώθηκαν σε 5,9 εκατ. € από 6,3 εκατ. € το 2016, ενώ πραγματοποιήθηκαν και προβλέψεις για λοιπούς χρεώστες (έξοδο) ύψους 27.600 χιλ. € έναντι πρόβλεψης -1 εκατ. € το 2016.

Το ποσοστό των προβλέψεων για επισφαλείς πελάτες επί του υπολοίπου των πελατών προ της πρόβλεψης για επισφάλειες αυξήθηκε στο 20% από 17% το 2015. Ιστορικά το ποσοστό αυτό έχει κυμανθεί από 11% έως και 22% κατά την τελευταία δεκαετία.

σε χιλιάδες €	Υπόλοιπο Επισφαλών Πελατών	Υπόλοιπο Πελατών προ Πρόβλεψης Επισφαλειών	Μερίδιο
	(1)	(2)	(3)=(1)/(2)
2013	25.710	228.891	11%
2014	37.585	240.699	16%
2015	45.293	269.794	17%
2016	51.606	259.045	20%
2017	57.521	273.476	21%

Σε ότι αφορά τις προβλέψεις για δικαστικές υποθέσεις (έξοδο) αυτές διαμορφώθηκαν στα 7 εκατ. € περίπου, με αποτέλεσμα οι προβλέψεις για επίδικες στην κατάσταση οικονομικής θέσης να ανέλθουν στα 35,2 εκατ. € το 2017 από 41,7 εκατ. € το 2016. Κατά το 2017 η Εταιρεία προέβη σε υλοποίηση της υπ' αριθμό 19105/21.12.2016 απόφασης του Δ.Σ., που αφορούσε συμβιβαστική επίλυση ομαδικών εργατικών διαφορών ύψους 17 εκατ. περίπου. Το ποσό αυτό στο τέλος του 2016 είχε μεταφερθεί για καταβολή στις λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Επιπροσθέτως με την απόφαση 19224/24.05.2017 του Δ.Σ. προέβη σε συμβιβαστική επίλυση επιπρόσθετου ποσού 13 εκατ. περίπου. Στο τέλος του 2017 και από τις δύο αποφάσεις έχει παραμείνει ποσό ύψους 1,8 εκατ. €, περίπου, στις λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς καταβολή. Συνολικά η Εταιρεία προχώρησε στο σχηματισμό νέας πρόβλεψης για εργατικές υποθέσεις ύψους 6.951 χιλ. € και για αστικές υποθέσεις ύψους 42 χιλ. €.

Τέλος στις υπόλοιπες κατηγορίες εξόδων, οι αναλώσεις υλικών αυξήθηκαν κατά 1.326 χιλιάδες € (+21%) όπως και το κόστος ιδιοκατασκευών (στοιχείο μειωτικό των εξόδων) που παρουσίασε αύξηση κατά 3.209 χιλιάδες € (+104%).

Σε σχέση με τα λοιπά έξοδα (που είναι όλα τα έξοδα που δεν κατανέμονται σε λειτουργίες, εκτός δηλαδή του Κόστους Πωληθέντων, των Εξόδων Λειτουργίας Διοίκησης και των Εξόδων Λειτουργίας Διάθεσης) παρουσιάστηκε μείωση κατά 2,6 εκατ. € (-60%) και διαμορφώθηκαν στα 1,8 εκατ. € από 4,3 εκατ. € το 2016. Τα έξοδα αυτά περιλαμβάνουν συνήθως τις αποζημιώσεις από ατυχήματα και ζημιές δικτύου, διάφορες φορολογικές επιβαρύνσεις, λοιπές προσαυξήσεις και πρόστιμα κτλ. Επίσης περιλαμβάνουν και τις εξοδοποιήσεις μελετών ή/και έργων προηγούμενων περιόδων. Στην τρέχουσα χρήση πραγματοποιήθηκαν εξοδοποιήσεις 0,7 εκατ. €, ενώ κατά το 2016 έγιναν εξοδοποιήσεις 2,4 εκατ. €.

Το ολικό αποτέλεσμα των ανωτέρω μεταβολών ήταν η πτώση στην των κερδών προ φόρων χρηματοδοτικών επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων (EBITDA) της Εταιρείας κατά 2,6 εκατ. € (-3,0%) που διαμορφώθηκαν στα 84,7 εκατ. € από 87,3 εκατ. € το 2016. Το EBITDA margin μειώθηκε στο 25,9% από 26,6% το 2016.

Οι αποσβέσεις χρήσης παρουσίασαν μείωση κατά -1,6% ή -0,6 εκατ. € και διαμορφώθηκαν στα 36,8 εκατ. € από 37,4 εκατ. € το 2016. Η μικρή αυτή μείωση οφείλεται κυρίως στη μείωση των αποσβέσεων ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων καθώς οι αποσβέσεις επιχορηγήσεων και συμμετοχών καταναλωτών παρέμειναν ουσιαστικά αμετάβλητες.

Η πτώση του EBITDA επηρέασε τα κέρδη προ φόρων χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (EBIT) της Εταιρείας, τα οποία παρουσίασαν μείωση κατά 2,1 εκατ. € (-4,1%) και διαμορφώθηκαν στα 47,9 εκατ. € από 49,9 εκατ. € το 2016. Το EBIT margin διαμορφώθηκε στο 14,6 % από 15,2% το 2016.

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα παρουσίασαν μείωση κατά 89% και διαμορφώθηκαν στα 0,5 εκατ. € από 4,4 εκατ. € το 2016. Σημειώνεται ότι το 2016 υπήρξαν σημαντικά αυξημένοι διακανονισμοί οφειλών με τους ΟΤΑ. Οι διακανονισμοί αυτοί όταν αρχικά συνάπτονται, προκαλούν χρηματοοικονομικό έξοδο που είναι ίσο με τη διαφορά της προεξοφλημένης αξίας των δόσεων που διακανονίζονται με τους ΟΤΑ από την ονομαστική τους αξία, σύμφωνα με το ΔΛΠ 39. Η διαφορά μεταξύ παρούσας αξίας με την αντίστοιχη της ονομαστική μεταφέρεται στα χρηματοοικονομικά έξοδα τη στιγμή του διακανονισμού και με την αποπληρωμή των δόσεων εγγράφονται σταδιακά χρηματοοικονομικά έσοδα ίσης αξίας με την διαφορά αυτή.

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα σημείωσαν αύξηση κατά 38% και ανήλθαν στα 19,1 εκατ. € από 13,9 εκατ. € το 2016. Τα χρηματοοικονομικά έσοδα αποτελούνται κυρίως από τις προσαυξήσεις ληξιπρόθεσμων οφειλών των πελατών και από τους

τόκους/προσόδους επί των προϊόντων στα οποία είναι τοποθετημένα τα ταμειακά διαθέσιμα (λογαριασμός ταμειακής διαχείρισης της Τράπεζας της Ελλάδος και προθεσμιακές καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων).

Παρά το γεγονός ότι τόσο τα κέρδη προ φόρων χρηματοδοτικών επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων (EBITDA) όσο και τα κέρδη προ φόρων χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (EBIT) παρουσίασαν μείωση, τα κέρδη προ φόρων της Εταιρείας αυξήθηκαν σημαντικά στα 66,5 εκατ. € από 41,3 εκατ. € το 2016 σημειώνοντας αύξηση κατά 61%. Ωστόσο θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα αποτελέσματα του 2016 είχαν επιβαρυνθεί από την αναγνώριση ζημιάς απομείωσης ύψους 18,1 εκατ. €, λόγω της σημαντικής μείωσης της επένδυσης της Εταιρείας σε μετοχές της Τράπεζα Αττικής.

Ο φόρος εισοδήματος διαμορφώθηκε στα 23 εκατ. € από 17,3 εκατ. € το 2016, αυξημένος κατά 5,7 εκατ. € ή +33% και τα κέρδη μετά από φόρους της Εταιρείας, παρουσίασαν μεγάλη άνοδο κατά +81% και έφθασαν στα 43,5 εκατ. € από 24,1 εκατ. € το 2016. Το καθαρό περιθώριο κέρδους αυξήθηκε στο 13,3% από 7,3% το 2016.

Οι Καθαρές Λειτουργικές Ταμιακές εισροές για τον όμιλο αυξήθηκαν από 52,4 εκατ. € το 2016 σε 68,3 εκατ. € το 2017. Θα πρέπει όμως να σημειωθεί η σημαντική πτώση των υποχρεώσεων κατά 17 εκατ. €, η οποία σχετίζεται κυρίως με τη συμβιβαστική επίλυση των ομαδικών εργατικών διαφορών που προαναφέρθηκαν.

Οι Καθαρές Επενδυτικές Ταμιακές ροές για τον όμιλο διαμορφώθηκαν σε εκροή 3,8 εκατ. €, ενώ το 2016 υπήρχε εκροή ύψους 400 χιλιάδων €. Η αγορά ενσώματων ακινητοποιήσεων παρουσίασε αύξηση από 8,4 εκατ. € το 2016 σε 15 εκατ. € το 2017, συνοδευόμενη από αύξηση και της είσπραξης επιχορηγήσεων και συμμετοχών τρίτων από 1,3 εκατ. € το 2016 σε 4,6 εκατ. € το 2017. Σε ότι αφορά τους τόκους εισπραχθέντες παρουσιάστηκε μικρή μείωση, από 7,6 εκατ. € το 2016 σε 7,3 εκατ. € το 2017.

Τέλος οι Ελεύθερες Ταμιακές Ροές της Επιχείρησης¹ (Free Cash Flows to the Firm) για τον όμιλο, διαμορφώθηκαν στα 64,5 εκατ. € από 52 εκατ. € το 2016.

Ανάλυση της Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων (Return on Equity) σε 5 επιμέρους παράγοντες (για τον Όμιλο)²			
	2017	2016	2015
ROE	4,70%	2,57%	4,62%
Tax Burden	0,65	0,58	0,78
Interest Burden	1,39	0,83	1,29
EBIT Margin	14,61%	15,18%	13,48%
Asset Turnover	0,21	0,21	0,21
Leverage	1,67	1,67	1,65

όπου $ROE = \text{Κέρδη μετά από φόρους} / \text{Μ.Ο. Ιδίων Κεφαλαίων}$
 $Tax Burden = \text{Κέρδη μετά από φόρους} / \text{Κέρδη προ Φόρων}$
 $Interest Burden = \text{Κέρδη προ Φόρων} / \text{EBIT}$
 $EBIT Margin = \text{EBIT} / \text{Κύκλος Εργασιών}$
 $Asset Turnover = \text{Κύκλος Εργασιών} / \text{Μ.Ο Ενεργητικού}$
 $Leverage = \text{Μ.Ο Ενεργητικού} / \text{Μ.Ο Ιδίων Κεφαλαίων}$

Η επίδραση της θυγατρικής Εταιρείας στα ενοποιημένα κονδύλια είναι αμελητέα και δε χρήζει περαιτέρω ανάλυσης.

¹ *Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης: Για επεξηγήσεις και υπολογισμό των δεικτών βλ. Ενότητα, “Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης”

² *Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης: Για επεξηγήσεις και υπολογισμό των δεικτών βλ. Ενότητα, “Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης”

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ (“ΕΔΜΑ”)

Ο Όμιλος στην Έκθεση Διαχείρισης και στις γνωστοποιήσεις του προς το επενδυτικό κοινό χρησιμοποιεί Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης της Απόδοσης (ΕΔΜΑ) πέρα από τα οικονομικά μεγέθη που συμπεριλαμβάνονται στις οικονομικές του καταστάσεις και οι οποίες καταρτίζονται σύμφωνα με το ισχύον πλαίσιο χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

Σκοπός της παράθεσης αυτών των δεικτών είναι τόσο η Διοίκηση της Εταιρείας όσο και οι επενδυτές να έχουν μια πληρέστερη εικόνα της αποδοτικότητας, της κεφαλαιακής διάρθρωσης, της δραστηριότητας και της ρευστότητας του Ομίλου και σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ανεξάρτητα από τους δείκτες μέτρησης που προκύπτουν απευθείας από τις οικονομικές καταστάσεις.

Οι Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης που ο Όμιλος χρησιμοποιεί είναι οι ακόλουθοι:

- **Κέρδη προ Φόρων Χρηματοδοτικών, Επενδυτικών Αποτελεσμάτων και Συνολικών Αποσβέσεων (EBITDA)**

Ο Δείκτης αυτός είναι ευρύτατα διαδεδομένος στην επενδυτική κοινότητα και εντάσσεται στη γενικότερη ενότητα των δεικτών αποδοτικότητας, έχοντας το πλεονέκτημα ότι απομονώνει τις επιδράσεις των χρηματοδοτικών-επενδυτικών αποτελεσμάτων, της φορολογίας εισοδήματος και της κυριότερης κατηγορίας μη ταμιακών εξόδων που είναι οι αποσβέσεις.

Ο Δείκτης υπολογίζεται εάν από τον κύκλο εργασιών αφαιρεθούν το κόστος πωληθέντων, τα έξοδα διάθεσης, τα έξοδα διοίκησης, τα λοιπά έξοδα και προστεθούν τα άλλα έσοδα εκμετάλλευσης και οι συνολικές αποσβέσεις. Τα μεγέθη αυτά χρησιμοποιούνται χωρίς καμία προσαρμογή από τις οικονομικές καταστάσεις και τις σημειώσεις τους.

Πίνακας Συμφωνίας του EBITDA

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Κύκλος εργασιών	327.343	328.851	327.324	328.821
Κόστος πωληθέντων	(184.478)	(182.637)	(184.478)	(182.637)
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	(67.564)	(68.750)	(67.487)	(68.697)
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	(29.510)	(26.991)	(29.510)	(26.991)
Λοιπά έξοδα	(1.753)	(4.348)	(1.753)	(4.348)
Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	3.782	3.783	3.782	3.783
Αποσβέσεις	36.779	37.371	36.779	37.371
Κέρδη προ Φόρων Χρηματοδοτικών, Επενδυτικών Αποτελεσμάτων και Συνολικών Αποσβέσεων (EBITDA)	84.599	87.279	84.656	87.302

- **Περιθώριο EBITDA**

Ο δείκτης αυτός προκύπτει από τον ανωτέρω πίνακα με διαίρεση του EBITDA με τον Κύκλο Εργασιών. Εκφράζει το ποσοστό που έχει το κέρδος EBITDA επί του Κύκλου Εργασιών ή εναλλακτικά πόσα κέρδη EBITDA αντιστοιχούν σε μία μονάδα πωλήσεων. Η Διοίκηση της Εταιρείας χρησιμοποιεί τον συγκεκριμένο Δείκτη στο πλαίσιο της ευρύτερης αποτίμησης της λειτουργικής απόδοσης της επιχείρησης.

Πίνακας Συμφωνίας του EBITDA Περιθωρίου (margin)

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Κύκλος εργασιών	327.343	328.851	327.324	328.821
EBITDA	84.599	87.279	84.656	87.302
EBITDA margin	25,8%	26,5%	25,9%	26,6%

• Κέρδη προ Φόρων Χρηματοδοτικών και Επενδυτικών Αποτελεσμάτων (EBIT)

Ο δείκτης αυτός όπως και ο προηγούμενος (EBITDA) είναι ευρύτατα διαδεδομένος στην επενδυτική κοινότητα και εντάσσεται στη γενικότερη ενότητα των δεικτών αποδοτικότητας, έχοντας το πλεονέκτημα ότι απομονώνει τις επιδράσεις των χρηματοδοτικών -επενδυτικών αποτελεσμάτων και της φορολογίας εισοδήματος.

Ο δείκτης υπολογίζεται εάν από τον κύκλο εργασιών αφαιρεθούν το κόστος πωληθέντων, τα έξοδα διάθεσης, τα έξοδα διοίκησης, τα λοιπά έξοδα και προστεθούν τα άλλα έσοδα εκμετάλλευσης. Τα μεγέθη αυτά χρησιμοποιούνται χωρίς καμία προσαρμογή από τις οικονομικές καταστάσεις.

Πίνακας Συμφωνίας του EBIT

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Κύκλος εργασιών	327.343	328.851	327.324	328.821
Κόστος πωληθέντων	(184.478)	(182.637)	(184.478)	(182.637)
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	(67.564)	(68.750)	(67.487)	(68.697)
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	(29.510)	(26.991)	(29.510)	(26.991)
Λοιπά έξοδα	(1.753)	(4.348)	(1.753)	(4.348)
Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	3.782	3.783	3.782	3.783
Κέρδη προ Φόρων Χρηματοδοτικών & Επενδυτικών Αποτελεσμάτων (EBIT)	47.820	49.908	47.877	49.931

• Περιθώριο EBIT

Ο δείκτης αυτός προκύπτει από τον ανωτέρω πίνακα με διαίρεση του EBIT με τον Κύκλο Εργασιών. Εκφράζει το ποσοστό που έχει το κέρδος EBIT επί του Κύκλου Εργασιών. Η Διοίκηση της Εταιρείας χρησιμοποιεί τον συγκεκριμένο Δείκτη στα πλαίσια της ευρύτερης αποτίμησης της λειτουργικής απόδοσης της επιχείρησης.

Πίνακας Συμφωνίας του EBIT Περιθωρίου (margin)

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Κύκλος εργασιών	327.343	328.851	327.324	328.821
EBIT	47.820	49.908	47.877	49.931
EBIT margin	14,6%	15,2%	14,6%	15,2%

• **Ελεύθερες Ταμιακές Ροές (Free Cash Flows to the Firm)**

Ο Δείκτης αυτός εντάσσεται στη γενικότερη ενότητα των δεικτών αποδοτικότητας καθώς δείχνει το ποσό των μετρητών που είναι διαθέσιμο για διανομή στους μετόχους και στους δανειστές της Εταιρείας και ταυτόχρονα είναι ένας από τους βασικούς δείκτες χρηματοοικονομικής ευρωστίας.

Ο Δείκτης υπολογίζεται εάν στην Κατάσταση Ταμιακών Ροών προστεθεί το σύνολο εισροών/(εκροών) από Λειτουργικές Δραστηριότητες στο σύνολο των εισροών/(εκροών) από Επενδυτικές Δραστηριότητες.

Πίνακας Συμφωνίας των Ελεύθερων Ταμιακών Ροών (Free Cash Flows to the Firm-FCFF)

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Σύνολο εισροών / (εκροών) από Λειτουργικές Δραστηριότητες	68.314	52.379	68.395	52.393
Σύνολο εισροών / (εκροών) από Επενδυτικές Δραστηριότητες	-3.805	-400	-3.814	-410
Ελεύθερες Ταμιακές Ροές (FCFF)	64.509	51.979	64.581	51.983

• **Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων (Return on Equity/ROE)**

Γενικότερα η αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων δείχνει το κέρδος που αντιστοιχεί στην επένδυση των μετόχων μιας Εταιρείας. Ανήκει στην ομάδα των δεικτών αποδοτικότητας και είναι επίσης γενικά διαδεδομένος για σκοπούς σύγκρισης ομοειδών επιχειρήσεων και αξιολόγησης της διοίκησης μιας Εταιρείας.

Ο δείκτης υπολογίζεται εάν διαιρεθεί το καθαρό εισόδημα (Κέρδη μετά από Φόρους) με τον μέσο όρο των ιδίων κεφαλαίων αρχής και τέλους περιόδου.

Μπορεί επίσης να εκφραστεί ως γινόμενο πέντε παραγόντων όπου κάθε ένας αντιστοιχεί σε έναν ξεχωριστό αριθμοδείκτη.

Οι επιμέρους αριθμοδείκτες είναι:

1. Φορολογικού Βάρους (Tax Burden): που είναι ο λόγος του Καθαρού Εισοδήματος (Κέρδη μετά από Φόρους) προς τα Κέρδη προ Φόρων
2. Χρηματοοικονομικού Βάρους (Interest Burden): που είναι ο λόγος των Κερδών προ Φόρων προς τα Κέρδη προ Φόρων Χρηματοδοτικών και Επενδυτικών Αποτελεσμάτων (EBIT)
3. EBIT margin: είναι ο λόγος του EBIT προς τον Κύκλο Εργασιών
4. Κυκλοφοριακή ταχύτητα Ενεργητικού (Assets Turnover): που είναι ο λόγος του Κύκλου Εργασιών προς το Σύνολο του Ενεργητικού (μέσος όρος Συνόλου Ενεργητικού αρχής και τέλους περιόδου).
5. Μόχλευσης (Leverage): που είναι ο λόγος του Συνόλου Ενεργητικού (μέσος όρος Συνόλου Ενεργητικού αρχής και τέλους περιόδου) προς τα Ίδια Κεφάλαια (μέσος όρος Ιδίων Κεφαλαίων αρχής και τέλους περιόδου).

Πίνακας Συμφωνίας του ROE σε επίπεδο ΟΜΙΛΟΥ

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
Κύκλος εργασιών (α)	327.343	328.851	324.268	326.387
Κέρδη μετά από Φόρους (β)	43.427	24.049	43.657	41.923

Κέρδη προ Φόρων (γ)	66.473	41.324	56.315	63.497
EBIT (δ)	47.820	49.908	43.708	49.383
Σύνολο Ενεργητικού (ε)	1.532.621	1.551.840	1.577.096	1.541.945
Μέσος όρος Ενεργητικού Αρχής Τέλους Χρήσης (στ)	1.542.231	1.564.468	1.559.521	1.596.525
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (ζ)	942.028	904.766	966.940	921.310
Μέσος όρος Ιδίων Κεφαλαίων Αρχής Τέλους Χρήσης (η)	923.397	935.853	944.125	935.963
Tax Burden =(β)/(γ)	0,65	0,58	0,78	0,66
Interest Burden =(γ)/(δ)	1,39	0,83	1,29	1,29
EBIT Margin =(δ)/(α)	14,61%	15,18%	13,48%	15,13%
Asset Turnover =(α)/(στ)	0,21	0,21	0,21	0,20
Leverage =(στ)/(η)	1,67	1,67	1,65	1,71
ROE =(β)/(η)	4,70%	2,57%	4,62%	4,48%

Με την ανάλυση του Δείκτη της Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων σε πέντε επιμέρους παράγοντες, η Διοίκηση της Εταιρείας αλλά και κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να γνωρίζει τι τμήμα των καθαρών κερδών επιβαρύνεται από την φορολογία (Tax Burden), τι τμήμα επιβαρύνεται ή επωφελείται από την χρηματοδοτική ή επενδυτική δραστηριότητα (Interest Burden), ποια είναι η συμβολή του περιθωρίου κέρδους των λειτουργικών κερδών (σε επίπεδο EBIT - το EBIT margin), ποια είναι η αξιοποίηση του ενεργητικού (Asset Turnover) και τέλος ποια είναι η συμβολή της μόχλευσης (Leverage).

• **Λειτουργικό Κόστος προ αποσβέσεων (ΟΡΕΧ)**

Ο Δείκτης χρησιμοποιείται από τη Διοίκηση της Εταιρείας στη λήψη αποφάσεων και στην επικοινωνία της με τους επενδυτές καθώς περιλαμβάνει όλες τις κατηγορίες δαπανών που μερίζονται σε λειτουργίες, δηλαδή το κόστος πωληθέντων, τα έξοδα διοίκησης και τα έξοδα διάθεσης αφού αφαιρεθούν οι αποσβέσεις. Εξαιρούνται τα λοιπά έξοδα καθώς δεν μπορούν να κατανεμηθούν σε λειτουργίες.

Πίνακας Συμφωνίας του Λειτουργικού Κόστους προ Αποσβέσεων

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Κόστος πωληθέντων	184.478	182.637	184.478	182.637
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	67.564	68.750	67.487	68.697
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	29.510	26.991	29.510	26.991
Αποσβέσεις	-36.779	(37.371)	-36.779	(37.371)
Λειτουργικό Κόστος προ Αποσβέσεων	244.773	241.007	244.696	240.954

- **Μικτό Περιθώριο Κέρδους (%)**

Ο δείκτης αυτός προκύπτει από τη διαίρεση του Μικτού Περιθωρίου με τον Κύκλο Εργασιών όπως ακριβώς τα δύο αυτά μεγέθη εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Χρησιμοποιείται από τη Διοίκηση της Εταιρείας συμπληρωματικά με το Μικτό Περιθώριο σε αξία.

Πίνακας Συμφωνίας του Μικτού Περιθωρίου Κέρδους (%)

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
<i>Ποσά σε χιλ. Ευρώ</i>	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Κύκλος εργασιών	327.343	328.851	327.324	328.821
Μικτό Περιθώριο Κέρδους	142.865	146.214	142.846	146.184
Μικτό Περιθώριο Κέρδους %	43,6%	44,5%	43,6%	44,5%

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2017

Aqua Publica Eurorea

Στις 20 Ιανουαρίου 2017, μέσα από τις προσπάθειες και τη συνεργασία της Υπηρεσίας Διεθνών Σχέσεων της ΕΥΔΑΠ, το Δ.Σ. της Aqua Publica Eurorea (APE) υποδέχθηκε την ΕΥΔΑΠ στην «οικογένειά της», μέλη της οποίας είναι οι μεγαλύτερες ευρωπαϊκές δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης, όπως η Eau de Paris, η Vinnova του Βελγίου κ.ά. Η APE είναι μια διεθνής μη κερδοσκοπική ένωση, μέλη της οποίας είναι αποκλειστικά δημόσιοι πάροχοι, που έχουν ως αποκλειστικό σκοπό την εξέταση ζητημάτων υδατικής διακυβέρνησης και σχετικών ζητημάτων πολιτικής από την πλευρά της δημόσιας διαχείρισης.

Αλλαγή Επιτροπής Ελέγχου

Στις 8 Φεβρουαρίου 2017, το Μέλος του Δ.Σ. κ. Αλέξανδρος Πουλιάσης, τοποθετήθηκε στην Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας, στη θέση του παραιτηθέντος από αυτή, Μέλους του Δ.Σ. κ. Νικολάου Σαραντή. Το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε την συγκρότηση της Επιτροπής Ελέγχου της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. από τους κ.κ. Μιχαήλ Σταυρουλάκη ως Πρόεδρο, Αλέξανδρο Πουλιάση ως Μέλος και Ιωάννη Καρδαρά ως Μέλος.

Τιμητική Βράβευση για την ΕΥΔΑΠ

Στις 17 Φεβρουαρίου 2017, η ΕΥΔΑΠ απέσπασε το 1ο Επιχειρηματικό Βραβείο στην κατηγορία «Βραβείο Καλύτερης Εταιρείας του Δημοσίου» στην εκδήλωση «Επιχειρηματικά Βραβεία Χρήμα» που διοργάνωσε για 14η συνεχή χρονιά η ETHOS MEDIA Α.Ε και το επενδυτικό και οικονομικό περιοδικό ΧΡΗΜΑ.

Η ΕΥΔΑΠ φροντίζει εδώ και δεκαετίες με συνέπεια, υπευθυνότητα και ευαισθησία να παρέχει άριστης ποιότητας νερό παράλληλα με σύγχρονες και αδιάλειπτες υπηρεσίες αποχέτευσης και βιολογικού καθαρισμού στον εξυπηρετούμενο πληθυσμό της Αττικής, ενώ ταυτόχρονα διασφαλίζει το φυσικό περιβάλλον. Η άριστη τεχνογνωσία του ανθρώπινου δυναμικού σε συνδυασμό με τη συνεχή εκπαίδευσή του, η ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών και η προσπάθεια για συνεχή βελτίωση, εξασφαλίζει στην Εταιρεία την προοπτική της βιώσιμης ανάπτυξής της και θέτει τις βάσεις για περαιτέρω ανοδική πορεία.

Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης

Το 2017, η ΕΥΔΑΠ προχώρησε για πρώτη φορά σε κατάρτιση Απολογισμού Βιώσιμης Ανάπτυξης, δημοσιοποιώντας μη χρηματο-οικονομικά στοιχεία, με σκοπό την καλύτερη κατανόηση της εξέλιξης και των επιδράσεων των δραστηριοτήτων της Εταιρείας σε σχέση με θέματα κοινωνικά – περιβαλλοντικά – εργασιακά – το σεβασμό των ανθρώπινων δικαιωμάτων – την καταπολέμηση της διαφθοράς και της δωροδοκίας.

Ο Απολογισμός συντάχθηκε βάσει των βασικών επιλογών των προτύπων του GRI και παρέχει πληροφορίες με μετρήσιμα στοιχεία για τις δράσεις της Εταιρείας και τον αντίκτυπο αυτών αναφορικά με τα παραπάνω θέματα. Για τη σύνταξη ελήφθησαν υπόψη οι απαιτήσεις του νόμου και τα πιο ουσιαστικά θέματα των ενδιαφερομένων μερών της ΕΥΔΑΠ, όπως προέκυψαν από σχετική έρευνα στις αρχές του 2017, που αντανακλούν τις ανάγκες και προσδοκίες τους. Οι επιδράσεις της Εταιρείας αξιολογήθηκαν σε εθνική κλίμακα, ως προς τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ.

Στον Απολογισμό γίνεται περιγραφή των σχετικών πολιτικών και διαδικασιών δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζει η Εταιρεία, των μετρήσιμων αποτελεσμάτων των πολιτικών αυτών, των κυριότερων κινδύνων που αφορούν τα εν λόγω θέματα και συνδέονται με τις δραστηριότητες της Εταιρείας και οι οποίοι είναι πιθανόν να προκαλέσουν αρνητικές συνέπειες στους τομείς αυτούς, καθώς και του τρόπου με τον οποίο η ΕΥΔΑΠ διαχειρίζεται τους κινδύνους αυτούς, πάντα με γνώμονα την κοινωνική ευημερία και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη.

Γενικοί κανόνες κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος

Στις 22 Μαΐου 2017, δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Β 1751, η Κοινή Υπουργική Απόφαση η οποία είχε ως θέμα: «Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του».

Σκοπός της προαναφερθείσας Κ.Υ.Α. είναι η έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης των υπηρεσιών ύδατος για διάφορες χρήσεις και κανόνων και μέτρων βελτίωσης των υπηρεσιών αυτών, καθώς και ο καθορισμός των διαδικασιών και της μεθόδου ανάκτησης του κόστους των υπηρεσιών αυτών, συμπεριλαμβανομένων του περιβαλλοντικού κόστους και του κόστους υδατικού πόρου, ώστε να επιτυγχάνεται η βιώσιμη χρήση και η βελτίωση της κατάστασης των υδάτων και να διασφαλίζεται ο συνταγματικά κατοχυρωμένος δημόσιος χαρακτήρας του νερού ως κοινωνικό αγαθό απολύτως απαραίτητο για τη διαβίωση του ανθρώπου.

Ειδικότερα η συγκεκριμένη ΚΥΑ έχει ως κύριο στόχο να διασφαλίζει:

α) ότι η τιμολογιακή πολιτική για το νερό παρέχει επαρκή κίνητρα στους χρήστες για την αποδοτική χρήση των υδατικών πόρων και

β) επαρκή συνεισφορά των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης σε ποσοστό που καθορίζεται στα εγκεκριμένα σχέδια διαχείρισης λεκανών απορροής ποταμών λαμβάνοντας υπόψη, όπου απαιτείται, τις κοινωνικές, περιβαλλοντικές και οικονομικές επιπτώσεις της αποκατάστασης καθώς και τις γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες.

Η ΕΥΔΑΠ εξετάζει την εφαρμογή των γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος σύμφωνα με την ανωτέρω ΚΥΑ.

Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων Ιούνιος 2017

Η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων πραγματοποιήθηκε στις 16 Ιουνίου 2017, στην έδρα της Εταιρείας στο Γαλάτσι, όπου μεταξύ άλλων επικύρωσε την εκλογή του κ. Αλέξανδρου Πουλιάση ως Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. και τον ορισμό του ως ανεξάρτητου μη εκτελεστικού Μέλους, ενέκρινε τις Ατομικές και Ενοποιημένες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της ΕΥΔΑΠ Α.Ε., σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α.) της εταιρικής χρήσης 01.01.2016 έως 31.12.2016, της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. και της επ' αυτών Έκθεσης Ελέγχου των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών της ΕΥΔΑΠ Α.Ε., τη διανομή μερίσματος χρήσης 2016, ύψους 0,11 ευρώ ανά μετοχή μεικτό και τέλος επέλεξε την Ελεγκτική Εταιρεία «Σ.Ο.Λ. Α.Ε. Ορκωτοί Λογιστές».

Συγκρότηση Δ.Σ. σε σώμα

Στις 23 Ιουνίου 2017, το Δ.Σ. της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. μετά την επικύρωση από την Τακτική Γενική Συνέλευση της 16^{ης} Ιουνίου 2017 του ορισμού του κ. Αλέξανδρου Πουλιάση ως ανεξάρτητου μη εκτελεστικού Μέλους, συνεδρίασε και συγκροτήθηκε σε σώμα ως ακολούθως:

Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος, Πρόεδρος Δ.Σ. – Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ιωάννης Μπενίσης, Διευθύνων Σύμβουλος – Εκτελεστικό Μέλος

Κωνσταντίνος Βαφειάδης - Εκτελεστικό Μέλος

Ιωάννης Καρδαράς - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Γεώργιος Μακρυνός - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Αλέξανδρος Πουλιάσης – Ανεξάρτητο, Μη Εκτελεστικό Μέλος

Νικόλαος Σαράντης - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Μιχαήλ Σταυρουλάκης – Ανεξάρτητο, Μη Εκτελεστικό Μέλος

Γεώργιος Χαλαμπαλάκης - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Χρήστος Μηστριώτης - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Παναγιώτης Σκουλαρικής - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Εμμανουήλ Αγγελάκης - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ευάγγελος Μουτάφης - Μη Εκτελεστικό Μέλος.

Βράβευση Εκσυγχρονισμού Λειτουργιών - Καθιέρωση Στοχοθεσίας

ΕΥΔΑΠ: Η Πρώτη Εταιρεία του Δημοσίου που Βραβεύεται για τον Εκσυγχρονισμό των Λειτουργιών της.

Το πρώτο βραβείο για την πρωτότυπη υλοποίηση εφαρμογής του συστήματος Διοίκησης μέσω στόχων απέσπασε η ΕΥΔΑΠ στην Τελετή Απονομής των Business IT Excellence (BITE) Awards 2017, τον Ιούνιο του 2017.

Πρόκειται για ένα έργο παρακολούθησης της πορείας υλοποίησης των στόχων όλων των οργανωτικών μονάδων της Εταιρείας και κατ' επέκταση εκσυγχρονισμού και απλοποίησης των διαδικασιών οργάνωσης της Εταιρείας.

Με γνώμονα τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας, η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. προχώρησε δυναμικά στην εφαρμογή του Συστήματος Διοίκησης μέσω Στόχων.

Βασικοί πυλώνες αυτής της εφαρμογής είναι αφενός ο καθορισμός και η υλοποίηση των στόχων και αφετέρου η ανάπτυξη συστήματος δεικτών μέτρησης αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας και η κατάρτιση Εκθέσεων Αξιολόγησης των δράσεων σε κάθε οργανωτική μονάδα της Εταιρείας.

Συγκεκριμένα, μετά την υιοθέτηση και κατάρτιση της Στοχοθεσίας σε όλα τα ιεραρχικά επίπεδα, σχετικά με τις εν εξελίξει δράσεις και τον γενικότερο προγραμματισμό κάθε τομέα ευθύνης, η ΕΥΔΑΠ σχεδίασε και υλοποίησε ένα έργο παρακολούθησης της εκτέλεσης των στόχων όλων των οργανωτικών μονάδων, είτε στο πλαίσιο του επενδυτικού προγράμματος της Εταιρείας είτε ως πάγιες εργασίες.

Πέρα από αυτή καθαυτή την υλοποίηση του αρχικού σκοπού, δηλαδή της αποτελεσματικότερης παρακολούθησης της πορείας των δράσεων που υλοποιούνται, σκοπός του εγχειρήματος είναι και η χρήση του μηχανισμού αυτού ως μέσο άντλησης πληροφοριών οι οποίες θα συμβάλλουν στην αξιολόγηση των ιεραρχικών δομών, στην αποτελεσματικότερη άσκηση διοίκησης, στον εντοπισμό τυχόν δυσλειτουργιών και γενικότερα στη λήψη αποφάσεων.

Νέο Κοινωνικό Τιμολόγιο

Διπλάσια ποσότητα δωρεάν νερού προσφέρει η ΕΥΔΑΠ με το Νέο Έκτακτο Ειδικό Τιμολόγιο (ΕΕΤ), το οποίο επεκτείνεται στους δικαιούχους του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης (ΚΕΑ).

Πιο συγκεκριμένα, η ΕΥΔΑΠ από την 1η Ιουλίου 2017 προσφέρει σε όσους δικαιούχους έχουν υπαχθεί στο Ν. 4389/2016 (δικαιούχους ΚΕΑ):

1. Δωρεάν ποσότητα νερού 2 μ3 ανά μήνα ανά μέλος νοικοκυριού.
2. Δωρεάν ποσότητα νερού 3 μ3 ανά μήνα, για κάθε μέλος με αναπηρία άνω του 67%, η οποία θα προκύπτει από έγκυρο πιστοποιητικό ΚΕΠΑ.
3. Την εφαρμογή του ΕΕΤ, στην παροχή νερού της κύριας (ιδιόκτητης ή μισθωμένης) κατοικίας, στην οποία διαμένει ο δικαιούχος.
4. Την εφαρμογή του ΕΕΤ και στους δικαιούχους οι οποίοι διαμένουν μόνιμα, σε δωρεάν παραχωρημένη κατοικία ή φιλοξενούνται.
5. Την εφαρμογή του ΕΕΤ και στους εκτός δικτύου ύδρευσης πελάτες, που τιμολογούνται από την ΕΥΔΑΠ, με δικαιώματα χρήσης αποχέτευσης.
6. Την εφαρμογή του ΕΕΤ και για τους πελάτες στους οποίους έως σήμερα χορηγείται το ΕΕΤ, εφόσον πληρούν τα κριτήρια υπαγωγής τους στο Ν. 4389/16 και υποβάλουν νέα αίτηση στην ΕΥΔΑΠ ΑΕ από 01.07.2017 έως 31.07.2017.
7. Την εφαρμογή του ΕΕΤ σε λογαριασμούς οι οποίοι θα εκδοθούν από 01.07.2017 και εφεξής και θα αφορούν σε καταναλώσεις που θα πραγματοποιηθούν από 01.05.2017 και μετά και σε κάθε περίπτωση από την έκδοση του επόμενου λογαριασμού από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης από τον δικαιούχο.

Επιπλέον, οι δικαιούχοι που λαμβάνουν ήδη μειωμένο ειδικό τιμολόγιο από την ΕΥΔΑΠ (πολύτεκνοι, υπερήλικες) έχουν το δικαίωμα να επιλέξουν το τιμολόγιο με τους ευνοϊκότερους όρους. Οι δικαιούχοι του ΕΕΤ θα ελέγχονται ως προς την τήρηση των κριτηρίων υπαγωγής ανά τακτά διαστήματα. Το ΕΕΤ θα βρίσκεται σε ισχύ με την παραπάνω μορφή, μέχρι την υλοποίηση της ΚΥΑ 132275/19.05.2017 (ΦΕΚ 1751Β'/22.05.2017), η οποία αφορά σε κανόνες τιμολόγησης και κοστολόγησης υπηρεσιών παροχής νερού.

Συγκρότηση Δ.Σ. σε σώμα

Τον Ιούνιο του 2017, μετά τις εκλογές των εργαζομένων, για την ανάδειξη δύο εκπροσώπων τους στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, εκλέχτηκαν οι κ.κ. Εμμανουήλ Αγγελάκης και Γεώργιος Αλεξανδράκης. Το Διοικητικό Συμβούλιο αφού έλαβε υπόψη τα αποτελέσματα των εκλογών, κατά τη συνεδρίαση του την 6^η Ιουλίου 2017, συγκροτήθηκε σε σώμα, ως εξής:

Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος, Πρόεδρος Δ.Σ. – Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ιωάννης Μπενίσης, Διευθύνων Σύμβουλος – Εκτελεστικό Μέλος

Κωνσταντίνος Βαφειάδης - Εκτελεστικό Μέλος

Ιωάννης Καρδαράς - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Γεώργιος Μακρυνός - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Αλέξανδρος Πουλιάρης – Ανεξάρτητο, Μη Εκτελεστικό Μέλος

Νικόλαος Σαράντης - Μη Εκτελεστικό Μέλος
Μιχαήλ Σταυρουλάκης – Ανεξάρτητο, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Χαλαμπαλάκης - Μη Εκτελεστικό Μέλος
Χρήστος Μηστριώτης - Μη Εκτελεστικό Μέλος
Παναγιώτης Σκουλαρίκης - Μη Εκτελεστικό Μέλος
Εμμανουήλ Αγγελάκης - Μη Εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Αλεξανδράκης - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Δημιουργία Νέας Διεύθυνσης

Στις 20 Ιουλίου 2017, με απόφαση του Δ.Σ. της ΕΥΔΑΠ, δημιουργήθηκε νέα Διεύθυνση με τίτλο «Διεύθυνση Ψηφιακής Διοικητικής Πληροφόρησης», η οποία θα έχει ως στόχο τον εκσυγχρονισμό συγκεκριμένων λειτουργιών της Εταιρείας. Συγκεκριμένα:

- τη συγκέντρωση των δεδομένων όλων των πληροφοριακών συστημάτων της Εταιρείας σε ενιαία πλατφόρμα, στο πλαίσιο διακυβέρνησης δεδομένων,
- τη διαμόρφωση συστήματος αναφορών (Reporting) στην Εταιρεία, με κατάλληλες τεχνικές οπτικοποίησης,
- τη συμβολή στη λήψη αποφάσεων και την επίλυση προβλημάτων, μέσω ανάλυσης μεγάλου όγκου δεδομένων,
- την συμβολή στην ευθυγράμμιση και συμμόρφωση της Εταιρείας με τον νέο Ευρωπαϊκό Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (General Data Protection Regulation, ΕΕ 679/2016).

Επίσης η νέα Διεύθυνση θα έχει ως αντικείμενο:

- την εφαρμογή του Συστήματος Διοίκησης μέσω Στόχων στην Εταιρεία,
- την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των στόχων και την παροχή των σχετικών πληροφοριών στην Διοίκηση,
- την επεξεργασία και παρουσίαση των αποτελεσμάτων υλοποίησης των στόχων και των σχετικών αναφορών.

Σύνταξη Επιχειρηματικού Σχεδίου

Στις 26 Ιουλίου 2017, εγκρίθηκε από το Δ.Σ. της ΕΥΔΑΠ, το Επιχειρηματικό Σχέδιο 2017-2021. Η μεθοδολογία που ακολουθείται βασίζεται στην αποτύπωση όλων των δεδομένων της υφιστάμενης κατάστασης και στον σχεδιασμό των προβλέψεων πενταετίας ανά Γενική Διεύθυνση. Συντάχθηκε το πλάνο κεφαλαιουχικών επενδύσεων πενταετίας και διαμορφώθηκαν με δεδομένα και με τις απαιτούμενες συνέργειες των Γενικών Διευθύνσεων οι παράμετροι, που θα χαρακτηρίζουν το περιβάλλον της ΕΥΔΑΠ το διάστημα που αναφέρεται το επιχειρηματικό σχέδιο. Όλες οι απαιτούμενες δράσεις σύνταξης του επιχειρηματικού πλάνου γίνονται σε συνεργασία με τη Διοίκηση, η οποία καθόρισε το όραμα, την αποστολή και τους στρατηγικούς άξονες του.

Οι στρατηγικοί άξονες που τέθηκαν περιλαμβάνουν:

- Σταδιακή επέκταση δραστηριοτήτων στη νησιωτική Ελληνική επικράτεια μέσω της ΕΥΔΑΠ Νήσων καθώς και σε Δήμους εκτός περιοχής ΕΥΔΑΠ, με ρόλο συμβούλου.
- Υλοποίηση ενεργειακού προγράμματος σε δύο άξονες:
  - ο μείωση κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στις εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ,
  - ο παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

Έγινε μελέτη του Μακροοικονομικού περιβάλλοντος και της ανάλυσης του κλάδου νερού. Ο κλάδος υδάτων σε Ευρωπαϊκό επίπεδο φέρει τα εξής χαρακτηριστικά:

- Το νερό είναι ένας ανανεώσιμος αλλά περιορισμένος πόρος. Τα αποθέματα γλυκού νερού ανανεώνονται μέσω του υδρολογικού κύκλου, ωστόσο η διαθέσιμη ποσότητα νερού είναι περιορισμένη και απαιτείται η σωστή διαχείριση του.
- Η αυξανόμενη πίεση που ασκείται στο υδατικό περιβάλλον από την αλόγιστη χρήση νερού καθώς και από τη ρύπανση από ανθρωπογενείς δραστηριότητες καθιστούν όλο και πιο αναγκαία την εφαρμογή βιώσιμων πολιτικών προστασίας, ανάπτυξης και διαχείρισης των υδατικών πόρων.
- Οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης λειτουργούν σε αρκετά αυστηρό ρυθμιστικό περιβάλλον που επηρεάζεται έντονα από περιβαλλοντικές και οικονομικές συνθήκες.

- Το ρυθμιστικό πλαίσιο για την παροχή νερού συνήθως ορίζεται από περισσότερα του ενός υπουργεία. Τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης οφείλουν να συμμορφώνονται με την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα ύδατα (όπως η Οδηγία για την επεξεργασία αστικών λυμάτων).
- Το ρυθμιστικό πλαίσιο για την παροχή νερού περιλαμβάνει κυρίως :
  - ο τον καθορισμό των κανόνων τιμολόγησης,
  - ο την έγκριση των αυξήσεων στα τιμολόγια,
  - ο τον καθορισμό, την επίβλεψη και την επιβολή των απαραίτητων κανονισμών για την ποιότητα των υπηρεσιών και την προστασία του περιβάλλοντος.

Οι προκλήσεις στον κλάδο των υδάτων σε Ευρωπαϊκό επίπεδο που λαμβάνονται υπόψη στην σύνταξη του πενταετούς επιχειρηματικού πλάνου αφορούν στα εξής θέματα:

- Διασφάλιση των ευπαθών πόρων
- Δημιουργία θέσεων εργασίας/ Βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη
- Διαχείριση στερεών αποβλήτων (η αξία του νερού στην κυκλική οικονομία)
- Έλεγχος των υδάτινων πόρων για μικρορυπαντές
- Κατάλληλη τιμολόγηση του νερού
- Έλεγχος των αυξανόμενων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής
- Διασφάλιση της αποδοτικότητας των υδατικών πόρων

Στην ανάπτυξη του επιχειρηματικού σχεδίου προβλέπεται η κατασκευή και διαχείριση των παγίων που προορίζονται για πολυετή χρήση σε ένα ταχέως μεταβαλλόμενο περιβάλλον. Λαμβάνεται υπόψη ότι οι οργανισμοί στον κλάδο ύδρευσης και αποχέτευσης σχεδιάζουν και κατασκευάζουν τα πάγια τους με στόχο την μακροχρόνια χρήση τους - για παράδειγμα μερικά έργα υποδομής έχουν ωφέλιμο χρόνο ζωής άνω των 50 ετών. Η πρόκληση έγκειται στο γεγονός ότι οι οργανισμοί στον κλάδο ύδρευσης και αποχέτευσης πρέπει να αναπτύξουν ένα επίπεδο ευελιξίας στη διαχείριση και σχεδίαση των παγίων τους ώστε αυτά να προσαρμόζονται στο ταχέως μεταβαλλόμενο περιβάλλον.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην πρόβλεψη υλοποίησης επενδύσεων και κατάστροφης δράσεων ανάπτυξης περιβαλλοντικής συνείδησης και ευαισθησίας. Η ευαισθητοποίηση σχετικά με την αξία του νερού, τις αμοιβαίες προτεραιότητες και ανάγκες αποτελούν μια μεγάλη πρόκληση που μπορεί να επιτευχθεί με τη συνεχή ενημέρωση των καταναλωτών και των λοιπών ενδιαφερόμενων μερών.

Η χρηματοδότηση των κεφαλαιουχικών επενδύσεων προβλέπεται να καλυφθεί μέσω των θετικών λειτουργικών ταμειακών ροών, των επιχορηγήσεων και των υφιστάμενων ταμειακών διαθεσίμων.

► Σημειώνουμε ότι δεν έχει ενσωματωθεί στις προβλέψεις εκτίμηση των επιπτώσεων της νέας τιμολογιακής πολιτικής. Στην ΚΥΑ κοστολόγησης και τιμολόγησης καθορίζεται ότι οποιαδήποτε επιβάρυνση προκύψει από το Περιβαλλοντικό Κόστος ή Κόστος Πόρου, θα ενσωματωθεί στα τιμολόγια.

► Τα έσοδα από κατασκευές έργων προς το Ελληνικό Δημόσιο αντιστοιχούν σε έργα που θα εκτελεστούν από την ΕΥΔΑΠ με εργολαβικό όφελος και θα απαιτηθούν από το Ελληνικό Δημόσιο, σύμφωνα με τις προβλέψεις του σχετικού κανονιστικού πλαισίου.

► Τα αυξημένα έσοδα από πώληση ηλεκτρικού ρεύματος θα προκύψουν από την περαιτέρω αξιοποίηση των δυνατοτήτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που διαθέτει η Εταιρεία.

► Ενδεικτικά, προβλέπεται αύξηση των εσόδων κατά €1,3 εκατ. ετησίως από την λειτουργία του υδροηλεκτρικού σταθμού στο φράγμα του Ευήνου, η κατασκευή του οποίου θα ολοκληρωθεί το 2019.

► Τα οικονομικά οφέλη του επενδυτικού πλάνου θα επηρεάσουν θετικά τα μεγέθη της Εταιρίας κυρίως μετά το 2021 λόγω της ολοκλήρωσης αρκετών έργων μετά το πέρας της πενταετίας (π.χ. έργα ανατολικής Αττικής).

► Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες της προβλεπόμενης περιόδου αφορούν 43% για έργα της Διεύθυνσης Έργων Ανατολικής Αττικής, 34,3% για έργα Γενικής Διεύθυνσης Ύδρευσης, 14,8% για έργα Γενικής Διεύθυνσης Αποχέτευσης και τέλος 8,3% για έργα της Γενικής Διεύθυνσης Συντονισμού και Υποστηρικτικών Λειτουργιών.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα εκτιμάται ότι θα μειωθούν την προβλεπόμενη περίοδο καθώς θα γίνει χρήση τους για την χρηματοδότηση του επενδυτικού πλάνου.

Τα στρατηγικά χαρακτηριστικά του επιχειρηματικού σχεδίου της ΕΥΔΑΠ για το διάστημα 2017-2021 είναι τα εξής:

Το όραμα της ΕΥΔΑΠ είναι να παραμείνει η μεγαλύτερη και πιο αξιόπιστη Εταιρεία στη διαχείριση του κύκλου του νερού στην Ελλάδα, προσανατολισμένη πάντα στον Άνθρωπο, την Κοινωνία και το Περιβάλλον.

Η αποστολή της ΕΥΔΑΠ είναι να παρέχει ποιοτικό και φθινό πόσιμο νερό σε όλο και περισσότερους πολίτες και να το αποδίδει πίσω στο περιβάλλον καθαρό, μέσα από την αποτελεσματική διαχείριση όλων των διαθέσιμων πόρων, με κοινωνική ευαισθησία και με γνώμονα τη συνεισφορά της στην κοινωνική ευημερία.

Η στρατηγική της ΕΥΔΑΠ είναι βασισμένη στην επίτευξη μιας ισορροπημένης και αειφόρου ανάπτυξης προς όφελος:

- ✓ του κοινωνικού συνόλου,
- ✓ των πελατών,
- ✓ των εργαζομένων,
- ✓ των μετόχων και
- ✓ όλων των εχόντων έννομο συμφέρον απ' αυτήν.

Πυλώνας της στρατηγικής της Εταιρείας είναι η συνεχής βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πελάτες της, σε συνδυασμό με ένα οικονομικό τιμολόγιο.

Στο πλαίσιο της βέλτιστης εξυπηρέτησης, η ΕΥΔΑΠ κινείται βάσει ενός πελατοκεντρικού συστήματος εξυπηρέτησης με εκσυγχρονιστικές μεθόδους, ώστε να επιτυγχάνεται η βέλτιστη ικανοποίηση των πελατών και η διασφάλιση της οικονομικής ευρωστίας της Εταιρείας.

Το Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Εκσυγχρονισμού περιλαμβάνει:

Κύριους άξονες λειτουργίας

- Αύξηση της αποτελεσματικότητας στη λειτουργία της ΕΥΔΑΠ
- Αναβάθμιση παρεχόμενων υπηρεσιών
- Επέκταση του πελατολογίου - Αύξηση της γεωγραφικής κάλυψης
- Ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων
- Αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού
- Αξιοποίηση τεχνολογίας & καινοτομίας
- Διευθέτηση του ρυθμιστικού & συμβατικού πλαισίου με το Ελληνικό Δημόσιο
- Αυστηρή εφαρμογή & συμμόρφωση με όλα τα ποιοτικά & λειτουργικά πρότυπα

Κύριες δράσεις Ολοκληρωμένου Προγράμματος Εκσυγχρονισμού

- Ανασχεδίαση και απλοποίηση εσωτερικών & εξωτερικών διαδικασιών
- Εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων τηλεέλεγχου & τηλεχειρισμού
- Εφαρμογή κρίσιμων παρεμβάσεων στο δίκτυο για αποφυγή επαναλαμβανόμενων κοστοβόρων βλαβών
- Εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων διαχείρισης κινδύνων
- Επέκταση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για εξυπηρέτηση των πελατών
- Εφαρμογή νέου μοντέλου συνεργασίας με τους Δήμους
- Ενδυνάμωση της κανονιστικής συμμόρφωσης & λήψη σχετικών πιστοποιήσεων
- Εκπόνηση επιχειρηματικών σχεδίων για νέες δραστηριότητες & επέκταση σε περιοχές εντός και εκτός Αττικής.

Μελετάται η SWOT ανάλυση της Εταιρείας, επί της οποίας εδράζεται ο στρατηγικός σχεδιασμός ώστε να υπάρχει πλήρης αξιοποίηση όλων των επιχειρηματικών χαρακτηριστικών της Εταιρείας. Σχεδιάζεται η αξιοποίηση των δυνατών σημείων της Εταιρείας με επενδύσεις που θα προσθέσουν αξία, ενώ προγραμματίζονται οι δράσεις αντιμετώπισης των αδύνατων σημείων και διαχείρισης των κινδύνων του εταιρικού περιβάλλοντος. Παραμένει κύριο μέλημα η ανάδειξη και η αξιοποίηση των

ευκαιριών για ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων και διεύρυνσης δραστηριοποίησης γεωγραφικά και διεθνώς με κατάλληλες συνεργασίες.

Η σύνταξη του επιχειρηματικού σχεδίου 2017-2021 στοχεύει στην αξιοποίηση των διαθεσίμων της Εταιρείας και θα εξετάσει εναλλακτικά σενάρια βασισμένα στις παραδοχές που βασίζεται η ανάπτυξή του.

O.T.A.

Κατά τη διάρκεια του 2017 συνεχίστηκε με αμείωτο ρυθμό η προσπάθεια της ΕΥΔΑΠ Α.Ε για την είσπραξη των ληξιπρόθεσμων οφειλών των ΟΤΑ. Στις 31.12.2017, οι ληξιπρόθεσμες οφειλές των ΟΤΑ προς την ΕΥΔΑΠ Α.Ε ανήλθαν σε 39.728.859,14€. Από αυτά, τα 12.191.874,70€ αντιστοιχούν σε ποσά για τα οποία έχει ήδη υπογραφεί σύμβαση ρύθμισης οφειλών. Αντίστοιχα οι ληξιπρόθεσμες οφειλές των ΟΤΑ στις 31 Δεκεμβρίου 2016 ανέρχονταν σε 35.715.978,56€. Από τις παραπάνω ληξιπρόθεσμες οφειλές, 3 Δήμοι (Μεγαρέων-ΔΕΥΑΜ, Σαλαμίνας και Μαραθώνα) οφείλουν 20.177.860,11€, ποσό που αντιστοιχεί στο 50,79% της συνολικής οφειλής. Οι συνολικές εισπράξεις από τους ΟΤΑ το 2017 ανήλθαν σε 47.760.518,78€ έναντι 46.101.122,98€ το 2016.

Εντός του 2017, τέσσερις (4) Ο.Τ.Α., Αιγάλεω, Ν. Φιλαδέλφεια-Ν. Χαλκηδόνα, Άλιμος και Καισαριανή εξόφλησαν ολοσχερώς τις συμβάσεις ρύθμισης ληξιπρόθεσμων οφειλών με την ΕΥΔΑΠ Α.Ε. Ορισμένοι εξ' αυτών, έκαναν χρήση κονδυλίων που προήλθαν από σχετική χρηματοδότηση του Υπ. Εσωτερικών για εξόφληση των ληξιπρόθεσμων Οφειλών τους έναντι Τρίτων.

Στο πλαίσιο της επέκτασης των δραστηριοτήτων, στις 29/12/2017 υπεγράφη «Σύμβαση Μεταβίβασης και Παράδοσης στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. του Δικτύου Ύδρευσης του Δήμου Σαλαμίνας και Αναγνώρισης Οφειλών του προς την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.» βάσει της υπ. Αρ. 19487/27-12-2017 σχετικής Απόφασης του Δ.Σ.

Κατά τη διάρκεια του 2017, η ΕΥΔΑΠ εκπόνησε σχετική χρηματοοικονομική μελέτη για την παραλαβή κατά κυριότητα του δικτύου ύδρευσης της Δ.Ε. Μαρούλας του Δήμου Ελευσίνας.

Όσον αφορά στο Δήμο Μεγαρέων συνεχίστηκαν οι προσπάθειες διεκδίκησης των οφειλών σε επίπεδο Διοίκησης.

Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση

Η ΕΥΔΑΠ επαναβεβαιώνει τη δέσμευσή της για την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο πλαίσιο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (e-government). Οι στόχοι αυτοί αφορούν στην αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) για την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών αλλά και των εσωτερικών λειτουργιών έτσι ώστε να εξασφαλίζονται:

- Ικανοποίηση των πελατών και του κοινωνικού συνόλου γενικότερα
- Ίσες ευκαιρίες σε κάθε συναλλασσόμενο με την ΕΥΔΑΠ
- Διαφάνεια στις εταιρικές διαδικασίες
- Αποτελεσματική Διοίκηση
- Ικανοποίηση των εργαζομένων μέσω της ενεργού συμμετοχής τους

Η ΕΥΔΑΠ ενστερνίζεται την άποψη ότι η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση αφορά πρωτίστως σε θεσμοθέτηση διαδικασιών. Για το λόγο αυτό προχωρά σε εγκαθίδρυση διεργασιοκεντρικής προσέγγισης αναφορικά με την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση θεσμοθετώντας πρακτικές μελέτης των σχετικών διαδικασιών. Η αρχή γίνεται με την καταγραφή και τεκμηρίωσή τους ενώ ο απώτερος σκοπός είναι η ολοκληρωμένη ανάλυση, μέτρηση και βελτίωση των εταιρικών διαδικασιών, ειδικά αυτών που αφορούν στους σκοπούς της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Στο πλαίσιο αυτό συνεχίζεται η ανάπτυξη και βελτίωση εφαρμογών που αφορούν:

- 1) Την εταιρική ιστοσελίδα (www.eydap.gr)

Στο πλαίσιο εκσυγχρονισμού της εταιρικής ιστοσελίδας για τη δημιουργία ηλεκτρονικού κέντρου εξυπηρέτησης πελατών, δημιουργήθηκε επιτροπή για τον Ανασχεδιασμό και την Οργάνωση της Διαχείρισης της Εταιρικής Ιστοθέσης. Μερικές από τις καινούριες ρυθμίσεις είναι:

- Δυνατότητα καταχώρησης αιτημάτων των πελατών για τα οποία μέχρι πρότινος απαιτούνταν επίσκεψη στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πελατών (Διακανονισμοί, Χορήγηση τιμολογίου Υπηρεσιών, Εργαστηριακός Έλεγχος Μετρητή, Χορήγηση Φιλανθρωπικού και Επαγγελματικού Τιμολογίου)
- Δυνατότητα πληρωμής με πιστωτική ή χρεωστική κάρτα των συνεργαζόμενων τραπεζών (e-pos)
- Click to call: η δυνατότητα στον πελάτη να καταχωρεί τα στοιχεία επικοινωνίας του, να επιλέγει το θέμα που τον απασχολεί και την επιθυμητή ώρα επικοινωνίας και ο υπάλληλος του τηλ. κέντρου θα επικοινωνεί μαζί του

- 2) Ο λογαριασμός σε PDF. Από τον Νοέμβριο του 2017 ξεκίνησε η δημιουργία και εμφάνιση των pdf των λογαριασμών πιλοτικά για τους υπαλλήλους της ΕΥΔΑΠ, και από 17 Φεβρουαρίου 2018 για όλους τους χρήστες της ιστοθέσης. Με την εφαρμογή, σύντομα, της ταυτοποίησης μέσω του taxisnet θα απλοποιηθεί η δυνατότητα εγγραφής του χρήστη της ιστοθέσης.
- 3) Τα πληροφοριακά συστήματα εξυπηρέτησης πελατών. Η Εταιρεία παρέχει αδιάλειπτα 24/7 και αποτελεσματικά τις υπηρεσίες της μέσω των πληροφοριακών συστημάτων
- 4) Το ERP της Εταιρείας
- 5) Την εσωτερική παραγωγή και διακίνηση εταιρικών εγγράφων

Η εσωτερική επικοινωνία των οργανωτικών μονάδων αναδιοργανώνεται με στόχο την αποτελεσματική συνεργασία τους καθώς και την άσκηση αποτελεσματικής διοίκησης. Για το σκοπό αυτό αξιοποιείται και θα εξελιχθεί περαιτέρω η εσωτερική ιστοθέση (portal) η οποία λειτουργεί εντός του εταιρικού δικτύου δεδομένων της ΕΥΔΑΠ. Το οργανωτικό σχήμα θα βασίζεται σε λογική «εσωτερικών υπηρεσιών» και αντίστοιχων διαδικασιών έτσι ώστε να υπάρχει αμεσότητα επικοινωνίας, διαφάνεια και ελαχιστοποίηση περιττών ενεργειών στις εταιρικές διαδικασίες.

Η ΕΥΔΑΠ, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών για την παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου στους πελάτες της αλλά και στους πολίτες γενικότερα, δεσμεύεται στη συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχονται ηλεκτρονικά αλλά και στη διαρκή έρευνα για την ανάπτυξη νέων καινοτόμων υπηρεσιών παρακολουθώντας και αξιοποιώντας τις σύγχρονες τάσεις της τεχνολογίας.

ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΕ

Τον Ιούλιο του 2011 συστήθηκε η Εταιρεία «ΕΥΔΑΠ Νήσων Α.Ε.» στις οποίες το μετοχικό κεφάλαιο συμμετέχει η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. με ποσοστό 100%. Σκοπός της Εταιρείας είναι η παροχή υπηρεσιών ύδρευσης, αποχέτευσης καθώς και ένα πλήθος δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τα παραπάνω, στη νησιωτική Ελληνική Επικράτεια.

Τον Ιανουάριο του 2013, με τροπολογία που πέρασε στη Βουλή δημιουργήθηκε το νομικό πλαίσιο, σύμφωνα με το οποίο μπορεί να ανατίθεται, στην ΕΥΔΑΠ ή σε θυγατρικές της, η εκπόνηση ή ανάθεση μελετών για την κατασκευή έργων συναφών με τη δραστηριότητα της Εταιρείας καθώς και η ανάθεση και διοίκηση εκτέλεσης των έργων αυτών σε νησιωτικές περιοχές

Τον Μάρτιο του 2013 η «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ» Α.Ε. προχώρησε σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κατά 30.000 ευρώ ενώ στις 7 Φεβρουαρίου 2014 στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ» Α.Ε. επικυρώθηκε και νέα αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κατά 150.000,00 ευρώ.

Στις 22 Οκτωβρίου του 2014 η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. με Απόφαση του ΔΣ της (18460/22.10.14), ενέκρινε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ Α.Ε. κατά 1.000.000 ευρώ με καταβολή του ποσού σε δύο ισόποσες δόσεις των 500.00 ευρώ, την 1η Νοεμβρίου 2014 και την 1η Ιουλίου 2015.

Στην έκτακτη Γενική Συνέλευση της 21ης Σεπτεμβρίου 2017 αποφασίστηκε η τροποποίηση του άρθρου 1 αλλαγή επωνυμίας σε << ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΕ>> και του άρθρου 2 (σκοπός) οι δραστηριότητες θα αναλαμβάνονται εντός της Ελληνικής επικράτειας και εκτός της περιοχής που ορίζεται στο άρθρο 8 του νόμου 2744/1999 ως αρμοδιότητα της ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

Το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από τους κατωτέρω :

Μπενίσης Ιωάννης Πρόεδρος του ΔΣ και Διευθύνων Σύμβουλος

Βαφειάδης Κωνσταντίνος	Μέλος
Βουγιουκλάκης Κωνσταντίνος	Μέλος
Καραγιάννης Γεώργιος	Μέλος
Ματσούκης Πέτρος	Μέλος
Γλένης Γεώργιος	Μέλος
Μακρυνός Γεώργιος	Μέλος

Στόχος της ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ είναι η αξιοποίηση της τεχνογνωσίας, του έμπειρου προσωπικού και των σύγχρονων εργαλείων της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. για την παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας στους τομείς ύδρευσης και αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων στα Ελληνικά νησιά, αλλά και σε κάθε περιοχή της Ελλάδας που τα έχει ανάγκη.

Στρατηγική μας είναι να μεταφέρουμε στους τοπικούς οργανισμούς ύδρευσης αποχέτευσης την εμπειρία δεκαετιών της ΕΥΔΑΠ ΑΕ στην ορθολογική διαχείριση υδάτινων πόρων, στην εφαρμογή νέων τεχνολογιών, στην αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών κονδυλίων για να εξασφαλίσουμε μαζί τους την ορθή λειτουργία των εγκαταστάσεών τους και την προστασία του περιβάλλοντος με τη διάθεση άρτια επεξεργασμένων λυμάτων ώστε να είναι εφικτή η επαναχρησιμοποίησή τους για κάλυψη αρδευτικών αναγκών με ελάχιστο δυνατό κόστος για το πολίτη και την τοπική κοινωνία. Επιπλέον προωθείται η συνεργασία με ευρύτερους φορείς και οργανισμούς στη διαμόρφωση ολοκληρωμένου πλαισίου χρηματοδότησης έργων ύδρευσης και αποχέτευσης, κυρίως στη νησιωτική Ελλάδα.

Βασικός στόχος είναι και η ενεργειακή αναβάθμιση των Η/Μ εγκαταστάσεων ύδρευσης αποχέτευσης στη Νησιωτική Επικράτεια. Οι στόχοι της ενέργειας αναμένεται να οριστικοποιηθούν με τον σχεδιασμό ενός κοινού προγράμματος δράσης για την αξιοποίηση των αντίστοιχων κονδυλίων για το Περιβάλλον και την Κλιματική Αλλαγή.

Αναγνωρίζοντας το γεγονός ότι τα υβριδικά συστήματα ΑΠΕ με έμφαση στην από κοινού εξυπηρέτηση αναγκών ύδρευσης αποχέτευσης και παραγωγής ενέργειας αποτελούν κομβικό εργαλείο στο σχεδιασμό έργων στα μη διασυνδεδεμένα νησιά, η ΕΥΔΑΠ Νήσων Αναπτυξιακή Α.Ε. και η ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε. από το 2017 βρίσκονται στη φάση κατάρτισης κοινών δράσεων.

Από το 2017 η ΕΥΔΑΠ Νήσων Αναπτυξιακή Α.Ε. συνεργάζεται με το Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων στο πλαίσιο της δράσης του Ταμείου για τη χρηματοδότηση έργων σε Δήμους. Η συνεργασία αφορά στη διαδικασία αξιολόγησης και τεχνικής βοήθειας για μελέτες έργων Ύδρευσης, Αποχέτευσης, Βιολογικών Καθαρισμών, όπου η Εταιρεία μας διαθέτει αποδεδειγμένη εμπειρία και ηγετική θέση, ενώ συμμετέχει και στην καμπάνια κοινοποίησης της δράσης στους ωφελούμενους Δήμους. Στο πλαίσιο αυτό υπάρχει διαρκής συνεργασία με Ο.Τ.Α. στο σχεδιασμό δράσεων και έργων.

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΠΟΡΕΙΑ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ

Η στρατηγική της ΕΥΔΑΠ είναι βασισμένη στην επίτευξη μιας ισορροπημένης και συνεχούς ανάπτυξης προς όφελος του κοινωνικού συνόλου, των πελατών, των εργαζομένων, των μετόχων και όλων των εχόντων έννομο συμφέρον από αυτή. Η ΕΥΔΑΠ, ως η μεγαλύτερη Εταιρεία παροχής υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης της Ελλάδας και μία από τις μεγαλύτερες στην Ευρώπη, φροντίζει με συνέπεια, υπευθυνότητα και ευαισθησία να παρέχει άριστης ποιότητας νερό παράλληλα με σύγχρονες και αδιάλειπτες υπηρεσίες αποχέτευσης και βιολογικού καθαρισμού στον εξυπηρετούμενο πληθυσμό της Αττικής, ενώ ταυτόχρονα διασφαλίζει το φυσικό περιβάλλον.

Σημαντική προτεραιότητα παραμένει η βελτίωση της παραγωγικότητας της επιχείρησης. Η σταδιακή εξορθολογικοποίηση της εν γένει λειτουργίας της Εταιρείας τόσο μέσα από τη χρήση νέων τεχνολογιών σε όλους τους τομείς αλλά και γενικότερα με την ορθή διαχείριση, θα επιφέρουν περιορισμό του λειτουργικού κόστους, χωρίς να μειώνουν την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Κατά τη διάρκεια του 2018, η Εταιρεία αναμένεται να εφαρμόσει μέρος του επενδυτικού προγράμματος που εγκρίθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρηματικού Σχεδίου 2017-2021. Στην ανάπτυξη του επιχειρηματικού σχεδίου προβλέπεται η κατασκευή και διαχείριση των παγίων που προορίζονται για πολυετή χρήση σε ένα ταχέως μεταβαλλόμενο περιβάλλον. Λαμβάνεται υπόψη ότι οι οργανισμοί στον κλάδο ύδρευσης και αποχέτευσης σχεδιάζουν και κατασκευάζουν τα πάγια τους με στόχο τη μακροχρόνια χρήση τους, για παράδειγμα μερικά έργα υποδομής έχουν ωφέλιμο χρόνο ζωής άνω των 50 ετών. Η πρόκληση έγκειται στο γεγονός ότι οι οργανισμοί στον κλάδο ύδρευσης και αποχέτευσης πρέπει να αναπτύξουν ένα επίπεδο ευελιξίας στη διαχείριση και σχεδίαση των παγίων τους ώστε αυτά να προσαρμόζονται στο ταχέως μεταβαλλόμενο περιβάλλον. Το 43% του προαναφερόμενου προϋπολογισμού αφορά στα έργα αποχέτευσης της Ανατολικής Αττικής, τα οποία θα δώσουν λύση στο πρόβλημα δεκαετιών που ταλανίζει την περιοχή. Η χρηματοδότηση των κεφαλαιουχικών επενδύσεων προβλέπεται να καλυφθεί μέσω των θετικών λειτουργικών ταμειακών ροών, των επιχορηγήσεων και των υφιστάμενων ταμειακών διαθεσίμων.

Η ΕΥΔΑΠ με δεδομένη την κοινωνική της ευαισθησία, θα προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για καθολική πρόσβαση σε ασφαλές και οικονομικά προσιτό πόσιμο νερό στην περιοχή αρμοδιότητάς της, ενώ θα συνεχίσει να στηρίζει συμπολίτες μας που έχουν ανάγκη, μέσα από την εφαρμογή κοινωνικών τιμολογίων. Ταυτόχρονα, θα ασκηθεί πίεση προς τους ΟΤΑ προκειμένου να βελτιωθεί η εισπραξιμότητα των οφειλών τους.

Η αξιοποίηση της τεχνογνωσίας των εργαζομένων, ο διαρκής εκσυγχρονισμός μέσω των νέων τεχνολογιών, βελτιώνουν συνεχώς την παραγωγικότητα και κατ' επέκταση την ανταγωνιστικότητα της Εταιρείας. Σε συνδυασμό δε με τη μονοπωλιακή

φύση του προσφερόμενου προϊόντος, η ΕΥΔΑΠ θα συνεχίσει να διαθέτει υψηλή ταμειακή ρευστότητα, χωρίς δανεισμό, και θα πετυχαίνει βιώσιμη ανάπτυξη, διασφαλίζοντας τα συμφέροντα και του κοινωνικού συνόλου αλλά και των μετόχων.

ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ & ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

Η Εταιρεία διαχειρίζεται το κεφάλαιό της με τρόπο τέτοιο ώστε να εκπληρώνει τους σκοπούς της, όπως αναφέρονται στην παράγραφο 4α του άρθρου 1 του Ν.2744/99. Επίσης σύμφωνα με την παράγραφο 8 του ίδιου άρθρου απαγορεύεται η σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επί των ακινήτων παγίων στοιχείων της, που χρησιμοποιούνται για την άσκηση των σχετικών με την παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης δραστηριοτήτων της. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 5 του ίδιου νόμου δεν χωρεί αναγκαστική εκτέλεση του ενεργητικού της ΕΥΔΑΠ που χρησιμοποιείται για την άσκηση των σχετικών με την παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης δραστηριοτήτων της.

Η Εταιρεία την τρέχουσα περίοδο δεν έχει προβεί σε δανεισμό είτε μακροπρόθεσμο είτε βραχυπρόθεσμο. Μετά την εισαγωγή της στο Χρηματιστήριο το 2000 και μέχρι το 2013 η Εταιρεία είχε προβεί κυρίως σε βραχυπρόθεσμο δανεισμό, προκειμένου να ανταποκριθεί στις λειτουργικές της υποχρεώσεις λόγω της μη πληρωμής των λογαριασμών ύδρευσης από ορισμένους ΟΤΑ και άλλους δημόσιους φορείς.

Η Εταιρεία φροντίζει να διατηρεί ικανοποιητικό ύψος κεφαλαίων προκειμένου να εξυπηρετεί τους σκοπούς της εφαρμόζοντας την κατάλληλη μερισματική πολιτική.

Δείκτης δανειακής επιβάρυνσης

Ποσά σε χιλ €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Δανειακές Υποχρεώσεις	-	-	-	-
Ταμειακά Διαθέσιμα & Ισοδύναμα	(294.921)	(280.544)	(293.920)	(279.471)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	942.028	904.766	942.191	904.879
Δείκτης καθαρού χρέους προς ίδια κεφάλαια	0	0	0	0

Η διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων διεκπεραιώνεται από τις αρμόδιες Διευθύνσεις της Εταιρείας, οι οποίες λειτουργούν με συγκεκριμένους κανόνες που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο θέτει τους στόχους, ορίζει την πολιτική, επιλέγει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, η υλοποίηση του οποίου ανατίθεται στα στελέχη της Εταιρείας. Η ύπαρξη πλαισίου διαχείρισης κινδύνων είναι κεντρικής σημασίας και η διαδικασία παρακολούθησης είναι δομημένη, συνεχής και διαρκής.

(α) Πιστωτικός κίνδυνος

Η έκθεση της Εταιρείας όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα κάτωθι χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία αναλύονται ως εξής:

Κατηγορίες χρηματοοικονομικών στοιχείων	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία	3.659	2.855	3.659	2.855
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	294.921	280.544	293.920	279.471
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	237.299	224.766	237.252	224.742
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	19.034	22.598	19.034	22.598
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	-	-	1.210	1.210
Σύνολο	554.913	530.763	555.075	530.876

Το ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα ενέχουν πιστωτικό κίνδυνο. Η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου γίνεται με συγκέντρωση του μεγαλύτερου τμήματος των διαθεσίμων της Εταιρείας στην Τράπεζα της Ελλάδος και με περιορισμό της έκθεσης στα λοιπά ημεδαπά πιστωτικά ιδρύματα.

Στις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις περιλαμβάνονται απαιτήσεις από ιδιώτες πελάτες, οι οποίες έχουν σχετικά περιορισμένο βαθμό κινδύνου απωλειών κυρίως λόγω της ευρείας διασποράς των απαιτήσεων, ενώ για τις απαιτήσεις από ΟΤΑ, η Εταιρεία εξετάζει την δυνατότητα είσπραξης των ληξιπρόθεσμων οφειλών μέσω κατάρτισης συμβάσεων (διαχείρισης δικτύων ή διακανονισμούς) ή μέσω νομοθετικών ρυθμίσεων.

Στις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις περιλαμβάνονται απαιτήσεις από ιδιώτες πελάτες, για τις οποίες υφίσταται σχετικός κίνδυνος, ο οποίος περιορίζεται με την ανάληψη μέτρων και δράσεων από τις αρμόδιες διευθύνσεις. Οι δράσεις αφορούν τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση των ληξιπρόθεσμων οφειλών και παροχής διευκολύνσεων για την αποπληρωμή αυτών.

Για την κατηγορία των οφειλών της τοπικής αυτοδιοίκησης ΟΤΑ, η Εταιρεία εξετάζει την δυνατότητα είσπραξης των ληξιπρόθεσμων οφειλών μέσω κατάρτισης συμβάσεων (διαχείρισης δικτύων ή διακανονισμούς) ή μέσω νομοθετικών ρυθμίσεων.

Η πρόβλεψη της επισφάλειας για εμπορικές απαιτήσεις αναφέρεται σε ληξιπρόθεσμες οφειλές ιδιωτών πελατών που καθυστερεί η είσπραξή τους για χρονικό διάστημα άνω των δύο ετών, οι οποίες δεν έχουν διακανονιστεί. Επίσης η πρόβλεψη περιλαμβάνει τμήμα ληξιπρόθεσμων οφειλών ιδιωτών πελατών κάτω των δύο ετών, οι οποίες πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια και δεν έχουν διακανονιστεί.

Παρακάτω παρατίθεται πίνακας χρονοανάλυσης για τις απαιτήσεις της Εταιρείας:

Ποσά σε χιλ Ευρώ

ΧΡΟΝΟΑΝΑΛΥΣΗ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ							
2017	Μη Ληξιπρόθεσμες	0-1 μήνα	1-6 μήνες	6 μήνες-2 έτη	2 έτη-5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
ΙΔΙΩΤΕΣ	30.029	9.548	30.352	45.046	33.458	33.422	181.855
ΔΗΜΟΣΙΟ	3.483	736	1.806	3.671	5.369	3.367	18.432
ΟΤΑ	6.411	2.450	8.139	10.901	16.743	860	45.503
Σύνολο	39.923	12.734	40.297	59.617	55.569	37.649	245.789

2016	Μη Ληξιπρόθεσμες	0-1 μήνα	1-6 μήνες	6 μήνες-2 έτη	2 έτη-5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
ΙΔΙΩΤΕΣ	29.133	10.680	30.976	45.590	30.947	27.615	174.940
ΔΗΜΟΣΙΟ	2.615	970	2.110	1.754	4.884	3.177	15.509
ΟΤΑ	7.215	2.093	5.479	17.256	10.067	928	43.038
Σύνολο	38.963	13.742	38.564	64.599	45.899	31.270	233.487

Σημειώνεται ότι το εξοφλημένο ποσό των δόσεων, των διακανονισμών ιδιωτών την 31.12.2017 ανέρχεται σε ποσό Ευρώ 13.069 χιλ. έναντι ποσού Ευρώ 10.035 χιλ. της αντίστοιχης περσινής περιόδου και δεν συμπεριλαμβάνεται στο υπόλοιπο των ιδιωτών πελατών, στον πίνακα της χρονοανάλυσης.

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Εσόδων & Απαιτήσεων και η Διεύθυνση Διαχείρισης Ειδικών πελατών, ελέγχουν διαρκώς τις απαιτήσεις της Εταιρείας, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα (κωδικό τιμολογίων, κατηγορίες πελατών) και ενσωματώνουν τις πληροφορίες αυτές στις διαδικασίες του πιστωτικού ελέγχου.

Για την αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου η Υπηρεσία Αναγκαστικών Εισπράξεων της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών εξετάζει σε συνεχή βάση και διευθετεί μέσω της δικαστικής οδού (ΝΔ 356/1974 «Κώδικας Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων») ληξιπρόθεσμες οφειλές προς είσπραξη από υδροληψία, δικαιώματα χρήσης και δικαιώματα σύνδεσης ακινήτων από ιδιώτες και ΟΤΑ.

Κανένα από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία δεν έχει εξασφαλιστεί με υποθήκη ή άλλη μορφή πιστωτικής εξασφάλισης.

Αντίστοιχα η Εταιρεία δεν έχει εκχωρήσει σε τρίτους ως μορφής εγγύησης τα χρηματοπιστωτικά μέσα του Ενεργητικού.

(β) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας αντιμετωπίζεται με τη διατήρηση ικανών χρηματικών διαθεσίμων και την εξασφάλιση τραπεζικών πιστώσεων προς χρήση. Δεν υφίσταται κίνδυνος ρευστότητας λόγω της ύπαρξης σημαντικών ταμειακών διαθεσίμων ικανών να καλύψουν τις τρέχουσες λειτουργικές και επενδυτικές ανάγκες.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Εταιρείας, ταξινομημένες σε σχετικές ομαδοποιημένες ημερομηνίες λήξης, οι οποίες υπολογίζονται σύμφωνα με το χρονικό υπόλοιπο από την ημερομηνία ισολογισμού μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης, σε μη προεξοφλημένες τιμές.

Ποσά σε χιλ Ευρώ

ΧΡΟΝΟΑΝΑΛΥΣΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ							
2017	0-1 Μήνα	2-3 Μήνες	3-6 Μήνες	6-12 Μήνες	1- 5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
Δανειακές Υποχρεώσεις	-	-	-	-	-	-	-
Προμηθευτές & Λοιπές Υποχρεώσεις	15.908	27.819	4.594	4.464	39.042	315.576	407.403
Σύνολο	15.908	27.819	4.594	4.464	39.042	315.576	407.403
2016	0-1 Μήνα	2-3 Μήνες	3-6 Μήνες	6-12 Μήνες	1- 5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
Δανειακές Υποχρεώσεις	-	-	-	-	-	-	-
Προμηθευτές & Λοιπές Υποχρεώσεις	65.529	27.527	13.220	4.734	41.136	308.191	460.337
Σύνολο	65.529	27.527	13.220	4.734	41.136	308.191	460.337

(γ) Κίνδυνος Αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς σχετίζεται με το μετοχικό χαρτοφυλάκιο της Εταιρείας, το οποίο αποτελεί μακροπρόθεσμη, στρατηγική επένδυση και ως εκ τούτου περιορίζεται σε προκαθορισμένα όρια θέσης (Position Limits)

(δ) Κίνδυνοι από την επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων στην Ελλάδα

Με Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου στις 28 Ιουνίου 2015, οι ελληνικές τράπεζες τέθηκαν σε αργία και επιβλήθηκαν κεφαλαιακοί έλεγχοι. Η τραπεζική αργία έληξε στις 20 Ιουλίου 2015, ενώ σταδιακά περιορίζονται οι κεφαλαιακοί έλεγχοι, ωστόσο μέρος αυτών παραμένει σε ισχύ. Λόγω της ιδιαιτερότητας και της ανελαστικότητας του προϊόντος, η ζήτησή του δεν επηρεάζεται από την επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων, συνεπώς οι σχετικές οικονομικές εξελίξεις στην Ελλάδα δεν επηρέασαν τις εισπράξεις, τις πληρωμές και τον κύκλο εργασιών της Εταιρείας.

(ε) Ρυθμιστικός κίνδυνος

Στις 22 Μαΐου 2017, δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Β 1751, η Κοινή Υπουργική Απόφαση η οποία είχε ως θέμα: «Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του». Η ΕΥΔΑΠ ΑΕ εξετάζει την εφαρμογή των γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος σύμφωνα με την ανωτέρω Κοινή Υπουργική Απόφαση.

Από την προκαταρκτική εξέταση της Κοινής Υπουργικής Απόφασης από την Εταιρεία, προέκυψαν θέματα προς διευκρίνιση, που αφορούν:

- Την τιμή του ακατέργαστου ύδατος, ως βασικό στοιχείο κόστους,
- Το περιβαλλοντικό κόστος και το κόστος πόρου ανά κυβικό μέτρο νερού, καθώς αυτό θα γνωστοποιηθεί στην Εταιρεία, έως την 31 Οκτωβρίου 2018, από τη Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης,
- Το κόστος ευκαιρίας του επενδεδυμένου κεφαλαίου και ειδικότερα η εύλογη ετήσια απόδοση των ιδιωτικών επιχειρηματικών κεφαλαίων που χρησιμοποιούνται,

Με Κοινή Υπουργική Απόφαση που εκδόθηκε στις 03.12.2013, ορίστηκε ότι οι οφειλές του Ελληνικού Δημοσίου προς την Εταιρεία από επιχορηγούμενες δαπάνες επενδυτικού προγράμματος για τη δεκαετία 2000-2010, που απορρέουν από την

09.12.1999 σύμβαση του Ελληνικού Δημοσίου με την Εταιρεία, ύψους Ευρώ 294 εκατ. περίπου, αποσβένονται με μη φορολογικές οφειλές ισόποσης αξίας της Εταιρείας προς το Ελληνικό Δημόσιο, οι οποίες αφορούν το κόστος του διατεθέντος σε αυτήν αδιύλιστου νερού, περιόδου 25.10.2004-30.06.2013.

Ωστόσο εκκρεμεί από τη χρήση 2004 η σύναψη έγγραφης συμφωνίας όπως ορίζεται στο άρθρο 15 της από 09.12.1999 σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Εταιρείας η οποία θα καθορίζει το τίμημα του αποληφθέντος μη επεξεργασμένου ύδατος. Ελλείπει γραπτής συμφωνίας, η Εταιρεία συνεχίζει και μετά την 30.06.2013, να συμψηφίζει το τίμημα του αδιύλιστου ύδατος που αντλεί με τις υπηρεσίες συντήρησης και λειτουργίας που προσφέρει για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην Εταιρεία Παγίων «ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ» επιβαρύνοντας τα αποτελέσματά της.

Μέχρι και τις 31.12.2018, που θα ισχύει το τιμολόγιο που εγκρίθηκε με το ΦΕΚ 3188B/16.12.2013, δεν τίθεται θέμα επιβάρυνσής της Εταιρείας, με οποιοδήποτε τίμημα για το αδιύλιστο νερό, γεγονός που θα σήμαινε την αύξηση της τιμής του νερού και την πρόσθετη χρέωση των πολιτών.

(στ) Σχέσεις με Ελληνικό Δημόσιο

Με κοινή υπουργική απόφαση της 3.12.2013 που εκδόθηκε βάσει νομοθετικών ρυθμίσεων ορίστηκε ότι οι οφειλές του Ελληνικού Δημοσίου προς την Εταιρεία από επιχορηγούμενες δαπάνες επενδυτικού προγράμματος για τη δεκαετία 2000-2010 που απορρέουν από την 9.12.1999 σύμβαση του Ελληνικού Δημοσίου με την Εταιρεία ύψους Ευρώ 294 εκατ. περίπου αποσβένονται με μη φορολογικές οφειλές ισόποσης αξίας της Εταιρείας προς το Ελληνικό Δημόσιο, μέχρι τις 30.06.2013 οι οποίες αφορούν το κόστος του διατεθέντος σε αυτήν αδιύλιστου νερού περιόδου 25.10.2004-30.06.2013. Με την ίδια κοινή υπουργική απόφαση αποσβέστηκαν και οι λοιπές αξιώσεις μέχρι την 30.06.2013 μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και ΕΥΔΑΠ ΑΕ. Με απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων την 27^η Δεκεμβρίου 2013 έγινε αποδεκτή η ανωτέρω κοινή υπουργική απόφαση.

Ωστόσο εκκρεμεί από τη χρήση 2004 η σύναψη έγγραφης συμφωνίας όπως ορίζεται στο άρθρο 15 της από 09.12.1999 σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Εταιρείας η οποία θα καθορίζει το τίμημα του αποληφθέντος μη επεξεργασμένου ύδατος. Ελλείπει γραπτής συμφωνίας, η Εταιρεία συνεχίζει και μετά την 30.06.2013, να συμψηφίζει το τίμημα του αδιύλιστου ύδατος που αντλεί με τις υπηρεσίες συντήρησης και λειτουργίας που προσφέρει για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην Εταιρεία Παγίων «ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ» (σημ.36) επιβαρύνοντας τα αποτελέσματά της. Στην παρούσα φάση δεν είναι δυνατόν να προβλεφθούν τυχόν επιπτώσεις από τη διαδικασία αυτή στην μέχρι τώρα ακολουθούμενη τακτική της εταιρείας.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Α) Συναλλαγές με Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου

Ποσά σε χιλ. €	31.12.2017	31.12.2016
Αμοιβές (Προέδρου & Δ/ντος Συμβούλου και Εκτελεστικών Συμβούλων)	114	114
Αμοιβές & έξοδα παράστασης μελών Δ.Σ.	138	81
Σύνολο	252	195

Β) Συναλλαγές και υπόλοιπα με Ελληνικό Δημόσιο και ΟΤΑ

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
1) Συναλλαγές				
- Έσοδα	61.512	58.459	61.512	58.459
- Κόστος πωληθέντων (κόστος κατασκευής έργων)	529	66	529	66
2) Υπόλοιπα				
- Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις (Έργα για λογαριασμό Ελληνικού Δημοσίου)	4.297	3.769	4.297	3.769
- Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις από πελάτες (Διακανονισμοί Δήμων)	12.961	21.038	12.961	21.038
- Απαιτήσεις από Πελάτες (ΟΤΑ, Ελληνικό Δημόσιο)	53.286	38.964	53.286	38.964

· Απαίτηση από ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΕ	-	-	24	24
· Λουπές Απαιτήσεις (από το Ελληνικό Δημόσιο για κάλυψη ελλείμματος από αποζημίωση προσωπικού)	258	258	258	258

Οι συναλλαγές με Ελληνικό Δημόσιο και ΟΤΑ αφορούν έσοδα υδροληψίας τιμολογημένα και δεδουλευμένα, καθώς επίσης και δεδουλευμένα έσοδα από το κόστος κατασκευής έργων για λογαριασμό του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών και Μεταφορών και του Ν.Π.Δ.Δ «Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π».

ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 16ης Ιουνίου 2017 αποφάσισε τη διανομή μερίσματος κερδών χρήσης 2016 ποσού 0,11 ευρώ ανά μετοχή μικτό (συνολικό μικτό ποσό Ευρώ 11,715 εκατ.).

Το Διοικητικό Συμβούλιο της 28^{ης} Μαρτίου, αποφάσισε να προτείνει στην Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων τη διανομή μερίσματος ποσού είκοσι λεπτών (Ευρώ 0,20) ανά μετοχή, (συνολικό μικτό ποσό Ευρώ 21,3 εκατ.) για τη χρήση 2017. Το μέρισμα αποτελεί αντικείμενο έγκρισης από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων και περιλαμβάνεται στο υπόλοιπο του λογαριασμού «Αποτελέσματα εις νέον».

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2017

Ψήφιση ν. 4512/2018

Στις 17 Ιανουαρίου 2018, ψηφίστηκε ο ν. 4512/2018, με τον οποίο, η πλειοψηφία των μετοχών της μεταβιβάστηκε στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας. Στόχος της ΕΕΣΥΠ είναι η αναμόρφωση του πλαισίου διαχείρισης προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος, έτσι ώστε η χώρα να μπορέσει να αξιοποιήσει τον εθνικό της πλούτο.

Πρόταση για αναθεώρηση της Οδηγίας για το νερό από την Ε.Ε.

Την 1^η Φεβρουαρίου 2018 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε την αναθεωρημένη ευρωπαϊκή νομοθεσία που θα βελτιώσει την ποιότητα του πόσιμου νερού και την πρόσβαση σε αυτό καθώς και θα παρέχει καλύτερη πληροφόρηση στους πολίτες.

Το δικαίωμα πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες καλής ποιότητας, συμπεριλαμβανομένου του νερού, είναι μία από τις αρχές του ευρωπαϊκού πυλώνα των κοινωνικών δικαιωμάτων που εγκρίθηκε ομόφωνα από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων στη Σύνοδο Κορυφής του Γκέτεμποργκ. Η εν λόγω νομοθετική πρόταση αποσκοπεί στο να εγγραφεί αυτό το δικαίωμα και, ως εκ τούτου, να ανταποκριθεί στην πρώτη επιτυχημένη Πρωτοβουλία Ευρωπαίων Πολιτών "Right2Water", η οποία συγκέντρωσε 1,6 εκατομμύρια υπογραφές προς υποστήριξη της βελτίωσης της πρόσβασης σε ασφαλές πόσιμο νερό για όλους τους Ευρωπαίους. Επιπλέον, η πρόταση επιδιώκει να δώσει τη δυνατότητα στους καταναλωτές να διασφαλίζουν ότι οι προμηθευτές νερού παρέχουν στους καταναλωτές σαφέστερες πληροφορίες σχετικά με την κατανάλωση νερού, τη διάρθρωση του κόστους καθώς και την τιμή ανά λίτρο, επιτρέποντας τη σύγκριση με την τιμή του εμφιαλωμένου νερού. Αυτό θα συμβάλει στους περιβαλλοντικούς στόχους της μείωσης της περιττής χρήσης πλαστικών και του περιορισμού του αποτυπώματος άνθρακα της ΕΕ, καθώς και στην επίτευξη των στόχων της αειφόρου ανάπτυξης. Οι κανόνες που η Επιτροπή προτίθεται να επικαιροποιήσει θα βελτιώσουν την ποιότητα και την ασφάλεια των υδάτων προσθέτοντας νέες και αναδυόμενες ουσίες στον κατάλογο κριτηρίων για τον προσδιορισμό της ασφάλειας των υδάτων.

Μεταβολή ποσοστού μετόχων σε επίπεδο δικαιωμάτων ψήφου.

Στις 2 Μαρτίου 2018, η ΕΥΔΑΠ έλαβε γνωστοποίηση από το Υπουργείο Οικονομικών ότι ο συνολικός αριθμός δικαιωμάτων ψήφου (έμμεσα και άμεσα) που ελέγχει το Ελληνικό Δημόσιο ανέρχεται σε 65.319.740 (61,33%) εκ των οποίων τα άμεσα δικαιώματα ψήφου αφορούν σε 53.250.001 (50%+1 μετοχή) κοινές ονομαστικές μετοχές και τα έμμεσα δικαιώματα ψήφου αφορούν σε 12.069.739 (11,33%) κοινές ονομαστικές μετοχές. Η εν λόγω μεταβολή του άμεσου και έμμεσου ποσοστού συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στην ΕΥΔΑΠ Α.Ε. οφείλεται στη μεταβίβαση 17.004.761 μετοχών (15,97%) από το ΤΑΙΠΕΔ απευθείας στο Ελληνικό Δημόσιο, κατόπιν εκτέλεσης εξωρηματιστηριακής συναλλαγής, άνευ ανταλλάγματος, σύμφωνα με την απόφαση 262 της διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων (ΦΕΚ

τ'Β/614/22.02.2018) και της από 1.3.2018 διόρθωσης σφάλματος (ΦΕΚ Β 697/01.03.2018) με τις οποίες έγινε μερική ανάκληση της 195/27.10.2011(ΦΕΚ Β' 759) Απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων, κατ' εφαρμογή της 1906/2014 απόφασης της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Το συνολικό ποσοστό συμμετοχής (άμεσης και έμμεσης) του Ελληνικού Δημοσίου δεν έχει μεταβληθεί.

Στις 21 Μαρτίου 2018, η Εταιρεία έλαβε σχετική υποβολή γνωστοποίησης του Υπουργείου Οικονομικών, σύμφωνα με την οποία ο συνολικός αριθμός έμμεσων δικαιωμάτων ψήφου που ελέγχει το Ελληνικό Δημόσιο ανέρχεται σε 65.319.740 (61,33%). Η μεταβολή των δικαιωμάτων ψήφου οφείλεται στη μεταβίβαση κατόπιν εκτέλεσης εξωχρηματιστηριακής συναλλαγής, άνευ ανταλλάγματος, με ημερομηνία 20 Μαρτίου 2018, από το Ελληνικό Δημόσιο στην «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» (ΕΕΣΥΠ Α.Ε.) 53.250.001 μετοχών της ΕΥΔΑΠ Α.Ε., σύμφωνα με την παρ.20 του άρθρου 380 του ν. 4512/2018, με την οποία αντικαταστάθηκε η παρ.1 του άρθρου 197 του ν. 4389/2016, με ισχύ από 1/1/2018.

Το σύνολο (100%) των μετοχών του ΤΑΙΠΕΔ κατέχεται από την «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» (ΕΕΣΥΠ Α.Ε.), η οποία ελέγχει πλέον άμεσα τα δικαιώματα ψήφου 53.250.001 μετοχών (50%+1 μετοχή) και έμμεσα τα δικαιώματα ψήφου 12.069.739 μετοχών (11,33%) μέσω του ΤΑΙΠΕΔ. Επομένως, το συνολικό ποσοστό των δικαιωμάτων ψήφου (άμεσα και έμμεσα) της ΕΕΣΥΠ Α.Ε. ανέρχεται σε 61,33%. Το Ελληνικό Δημόσιο ελέγχει κατά 100% την ΕΕΣΥΠ Α.Ε..

ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης αφορά στο σύνολο των αρχών και πρακτικών που υιοθετεί η Εταιρεία προκειμένου να διασφαλίσει την απόδοσή της, τα συμφέροντά των μετόχων της και τα συμφέροντα όλων των ενδιαφερόμενων μερών.

Η δομή της παρούσας Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης επικεντρώνεται στα ακόλουθα θέματα:

- i. Εσωτερικός Κανονισμός Εταιρικής Διακυβέρνησης και Λειτουργίας
- ii. Διοικητικό Συμβούλιο και Επιτροπή Ελέγχου
- iii. Γενική Συνέλευση & Δικαιώματα Μετόχων
- iv. Εσωτερικός Έλεγχος και Διαχείριση Κινδύνων
- v. Λοιπά διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα ή επιτροπές της Εταιρείας

A. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Εταιρεία έχει θεσπίσει Κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης τον οποίο έχει ενσωματώσει στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας και αποτελεί ήδη από τις 23.10.2013 ενιαίο κείμενο κατονομαζόμενο πλέον ως Εσωτερικός Κανονισμός Εταιρικής Διακυβέρνησης και Λειτουργίας της ΕΥΔΑΠ και τον οποίο τηρεί. Ο Κώδικας αυτός βρίσκεται διαθέσιμος στο κοινό στην έδρα της Εταιρείας Ωρωπού 156 Γαλάτσι, στην Υπηρεσία Μετοχολογίου και στην Υπηρεσία Εταιρικών Ανακοινώσεων.

Η Εταιρεία δεν εφαρμόζει πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης πέραν των προβλέψεων του νόμου.

B. Διοικητικό Συμβούλιο και Επιτροπή Ελέγχου

Η Εταιρεία διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, ο αριθμός των μελών του οποίου είναι περιττός και δεν δύναται να υπερβαίνει τα δεκατρία (13) μέλη ή να είναι μικρότερος των επτά (7) μελών. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από εκτελεστικά, μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 3 και 4 του Ν. 3016/2002 όπως κάθε φορά ισχύει.

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων είναι αρμόδια να καθορίζει τον αριθμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς επίσης και να αυξάνει ή να μειώνει τον αριθμό αυτών, πάντοτε μέσα στο πλαίσιο που τίθεται από το καταστατικό. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται:

- α) από δύο (2) εκπροσώπους των εργαζομένων στην Εταιρεία που εκλέγονται (με τους αναπληρωματικούς τους) με άμεση και καθολική ψηφοφορία.
- β) από δύο (2) μέλη που εκπροσωπούν τους μετόχους της μειοψηφίας που εκλέγονται κατά τον τρόπο που ορίζεται στο άρθρο 36 του Καταστατικού.
- γ) από εκπροσώπους των μετόχων, που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση.

Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πενταετής και παρατείνεται αυτοδίκαια μέχρι της υποδείξεως ή της εκλογής νέων συμβούλων. Η παράταση δεν μπορεί να υπερβεί το ένα (1) έτος. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ανακαλούνται ελευθέρως. Η ανάκληση και η αντικατάσταση γίνεται από εκείνους που έχουν δικαίωμα εκλογής ή υπόδειξης.

Η Γενική Συνέλευση μπορεί να αντικαθιστά οποιαδήποτε από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που εξέλεξε και πριν από τη λήξη της θητείας τους. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να ορίζονται εκ νέου ή να επανεκλέγονται απεριόριστα και είναι απεριόριστα ανακλητά. Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν μπορεί να είναι συγγενείς μεταξύ τους εξ αίματος ή αγχιστείας μέχρι και του τρίτου βαθμού ούτε να είναι με οποιαδήποτε μορφή εργολάβοι ή προμηθευτές της Εταιρείας ή μέλη Διοικητικού Συμβουλίου ή υπάλληλοι επιχείρησης που βρίσκεται σε συναλλακτική σχέση με την Εταιρεία. Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί, όμως, να είναι μέλη Διοικητικού Συμβουλίου ή υπάλληλοι επιχείρησης που είναι συνδεδεμένη με την Εταιρεία, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 42ε κ.ν. 2190/1920.

Σύγκληση του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλείται από τον Πρόεδρό του ή το νόμιμο αναπληρωτή του, σύμφωνα με τις διατάξεις του Καταστατικού και συνεδριάζει στην έδρα της Εταιρείας. Εισηγητής των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης στο Διοικητικό Συμβούλιο είναι ο Διευθύνων Σύμβουλος.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει δύο φορές το μήνα και έκτακτα όταν κριθεί τούτο αναγκαίο από τον Πρόεδρό του. Η ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων καθορίζεται από τον Πρόεδρο και τα θέματά της περιέχονται στην πρόσκληση που αποστέλλεται στους συμβούλους.

Η πρόσκληση της συνεδρίασης γνωστοποιείται στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δύο (2) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από τη συνεδρίαση και περιλαμβάνει με σαφήνεια και τα θέματα της ημερησίας διάταξης. Διαφορετικά, η λήψη αποφάσεων επιτρέπεται μόνο εφ' όσον παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του και κανένα δεν αντιλέγει στη λήψη αποφάσεων. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 20 του Ν. 2190/1920, όπως ισχύει.

Απαρτία - Πλειοψηφία - Αντιπροσώπευση μελών ΔΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι σε απαρτία και συνεδριάζει νόμιμα όταν παρίστανται το ήμισυ πλέον ενός των μελών του, με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 4, 4α και 5 του άρθρου 11 του Καταστατικού. Για την εξεύρεση του αριθμού απαρτίας παραλείπεται το τυχόν προκύπτον κλάσμα. Ουδέποτε ο αριθμός των αυτοπροσώπως παρόντων συμβούλων μπορεί να είναι μικρότερος των τριών. Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας δεν υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του Προέδρου προεδρεύει ο αναπληρωτής του. Στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου δύναται να παρίστανται χωρίς δικαίωμα ψήφου επιστημονικοί σύμβουλοι, νομικοί ή μη και εμπειρογνώμονες, καθώς και ο Διευθυντής των Νομικών Υπηρεσιών της Εταιρείας, εφ' όσον κληθούν από τον Πρόεδρο ή το Διοικητικό Συμβούλιο, και σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας του Διευθυντή των Νομικών Υπηρεσιών της Εταιρείας άλλος δικηγόρος που θα υποδείξει ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου. Κάθε σύμβουλος έχει δικαίωμα να ενημερώνεται εγγράφως από τον Πρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο για τη διαχείριση της Εταιρείας και γενικά για την εξέλιξη των εταιρικών υποθέσεων. Σύμβουλος που απουσιάζει μπορεί να αντιπροσωπεύεται από άλλο σύμβουλο με έγγραφη εξουσιοδότηση. Κάθε σύμβουλος μπορεί να αντιπροσωπεύει ένα μόνο σύμβουλο που απουσιάζει.

Σε κάθε συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου τηρούνται Πρακτικά που επικυρώνονται αμέσως ή στην επόμενη συνεδρίαση. Τα αντίγραφα ή αποσπάσματα των Πρακτικών επικυρώνονται από τον Πρόεδρο ή τον αναπληρωτή του, ή άλλο εξουσιοδοτημένο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου μετά από σχετική απόφαση του οργάνου. Τα Πρακτικά του Διοικητικού Συμβουλίου γράφονται σε ειδικό βιβλίο που τηρείται χειρόγραφα ή μηχανογραφικά και υπογράφονται από τον Πρόεδρο και τους συμβούλους που πήραν μέρος στη συνεδρίαση. Τυχόν άρνηση συμβούλου να υπογράψει τα Πρακτικά, αναφέρεται σ' αυτά. Κάθε σύμβουλος, έχει δικαίωμα να ζητήσει να σημειωθεί η γνώμη του στα Πρακτικά.

Εξουσία και αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το ανώτατο διοικητικό όργανο της Εταιρείας που κατά κύριο λόγο διαμορφώνει τη στρατηγική και πολιτική ανάπτυξης αυτής, ενώ εποπτεύει και ελέγχει τη διαχείριση της περιουσίας της.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφασίσει για κάθε θέμα που αφορά στη διαχείριση της περιουσίας, στη διοίκηση και εκπροσώπηση της Εταιρείας και γενικά στη δραστηριότητά της, λαμβάνει δε όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα και αποφάσεις για την πραγματοποίηση του σκοπού της Εταιρείας. Το Διοικητικό Συμβούλιο επίσης παρακολουθεί την πορεία της Εταιρείας και την υλοποίηση των δραστηριοτήτων της. Εξαιρούνται της αρμοδιότητας του Διοικητικού Συμβουλίου τα

θέματα εκείνα τα οποία σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου ή του Καταστατικού υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης.

Ανάθεση αρμοδιοτήτων από το Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο υπό τους περιορισμούς του Νόμου και του Καταστατικού, μπορεί με απόφασή του να αναθέτει την άσκηση των εξουσιών ή των αρμοδιοτήτων του μερικώς στον Πρόεδρο ή τον Διευθύνοντα Σύμβουλο ή σε μέλος ή μέλη αυτού ή σε Διευθυντές της Εταιρείας ή σε υπαλλήλους αυτής ή σε τρίτους.

Πληροφορίες για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου από τις 01.01.2017 έως 31.12.2017 διαμορφώθηκαν ως εξής:

Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου από 01.01.2017 έως 22.06.2017	
Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος	Πρόεδρος ΔΣ, Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Μπενίσης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Κωνσταντίνος Βαφειάδης	Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Καρδαράς	Μη εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Μακρυνός	Μη εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Σαράντης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Μιχαήλ Σταυρουλάκης	Ανεξάρτητο Μη εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Χαλαμπαλάκης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Παναγιώτης Σκουλαρίκης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Χρήστος Μηστριώτης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Εμμανουήλ Αγγελάκης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Ευάγγελος Μουτάφης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου από 23.06.2017 έως 06.07.2017	
Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος	Πρόεδρος ΔΣ, Μη εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Μπενίσης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Κωνσταντίνος Βαφειάδης	Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Καρδαράς	Μη εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Μακρυνός	Μη εκτελεστικό Μέλος
Αλέξανδρος Πουλιάσης	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Σαράντης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Μιχαήλ Σταυρουλάκης	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Χαλαμπαλάκης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Παναγιώτης Σκουλαρίκης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Χρήστος Μηστριώτης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Εμμανουήλ Αγγελάκης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Ευάγγελος Μουτάφης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου από 06.07.2017 έως 31.12.2017	
Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος	Πρόεδρος ΔΣ, Μη εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Μπενίσης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Κωνσταντίνος Βαφειάδης	Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Καρδαράς	Μη εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Μακρυνός	Μη εκτελεστικό Μέλος
Αλέξανδρος Πουλιάσης	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Σαράντης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Μιχαήλ Σταυρουλάκης	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Χαλαμπαλάκης	Μη εκτελεστικό Μέλος

Παναγιώτης Σκουλαρίκης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Χρήστος Μηστριώτης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Εμμανουήλ Αγγελάκης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Αλεξανδράκης	Μη εκτελεστικό Μέλος

Βιογραφικά μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος, Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου, Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος είναι Δρ Υδρογεωλόγος, με τις ακόλουθες σπουδές : 1978 : Πτυχίο Γεωλογικού τμήματος (Laurea in Scienze Geologiche) της Φυσικομαθηματικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πάρμας (Universita degli Studi di Parma - Italia), 1982: Δίπλωμα Εμπεριστατωμένων Σπουδών [Diplôme d' Études Approfondies (D.E.A)] στις Επιστήμες του Νερού [(Sciences de L'Eau) σε θέματα Υδρολογίας - Υδρογεωλογίας- Υδροχημείας και Διαχείρισης Υδατικών Πόρων] του Πανεπιστημίου Pierre et Marie Curie του Παρισιού (Paris VI), 2004: Διδακτορικό Δίπλωμα στην Υδρογεωλογία του Πανεπιστημίου Πατρών. Το 1983 εργάστηκε στην Γεωπονική Σχολή Αθηνών ως Επιστημονικός συνεργάτης. Από το 1984 έως το 1997 εργάστηκε στο Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ι.Γ.Μ.Ε.). Από το 1997 έως το 2004 εργάστηκε στο Υπουργείο Ανάπτυξης ως Εμπειρογνώμονας στη Διαχείριση Υδατικών Πόρων (Δ.Υ.Π.). Από το 2004 έως το 2011 εργάστηκε στην Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης των Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (Μ.Ο.Δ) και από το 2011 έως το 2014 εργάστηκε στο Εθνικό Κέντρο Βιώσιμης και Αειφόρου Ανάπτυξης - Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών και Μελετών (Ε.Κ.Β.Α.Α. - Ι.Γ.Μ.Ε.Μ.).

Ιωάννης Μπενίσης, Διευθύνων Σύμβουλος - Εκτελεστικό Μέλος

Ο Ιωάννης Μπενίσης γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Αθήνα. Σπούδασε με υποτροφία στο Τμήμα Μαθηματικών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Διαθέτει πολυετή εμπειρία στη διαχείριση και οργάνωση πολυάριθμων επιχειρήσεων, σε κλάδους όπως εκπαίδευση, κατασκευές, ενέργεια, τουρισμός και εστίαση. Δραστηριοποιήθηκε στον ιδιωτικό τομέα και υπήρξε ιδιοκτήτης Εταιρείας Συμβούλων ενεργειακών θεμάτων. Τον Ιούλιο του 2015 ανέλαβε καθήκοντα Διευθύνοντος Συμβούλου της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. Μέχρι σήμερα, έχει λάβει πολλές και σημαντικές πρωτοβουλίες για την εδραίωση του κοινωνικού χαρακτήρα της Εταιρείας και τον εκσυγχρονισμό των οργανωτικών δομών και λειτουργιών της, με βραβεύσεις και διακρίσεις τόσο στον τομέα του management όσο και για τις ψηφιακές εφαρμογές που υλοποιήθηκαν σε αυτό το χρονικό διάστημα.

Κωνσταντίνος Βαφειάδης, Μέλος Δ.Σ. - Εκτελεστικό Μέλος

Ο Κωνσταντίνος Βαφειάδης είναι διπλωματούχος της Σχολής Χημικών Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (1997), κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος M.Sc. in Advanced Chemical Engineering από το Imperial College London (1998) και διδακτορικού διπλώματος Ph.D. in Control Engineering από το City University London (2003). Εργάζεται ως Σύμβουλος Επιχειρήσεων με εξειδίκευση σε σύνθετα έργα πληροφορικής, με έμφαση στο χρηματοπιστωτικό τομέα καθώς και στο σχεδιασμό και υλοποίηση επενδυτικών, ερευνητικών και αναπτυξιακών έργων. Από τον Ιούλιο του 2015 είναι Αντιδήμαρχος Ανθρώπινων και Οικονομικών Πόρων του Δήμου Βριλησίων.

Ιωάννης Καρδαράς, Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο Ιωάννης Καρδαράς είναι πτυχιούχος της Νομικής Σχολής Αθηνών (1974), με μεταπτυχιακές σπουδές στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου με ειδίκευση στο Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο «Συγκριτικό Ευρωπαϊκό Δίκαιο» (1976). Εργάζεται ως δικηγόρος στον Πειραιά από το 1977 και είναι δικηγόρος στον Άρειο Πάγο.

Γεώργιος Μακρυνός, Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο Γεώργιος Μακρυνός, είναι πτυχιούχος του τμήματος Δημόσιας Υγιεινής (1982) της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας του ΤΕΙ Αθηνών, με μετεκπαίδευση στην «διαχείριση και τεχνολογία περιβάλλοντος» και μεταπτυχιακό τίτλο ειδίκευσης στη δημόσια υγεία (2007-09) από την Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας (ΕΣΔΥ). Δημοτικός σύμβουλος Κορυδαλλού από το 2010 και Πρόεδρος του Οργανισμού Άθλησης & Πολιτισμού Δήμου Κορυδαλλού

Αλέξανδρος Πουλιάσης, Μέλος Δ.Σ. -Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο Αλέξανδρος Πουλιάσης ολοκλήρωσε τις σπουδές του στο τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών ακολουθώντας την κατεύθυνση Λογιστικής και Χρηματοδοτικής Διοίκησης. Σήμερα εργάζεται ως σύμβουλος στο Υπουργείο Οικονομικών. Έχει διατελέσει Δημοτικός Σύμβουλος, μέλος της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής και μέλος του Κέντρου Φροντίδας Οικογένειας του Δήμου Περιστερίου. Είναι εκλεγμένο μέλος του Συμβουλίου της Αντιπροσωπείας του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδας και μέλος του Κέντρου Ειδικών Ατόμων "Χαρά".

Νικόλαος Σαράντης, Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο Νικόλαος Σαράντης είναι Δήμαρχος Αγίων Αναργύρων – Καματερού. Είναι γραφίστας, εκπαιδευτικός στο Τμήμα Γραφιστικής του Α.Τ.Ε.Ι Αθήνας από το 1982. Κατέχει μεταπτυχιακό με τίτλο «Ευρωπαϊκή Ένωση και Αναπτυσσόμενες Χώρες» από το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Από τον Οκτώβριο του 2014 έως και σήμερα είναι Γενικός Γραμματέας Περιφερειακής Ένωσης Δήμων Αττικής (ΠΕΔΑ).

Μιχαήλ Σταυρουλάκης, Μέλος Δ.Σ. - Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο Μιχαήλ Σταυρουλάκης είναι οικονομολόγος, λογιστής - φοροτεχνικός και σπούδασε στο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (ΤΕΙ) Ηρακλείου Κρήτης, στη σχολή Διοίκησης Επιχειρήσεων, στο τμήμα Λογιστικής (1981) και στην Ανώτατη Βιομηχανική Σχολή Πειραιά (ΑΒΣΠ) (1986). Έχει εργαστεί ως λογιστής και οικονομικός σύμβουλος σε διάφορες επιχειρήσεις και διαθέτει εμπειρία σε διεθνείς και χρηματοπιστωτικές συναλλαγές.

Γεώργιος Χαλαμπαλάκης, Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο Γεώργιος Χαλαμπαλάκης σπούδασε Φυσική της Επιστήμης των Λέιζερ & Υλικών (BSc Hons) στο Πανεπιστήμιο Heriot-Watt του Εδιμβούργου της Σκωτίας (2000) και κατέχει Διδακτορικό (PhD) στην Επιστήμη Συμπυκνωμένης Ύλης και Νανοτεχνολογίας των Υλικών από το Πανεπιστήμιο του Μονπελιέ της Γαλλίας (2005). Από το 2013 είναι συνιδρυτής Εταιρείας, η οποία δραστηριοποιείται στην παρασκευή και εξαγωγή Ελληνικών Βιολογικών αγροτικών προϊόντων.

Χρήστος Μηστριώτης, Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Έλαβε Πτυχίο Οικονομικών με ειδίκευση στην Οικονομετρία από το University of Kent, Canterbury και Μεταπτυχιακό Τίτλο σπουδών στα Χρηματοοικονομικά από το Imperial College στο Λονδίνο. Έχει εργαστεί σε χρηματιστηριακές - επενδυτικές εταιρείες και από το 2004 κατέχει τη θέση του Διευθυντή Διαχείρισης Διαθεσίμων και Διαχείρισης Χρηματοοικονομικού Κινδύνου (Treasurer) σε μεγάλο Όμιλο.

Παναγιώτης Σκουλαρίκης, Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο Παναγιώτης Σκουλαρίκης αποφοίτησε από το Κολλέγιο Αθηνών το 1989 και το 1992 έλαβε πτυχίο οικονομικών από το Πανεπιστήμιο Αθηνών, ενώ ακολούθησαν μεταπτυχιακές σπουδές στο London School of Economics απ' όπου έλαβε M.Sc. στα Οικονομικά/Επιχειρησιακή Έρευνα και M.Phil. στα Οικονομικά/Ευρωπαϊκές Σπουδές. Από τον Φεβρουάριο 2013 ανέλαβε τα καθήκοντα του Βοηθού Γενικού Διευθυντή του Ομίλου Πειραιώς,

Εμμανουήλ Αγγελάκης Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο Μανώλης Αγγελάκης είναι απόφοιτος του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, και εργάζεται στην ΕΥΔΑΠ ως Επιστημονικό Προσωπικό από το Μάιο του 1993.

Γεώργιος Αλεξανδράκης Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο Γιώργος Αλεξανδράκης είναι Μηχανολόγος Μηχανικός ΤΕ απόφοιτος του ΑΤΕΙ Πάτρας. Εργάζεται στην ΕΥΔΑΠ από το 2003 ως υπεύθυνος Μηχανικός του μηχανολογικού τμήματος των ΗΜ εγκαταστάσεων της Διεύθυνσης Δικτύου Αποχέτευσης.

Ημερομηνίες παραίτησεων Μελών Δ.Σ. και Αποφάσεις Γ.Σ. και Δ.Σ. για την εκλογή νέων Μελών

Ημερομηνίες Παραίτησεων Μελών Δ.Σ.

17.10.2015 παραίτηση κ. Ελευθερίου Μαγιάκη.

Αποφάσεις Γ.Σ.

(1) Επαναληπτική μετ' αναβολή 33η Τακτική Γ.Σ. της 2ας/06/2015: εκλογή κ.κ. Κωνσταντίνου Βαφειάδη, Μιχαήλ Σταυρουλάκη (Ανεξάρτητο Μέλος), Νικολάου Σαράντη, Ιωάννη Καρδάρ, Γεωργίου Μακρυνού, Ελευθέρου Μαγιάκη και Γεωργίου Χαλαμπαλάκη.

(2) Έκτακτη Γ.Σ. της 15ης/01.2016: επικύρωση εκλογής των κ.κ. Κωνσταντίνου Παπαδόπουλου και Ιωάννη Μπενίση καθώς και εκλογή του κ. Αλέξανδρου Πουλιάση σε αντικατάσταση του παραιτηθέντος Μέλους του Δ.Σ. κ. Ελευθερίου Μαγιάκη.

(3) Ειδική Γ.Σ. της 28ης/06.2013: εκλογή κ.κ. Παναγιώτη Σκουλαρίκη και Χρήστου Μηστριώτη.

* Εκλογές εργαζομένων Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. Ιουνίου 2012: εκλογή κ.κ. Ευάγγελου Μουτάφη και Εμμανουήλ Αγγελάκη.

(4) Τακτική Γενική Συνέλευση 16^{ης} Ιουνίου 2017: επικύρωση του ορισμού του κ. Αλέξανδρου Πουλιάση ως Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος

* Εκλογές εργαζομένων Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. Ιουνίου 2017: εκλογή κ.κ. Γεωργίου Αλεξανδράκη και Εμμανουήλ Αγγελάκη.

Αποφάσεις Δ.Σ.

(1) 18646/08.07.2015: εκλογή κ.κ. Κωνσταντίνου Παπαδόπουλου και Ιωάννη Μπενίση ως Προέδρου και Δ/ντος Συμβούλου αντίστοιχα και ορισμός τους ως των μόνων Εκτελεστικών Μελών του Δ.Σ.

(2) 18648/22.07.2015: ορισμός κ. Κωνσταντίνου Βαφειάδη ως Εκτελεστικού Μέλους του Δ.Σ.

(3) 18790/19.01.2016: ορισμός κ.κ. Ιωάννη Μπενίση και Κωνσταντίνου Βαφειάδη ως των μόνων Εκτελεστικών Μελών του Δ.Σ.

Αριθμός συνεδριάσεων Διοικητικού Συμβουλίου από 01.01.2017 έως 31.12.2017

Κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα το Διοικητικό Συμβούλιο πραγματοποίησε τριάντα οκτώ (38) συνεδριάσεις (υπ' αριθ. 1207η/17.01.2017 έως και 1244η/27.12.2017).

Γ. Γενική Συνέλευση & Δικαιώματα Μετόχων

Τρόπος λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης και βασικές εξουσίες αυτής

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας είναι το ανώτατο όργανο αυτής και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε υπόθεση που αφορά την Εταιρεία. Οι νόμιμες αποφάσεις αυτής δεσμεύουν και τους μετόχους που απουσίαζαν ή διαφώνησαν. Η Γενική Συνέλευση είναι η μόνη αρμόδια να αποφασίζει για τα εξής θέματα:

α. Για κάθε τροποποίηση του Καταστατικού. Με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 8 και της παρ. 5 του άρθ. 9 του Καταστατικού ως τροποποίηση θεωρείται και η αύξηση ή μείωση του εταιρικού κεφαλαίου.

β. Για την εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών με την επιφύλαξη των άρθρων 11 και 13 του Καταστατικού.

γ. Για την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας.

δ. Για τη διάθεση των ετησίων κερδών και την έγκριση των αμοιβών των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

ε. Για την απαλλαγή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών από κάθε προσωπική ευθύνη.

στ. Για την έκδοση ομολογιακού δανείου κάθε είδους, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθ. 9 του Καταστατικού.

ζ. Για τη συγχώνευση, τη διάσπαση, τη μετατροπή, την αναβίωση, την παράταση της διάρκειας και τη λύση της Εταιρείας.

η. Για το διορισμό εκκαθαριστών.

Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 34 Κ.Ν. 2190/20, όπως ισχύουν.

Σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο και συνέρχεται τακτικά στην έδρα της Εταιρείας τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, σύμφωνα δε με το ισχύον άρθρο 25 του ν. 2190/1920, η Γενική Συνέλευση συνέρχεται στην έδρα της Εταιρείας ή στην περιφέρεια άλλου δήμου εντός του νομού της έδρας ή άλλου δήμου όμορου της έδρας, τουλάχιστον μια φορά κάθε εταιρική χρήση, το αργότερο έως τη δεκάτη (10^η) ημερολογιακή μέρα του ενάτου μήνα μετά τη λήξη της εταιρικής χρήσης.

Εξαιρετικά επιτρέπεται να συνέρχεται η Γενική Συνέλευση και σε άλλο τόπο κείμενο στην ημεδαπή μετά από ειδική άδεια της εποπτεύουσας Αρχής, στην οποία θα καθορίζονται και οι όροι υπό τους οποίους χορηγείται η άδεια. Η άδεια αυτή δεν απαιτείται όταν στη Συνέλευση παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται μέτοχοι που εκπροσωπούν το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου και κανείς μέτοχος δεν αντιλέγει στην πραγματοποίηση της συνεδρίασης και στη λήψη αποφάσεων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συγκαλεί σε έκτακτη συνεδρίαση τη Γενική Συνέλευση των μετόχων όταν το κρίνει σκόπιμο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο οφείλει να συγκαλέσει τη Γενική Συνέλευση μετά από αίτηση των ελεγκτών, εντός δέκα (10) ημερών από την επίδοση της αίτησης στον Πρόεδρο αυτού, ορίζοντας ως αντικείμενο ημερήσιας διάταξης το περιεχόμενο αυτής. Την ίδια υποχρέωση υπέχει και όταν τη σχετική αίτηση υποβάλει το Δημόσιο. Σε περίπτωση άρνησής του, τη Γενική Συνέλευση δικαιούται να συγκαλέσει το Δημόσιο διά του εποπτεύοντος Υπουργού, με έγγραφη δήλωσή του που κοινοποιείται στην Εταιρεία.

Σε περίπτωση που δεν υπάρχει Διοικητικό Συμβούλιο, η Γενική Συνέλευση συγκαλείται α) Από προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο που ορίζεται από το αρμόδιο Δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 69 ΑΚ, ή β) Αυτόκλητα και με την προϋπόθεση ότι παρίστανται ή εκπροσωπούνται κατά τη Συνεδρίαση όλοι οι μέτοχοι εκπροσωπούντες το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας.

Δεν παρέχεται η δυνατότητα συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση και άσκησης του δικαιώματος ψήφου με ηλεκτρονικά μέσα ή με αλληλογραφία.

Πρόσκληση - Ημερήσια διάταξη της Γενικής Συνέλευσης

Η πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον το οίκημα, τη χρονολογία και την ώρα της συνεδρίασης, καθώς και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης με σαφήνεια. Η Γενική Συνέλευση συγκαλείται με δημοσίευση σχετικής πρόσκλησης προς τους μετόχους της Εταιρείας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις σχετικές με τους κανόνες δημοσιότητας διατάξεις που προβλέπονται στο άρθρο 26 παρ. 2 και 26α του Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει σήμερα. Η πρόσκληση τοιχοκολλείται σε εμφανή θέση στην έδρα της Εταιρείας και δημοσιεύεται όπως επιβάλλουν οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Η πρόσκληση δημοσιεύεται πριν από είκοσι πλήρης ημέρες στις προβλεπόμενες ημερήσιες ή εβδομαδιαίες πολιτικές και οικονομικές εφημερίδες και στο Γ.Ε.Μ.Η.. Στις περιπτώσεις των επαναληπτικών Γενικών Συνελεύσεων οι παραπάνω προθεσμίες συντέμνονται στο μισό και η πρόσκληση δημοσιεύεται και πάλι όπως παραπάνω. Διευκρινίζεται ότι συνυπολογίζονται και οι μη εργάσιμες ημέρες, ενώ η ημέρα δημοσίευσης της πρόσκλησης της Γενικής Συνέλευσης και η ημέρα της συνεδρίασής της δεν συνυπολογίζονται στις παραπάνω προθεσμίες.

Εντός της αυτής εικοσαήμερης (20ήμερης) προθεσμίας η πρόσκληση γνωστοποιείται στα Υπουργεία Οικονομικών (Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας, Μονάδα Αποκρατικοποιήσεων και Διαχείρισης Κινητών Αξιών) και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Δέκα (10) ημέρες πριν από την Τακτική Γενική Συνέλευση, κάθε μέτοχος μπορεί να πάρει από την Εταιρεία τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις καθώς και τις σχετικές εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών.

Δικαιώματα Μετόχων και τρόπος άσκησής τους

Κάθε μετοχή παρέχει δικαίωμα μιας ψήφου στη Γενική Συνέλευση.

Στη Γενική Συνέλευση δικαιούται να συμμετάσχει όποιος εμφανίζεται ως μέτοχος στα αρχεία του Συστήματος Άυλων Τίτλων που διαχειρίζεται η «Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε.» (Ε.Χ.Α.Ε.), στο οποίο τηρούνται οι κινητές αξίες (μετοχές) της Εταιρείας. Η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας γίνεται με την προσκόμιση σχετικής έγγραφης βεβαίωσης του ως άνω φορέα ή εναλλακτικά, με απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση της Εταιρείας με τα αρχεία του εν λόγω φορέα. Η ιδιότητα του μετόχου πρέπει να υφίσταται κατά την ημερομηνία καταγραφής (record date), ήτοι κατά την έναρξη της πέμπτης (5ης) ημέρας πριν από την ημέρα συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης, και η σχετική βεβαίωση ή η ηλεκτρονική πιστοποίηση σχετικά με τη μετοχική ιδιότητα πρέπει να περιέλθει στην Εταιρεία το αργότερο την τρίτη (3η) ημέρα πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης.

Ο μέτοχος συμμετέχει στη Γενική Συνέλευση και ψηφίζει είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω αντιπροσώπων. Κάθε μέτοχος μπορεί να διορίζει μέχρι τρεις (3) αντιπροσώπους. Νομικά πρόσωπα μετέχουν στη Γενική Συνέλευση ορίζοντας ως εκπροσώπους τους μέχρι τρία (3) φυσικά πρόσωπα. Ωστόσο, αν ο μέτοχος κατέχει μετοχές της Εταιρείας, οι οποίες εμφανίζονται σε περισσότερους του ενός λογαριασμούς αξιών, ο περιορισμός αυτός δεν εμποδίζει τον εν λόγω μέτοχο να ορίζει διαφορετικούς αντιπροσώπους για τις μετοχές που εμφανίζονται στον κάθε λογαριασμό αξιών σε σχέση με τη Γενική Συνέλευση. Αντιπρόσωπος που ενεργεί για περισσότερους μετόχους μπορεί να ψηφίζει διαφορετικά για κάθε μέτοχο. Ο αντιπρόσωπος μετόχου υποχρεούται να γνωστοποιεί στην Εταιρεία, πριν από την έναρξη της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης, κάθε συγκεκριμένο γεγονός, το οποίο μπορεί να είναι χρήσιμο στους μετόχους για την αξιολόγηση του κινδύνου να εξυπηρετηθεί ο αντιπρόσωπος άλλα συμφέροντα πλην των συμφερόντων του αντιπροσωπευμένου μετόχου. Κατά την έννοια της παρούσας παραγράφου, μπορεί να προκύπτει σύγκρουση συμφερόντων ιδίως όταν ο αντιπρόσωπος:

- α) είναι μέτοχος που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας ή είναι άλλο νομικό πρόσωπο ή οντότητα η οποία ελέγχεται από το μέτοχο αυτόν,
- β) είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή της εν γένει διοίκησης της Εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας, ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας,
- γ) είναι υπάλληλος ή ορκωτός ελεγκτής της Εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας, ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο, ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας,
- δ) είναι σύζυγος ή συγγενής πρώτου βαθμού με ένα από τα φυσικά πρόσωπα που αναφέρονται στις ως άνω περιπτώσεις (α) έως (γ).

Ο διορισμός και η ανάκληση αντιπροσώπου του μετόχου γίνεται εγγράφως και κοινοποιείται στην Εταιρεία με τους ίδιους τύπους, τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης.

Η Εταιρεία διαθέτει στην ιστοσελίδα της τα έντυπα που οφείλει να χρησιμοποιεί ο μέτοχος για τον ορισμό του/των αντιπροσώπου/ων του. Τα έντυπα αυτά κατατίθενται, συμπληρωμένα και υπογεγραμμένα από το μέτοχο στην Εταιρεία τρεις(3) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης. Ο δικαιούχος οφείλει να μεριμνά για την επιβεβαίωση της επιτυχούς αποστολής των εντύπων διορισμού και ανάκλησης αντιπροσώπου και της παραλαβής τους από την Εταιρεία. Τα έντυπα αυτά διατίθενται και σε έγχαρτη μορφή, στα γραφεία της Εταιρείας.

Το Δημόσιο παρίσταται στη Γενική Συνέλευση εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Οικονομικών ή αντιπρόσωπό του, που έχει εξουσιοδοτηθεί από αυτόν εγγράφως.

Στη Γενική Συνέλευση δύναται να παρίσταται χωρίς δικαίωμα ψήφου και ο εποπτεύων την Εταιρεία Υπουργός ή εξουσιοδοτημένος εγγράφως αντιπρόσωπός του. Ειδικά για την εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, η εκπροσώπηση του Ελληνικού Δημοσίου ως μετόχου στη Γενική Συνέλευση γίνεται από τους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών και τον εποπτεύοντα Υπουργό ή το εξουσιοδοτημένο από αυτούς όργανο.

Σημειώνεται ότι η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων (συμμετοχής και ψήφου) δεν προϋποθέτει τη δέσμευση των μετοχών του δικαιούχου ούτε την τήρηση άλλης ανάλογης διαδικασίας, η οποία περιορίζει τη δυνατότητα πώλησης και μεταβίβασης αυτών κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα στην ημερομηνία καταγραφής και στην ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης.

Έναντι της Εταιρείας θεωρείται ότι έχει δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη Γενική Συνέλευση μόνον όποιος φέρει την ιδιότητα του μετόχου κατά την αντίστοιχη ημερομηνία καταγραφής. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του άρθρου 28α του κ.ν.2190/1920, ο εν λόγω μέτοχος μετέχει στη Γενική Συνέλευση μόνο μετά από άδειά της.

Όσον αφορά τα λοιπά δικαιώματα των μετόχων και μετόχων μειοψηφίας καθώς και τον τρόπο άσκησής τους εφαρμόζονται οι εκάστοτε διατάξεις του Ν. 2190/1920 ως ισχύουν.

Συνήθης απαρτία και πλειοψηφία της Γενικής Συνέλευσης

Η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, αν εκπροσωπείται σ' αυτή τουλάχιστον το πενήντα ένα τοις εκατό (51%) του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί.

Εάν δεν επιτευχθεί η απαρτία της προηγούμενης παραγράφου στην πρώτη συνεδρίαση, η Γενική Συνέλευση προσκαλείται και συνέρχεται σε επαναληπτική συνεδρίαση μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη ματαιωθείσα συνεδρίαση και ύστερα από πρόσκληση πριν δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες, οποιοδήποτε και αν είναι το τμήμα του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου που εκπροσωπείται κατ' αυτήν.

Όλες οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων που εκπροσωπούνται στη Συνέλευση.

Εξαιρετική απαρτία και πλειοψηφία της Γενικής Συνέλευσης

Εξαιρετικά η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης αν εκπροσωπούνται σ' αυτή τουλάχιστον τα δύο τρίτα (2/3) του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί, όταν πρόκειται για αποφάσεις που αφορούν:

- α) Μεταβολή της εθνικότητας της Εταιρείας
- β) Μεταβολή του αντικειμένου της Εταιρείας.
- γ) Επαύξηση των υποχρεώσεων των μετόχων.
- δ) Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με εξαίρεση τις αυξήσεις του άρθρου 8 (παράγραφοι 2 και 3 του Καταστατικού) ή που επιβάλλονται από διατάξεις Νόμων ή που γίνονται με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών.
- ε) Μείωση του μετοχικού κεφαλαίου.
- στ) Έκδοση δανείου με ομολογίες, με την επιφύλαξη των όσων ορίζονται στο άρθρο 9 παρ. 4 του Καταστατικού.
- ζ) Μεταβολή του τρόπου διάθεσης των κερδών.
- η) Συγχώνευση διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση, παράταση διαρκείας ή διάλυση της Εταιρείας.
- θ) Παροχή ή ανανέωση εξουσίας προς το Διοικητικό Συμβούλιο για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ή έκδοση ομολογιακού δανείου, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 2 και 3 και το άρθρο 9 παρ. 4 του Καταστατικού.
- ι) Σε κάθε άλλη περίπτωση κατά την οποία ο Νόμος ή το Καταστατικό αυτό ορίζουν ότι για τη λήψη ορισμένης απόφασης από τη Γενική Συνέλευση απαιτείται η ειδική αυξημένη απαρτία της παρούσης παραγράφου.

Εάν δεν επιτευχθεί η απαρτία της προηγούμενης παραγράφου στην πρώτη συνεδρίαση, η Γενική Συνέλευση προσκαλείται και συνέρχεται σε επαναληπτική συνεδρίαση μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη ματαιωθείσα συνεδρίαση και ύστερα από πρόσκληση πριν δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες. Στην περίπτωση αυτή, η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της αρχικής ημερήσιας διάταξης, όταν σ' αυτή εκπροσωπείται τουλάχιστον το ένα δεύτερο (1/2) του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί.

Σε περίπτωση που και πάλι δεν επιτευχθεί η απαιτούμενη απαρτία, η Γενική Συνέλευση προσκαλείται και συνέρχεται σε δεύτερη επαναληπτική συνεδρίαση σύμφωνα με την παρ. 2 του Άρθρου 31 του Καταστατικού, βρίσκεται δε σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της αρχικής ημερήσιας διάταξης, όταν σ' αυτή εκπροσωπείται τουλάχιστο το ένα τρίτο (1/3) του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί.

Όλες οι αποφάσεις για τα παραπάνω θέματα λαμβάνονται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του μετοχικού κεφαλαίου που εκπροσωπούνται στη Γενική Συνέλευση.

Λοιπές Πληροφορίες

Οι πληροφορίες του άρθρου 27 παρ. 3 του κ.ν.2190/1920 συμπεριλαμβανομένης της πρόσκλησης αυτής, της διαδικασίας για την άσκηση δικαιώματος ψήφου μέσω αντιπροσώπου, των εντύπων διορισμού και ανάκλησης αντιπροσώπου, των σχεδίων αποφάσεων για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης καθώς και πληρέστερες πληροφορίες σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων μειοψηφίας του άρθρου 39 του κ.ν. 2190/1920 διατίθενται σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα της Εταιρείας (www.eydap.gr).

Δ. Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείριση Κινδύνων

Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου της ΕΥΔΑΠ ΑΕ αποτελεί ένα σύνολο διαδικασιών, πολιτικών, αρχών, κανονισμών, ασφαλιστικών δικλίδων και οργανωτικών δομών που έχει σχεδιαστεί ώστε να παρέχει εύλογη διασφάλιση όσον αφορά στην ακρίβεια και αξιοπιστία των λογιστικών και επιχειρησιακών δεδομένων, στην προστασία και αποδοτική χρήση των πόρων της Εταιρείας, στην επίτευξη των στρατηγικών της στόχων και στη συνολική αποτελεσματικότητα και απόδοση των λειτουργιών της.

Η ΕΥΔΑΠ Α.Ε., στο πλαίσιο των διατάξεων περί Εταιρικής Διακυβέρνησης και των βέλτιστων επιχειρηματικών πρακτικών έχει προχωρήσει σε μια σειρά οργανωτικών αλλαγών που διασφαλίζουν την εταιρική διαφάνεια και την προάσπιση των συμφερόντων των μετόχων και των εργαζομένων.

Επιτροπή Ελέγχου

Στο πλαίσιο της Εταιρικής Διακυβέρνησης της Εταιρείας, της αξιολόγησης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και της εφαρμογής των Αποφάσεων των Εποπτικών Αρχών (Απόφαση Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/14.11.2000, Νόμος 3016/17.05.2002, Νόμος 4449/24.01.2017), η Εταιρεία έχει θεσπίσει Επιτροπή Ελέγχου, η οποία αποτελείται από τρία (3) τουλάχιστον μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Διορίζεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις των Ν. 3016/2002 και Ν. 4449/2017 και τον εγκεκριμένο από το Διοικητικό Συμβούλιο Κανονισμό Λειτουργίας της, στον οποίο καθορίζονται ο σκοπός, η δικαιοδοσία, η εκλογή, η σύνθεση, οι αρμοδιότητες και οι ευθύνες της.

Σύνθεση Μελών Επιτροπής Ελέγχου

Σύνθεση Μελών Επιτροπής Ελέγχου από 01.01.2017 έως 08.02.2017

Μιχαήλ Σταυρουλάκης, Πρόεδρος

Ιωάννης Καρδαράς, Μέλος

Νικόλαος Σαράντης, Μέλος

Σύνθεση Μελών Επιτροπής Ελέγχου από 08.02.2017 έως 31.12.2017

Μιχαήλ Σταυρουλάκης, Πρόεδρος

Ιωάννης Καρδαράς, Μέλος

Αλέξανδρος Πουλιάσης, μέλος

Αποφάσεις Γ.Σ. και Δ.Σ. για την εκλογή Μελών Επιτροπής Ελέγχου

Η σύνθεση της παραπάνω αναφερόμενης Επιτροπής Ελέγχου της Εταιρείας προέκυψε από τις παρακάτω αποφάσεις Γ.Σ. και Δ.Σ.:

Αποφάσεις Γ.Σ.

(1) Επαναληπτική μετ' αναβολή 33η Τακτική Γ.Σ. της 2ας/06/2015: ορισμός Επιτροπής Ελέγχου από τους κ.κ. Μιχαήλ Σταυρουλάκη ως Πρόεδρο και Ιωάννη Καρδαρά και Ελευθέριο Μαγιάκη ως Μέλη.

(2) Έκτακτη Γ.Σ. της 15ης/01.2016: επικύρωση εκλογής του κ. Νικολάου Σαράντη σε αντικατάσταση του παραιτηθέντος Μέλους της Επιτροπής Ελέγχου κ. Ελευθερίου Μαγιάκη.

(3) 35η Τακτική Συνέλευση της 16ης/06/2017 για τον ορισμό ενός ακόμα Ανεξάρτητου Μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΔΑΠ ΑΕ για την συμμετοχή του στην Επιτροπή Ελέγχου κατά το άρθρο 44 του Ν.4449/2017 σύμφωνα με τα οποία επικύρωσε την εκλογή του ο κ. Αλέξανδρου Πουλιάση σε αντικατάσταση του παραιτηθέντος Μέλους της Επιτροπής Ελέγχου . Νικόλαου Σαράντη

Αποφάσεις Δ.Σ.

18712/11.11.2015: ορισμός κ. Νικολάου Σαράντη στη θέση του παραιτηθέντος κ. Ελευθερίου Μαγιάκη.

19124/08.02.2017: ορισμός κ. Αλέξανδρου Πουλιάση στη θέση του παραιτηθέντος κ. Νικολάου Σαράντη

Αριθμός Συνεδριάσεων Επιτροπής Ελέγχου από 01.01.2017 έως 31.12.2017

Κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα η Επιτροπή Ελέγχου πραγματοποίησε δεκαοκτώ (18) συνεδριάσεις.

Η Επιτροπή Ελέγχου, για την υλοποίηση του έργου της, συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα και εκτάκτως, όταν απαιτηθεί. Η συχνότητα και ο χρόνος πραγματοποίησης των συνεδριάσεων της Επιτροπής Ελέγχου είναι ανάλογα της έκτασης των αρμοδιοτήτων της λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τη δραστηριότητα, το μέγεθος, το επιχειρησιακό περιβάλλον και το Επιχειρηματικό Μοντέλο της Εταιρείας.

Η Επιτροπή, για κάθε συνεδρίαση τηρεί Πρακτικά Συνεδριάσεων, στα οποία αποτυπώνονται οι ενέργειές της και τα αποτελέσματα αυτών, ως προς την υλοποίηση του έργου της και αναλόγως των θεμάτων υποβάλλει αναφορές στο Διοικητικό Συμβούλιο, εφόσον κρίνεται αναγκαίο.

Οι κύριες αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου, όπως ορίζονται από τη σχετική νομοθεσία, αφορούν στην παρακολούθηση της διαδικασίας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και του συστήματος διαχείρισης κινδύνων, καθώς και της ορθής λειτουργίας της μονάδας των εσωτερικών ελεγκτών της ελεγχόμενης οντότητας.

Επίσης, αφορούν στην παρακολούθηση της πορείας του υποχρεωτικού ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων, καθώς και στην επισκόπηση και παρακολούθηση θεμάτων συναφών με την ύπαρξη και διατήρηση της αντικειμενικότητας και ανεξαρτησίας του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή του ελεγκτικού γραφείου, ιδιαιτέρως όσον αφορά την παροχή στη λεγόμενη οντότητα άλλων υπηρεσιών από το ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή το ελεγκτικό γραφείο. Είναι επίσης υπεύθυνη για τη διαδικασία επιλογής ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής Εταιρείας.

Μέσα στο 2017 επικαιροποιήθηκε ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου προκειμένου να ενσωματωθούν οι απαιτήσεις του Ν. 4449/2017 και οι σχετικές συστάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και των Ευρωπαϊκών Οδηγιών όσον αφορά στη λειτουργία των Επιτροπών Ελέγχου. Ο νέος Κανονισμός εγκρίθηκε με τη με αριθμό 19412/08.11.2017 Απόφαση 1236ης Συνεδρίασης ΔΣ.

Η Επιτροπή Ελέγχου έχει συχνή επικοινωνία με τη Δ/νση Εσωτερικού Ελέγχου στο πλαίσιο εκτέλεσης των καθηκόντων της. Στο πλαίσιο αυτό η επικεφαλής της Δ/νσης Εσωτερικού Ελέγχου καλείται να μετέχει στις περισσότερες από τις συνεδριάσεις της Επιτροπής Ελέγχου και να παρέχει ενημέρωση για την πορεία των διενεργούμενων ελέγχων και την παρακολούθηση υλοποίησης των διορθωτικών ενεργειών που αποφασίστηκαν στα πλαίσια των ελέγχων. Η Επιτροπή Ελέγχου έχει επίσης συχνή επικοινωνία και συναντήσεις με τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές για την επισκόπηση των οικονομικών καταστάσεων και την αξιολόγηση της παρεχόμενης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου ενημερώνει τους Μετόχους, κατά την Ετήσια Γενική τους Συνέλευση, για τα πεπραγμένα της Επιτροπής, με βάση τις προβλεπόμενες αρμοδιότητές της.

Η Επιτροπή Ελέγχου κατά το έτος 2017 χειρίστηκε θέματα, τα σημαντικότερα των οποίων κατηγοριοποιούνται ως εξής:

- Έγκριση του προγράμματος ελέγχων έτους 2017 της Δ/νσης Εσωτερικού Ελέγχου και παρακολούθηση της πορείας υλοποίησής του.
- Επισκόπηση του έργου και της λειτουργίας της Δ/νσης Εσωτερικού Ελέγχου.
- Αξιολόγηση των οικονομικών καταστάσεων ως προς την πληρότητα και συνέπειά τους.
- Γνωμοδότηση για επιλογή ελεγκτικής Εταιρείας.
- Διασφάλιση της ανεξαρτησίας των ορκωτών ελεγκτών λογιστών.
- Υποστήριξη προς τη Διοίκηση για την εισαγωγή βέλτιστων πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης όσον αφορά στη διαφάνεια και την καταπολέμηση της διαφθοράς στις επιχειρηματικές λειτουργίες.
- Επισκόπηση των διαδικασιών αξιολόγησης και διαχείρισης των επιχειρηματικών κινδύνων.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ο εσωτερικός έλεγχος της Εταιρείας ασκείται από τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου η οποία αποτελεί ανεξάρτητη οργανωτική μονάδα και αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας. Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου εποπτεύεται στο έργο της από την Επιτροπή Ελέγχου Διοικητικού Συμβουλίου και παρέχει υπηρεσίες διασφάλισης και συμβουλευτικού χαρακτήρα. Λειτουργεί σύμφωνα με την κείμενη ελληνική νομοθεσία, τον εγκεκριμένο από το ΔΣ Κανονισμό Λειτουργίας της,

τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα για την επαγγελματική εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών καθώς και τους κανόνες δεοντολογίας που υπαγορεύονται από τις βασικές αρχές της ελεγκτικής.

Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου έχει ως σκοπό να παρέχει βοήθεια στη Διοίκηση, στο Διοικητικό Συμβούλιο, στα στελέχη της Εταιρείας και γενικά στους εργαζόμενους, για αποτελεσματικότερη εκτέλεση των καθηκόντων τους και επίτευξη των στόχων της Εταιρείας, μέσω αξιολόγησης λειτουργίας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, διαχείρισης κινδύνων και εταιρικής διακυβέρνησης, μέσω ανάλυσης στοιχείων και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Στους σκοπούς της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου περιλαμβάνονται:

- Η εξέταση και αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας και η διαπίστωση του κατά πόσον αυτό το σύστημα παρέχει λογική διαβεβαίωση σχετικά με:
  - ο Τη συμμόρφωση με τις γενικές διαδικασίες της Εταιρείας και την κείμενη Νομοθεσία.
  - ο Τη διασφάλιση των περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας.
  - ο Την οικονομική/και αποδοτική χρήση των πόρων.
  - ο Την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων.
  - ο Την αξιοπιστία και αρτιότητα των πληροφοριών, οι οποίες χρησιμοποιούνται για τη λήψη αποφάσεων.
  - ο Την αναγνώριση και σωστή διαχείριση των κινδύνων.
  - ο Την επίτευξη των αντικειμενικών σκοπών των επιχειρησιακών λειτουργιών.
- Η ενημέρωση της Διοίκησης για τα αποτελέσματα των ελέγχων και τις διορθωτικές ενέργειες που απαιτούνται.
- Η παρακολούθηση υλοποίησης των συμφωνηθέντων ενεργειών.
- Η διεξαγωγή ειδικών και έκτακτων ελέγχων που της αναθέτει η Διοίκηση.
- Η συνεργασία του Εσωτερικού Ελέγχου με τον Εξωτερικό Έλεγχο, με στόχο την κάλυψη περιοχών με υψηλούς κινδύνους, που απειλούν την Εταιρεία, καθώς και την αποφυγή των διπλών ελέγχων.

Οι κυριότερες δράσεις της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου κατά το 2017 μπορούν να συνοψισθούν στις εξής κατηγορίες:

- Με στόχο τη συνεχή βελτίωση της λειτουργίας και αποδοτικότητας της Δ/σης Εσωτερικού Ελέγχου και σύμφωνα με τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα που προβλέπουν την υποχρέωση περιοδικής αξιολόγησης της επάρκειας των Κανονισμών Λειτουργίας Εσωτερικού Ελέγχου, επικαιροποιήθηκε ο Κανονισμός Λειτουργίας της Δ/σης. Εγκρίθηκε με τη με αριθμό 19412 /08.11.2017 Απόφαση 1236ης Συνεδρίασης ΔΣ.
- Τριπλασιάστηκε σχεδόν συγκριτικά με τα προηγούμενα έτη ο αριθμός των ολοκληρωθέντων ελέγχων, παρέχοντας μεγάλο βαθμό κάλυψης του ετήσιου προγράμματος ελέγχων. Ως προς τα ποιοτικά χαρακτηριστικά τους, ο κύριος όγκος των ελέγχων αφορά λειτουργικούς ελέγχους που διενεργούνται με βάση τους κυριότερους κινδύνους (risk based audit) και εστιάζουν σε ευρύ φάσμα των δραστηριοτήτων της Εταιρείας ενώ πραγματοποιήθηκαν και έλεγχοι που απορρέουν από τη νομοθεσία περί Εταιρικής Διακυβέρνησης. Πέραν των προγραμματισμένων ελέγχων, ολοκληρώθηκε σημαντικός αριθμός έκτακτων ελέγχων.
- Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου υποστήριξε διοικητικά και συντόνισε δράσεις που ανέλαβε η Διοίκηση για την ενίσχυση της βιώσιμης επιχειρηματικής ανάπτυξης. Στο πλαίσιο της χρηστής Εταιρικής Διακυβέρνησης και της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και σε εναρμόνιση με τις κατευθυντήριες οδηγίες του ΟΟΣΑ, την Ευρωπαϊκή Πολιτική και το Ελληνικό Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της Διαφθοράς συντάχθηκε Πολιτική κατά της Διαφθοράς και της Δωροδοκίας και διοργανώθηκαν σχετικές διήμερες ενημερωτικές εκδηλώσεις στις οποίες συμμετείχαν άτομα από όλη την Διοικητική πυραμίδα της Εταιρείας.
- Δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στη συνεχή επαγγελματική κατάρτιση και την ενημέρωση για τις εξελίξεις στο επάγγελμα του Εσωτερικού Ελεγκτή, οι ελεγκτές παρακολούθησαν εκπαιδευτικά σεμινάρια και θεματικές βραδιές και συμμετείχαν σε συνέδρια. Κάποιοι εκ των ελεγκτών απέκτησαν μετά από επιτυχή συμμετοχή σε εξετάσεις, πιστοποίηση στα ΔΛΠ.
- Καθιερώθηκαν δείκτες αυτοαξιολόγησης του έργου της Διεύθυνσης, οι οποίοι παρουσιάζονται στην ετήσια έκθεση πεπραγμένων της προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας.
- Υποστήριξε την προώθηση της έννοιας της Εταιρικής Διαχείρισης Κινδύνων με τη διοργάνωση σχετικής ενημερωτικής παρουσίασης στα στελέχη της Εταιρείας και την υποστήριξη του έργου Διαχείρισης Κινδύνων της Εταιρείας προκειμένου να καταρτιστεί ένα ενιαίο για το σύνολο της Εταιρείας πλαίσιο αρχών-διαδικασιών-μεθόδων για τη Διαχείριση των Κινδύνων.

Διαχείριση κινδύνων

Η ύπαρξη πλαισίου διαχείρισης κινδύνων είναι κεντρικής σημασίας για την εδραίωση της Εταιρικής Διακυβέρνησης. Η επιχειρησιακή διαχείριση κινδύνων είναι μια δομημένη, συνεχής και διαρκής διαδικασία, που αφορά σε όλα τα επίπεδα του οργανισμού με σκοπό την αναγνώριση, καταγραφή και εκτίμηση των κινδύνων, την επιλογή κατάλληλων τρόπων απόκρισης, τον σχεδιασμό και εφαρμογή ασφαλιστικών δικλείδων, την αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητάς τους και τη συνεχή παρακολούθηση και αναφορά σε ευκαιρίες και απειλές, που επιδρούν στην επίτευξη των στόχων του οργανισμού.

Η Εταιρεία δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην αποτελεσματική παρακολούθηση και διαχείριση των ενδεχόμενων κινδύνων, ώστε να διατηρηθεί η σταθερότητα και η συνέχεια των εργασιών της και συγκεκριμένα:

- Στη διαμόρφωση συνολικού πλαισίου και την εισήγηση στρατηγικής, πολιτικών και διαδικασιών διαχείρισης και ελέγχου των κινδύνων που ενδεχομένως αναλαμβάνει η Εταιρεία, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Διοίκησης.
- Στον ορισμό, την αναγνώριση και την αξιολόγηση των αναλαμβανόμενων κινδύνων.
- Στην ανάπτυξη και υλοποίηση εργαλείων προσαρμοσμένων σε σχέση με τον κίνδυνο τιμολόγησης των παρεχόμενων υπηρεσιών και την εκπαίδευση των οργανωτικών μονάδων για τη χρήση τους.
- Στην κατάρτιση Σχεδίου Αντιμετώπισης Καταστάσεων Κρίσεων.
- Στη διαμόρφωση εταιρικής κουλτούρας διαχείρισης κινδύνων σε κάθε ιεραρχικό επίπεδο της Εταιρείας

Αν και κάθε μέλος της Εταιρείας διαδραματίζει τον δικό του ρόλο -στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του- για την εξασφάλιση της επαρκούς διαχείρισης των κινδύνων, το Διοικητικό Συμβούλιο φέρει τη συνολική ευθύνη. Θέτει τους στόχους, ορίζει την πολιτική, αποφασίζει για τον τρόπο απόκρισης και την αποδοχή ή όχι του εναπομείναντος κινδύνου. Επιλέγει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, η υλοποίηση του οποίου ανατίθεται στα στελέχη της Εταιρείας.

Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, μέσω των διενεργούμενων ελέγχων είναι αρμόδια να προσφέρει αντικειμενική διασφάλιση στη Διοίκηση για την αποτελεσματικότητα του Συστήματος Διαχείρισης Κινδύνων.

Κατά το 2017 καταρτίστηκε Μητρώο Κινδύνων για το σύνολο των δραστηριοτήτων της Εταιρείας και συντάχθηκε σχετική έκθεση για την ενημέρωση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Διοργανώθηκε επίσης ενημερωτική ημερίδα για τα στελέχη της ΕΥΔΑΠ με θέμα τα είδη, την αξιολόγηση και τη διαχείριση κινδύνων καθώς επίσης και την έννοια των ασφαλιστικών δικλείδων (controls) και το μοντέλο των τριών γραμμών άμυνας των οργανισμών.

Ε. Λοιπά διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα ή επιτροπές της Εταιρείας

Στα πλαίσια του Εσωτερικού Κανονισμού Εταιρικής Διακυβέρνησης και Λειτουργίας και του υπόλοιπου κανονιστικού πλαισίου, λειτουργούν οι εξής Επιτροπές:

- Επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας των Εργαζομένων (Ε.Υ.Α.Ε.)
- Επιτροπές Προμηθειών και Υπηρεσιών
- Επιτροπή Αποζημιώσεων Ζημιών Τρίτων
- Επιτροπή Αναβάθμισης Παρεχόμενων Υπηρεσιών και Διαχείρισης Αιτημάτων Πελατών
- Επιτροπή Διακανονισμών της Γενικής Διεύθυνσης Πελατών
- Επιτροπή Παρακολούθησης Πολιτικής Ασφαλείας των Πληροφοριακών και Δικτυακών Συστημάτων της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.
- Επιτροπή Αξιολόγησης Αιτημάτων Διακανονισμού Οφειλών
- Ιατρικό Συμβούλιο
- Υπηρεσιακό Συμβούλιο
- Συμβούλια Προαγωγών

- Πειθαρχικά Συμβούλια
- Συμβούλιο Διοίκησης
- Τεχνικό Συμβούλιο

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007

Σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ. 7 του νόμου 3556/2007, η Εταιρεία δημοσιεύει αναλυτικές πληροφορίες αναφορικά με τα παρακάτω θέματα:

Διάρθρωση Μετοχικού Κεφαλαίου

Το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σήμερα σε εξήντα τρία εκατομμύρια εννιακόσιες χιλιάδες Ευρώ (€ 63.900.000) και διαιρείται σε εκατόν έξι εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (106.500.000) κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας εξήντα λεπτών του Ευρώ (€ 0,60) η κάθε μια.

Οι μετοχές της Εταιρείας είναι στο σύνολό τους κοινές ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου και δεν υπάρχουν ειδικές κατηγορίες μετοχών. Κάθε μετοχή ενσωματώνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από τον Κ.Ν. 2190/1920 (στο εξής Νόμος). Οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Η κυριότητα εκάστης μετοχής συνεπάγεται αυτοδικαίως την αποδοχή από τον κύριο αυτής των όρων του Καταστατικού της Εταιρείας και των νομίμων αποφάσεων των Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων, έστω και αν δεν έλαβαν μέρος σε αυτές οι μέτοχοι. Η ευθύνη των μετόχων περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν. Οι μέτοχοι συμμετέχουν στη διοίκηση και τα κέρδη της Εταιρείας σύμφωνα με το Νόμο και τις διατάξεις του Καταστατικού.

Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας

Οι μετοχές της Εταιρείας είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμες στο Χρηματιστήριο Αθηνών και η μεταβίβασή τους γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος. Δεν υφίστανται εκ του Καταστατικού της περιορισμοί για τη μεταβίβαση αυτών.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3016/2002, όπως ισχύει, τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας δεν μπορούν, μεταξύ άλλων, να κατέχουν μετοχές της σε ποσοστό πάνω από 0,5% του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των άρθρων 9 έως 11 του Ν. 3556/2007

Οι σημαντικές άμεσες και έμμεσες συμμετοχές προσώπων (φυσικών και νομικών) στο σύνολο των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας κατά την έννοια των άρθρων 9 έως 11 του Ν. 3556/2007, παρουσιάζονται ακολούθως:

Μετά από σχετική γνωστοποίηση που έλαβε η ΕΥΔΑΠ στις 2 Μαρτίου του 2018, το Ελληνικό Δημόσιο κατείχε άμεσα 53.250.001 δικαιώματα ψήφου, ποσοστό 50%+ 1 μετοχή επί του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας

Το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Δημοσίου κατείχε άμεσα 12.069.739 δικαιώματα ψήφου, ποσοστό 11,33% επί του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας.

Το σύνολο (100%) των μετοχών του ΤΑΙΠΕΔ, κατέχεται από την «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» (ΕΕΣΥΠ Α.Ε.) η οποία με τη σειρά της ελέγχεται κατά 100% από το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο ελέγχει έμμεσα τα εν λόγω δικαιώματα. Ο συνολικός αριθμός δικαιωμάτων ψήφου (έμμεσα και άμεσα) που ήλεγχε το Ελληνικό Δημόσιο ανέρχεται σε 65.319.740 (61,33%).

Στις 21 Μαρτίου 2018, η Εταιρεία έλαβε σχετική υποβολή γνωστοποίησης του Υπουργείου Οικονομικών, σύμφωνα με την οποία ο συνολικός αριθμός έμμεσων δικαιωμάτων ψήφου που ελέγχει το Ελληνικό Δημόσιο ανέρχεται σε 65.319.740 (61,33%). Η μεταβολή των δικαιωμάτων ψήφου οφείλεται στη μεταβίβαση κατόπιν εκτέλεσης εξωχρηματιστηριακής συναλλαγής, άνευ ανταλλάγματος, με ημερομηνία 20 Μαρτίου 2018, από το Ελληνικό Δημόσιο στην «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» (ΕΕΣΥΠ Α.Ε.) 53.250.001 μετοχών της ΕΥΔΑΠ Α.Ε., σύμφωνα με την παρ.20 του άρθρου 380 του ν. 4512/2018, με την οποία αντικαταστάθηκε η παρ.1 του άρθρου 197 του ν. 4389/2016, με ισχύ από 1/1/2018.

Το σύνολο (100%) των μετοχών του ΤΑΙΠΕΔ κατέχεται από την «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» (ΕΕΣΥΠ Α.Ε.), η οποία ελέγχει πλέον άμεσα τα δικαιώματα ψήφου 53.250.001 μετοχών (50%+1 μετοχή) και έμμεσα τα δικαιώματα ψήφου 12.069.739 μετοχών (11,33%) μέσω του ΤΑΙΠΕΔ. Επομένως, το συνολικό ποσοστό των δικαιωμάτων ψήφου (άμεσα

και έμμεσα) της ΕΕΣΥΠ Α.Ε. ανέρχεται σε 61,33%. Το Ελληνικό Δημόσιο ελέγχει κατά 100% την ΕΕΣΥΠ Α.Ε. Ο συνολικός αριθμός έμμεσων δικαιωμάτων ψήφου που ελέγχει το Ελληνικό Δημόσιο ανέρχεται σε 65.319.740 (61,33%).

Η "Paulson & Co. Inc.", κατέχει (έμμεσα) 10.648.800 δικαιώματα ψήφου, ποσοστό 9.99% επί του συνόλου δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας.

Ο John Paulson κατέχει (έμμεσα) 10.648.800 δικαιώματα ψήφου ποσοστό 9.99% επί του συνόλου δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας.

* Ο John Paulson ελέγχει την Paulson & Co. Inc., η οποία είναι Εταιρεία διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων. Υπό την ιδιότητά της αυτή ασκεί τα δικαιώματα ψήφου στην Εταιρεία.

Μετοχές παρέχουσες ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υπάρχουν μετοχές που να παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου, πλην του δικαιώματος των μετόχων μειοψηφίας να εκλέγουν σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 36 του καταστατικού της Εταιρείας 2 μέλη στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω ειδικής συνέλευσης που συγκαλείται ειδικά για το σκοπό αυτό. Για τη σύγκληση και λήψη αποφάσεων επί της συνέλευσης αυτής ισχύουν ανάλογα τα άρθρα του Νόμου και του Καταστατικού της Εταιρείας που προβλέπουν τη σύγκληση και λήψη αποφάσεων επί Γενικών Συνελεύσεων. Κάθε μέτοχος που παρίσταται και ψηφίζει νομίμως έχει δικαίωμα να προτείνει και να ψηφίσει ένα μόνο σύμβουλο ανεξάρτητα από τον αριθμό των μετόχων που κατέχει.

Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Στην ειδική συνέλευση των μετόχων μειοψηφίας (άρθρα 11 και 36 του καταστατικού της Εταιρείας) αποκλείεται η παράσταση του μετόχου πλειοψηφίας (πρώην Ελληνικού Δημοσίου) και στη Γενική Συνέλευση που εκλέγει τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου αποκλείεται η συμμετοχή των μετόχων μειοψηφίας αντίστοιχα (άρθρο 11 παρ.2 εδ. γ).

Δεν προβλέπονται στο καταστατικό της Εταιρείας άλλοι περιορισμοί του δικαιώματος ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

Συμφωνίες μετόχων της Εταιρείας

Δεν έχουν περιέλθει εις γνώση της Εταιρείας τυχόν συμφωνίες μεταξύ μετόχων, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών ή στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου.

Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών Δ.Σ. και τροποποίησης καταστατικού

Σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. 1 & 2 του καταστατικού, η Εταιρεία διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, ο αριθμός των μελών του οποίου είναι περιττός και δεν δύναται να υπερβαίνει τα δεκατρία (13) μέλη ή να είναι μικρότερος των επτά (7) μελών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται:

- Από δύο (2) εκπροσώπους των εργαζομένων στην Εταιρεία, που εκλέγονται (με τους αναπληρωματικούς τους) με άμεση και καθολική ψηφοφορία, σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 1 του Ν.2469/1997 (ΦΕΚ Α' 38), όπως κάθε φορά ισχύει.
- Από δύο (2) μέλη που εκπροσωπούν τους μετόχους της μειοψηφίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18, παρ.3 και 5 του Κ.Ν.2190/1920 και εκλέγονται κατά τον τρόπο που ορίζεται στο άρθρο 36 του παρόντος Καταστατικού.
- Από εκπροσώπους των μετόχων, που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση, στην οποία όμως δεν μπορούν να μετέχουν οι μέτοχοι που συμμετέχουν στην Ειδική Συνέλευση που προβλέπεται στο άρθρο 36 του παρόντος Καταστατικού για την εκλογή του υπολοίπου συμβουλίου.

Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 11, τα εκλεγόμενα από τους εργαζόμενους δύο (2) μέλη προτείνονται μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την εκλογή τους. Μέχρις ότου οριστούν οι εκπρόσωποι των εργαζομένων το Διοικητικό Συμβούλιο συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα χωρίς τα μέλη αυτά. Από τον ορισμό τους και εξής, συμμετέχουν αυτοδίκαια στη σύνθεση του οργάνου, που αν έχει ήδη συγκροτηθεί σε σώμα, ανασυγκροτείται ώστε να περιλάβει και τα μέλη αυτά στη σύνθεσή του.

Σύμφωνα με την παρ. 4 εδ (α) του άρθρου 11 η μη εκλογή ή ο μη ορισμός ή μη συμπλήρωση για οποιοδήποτε λόγο από τους μετόχους της μειοψηφίας των μελών που την εκπροσωπούν δεν παρακωλύει τη συγκρότηση και τη λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου και ο αριθμός αυτών δεν υπολογίζεται για τη διαμόρφωση της απαρτίας και πλειοψηφίας.

Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 11, σε κάθε περίπτωση το Διοικητικό Συμβούλιο συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα χωρίς τους εκπροσώπους των εργαζομένων στην Εταιρεία αν παρέλθει άπρακτη η παραπάνω προθεσμία του άρθρου 11 παρ. 4 του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή ο αριθμός τους αντιστοίχως δεν υπολογίζεται για τη διαμόρφωση της απαρτίας και πλειοψηφίας.

Εκτός από τις προαναφερθέντες διαφοροποιήσεις, οι λοιποί κανόνες που προβλέπει το Καταστατικό της Εταιρείας για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας καθώς και για την τροποποίηση των διατάξεων του καταστατικού, δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν.2190/1920, όπως ισχύει.

Αρμοδιότητα Διοικητικού Συμβουλίου ή ορισμένων μελών του για έκδοση νέων μετοχών / αγορά ιδίων μετοχών σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κ.Ν. 2190/1920

Η αρμοδιότητα του Δ.Σ. σε ό,τι αφορά την έκδοση νέων μετοχών αναφέρεται στο άρθρο 8 του καταστατικού που ρυθμίζει τα ζητήματα της αύξησης, μείωσης και απόσβεσης του μετοχικού κεφαλαίου. Στις παραγράφους από 1 έως και 4 του άρθρου 8 αναφέρονται τα ακόλουθα:

1. Για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, απαιτείται απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας για την τροποποίηση του σχετικού με το μετοχικό κεφάλαιο άρθρου του Καταστατικού, η οποία λαμβάνεται με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία του άρθρου 31 του Καταστατικού.
2. (α) Με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου αυτού, ορίζεται ρητά ότι με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, η οποία υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β του Ν.2190/1920, όπως ισχύει, μπορεί να εκχωρείται στο Διοικητικό Συμβούλιο η εξουσία ώστε με απόφασή του, που λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3 τουλάχιστον του συνόλου των μελών του, να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο μερικά ή ολικά με την έκδοση νέων μετοχών, μέχρι το ποσό του κεφαλαίου που είναι καταβεβλημένο κατά την ημερομηνία που χορηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο η εν λόγω εξουσία.
(β) Η εξουσία αυτή του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να ανανεώνεται από τη Γενική Συνέλευση για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την πενταετία για κάθε ανανέωση και η ισχύς της αρχίζει μετά τη λήξη της κάθε πενταετίας. Η απόφαση αυτή της Γενικής Συνέλευσης υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β του Ν. 2190/1920, όπως ισχύει.
3. Η κατά την παραπάνω παράγραφο 2, του παρόντος άρθρου, αποφασιζόμενη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, δεν αποτελεί τροποποίηση του Καταστατικού.
4. Κατ' εξαίρεση των διατάξεων της παραπάνω παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, όταν τα αποθεματικά της Εταιρείας υπερβαίνουν το 1/4 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, για την αύξησή του απαιτείται πάντοτε απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που λαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 αυτού του Καταστατικού («Εξαιρετική απαρτία και πλειοψηφία της Γενικής Συνέλευσης») και με ανάλογη τροποποίηση του σχετικού με το μετοχικό κεφάλαιο άρθρου του Καταστατικού.

Σε ό,τι αφορά την αγορά ιδίων μετοχών δεν υπάρχουν διαφοροποιήσεις σε σχέση με το Ν.2190/1920.

Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου

Δεν υφίστανται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

Συμφωνίες με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή το προσωπικό της Εταιρείας

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Εταιρείας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Το περιεχόμενο της μη χρηματοοικονομικής κατάστασης έχει συνταχθεί λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις του Ν. 4403 - Εγκύκλιος 62784/2017 και των Προτύπων GRI (έκδοση 2016). Σε αυτό το πλαίσιο, η παρακάτω μη χρηματοοικονομική κατάσταση βασίζεται σε ανάλυση ουσιαστικότητας των θεμάτων βιώσιμης ανάπτυξης που σχετίζονται με τις δραστηριότητές της ΕΥΔΑΠ, με σκοπό την ιεράρχηση των θεμάτων με τις σημαντικότερες οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιδράσεις και όσων θεμάτων επηρεάζουν σημαντικά τα ενδιαφερόμενα μέρη της Εταιρείας. Επίσης, η κατάσταση περιλαμβάνει και συγκεκριμένους δείκτες επίδοσης βάσει των Προτύπων GRI.

A Επιχειρηματικό Μοντέλο

Αναφορά στο επιχειρηματικό μοντέλο της ΕΥΔΑΠ, καθώς και λεπτομερής περιγραφή των δράσεων της ΕΥΔΑΠ Νήσων ΑΕ γίνεται στα κείμενα της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης 2017 καθώς και στις Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2017, με πληροφορίες και στοιχεία αναφορικά με τη λειτουργία, το επιχειρηματικό περιβάλλον, την οργάνωση και τη δομή, τις αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται, τους στόχους και τις στρατηγικές, καθώς και τις κύριες τάσεις και παράγοντες που μπορεί να επηρεάσουν τη μελλοντική ανάπτυξή της.

B Πολιτική Κινδύνων & διαχείριση των κινδύνων αυτών

Παράλληλα με τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους, που αναπτύσσονται στην αντίστοιχη ενότητα, η ΕΥΔΑΠ εστιάζει στην παρακολούθηση συγκεκριμένων θεμάτων, που έχουν αναγνωρισθεί ως ουσιαστικά στο πλαίσιο της Βιώσιμης Ανάπτυξης. Τα θέματα αυτά αφορούν στις ευρύτερες θεματικές του Περιβάλλοντος, της Κοινωνίας (εργασιακά, κοινωνικά και θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων) και της Αγοράς, της Εφοδιαστικής Αλυσίδας, αλλά και της Καταπολέμησης της Διαφθοράς και της Δωροδοκίας. Οι επιδράσεις που αφορούν στις παρακάτω περιοχές και η διαχείρισή τους παρουσιάζονται πιο αναλυτικά στις επόμενες ενότητες.

- Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού, σχετικά με την απασχόληση, την εκπαίδευση και την επιμόρφωση, τη διατήρηση ταλέντου, την υγεία και ασφάλεια, θέματα τα οποία διαχειρίζεται η ΕΥΔΑΠ με σχετικές πολιτικές και διαδικασίες. Οι κίνδυνοι που συνδέονται με τα θέματα αυτά αναπτύσσονται εκτενέστερα στις αντίστοιχες ενότητες.
- Σεβασμός των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο εργασιακό περιβάλλον της ΕΥΔΑΠ, καθώς και στην εφοδιαστική αλυσίδα, μέσω πολιτικών και διαδικασιών. Η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. είναι μία Εταιρεία, η οποία στο πλαίσιο της κοινωνικής ευθύνης που τη χαρακτηρίζει, αλλά και των υποχρεώσεών της, δίνει ιδιαίτερη σημασία στη διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην εργασία και στην εξάλειψη των διακρίσεων.
- Περιβαλλοντική Συμμόρφωση και αποφυγή περιβαλλοντικών επιπτώσεων των δραστηριοτήτων: ένα θέμα το οποίο η ΕΥΔΑΠ διαχειρίζεται μέσω των ενεργειών της για την Προστασία του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος, την Περιβαλλοντική Συμμόρφωση, τη Διαχείριση Υγρών και Στερεών Αποβλήτων, της υπεύθυνης επιλογής συσκευών και προϊόντων, καθώς και τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και της κατανάλωσης νερού.
- Υγεία και Ασφάλεια των Καταναλωτών - Ποιότητα Νερού Ύδρευσης: αδιάλειπτη παροχή πόσιμου νερού άριστης ποιότητας, υγιεινού και καθαρού και αποφυγή κινδύνων για την υγεία των καταναλωτών.
- Υγεία και Ασφάλεια των Καταναλωτών - Υπηρεσίες Αποχέτευσης: ορθή και αδιάλειπτη λειτουργία, συντήρηση και αναβάθμιση του συστήματος συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας λυμάτων εντός του Λεκανοπεδίου της Αττικής.
- Πρόσβαση σε Καθαρό Νερό, Διασφάλιση Πόρων Παροχής & Κάλυψη Δικτύου Ύδρευσης: συνεχής διασφάλιση των απαραίτητων υδατικών πόρων, εξασφάλιση της επαρκούς επεξεργασίας τους σε πόσιμο νερό άριστης ποιότητας και η ικανότητα διανομής αυτού μέσω του δικτύου ύδρευσης στους πελάτες της.
- Αξιόπιστο Δίκτυο Ύδρευσης & Υδατική Απόδοση: εξασφάλιση επαρκούς ποσότητας, αποδεκτής πίεσης και υψηλής ποιότητας πόσιμου νερού σε όλη την έκταση του υδροδοτικού συστήματος.
- Προσιτό Τιμολόγιο: πρόσβαση σε καθαρό νερό και στην υγιεινή, σε όλους τους πολίτες, διατηρώντας ένα κλιμακωτό τιμολόγιο.
- Καταπολέμηση της Διαφθοράς, της δωροδοκίας και της απάτης: για την πρόληψη και τελικά την αποφυγή περιστατικών εφαρμόζονται αντίστοιχες διαδικασίες και πολιτικές.

Γ Περιβαλλοντικά Θέματα

Γ1 Προστασία του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος

Κυριότεροι μη-χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Η προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, μέσω της υπεύθυνης διαχείρισης των λυμάτων αποτελεί διαχρονικά προτεραιότητα τόσο για την ΕΥΔΑΠ, όσο και για τα ενδιαφερόμενα μέρη της. Το θέμα αυτό κρίνεται ιδιαίτερα ουσιαστικό και λόγω των ευρύτερων επιπτώσεων που δύναται να έχει στη βιώσιμη ανάπτυξη. Η προστασία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων αποτελεί ζήτημα υψηλού ενδιαφέροντος και για τη διεθνή κοινότητα, ενώ αποτελεί και σημαντική απαίτηση στην περιοχή δραστηριότητας της ΕΥΔΑΠ και ειδικότερα στο λεκανοπέδιο της Αττικής. Η ΕΥΔΑΠ, επιδεικνύοντας συναίσθηση του δυνητικού αντίκτυπου των δραστηριοτήτων της στην υγεία των πολιτών και στο περιβάλλον, συλλέγει και επεξεργάζεται τα λύματα με στόχο την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον πληρώντας τις απαιτούμενες ποιοτικές προδιαγραφές, επενδύει στην αναβάθμιση των διαθέσιμων τεχνολογιών επεξεργασίας λυμάτων και προχωρά στην εφαρμογή πρακτικών κυκλικής οικονομίας.

Με τις πρακτικές αυτές και μέσω της υπεύθυνης διαχείρισης των λυμάτων, η Εταιρεία συμβάλλει επιπλέον στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης 6 «ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ», 12 «ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ» και 14 «ΖΩΗ ΣΤΟ ΝΕΡΟ», όπως αυτοί έχουν ορισθεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

Τα τρία Κέντρα Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων και συγκεκριμένα τα ΚΕΛ Ψυττάλειας, ΚΕΛ Μεταμόρφωσης και ΚΕΛ Θριασίου, με τους κεντρικούς συλλεκτήρες, τα εκτεταμένα δίκτυα αποχετευτικών αγωγών και τα αντλιοστάσια που τα εξυπηρετούν, αποτελούν βασικές περιβαλλοντικές υποδομές για τη συλλογή και επεξεργασία των αστικών λυμάτων και την προστασία της υγείας και των υδάτινων αποδεκτών.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Μέσω της προχωρημένης επεξεργασίας των αστικών λυμάτων στις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων της ΕΥΔΑΠ (ΚΕΛ), το υδατικό μέρος καθαρίζεται και επιστρέφει στα υδάτινα οικοσυστήματα-αποδέκτες, ενώ ένα μέρος του επαναχρησιμοποιείται σε χρήσεις εντός των εγκαταστάσεων. Το στερεό υπόλειμμα της επεξεργασίας των αστικών λυμάτων είναι η ιλύς, η οποία αφυδατώνεται, ξηραίνεται και αξιοποιείται ως καύσιμο κυρίως στην τσιμεντοβιομηχανία.

Η λειτουργία των ΚΕΛ της ΕΥΔΑΠ είναι αναπόσπαστο τμήμα της ολοκληρωμένης και υπεύθυνης διαχείρισης του νερού για την εξυπηρέτηση του πληθυσμού της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας, της Αττικής, καθώς και άλλων περιοχών.

Μεταξύ των βασικών αξόνων δράσης των Επενδυτικών Προγραμμάτων της ΕΥΔΑΠ, δεσπόζουσα θέση έχει η προστασία του περιβάλλοντος, μέσω της βελτίωσης των υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης και διάθεσης των προϊόντων επεξεργασίας των λυμάτων.

Η καλή λειτουργία, η αποτελεσματική επεξεργασία στα Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων και η συμμόρφωση με τους Περιβαλλοντικούς Όρους τεκμηριώνεται με συνεχείς και συστηματικές δειγματοληψίες στις εκροές τους (σύμφωνα με τις οδηγίες ΕΕ 91/271 κλπ. και τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους).

Οι βασικοί ποιοτικοί στόχοι για τη διατήρηση της καλής κατάστασης του οικοσυστήματος είναι η τήρηση των ορίων εκροών των ΚΕΛ, όπως αυτοί ορίζονται από τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και την Απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων των εγκαταστάσεων.

Η κατανόηση του βαθμού επίτευξης των στόχων επιτυγχάνεται μέσω της συνεχούς παρακολούθησης (monitoring) της ποιότητας των εκροών των ΚΕΛ και της συνολικής παρακολούθησης του αποδέκτη σε συνεργασία με το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ).

Όπως και στα προηγούμενα χρόνια, το 2017 υπάρχει πλήρης τήρηση των ορίων ποιότητας των εκροών σε όλα τα ΚΕΛ.

Αντίστοιχα, η καλή λειτουργία, ο έλεγχος, η διαρκής συντήρηση με μέσα υψηλής τεχνολογίας αλλά και η ανάπτυξη του δικτύου αποχέτευσης συμβάλουν στην ελαχιστοποίηση των έμμεσων απορροών στους αποδέκτες.

Η διατήρηση της καλής ποιότητας του θαλάσσιου οικοσυστήματος του Σαρωνικού, στον βαθμό που σχετίζεται με **την καλή λειτουργία του ΚΕΛΨ και την επίτευξη των ποιοτικών στόχων, διασφαλίζει από κινδύνους** αρνητικής φήμης την Εταιρεία αλλά και την προστατεύει από χρηματοοικονομικούς και λειτουργικούς κινδύνους, όπως την επιβολή προστίμων.

Η αρνητική φήμη δύναται να αφορά τόσο γενικότερα στη συνολική εικόνα της Εταιρείας όσο και ειδικότερα στην εμπιστοσύνη των ενδιαφερόμενων μερών της σε περιβαλλοντικές τεχνολογίες που εφαρμόζει, όπως τα Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων.

Αντίθετα, η καλή λειτουργία του ΚΕΛΨ όπως αποδεικνύεται από τη βελτίωση της οικολογικής κατάστασης του Σαρωνικού, ενδυναμώνει την εμπιστοσύνη των ενδιαφερόμενων μερών, ενώ διευκολύνει την αποδοχή τέτοιων τεχνολογιών και την ανάπτυξη νέων Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων.

Πρέπει βέβαια να σημειωθεί ότι η διατήρηση της καλής οικολογικής κατάστασης του θαλάσσιου οικοσυστήματος του Σαρωνικού δεν εξαρτάται μόνο από την καλή λειτουργία του ΚΕΛΨ και του δικτύου αποχέτευσης. Μια μεγάλη σειρά παραγόντων, που δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της ΕΥΔΑΠ, όπως παράνομες απορρίψεις λυμάτων, ναυτικά ατυχήματα, απορροές ομβρίων κ.λπ., επηρεάζουν την τελική ποιότητα του θαλάσσιου περιβάλλοντος των αποδεκτών.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

Από την αρχική φάση της λειτουργίας του, το 1994, το ΚΕΛ Ψυττάλειας σηματοδότησε τη βελτίωση της κατάστασης του θαλάσσιου οικοσυστήματος του Σαρωνικού, που είχε στο παρελθόν υποβαθμιστεί σημαντικά λόγω της ανεξέλεγκτης διάθεσης ανεπεξέργαστων λυμάτων. Η λειτουργία του Κέντρου Επεξεργασίας Λυμάτων Ψυττάλειας έχει συμβάλει σημαντικά στη διατήρηση της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης του υδάτινου οικοσυστήματος του Σαρωνικού, του οποίου η ποιότητα είναι σημαντική για πλήθος δραστηριοτήτων όπως η αλιεία, ο τουρισμός, ο αθλητισμός κ.α.

Η βελτίωση της ποιότητας των παράκτιων υδάτων αναψυχής, αποδεικνύεται και από το γεγονός ότι σχεδόν το σύνολο των ακτών του Σαρωνικού έχουν λάβει την σήμανση της γαλάζιας σημαίας, σύμβολο περιβαλλοντικής ποιότητας που απονέμεται με αυστηρά κριτήρια σε οργανωμένες ακτές που διαχειρίζονται παράκτιοι δήμοι.

Με τη λειτουργία του Κέντρου Επεξεργασίας Λυμάτων της Ψυττάλειας, το μοναδικό θαλάσσιο οικοσύστημα του Σαρωνικού κόλπου, ανέκαμψε από την κρίσιμη προηγούμενη κατάσταση. Μετά από περισσότερα από 23 χρόνια λειτουργίας του ΚΕΛΨ και 14 χρόνια από την λειτουργία της Β' φάσης της εγκατάστασης, ο Σαρωνικός κόλπος είναι σε πολύ καλή οικολογική κατάσταση (Οδηγία 2000/60).

Τα αποτελέσματα των δειγματοληψιών των ποιοτικών δεδομένων εκροών των ΚΕΛ δημοσιοποιούνται στην Εθνική βάση Δεδομένων του ΥΠΕΝ (<http://astikalimata.ypeka.gr/>) και είναι προσβάσιμα στο κοινό.

Η εικόνα που αφορά στην επίτευξη των ορίων ποιότητας των εκροών, ανά ελεγχόμενη παράμετρο για καθένα από τα ΚΕΛ της ΕΥΔΑΠ, αποτυπώνεται στον παρακάτω πίνακα:

Επίτευξη ποιοτικών ορίων εκροών

2017	BOD5	COD	TSS	T-
	Βιοχημικά απαιτούμενο οξυγόνο (πρώτων 5 ημερών)	Χημικά απαιτούμενο οξυγόνο	Ολικά αιωρούμενα στερεά	Ολικό Άζωτο
ΚΕΛΨ	✓	✓	✓	✓
ΚΕΛΜ	✓	✓	✓	✓
ΚΕΛΘ	✓	✓	✓	✓

Η βελτίωση της οικολογικής κατάστασης και η απουσία επιπτώσεων από τη διάθεση των εκροών των ΚΕΛ στο θαλάσσιο οικοσύστημα του Σαρωνικού τεκμηριώνεται και από την πολυετή παρακολούθηση του θαλάσσιου οικοσυστήματος από ανεξάρτητους ερευνητικούς και κρατικούς φορείς.

Η ΕΥΔΑΠ έχει αναθέσει στο ΕΛΚΕΘΕ τη συστηματική παρακολούθηση του Σαρωνικού κόλπου και του κόλπου της Ελευσίνας, που είναι χαρακτηρισμένοι ως ευαίσθητοι αποδέκτες (ΚΥΑ 19661/1982/1999 και ΚΥΑ 48392/939/2002). Η παρακολούθηση περιλαμβάνει όλους τους απαραίτητους δείκτες και τις παραμέτρους για την αξιολόγηση της περιβαλλοντικής και οικολογικής κατάστασης του θαλάσσιου οικοσυστήματος και συγκεκριμένα: φυσικές παραμέτρους όπως θερμοκρασία, αλατότητα, πυκνότητα, διαλυμένο οξυγόνο, φθορισμό διαύγεια/θολερότητα, θρεπτικά άλατα, χλωροφύλλη. Η οικολογική αξιολόγηση του Σαρωνικού περιλαμβάνει και τη μελέτη των βιοκοινωνιών, φυτοπλαγκτού, ζωοβενθικών βιοκοινωνιών και ιζημάτων για προσδιορισμό οργανικού άνθρακα, ολικού αζώτου, ολικού άνθρακα και βαρέων μετάλλων.

Σύμφωνα και με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία από το συνεχιζόμενο πρόγραμμα παρακολούθησης του ΕΛΚΕΘΕ, το οποίο ολοκληρώθηκε πρόσφατα (2017), επιβεβαιώνεται η διατήρηση της καλής κατάστασης του οικοσυστήματος του Σαρωνικού.

Η βελτίωση τόσο των συστηματικά εξεταζόμενων χαρακτηριστικών του θαλάσσιου οικοσυστήματος του Εσωτερικού Σαρωνικού Κόλπου αλλά και η κοινωνική αποδοχή και χρήση των ακτών του Σαρωνικού από πλευράς των κατοίκων της Αττικής, επιβεβαιώνουν τον καταλυτικό ρόλο της επεξεργασίας των λυμάτων και την αποτελεσματική λειτουργία των ΚΕΛ και ιδιαίτερα του ΚΕΛ Ψυττάλειας, δεδομένου ότι είναι η μεγαλύτερη εγκατάσταση από τις τρεις, με άμεση επίδραση στο Σαρωνικό Κόλπο.

Σήμερα οι παραλίες του Σαρωνικού κόλπου γύρω από την Ψυττάλεια έχουν ποιοτικά χαρακτηριστικά που πληρούν την υψηλή απαιτούμενη ποιότητα υδάτων κολύμβησης – που αποδεικνύεται από την περιβαλλοντική παρακολούθηση, με συχνές μετρήσεις που πραγματοποιούνται από αρμόδιους κρατικούς φορείς, όπως η Ειδική Γραμματεία Υδάτων, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η Περιφέρεια Αττικής και το πρόγραμμα Γαλάζιες Σημαίες.

G2 Περιβαλλοντική Συμμόρφωση

Κυριότεροι μη-χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Η περιβαλλοντική συμμόρφωση αποτελεί την ουσιαστική δέσμευση στην εφαρμογή περιβαλλοντικών πολιτικών στις δραστηριότητες της Εταιρείας, όπως αυτές διαμορφώνονται από την εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.

Η ΕΥΔΑΠ εναρμονίζεται πλήρως με την περιβαλλοντική νομοθεσία, οι δε δραστηριότητές της εναρμονίζονται με τις Εθνικές και Ευρωπαϊκές περιβαλλοντικές Πολιτικές και Στόχους, στον τομέα της διαχείρισης των υδάτινων πόρων και λυμάτων.

Με στόχο τη διατήρηση και την υπεύθυνη διαχείριση του νερού ως πολύτιμου φυσικού πόρου, η περιβαλλοντική συμμόρφωση της ΕΥΔΑΠ αποτελεί ουσιαστική αλλά και ελάχιστη απαίτηση, καθώς πολλές φορές η Εταιρεία προβαίνει σε πρωτοβουλίες πέραν της εκπλήρωσης των ελάχιστων θεσμικών απαιτήσεων για περιβαλλοντική συμμόρφωση.

Η ΕΥΔΑΠ, ως Δημόσια Εταιρεία Κοινής Ωφέλειας, αναγνωρίζει την ιδιαίτερη σημασία του θέματος της περιβαλλοντικής συμμόρφωσης, όπου σε τυχόν περιστατικό αθέτησης δύναται να επιφέρει την επιβολή υψηλών προστίμων με σημαντικές οικονομικές συνέπειες για την Εταιρεία, ως απόρροια της ιδιαίτερα αυστηρής Εθνικής και Ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Η μη περιβαλλοντική συμμόρφωση δύναται επιπλέον να ζημιώσει σημαντικά την εταιρική φήμη και υπεύθυνη περιβαλλοντική λειτουργία της ΕΥΔΑΠ, δεδομένου ότι η διαχείριση του νερού αποτελεί κύρια περιβαλλοντική της δραστηριότητα.

Η περιβαλλοντική συμμόρφωση αποτελεί για την ΕΥΔΑΠ ουσιαστικό παράγοντα Βιώσιμης Ανάπτυξης, συνεισφέροντας παράλληλα και στην επίτευξη του 16ου Στόχου Βιώσιμης Ανάπτυξης «ΕΙΡΗΝΗ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΙΣΧΥΡΟΙ ΘΕΣΜΟΙ», όπως έχει οριστεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών. Το ζήτημα της περιβαλλοντικής συμμόρφωσης αποτελεί επίσης ουσιαστική προτεραιότητα για τα ενδιαφερόμενα μέρη της Εταιρείας, όπως προέκυψε από την Ανάλυση Ουσιαστικότητας που πραγματοποιήθηκε στις αρχές του 2017.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Η ΕΥΔΑΠ δεσμεύεται να υποστηρίζει και να ενθαρρύνει:

- την προληπτική προσέγγιση ως προς τις περιβαλλοντικές προκλήσεις,
- πρωτοβουλίες για την προώθηση της περιβαλλοντικής υπευθυνότητας,
- την ανάπτυξη και διάδοση φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών.

Η εφαρμογή των αρχών της πρόληψης και προφύλαξης στα έργα και στις δραστηριότητες της ΕΥΔΑΠ καλύπτεται μέσω:

- της εκπόνησης των μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων,
- της παρακολούθησης της καλής λειτουργίας των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων,
- της συλλογή των αστικών λυμάτων με συνεχείς δειγματοληψίες και τον έλεγχο της ορθής λειτουργίας σε πραγματικό χρόνο.

Πιο συγκεκριμένα, η περιβαλλοντική συμμόρφωση βασίζεται στην εκπόνηση και τήρηση των διαδικασιών της περιβαλλοντικής αδειοδότησης και αφορά στα παρακάτω θέματα:

- Περιβαλλοντική Αδειοδότηση Εγκαταστάσεων και Δραστηριοτήτων
- Τήρηση Περιβαλλοντικών Όρων
- Έλεγχο τήρησης Περιβαλλοντικών Όρων

Παράλληλα, η Εταιρεία δραστηριοποιείται στην έρευνα και την ανάπτυξη περιβαλλοντικών τεχνολογιών στον τομέα της επεξεργασίας νερού και λυμάτων με συνεργασίες με εθνικά και ευρωπαϊκά ερευνητικά ιδρύματα.

Στο πλαίσιο των αρχών της **πρόληψης** και της **προφύλαξης**, τηρείται η διαδικασία εκτίμησης των δυνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον, από την υλοποίηση έργων και δραστηριοτήτων της Εταιρείας. Με την έγκριση περιβαλλοντικών όρων (μέσω υπουργικών αποφάσεων) θεσπίζονται τα αναγκαία μέτρα, οι όροι και οι περιορισμοί, μέσω των οποίων εξασφαλίζεται ότι το έργο/δραστηριότητα ή η εγκατάσταση της Εταιρείας θα υλοποιηθεί και θα λειτουργεί με βάση τις αρχές της Βιώσιμης Ανάπτυξης.

Η διαδικασία αυτή, που αποσκοπεί στο να αξιολογούνται όσο το δυνατόν πιο έγκαιρα οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις στο σχεδιασμό των έργων της Εταιρείας, περιλαμβάνει την Εκπόνηση Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), τη διαβούλευση με αρμόδιους φορείς και τα ενδιαφερόμενα μέρη και την ενσωμάτωση τήρησης των όρων στην κατασκευή και λειτουργία των έργων.

Κατά την κατασκευή και λειτουργία των έργων γίνεται συνεχής έλεγχος και παρακολούθηση της τήρησης των εγκεκριμένων Περιβαλλοντικών Όρων. Μέσω της διαδικασίας αυτής, ενσωματώνονται στο σχεδιασμό των έργων οι περιβαλλοντικές πολιτικές για την προστασία του περιβάλλοντος και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη. Οι πολιτικές αυτές εκφράζονται μέσα από την ισχύουσα σχετική Εθνική και Ευρωπαϊκή Νομοθεσία και τις Διεθνείς Συμβάσεις και Προδιαγραφές. Επιμέρους κανονισμοί και προδιαγραφές της ίδιας της Εταιρείας μπορούν να εντάσσονται στις αρχικές φάσεις σχεδιασμού των έργων, μέσω της διαδικασίας της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, εφόσον αυτή αποτελεί μια από τις προκαταρκτικές φάσεις σχεδιασμού, που προδιαγράφουν τις επόμενες φάσεις των τεχνικών μελετών.

Πέραν των ενεργειών που εντάσσονται στη διαδικασία της εκπόνησης μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων και της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, οι αρχές της πρόληψης και της προφύλαξης είναι «ενσωματωμένες» και διαμορφώνουν τον τεχνικό σχεδιασμό των έργων ύδρευσης και αποχέτευσης, μέσω αυστηρών περιβαλλοντικών προδιαγραφών, που περιλαμβάνουν τομείς όπως:

- κατάλληλη επιλογή υλικών και μηχανημάτων,
- κατάλληλος σχεδιασμός των έργων, που περιλαμβάνει εφεδρείες και
- μηχανισμούς διασφάλισης, έναντι περιβαλλοντικών ατυχημάτων (ατυχημάτων πρόκλησης ρύπανσης).

Ο τομέας λειτουργίας και συντήρησης των υποδομών είναι πολύ σημαντικός στην επίτευξη της περιβαλλοντικής συμμόρφωσης, κατά τη φάση της λειτουργίας. Η ΕΥΔΑΠ διαθέτει οργανωμένες μονάδες, τόσο στον τομέα της ύδρευσης όσο και στον τομέα της αποχέτευσης, οι οποίες είναι ανά πάσα στιγμή διαθέσιμες για την αντιμετώπιση οποιουδήποτε προβλήματος μπορεί να εμφανιστεί στη λειτουργία των δικτύων και των εγκαταστάσεων.

Σε θεσμικό επίπεδο, οι αρχές της πρόληψης και της προφύλαξης εντάσσονται στη λειτουργία της Εταιρείας μέσω μιας σειράς προστατευτικών ρυθμίσεων και κανονισμών που αφορούν στη λειτουργία του δικτύου και των εγκαταστάσεων, αλλά και στην προστασία των ταμιευτήρων και των περιοχών λήψης πόσιμου ύδατος.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

Η ΕΥΔΑΠ τηρεί πλήρως την περιβαλλοντική νομοθεσία έχοντας εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους για το σύνολο των εγκαταστάσεων της (Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων και Μονάδες Επεξεργασίας Νερού).

Για κάθε Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων (ΚΕΛ) και Μονάδα Επεξεργασία Νερού (ΜΕΝ) με τα συνοδά τους έργα υπάρχει Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ). Επίσης για κάθε νέο έργο ή τροποποίηση των υφιστάμενων, τηρείται η σχετική διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

Συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία και τους κανονισμούς [GRI 307-1]

Κατά την περίοδο αναφοράς δεν υπήρξε **KANENA** περιστατικό μη συμμόρφωσης με την περιβαλλοντική νομοθεσία και τους κανονισμούς.

G3 Διαχείριση Υγρών και Στερεών Αποβλήτων (Κυκλική Οικονομία)

Κυριότεροι μη-χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Η ΕΥΔΑΠ, ως επιχείρηση Κοινής Ωφέλειας στο χώρο των υπηρεσιών ύδατος, έχει ως βασική δραστηριότητα την παραγωγή και διανομή πόσιμου νερού και τη συλλογή, διαχείριση και επεξεργασία των αστικών λυμάτων.

Στο πλαίσιο αυτό, η διαχείριση των στερεών και υγρών αποβλήτων από τις δραστηριότητες της ΕΥΔΑΠ έχει ιδιαίτερη σημασία τόσο στην προστασία του περιβάλλοντος όσο και στην ορθολογική διαχείριση των διαθέσιμων φυσικών πόρων.

Η διεθνής ευαισθητοποίηση απέναντι στο περιβάλλον σχετίζεται άμεσα με την οικονομία των πόρων. Η επαναχρησιμοποίηση υλικών, που παλαιότερα εντάσσονταν στην κατηγορία των «απορριμμάτων», ενσωματώνεται σταδιακά στην υπεύθυνη επιχειρηματική δραστηριότητα της Εταιρείας.

Μέσω της υπεύθυνης διαχείρισης των υγρών και στερεών αυτών αποβλήτων, και της εφαρμογής πρακτικών κυκλικής οικονομίας, η Εταιρεία συμβάλλει στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης, όπως αυτοί έχουν οριστεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, και συγκεκριμένα στους στόχους 3 «ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ», 7 «ΦΘΗΝΗ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ», 12 «ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ», 14: «ΖΩΗ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΡΟ» και 15 «ΖΩΗ ΣΤΗ ΣΤΕΡΙΑ».

Επιπροσθέτως, η ΕΥΔΑΠ, στην προσπάθειά της να συνεισφέρει στην υπεύθυνη διαχείριση των ανακυκλώσιμων υλικών με σκοπό την ενεργή συμβολή της στην παγκόσμια προσπάθεια για την αξιοποίηση των πρώτων υλών και την επαναφορά τους στον οικονομικό κύκλο, προωθεί τη συλλογή και ανακύκλωση χαρτιού και μπαταριών.

Η μη ορθολογική διαχείριση των στερεών παραπροϊόντων και της κατάλληλης επεξεργασίας των υγρών λυμάτων από τις εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ μπορεί να επιφέρει θεσμικούς και χρηματοοικονομικούς κινδύνους από την πιθανή επιβολή

προστίμων και ποινών, ενώ θα έχει επιπτώσεις στην εικόνα της Εταιρείας, ως Εταιρείας Κοινής Ωφέλειας, με προτεραιότητα στην προστασία του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Στα **Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων (ΚΕΛ)** μέσω της επεξεργασίας των λυμάτων, το παραγόμενο νερό (επεξεργασμένη εκροή) είναι απαλλαγμένο από το ρυπαντικό φορτίο σε ποσοστό περίπου 95% και καταλήγει στη θάλασσα χωρίς αρνητικές επιπτώσεις στην οικολογική ισορροπία του θαλάσσιου οικοσυστήματος, ενώ ένα μέρος επαναχρησιμοποιείται σε χρήσεις εντός των εγκαταστάσεων. Το στερεό υπόλειμμα της επεξεργασίας των αστικών λυμάτων είναι η ιλύς, η οποία αφυδατώνεται, ξηραίνεται και αξιοποιείται ως καύσιμο στην τσιμεντοβιομηχανία.

Οι επεξεργασμένες εκροές και από τα τρία κέντρα επεξεργασίας λυμάτων καταλήγουν μέσω κατάλληλων αγωγών διάθεσης, στην ευρύτερη θαλάσσια περιοχή του Σαρωνικού Κόλπου. Συγκεκριμένα, η εκροή του ΚΕΛ Ψυττάλειας καταλήγει νότια της νήσου Ψυττάλειας, η εκροή του ΚΕΛ Θριασίου στον Κόλπο της Ελευσίνας και η εκροή του ΚΕΛ Μεταμόρφωσης, μέσω του Κηφισού, καταλήγει επίσης στον Σαρωνικό Κόλπο.

Κατά τη διαδικασία επεξεργασίας των λυμάτων παράγονται **στερεά απόβλητα**, τα οποία αποτελούνται κατά βάση από τα παραπροϊόντα προ-επεξεργασίας των λυμάτων και την ιλύ. Πρόκειται για μη επικίνδυνα απόβλητα, η υπεύθυνη διάθεση και διαχείριση των οποίων αποτελεί προτεραιότητα για τα ενδιαφερόμενα μέρη της ΕΥΔΑΠ, όπως για παράδειγμα για τις τοπικές κοινωνίες των ΚΕΛΨ, λαμβάνοντας ιδιαίτερως υπόψη τις μεγάλες ετήσιες ποσότητές τους.

Στα **διυλιστήρια νερού** η ιλύς που δημιουργείται από την καθίζηση και από την πλύση των φίλτρων μεταφέρεται με ειδικό αγωγό σε υφιστάμενες εγκαταστάσεις, όπου μέρος του ανακτώμενου νερού οδηγείται με αντλιοστάσιο στις δεξαμενές επεξεργασίας νερού και στη συνέχεια σε υδαρή μορφή, οδηγείται μέσω του αποχετευτικού συστήματος της ΕΥΔΑΠ στο Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων της Ψυττάλειας.

Στα διυλιστήρια Ασπροπύργου και Πολυδενδρίου, η ιλύς αυτή αφυδατώνεται και το στερεό προϊόν λόγω της σύστασής του είναι κατάλληλο για αξιοποίηση σε μία σειρά εναλλακτικών χρήσεων σε τομείς όπως:

- Τσιμεντοβιομηχανία
- Κεραμοποιία
- Κηπευτική
- Βελτίωση εδαφών

Στα Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων τα στερεά απόβλητα που προέρχονται από την παραγωγική διαδικασία κατά το στάδιο της προ-επεξεργασίας των λυμάτων (εσχαρίσματα, άμμος και βαρέα στερεά), καθώς επίσης και της πρωτοβάθμιας ιλύος (εσχαρίσματα λεπτής εσχάρωσης ιλύος) οδηγούνται προς υγειονομική ταφή.

Μέση ημερήσια παραγόμενη ποσότητα εσχαρισμάτων ανά ΚΕΛ (Ψυττάλειας, Μεταμόρφωσης και Θριασίου) 2017

Εσχαρίσματα και άμμος (tn/d)

2017	ΚΕΛΨ	ΚΕΛΜ	ΚΕΛΘ
	26,69	1,84	0.03

Σύνολο 2017 (εσχαρίσματα και άμμος προς ΧΥΤΑ): 10.282,1 tn

Η ξήρανση της αφυδατωμένης ιλύος που παράγεται και από τα τρία Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων πραγματοποιείται στο Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων της Ψυττάλειας.

Όλη η ποσότητα του ξηραμένου προϊόντος που παράγεται, αξιοποιείται θερμικά από την τσιμεντοβιομηχανία, ως εναλλακτικό καύσιμο, εφαρμόζοντας μία τεχνολογικά σύγχρονη, περιβαλλοντικά αποδεκτή και βιώσιμη λύση διαχείρισης.

Ξηραμένη ιλύς από τη μονάδα ξήρανσης του ΚΕΛΨ για το 2017: 56.710 tn

Πέραν των παραπάνω, στο στάδιο της χώνευσης της επεξεργασίας της λάσπης παράγεται βιοαέριο, τόσο στο ΚΕΛΨ όσο και στο ΚΕΛΜ. Το βιοαέριο αυτό αξιοποιείται για την παραγωγή ενέργειας και συγκεκριμένα στο ΚΕΛΨ όλη η ποσότητα βιοαερίου που παράγεται χρησιμοποιείται για τις ανάγκες της εγκατάστασης, ενώ στο ΚΕΛΜ χρησιμοποιείται περίπου το 70% της ποσότητας βιοαερίου που παράγεται.

Σύνολο του βιοαερίου που παράχθηκε στα ΚΕΛ ΕΥΔΑΠ: 28.321.979 Nm3

Στα διυλιστήρια νερού του Μενιδίου και του Γαλασίου, η ΕΥΔΑΠ στο πλαίσιο της βιώσιμης διαχείρισης των υδατικών πόρων αλλά και εφαρμογής των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών, επενδύει στην αναβάθμιση των εγκαταστάσεων με την κατασκευή των απαραίτητων συμπληρωματικών έργων για την επεξεργασία και τη διαχείριση της λύσος που παράγεται κατά τη διαδικασία διύλισης του νερού.

Η λύς από την επεξεργασία του αδιύλιστου νερού θα αξιοποιείται, όπως και στα διυλιστήρια Ασπροπύργου και Πολυδενδρίου, ως βελτιωτικό των εδαφών για διάφορες καλλιέργειες ή για βελτίωση του εδάφους σε περιπτώσεις δενδροφυτεύσεων, για την τσιμεντοβιομηχανία και την κεραμοποιία. Για τα έργα αυτά έχουν εκπονηθεί οι απαραίτητες μελέτες και πρόκειται άμεσα να δημοπρατηθούν.

Ανακύκλωση χαρτιού και μπαταριών

Στα κτήρια των γραφείων και στις υπόλοιπες εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ έχει οργανωθεί σύστημα ανακύκλωσης υλικών. Σε συνεργασία με την οργάνωση Green Angels τοποθετήθηκαν από τον Ιούλιο του 2017 σε όλα τα κεντρικά κτήρια της ΕΥΔΑΠ κάδοι ανακύκλωσης χαρτιού. Το χρησιμοποιημένο χαρτί γραφείου δεν πετιέται στα σκουπίδια, αλλά συγκεντρώνεται στα κτήρια που «παράγεται» και διατίθεται σε εταιρείες ανακύκλωσης.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

Επαναχρησιμοποίηση εκροών των Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων

Μέρος από την επεξεργασμένη εκροή των Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων (της Ψυττάλειας και της Μεταμόρφωσης) χρησιμοποιείται τόσο για την άρδευση του πρασίνου όσο και για διάφορες χρήσεις, όπως πλυσίματα και άλλες ανάγκες νερού των εγκαταστάσεων (βιομηχανικό νερό).

Η ποσότητα αυτή χρησιμοποιείται μέσα στις εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ και δε διατίθεται ακόμη σε τρίτους.

Όγκος ανακτημένου νερού (από την επεξεργασμένη εκροή) που επαναχρησιμοποιήθηκε 2017

Συνολική Ποσότητα (m ³)	5.255.630
Ημερήσια επαναχρησιμοποίηση (βιομηχανικό νερό m ³ /ημέρα)	14.598

Η ολοκληρωμένη διαχείριση των λυμάτων της Αττικής αποτελεί στρατηγικό στόχο της ΕΥΔΑΠ. (το θέμα αναλύεται περαιτέρω στο κεφάλαιο «Υγεία και Ασφάλεια Καταναλωτών : Υπηρεσίες Αποχέτευσης»)

Το σύνολο των σχεδιαζόμενων έργων θα θέσει τέλος στην ανεξέλεγκτη διάθεση των ανεπεξέργαστων λυμάτων και θα διασφαλίσει την ποιοτική κατάσταση και βιωσιμότητα των υπογείων υδατικών αποθεμάτων. Με τον τρόπο αυτό, η ΕΥΔΑΠ συμβάλλει περαιτέρω στην επίτευξη του Στόχου Βιώσιμης Ανάπτυξης 14: ΖΩΗ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΡΟ.

Με βασική επιλογή την ανάκτηση του νερού για χρήσεις άρδευσης καλλιεργειών αλλά και αστικού πρασίνου, εξοικονομείται πολύτιμος φυσικός πόρος και δημιουργούνται οι προϋποθέσεις αναγέννησης της πρωτογενούς δραστηριότητας στη περιοχή, αλλά και συναφών δραστηριοτήτων, άμεσα εξαρτώμενων από τη διαθεσιμότητα του νερού, συμβάλλοντας τρόπο τινά στην επίτευξη του Στόχου Βιώσιμης Ανάπτυξης 15: ΖΩΗ ΣΤΗ ΓΗ.

Επαναχρησιμοποίηση με απευθείας άντληση από το δίκτυο (sewer mining)

Η ΕΥΔΑΠ εφαρμόζει στρατηγική επαναχρησιμοποίησης στα υφιστάμενα ΚΕΛ ενώ περαιτέρω αναπτύσσει και σχετικά ερευνητικά προγράμματα που έχουν ως στόχο την αποκεντρωμένη επαναχρησιμοποίηση με την αξιοποίηση υγρών λυμάτων κατευθειάν από το δίκτυο αποχέτευσης.

Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού ερευνητικού προγράμματος DESSIN, η μονάδα που έχει εγκατασταθεί στην Υπηρεσία Περιβάλλοντος Έρευνας και Ανάπτυξης (R&D) της ΕΥΔΑΠ στη Μεταμόρφωση, εξετάζει μία νέα τεχνική, γνωστή ως **sewer mining**, που εφαρμόζεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα και έχει εφαρμοστεί μόνο στην Αυστραλία ως τώρα.

Μια μονάδα sewer mining **δέχεται λύματα απευθείας από το δίκτυο αποχέτευσης, τα επεξεργάζεται επί τόπου** και στη συνέχεια παράγει ανακυκλωμένο νερό για επαναχρησιμοποίηση.

Το «**sewer mining**» μπορεί να ανακουφίσει τις υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης από την αυξανόμενη πίεση που δέχονται λόγω της αύξησης του πληθυσμού και της γήρανσης των υποδομών. Ακόμη, μειώνει την κατανάλωση ενέργειας για τη μεταφορά λυμάτων στην κεντρική μονάδα επεξεργασίας και στη συνέχεια τη μεταφορά του ανακυκλωμένου νερού στο

σημείο χρήσης, καθώς επιτυγχάνει την αποκεντρωμένη επεξεργασία και επαναχρησιμοποίηση στην περιοχή που απαιτείται το νερό.

Τα κοινωνικά και περιβαλλοντικά οφέλη της τεχνολογίας sewer mining είναι σημαντικά καθώς επιτυγχάνει:

- Μείωση των ποσοτήτων των επεξεργασμένων απορροών που διατίθενται σε υδάτινους αποδέκτες.
- Μείωση της ζήτησης νερού από τους επιφανειακούς και τους υπόγειους υδροφορείς και διατήρηση των αποθεμάτων τους.
- Δυνατότητα εμπλουτισμού των υπόγειων υδροφορέων.
- Μείωση κόστους μεταφοράς λυμάτων.
- Δυνατότητα δημιουργίας και συντήρησης περιοχών αστικού πράσινου, πολύ σημαντικών για την ποιότητα ζωής στην πόλη, χωρίς κατανάλωση πόσιμου νερού για την άρδυσή τους.
- Δυνατότητα παροχής ανακτημένου νερού για χρήσεις άρδευσης σε περιοχές που αντιμετωπίζουν προβλήματα λειψυδρίας, όπως τα νησιά.

Συνεχίζοντας την αξιοποίηση της τεχνολογίας sewer mining, η ΕΥΔΑΠ συμμετέχει στο χρηματοδοτούμενο Ευρωπαϊκό ερευνητικό έργο **NEXTGEN**, με παρόμοια μονάδα επαναχρησιμοποίησης στα πλαίσια της ανάπλασης της περιοχής του Ελαιώνα σε συνεργασία με το Δήμο Αθηναίων.

Το DESSIN και η ΕΥΔΑΠ βραβεύτηκαν κατά τη διάρκεια της 6ης απονομής των «Βραβείων Επιχειρήσεων για το Περιβάλλον» στις κατηγορίες «Προϊόντα και Υπηρεσίες» και «Βιοποικιλότητα».

Ανακύκλωση χαρτιού και μπαταριών

Αναφορικά με την ανακύκλωση χαρτιού το 2017 συλλέχθηκαν 9.377 κιλά.

Αντίστοιχα οι χρησιμοποιημένες μπαταρίες συγκεντρώνονται σε ειδικούς κάδους στα κτήρια και τις εγκαταστάσεις της Εταιρείας απ' όπου συλλέγονται από την ΑΦΗΣ (Ανακύκλωση Φορητών Ηλεκτρικών Στηλών). Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΑΦΗΣ και της ΕΥΔΑΠ, το 2017 συλλέχθηκαν 227 κιλά μπαταρίες από τα κτίρια της ΕΥΔΑΠ.

G4 Εξοικονόμηση Ενέργειας

Παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες και εναλλακτικές πηγές

Η ΕΥΔΑΠ στο πλαίσιο της αξιοποίησης των ανανεώσιμων και εναλλακτικών πηγών ενέργειας και με στόχο τη βελτιστοποίηση του ενεργειακού ισοζυγίου της έχει αναπτύξει εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας από **μικρά υδροηλεκτρικά έργα εγκαταστημένα στα υδραγωγεία της**, καθώς και εγκαταστάσεις συμπαραγωγής θερμικής και ηλεκτρικής ενέργειας, αξιοποιώντας το βιοαέριο που παράγεται από την επεξεργασία της ιλύος, στις μονάδες επεξεργασίας αστικών λυμάτων (όπως περιγράφεται παραπάνω).

Επίσης, πραγματοποιούνται δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας στις εγκαταστάσεις και στα κτήρια της Εταιρείας, με στόχο τη μείωση της καταναλισκόμενης ενέργειας.

Συγκεκριμένα:

1. Βρίσκεται σε εξέλιξη διαγωνισμός προμήθειας και εγκατάστασης λαμπτήρων τύπου **LED** σε πέντε (5) κτήρια της ΕΥΔΑΠ, σε αντικατάσταση των υφιστάμενων παλαιάς τεχνολογίας που έχουν μεγαλύτερη κατανάλωση ενέργειας. Επιπλέον, πρόκειται να επεκταθεί σε αμέσως επόμενο στάδιο και στα υπόλοιπα ιδιόκτητα κτήρια της Εταιρείας, καθώς και στον εξωτερικό/περιμετρικό φωτισμό σε μεγάλα οικόπεδα της ΕΥΔΑΠ (π.χ. στις ΜΕΝ, στο Μαραθώνα κ.λπ.)
2. Έχουν πραγματοποιηθεί ενεργειακοί έλεγχοι σε πέντε (5) κτήρια της ΕΥΔΑΠ, με καταγεγραμμένες προτάσεις για την ενεργειακή τους αναβάθμιση, ενώ σε εξέλιξη βρίσκονται οι έλεγχοι για ακόμη έξι (6) κτήρια. Αυτή η δραστηριότητα θα συνεχιστεί έως ότου καλυφθεί το σύνολο του κτηριακού αποθέματος της ΕΥΔΑΠ. Με βάση αυτές τις προτάσεις/υποδείξεις θα πραγματοποιηθούν δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας.
3. Με τη βοήθεια εξωτερικού ενεργειακού συμβούλου, διερευνώνται οι δυνατότητες εγκατάστασης **Φ/Β σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας**, με το σύστημα net metering, σε εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ, με στόχο την επίτευξη σημαντικής ενεργειακής εξοικονόμησης.
4. Τέλος, με τη βοήθεια του παραπάνω ενεργειακού συμβούλου, ερευνώνται οι δυνατότητες εγκατάστασης **αιολικών σταθμών** παραγωγής ενέργειας.

Η παραγωγή ενέργειας από μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς (ΜΥΗΣ) κατά μήκος των εξωτερικών υδραγωγείων ανέρχεται σε **22.903.948 KWh/έτος**.

Αναλυτικά η παραγωγή ενέργειας από κάθε Μικρό Υδροηλεκτρικό Σταθμό (ΜΥΗΣ) δίνεται στον παρακάτω πίνακα:

ΜΥΗΣ	Παραγωγή Ενέργειας (KWh) 2017
Κίρφη	4.443.839
Ελικώνας	3.902.862
<u>Μάνδρα</u>	<u>3.445.952</u>
<u>Εύηνος</u>	<u>5.371.420</u>
<u>Κιθαιρώνας</u>	<u>5.739.875</u>
<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>	<u>22.903.948</u>

Συνολική παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από Βιοαέριο στα ΚΕΛ (KWh/y)	<u>24.173.510</u>
Συνολική παραγόμενη θερμική ενέργεια από Βιοαέριο στα ΚΕΛ (KWh/y)	<u>113.900.833</u>

Η αξιοποίηση του Βιοαερίου από τα ΚΕΛ και η παραγωγή ενέργειας από Μικρούς Υδροηλεκτρικούς Σταθμούς συμβάλλει στην επίτευξη του Εθνικού στόχου αύξησης της παραγωγής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και συνεισφέρει στη βελτιστοποίηση του ενεργειακού ισοζυγίου της Εταιρείας, ενώ ταυτόχρονα συμβάλλει και στην επίτευξη του Στόχου Βιώσιμης Ανάπτυξης 7: Προσιτή και Καθαρή Ενέργεια.

Συνολική Παραγόμενη Ενέργεια από Ανανεώσιμες Πηγές	160.978.291	KWh
Συνολική Ενέργεια που καταναλώνεται	341.945.568,8	KWh

Δ Κοινωνικά και Εργασιακά Θέματα και Σεβασμός των δικαιωμάτων του ανθρώπου

Δ1 Απασχόληση

Κυριότεροι μη-χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι, πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Το ανθρώπινο δυναμικό μας αποτελεί το ισχυρό και συνεχώς εξελισσόμενο πνευματικό κεφάλαιο της επιχειρηματικής μας δραστηριότητας. Η στελέχωση της Εταιρείας με εξειδικευμένο προσωπικό γίνεται μέσα από διαδικασίες πρόσληψης, τόσο μόνιμου όσο και συμβασιούχων εργαζόμενων με σκοπό πάντα την κάλυψη των αναγκών μας για την έγκαιρη ανταπόκρισή μας στις ζωτικές ανάγκες της ύδρευσης και της αποχέτευσης των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής της Αττικής.

Η Εταιρεία έχει επανειλημμένα αναδείξει πόσο σημαντική και ουσιαστική για τη σωστή λειτουργία των Υπηρεσιών της και της προσφοράς του κοινωνικού έργου της, θεωρεί την πρόσληψη μόνιμων και συμβασιούχων εργαζομένων, σε πολλούς τομείς δραστηριοποίησής της (ύδρευση, αποχέτευση, καταμέτρηση κ.ά.).

Στο πλαίσιο αυτό, έχει κατά καιρούς προκηρύξει θέσεις απασχόλησης 8μηνης διάρκειας, αποφεύγοντας έτσι τον κίνδυνο μη ανταπόκρισης στις πιεστικές απαιτήσεις για παροχή καθαρού νερού, για υπηρεσίες αποχέτευσης κ.ά., ιδιαίτερα σε περιόδους με αυξημένη ζήτηση.

Η διαδικασία των προσλήψεων για την κάλυψη των αναγκών της Εταιρείας πραγματοποιείται πάντα βάσει σχετικού νομικού πλαισίου και μέσω ΑΣΕΠ, κάτι που εξασφαλίζει την αντικειμενικότητα και τη διαφάνεια της διαδικασίας.

Στόχος της ΕΥΔΑΠ στον τομέα της απασχόλησης είναι η πρόσληψη τόσο μόνιμου προσωπικού όσο και συμβασιούχων, για τη διασφάλιση της καλής της λειτουργίας και την υλοποίηση του έργου της.

Ο μέχρι πρόσφατα περιορισμός των προσλήψεων λόγω του ν. 3833/2010 έχει ως αποτέλεσμα τον συνεχώς μειούμενο αριθμό των εργαζομένων και τη γήρανση του προσωπικού. Παράλληλα οι αυξανόμενες ανάγκες και η διεύρυνση του πεδίου δραστηριότητας της Εταιρείας (νέες περιοχές εντάσσονται στο δίκτυο ύδρευσης και αποχέτευσης) έχουν καταστήσει επιτακτική την ανάγκη για ενδυνάμωση του υπάρχοντος προσωπικού με προσλήψεις μόνιμων εργαζομένων, οι οποίοι θα δώσουν ανάσα ζωής, δημιουργίας και ανάπτυξης στην ΕΥΔΑΠ. Για τον λόγο αυτό, το έτος 2017 προετοιμάστηκε η προκήρυξη για την πρόσληψη μόνιμου προσωπικού και προκηρύχθηκαν δύο διαγωνισμοί για προσωπικό με σύμβαση ορισμένου χρόνου διάρκειας 8 και 18 μηνών αντίστοιχα.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

Η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού και οι Υπηρεσίες της (Υπηρεσία Προσωπικού, Υπηρεσία Μισθολογίου, Υπηρεσία Γενικής Γραμματείας, Υπηρεσία Ιατρικής Υγειονομικής Περίθαλψης και Υπηρεσία Διοικητικής Υγειονομικής Περίθαλψης) είναι πιστοποιημένες με ISO, το οποίο από το Μάιο 2017 έχει πλήρως ανανεωθεί και έχει εναρμονιστεί με τις απαιτήσεις της τελευταίας έκδοσης του Προτύπου ISO 9001:2015.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ [GRI 102-8]						
	Άνδρες		Γυναίκες		Σύνολο	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Αττική						
Αορίστου	1.518	1.526	631	635	2.149	2.161
Ορισμένου	164	97	111	60	275	157
Συνολικά	1.682	1.623	742	695	2.424	2.318
Βοιωτία						
Αορίστου	75	85	4	4	79	89
Ορισμένου	5	3	0	0	5	3
Συνολικά	80	88	4	4	84	92
Φωκίδα						
Αορίστου	25	27	6	6	31	33
Ορισμένου	4	3	1	0	5	3
Συνολικά	29	30	7	6	36	36
Αιτωλοακαρνανία						
Αορίστου	11	11	0	0	11	11
Ορισμένου	0	0	0	0	0	0
Συνολικά	11	11	0	0	11	11

ΣΥΝΟΛΟ	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Αορίστου	1.629	1.649	641	645	2.270	2.294
Ορισμένου	173	103	112	60	285	163
Συνολικά	1.802	1.752	753	705	2.555	2.457

Σημειώσεις:

- Στοιχεία με ημερομηνία ισχύος 31.12.2017.
- Οι Ορισμένου χρόνου αφορούν: 8μηνους και συμβασιούχους καθαρισμού.
- Δεν συνυπολογίζονται οι φοιτητές και οι ασκούμενοι δικηγόροι, καθώς δεν θεωρούνται εργαζόμενοι της Εταιρείας.

Το 88,85% των εργαζομένων της ΕΥΔΑΠ καλύπτεται από Επιχειρησιακές Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας. Μόλις το 11,15% που αφορά στους απασχολούμενους με συμβάσεις ορισμένου χρόνου, δεν καλύπτεται από τις ανωτέρω Συλλογικές Συμβάσεις αλλά από τις Γενικές Διατάξεις της Εργατικής Νομοθεσίας.

Λόγω της ιδιαιτερότητας και της αναντίρρητης δυσκολίας και επικινδυνότητας του αντικειμένου εργασιών της Εταιρείας, οι απαιτήσεις της για υψηλού μορφωτικού επιπέδου προσωπικό είναι πρόδηλες. Εξαιτίας των αναγκών αυτών και προκειμένου να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις μιας σύγχρονης Εταιρείας, όπως η ΕΥΔΑΠ, ένας μεγάλος αριθμός εργαζομένων στην Εταιρεία έχει πανεπιστημιακή εκπαίδευση και κατέχει 2^ο πτυχίο ή μεταπτυχιακό δίπλωμα σπουδών ή διδακτορικό τίτλο. Συγκεκριμένα, 618 εργαζόμενοι είναι πτυχιούχοι ανωτέρων και ανωτάτων σχολών εκ των οποίων: 7 κατέχουν και δεύτερο τίτλο σπουδών ανώτατης εκπαίδευσης, 131 κατέχουν μεταπτυχιακό και 33 κατέχουν διδακτορικό.

Η βαθμολογική και μισθολογική προαγωγή του προσωπικού εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό και από την αξιολόγηση των εργαζομένων μέσω των Φύλλων Κρίσης, η οποία γίνεται κάθε χρόνο και προβλέπεται από τον Κανονισμό Προσωπικού της ΕΥΔΑΠ. Από τις 14.02.2012 όμως και σε εφαρμογή του ν.4046/2012 δεν γίνονται μισθολογικές προαγωγές (ωριμάνσεις) λόγω αναστολής τους.

Η ΕΥΔΑΠ, με σκοπό την κάλυψη των έκτακτων και περιοδικών αναγκών ζήτησης, το 2017 ανακοίνωσε την προκήρυξη θέσεων εργασίας α) 8μηνης διάρκειας (ΣΟΧ 1/2017) για 220 συμβασιούχους εργάτες, οδηγούς, καταμετρητές, ηλεκτροτεχνίτες και μηχανοτεχνίτες β) 18μηνης διάρκειας (ΣΟΧ 2/2017) για 57 συμβασιούχους καθαριστές.

ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΙΟΥΧΩΝ * [GRI 401-1]

Προσλήψεις έτους 2017	
Άνδρες	167
Γυναίκες	107
ΣΥΝΟΛΟ	274
Προσλήψεις έτους 2017 ανά ηλικιακή κατανομή	
<30 ετών	15
30 - 50 ετών	174
>50 ετών	85
ΣΥΝΟΛΟ	274
Προσλήψεις έτους 2017	
Περιοχή Αττικής	264
Περιοχή Βοιωτίας	5
Περιοχή Φωκίδας	5
Περιοχή Αιτωλοακαρνανίας	0
ΣΥΝΟΛΟ	274
ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΙΣ **	
Κατανομή κατά φύλλο	
Άνδρες	22
Γυναίκες	5
Σύνολο	27

Ηλικιακή κατανομή	Α	Γ
<30 ετών	0	0
30 - 50 ετών	1	1
>50 ετών	21	4
ΣΥΝΟΛΟ	22	5

Σημειώσεις:

* Στοιχεία με ημερομηνία ισχύος 31.12.2017, για τους εργαζόμενους με σύμβαση ορισμένου χρόνου.

* Οι νέες προσλήψεις αφορούν μόνο σε συμβασιούχους 8μηνης διάρκειας και σε συμβασιούχους καθαρισμού.

* Δεν συνυπολογίζονται οι φοιτητές και οι ασκούμενοι δικηγόροι, καθώς δε θεωρούνται εργαζόμενοι της Εταιρείας.

** Οι αποχωρήσεις αφορούν στο μόνιμο προσωπικό μόνο.

** Εκ των αποχωρησάντων (μονίμων εργαζομένων), 3 άνδρες ήταν εργαζόμενοι στις εγκαταστάσεις της Εταιρείας στο Ν. Βοιωτίας, ενώ οι υπόλοιποι αποχωρήσαντες προέρχονται από το Ν. Αττικής.

Η Εταιρεία προσφέρει στους μόνιμους εργαζομένους σημαντικές παροχές για τη στήριξή τους. Ανάμεσα σε αυτές σημαντική είναι η Υγειονομική Υπηρεσία, η οποία διαχειρίζεται την ιατρική και φαρμακευτική κάλυψη των εργαζομένων, η ασφάλισή τους με ιδιωτικό ασφαλιστήριο συμβόλαιο και η παροχή εφάπαξ αποζημίωσης κατά την αποχώρησή τους από την εργασία προς συνταξιοδότηση.

Οι παροχές προς τους μόνιμους εργαζομένους, στο σύνολο των περιοχών δραστηριοποίησης, είναι ενδεικτικά οι εξής [GRI 401-2]:

- Ασφάλιση
- Ιδιωτικό ασφαλιστήριο εργαζομένων και τέκνων
- Αποζημίωση του εργαζομένου από την ασφαλιστική, σε περίπτωση μερικής ή ολικής ανικανότητας για εργασία που προκλήθηκε από εργατικό ατύχημα ή κατόπιν συνταξιοδότησής του με ποσοστό αναπηρίας
- Παροχή εννεάμηνης άδειας για την ανατροφή τέκνου, η οποία χορηγείται είτε σε μητέρα, είτε σε πατέρα εργαζόμενο
- Συνταξιοδοτικό ασφαλιστήριο για ιατρούς (κατόπιν αίτησής τους)
- Συνταξιοδοτικό ασφαλιστήριο για μηχανικούς και δικηγόρους (κατόπιν αίτησής τους)
- Εφάπαξ αποζημίωση σε κάθε μόνιμο εργαζόμενο που αποχωρεί λόγω συνταξιοδότησής του
- Μισθοδοσία κάθε δεκαπενθήμερο
- Ιδιοκτησία μετοχών
- Παροχή δαπάνης για μία ξένη γλώσσα
- Παροχή δαπάνης για κατασκηνώσεις
- Παροχή δαπάνης για προπτυχιακές ή μεταπτυχιακές σπουδές των εργαζομένων
- Παροχή δαπάνης για σχολικά και φοιτητικά δάνεια για τα τέκνα των εργαζομένων.

Συγκεκριμένα, το έτος 2017 εγκρίθηκε και χορηγήθηκε σε 16 εργαζομένους της Εταιρείας (12 Άνδρες και 4 Γυναίκες) 9μηνη άδεια ανατροφής τέκνου κατ' εφαρμογή του Ν. 4342/23.12.2015 [GRI 401-3].

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Παράλληλα, η Εταιρεία προσπαθεί και μέσω της πολύχρονης παρουσίας και δραστηριοποίησης του Πολιτιστικού της Κέντρου να βοηθήσει στην ανάπτυξη των καλών σχέσεων μεταξύ των εργαζομένων και στην ενδυνάμωση του ομαδικού πνεύματος και της συνεργασίας. Γι' αυτόν το λόγο γίνονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, δραστηριότητες που προάγουν τον πολιτισμό και την καλή συναναστροφή των ανθρώπων της είτε συμμετέχοντας σε ομάδες π.χ. ορειβατική, θεατρική, χορωδία είτε παρέχοντας τη δυνατότητα παρακολούθησης θεατρικών παραστάσεων ή οργάνωσης ξεναγήσεων σε εκθέσεις και αρχαιολογικούς χώρους είτε ακόμη δίνοντας τη δυνατότητα προσφοράς αίματος και αιμοπεταλίων για τους συνανθρώπους μας στις αιμοδοσίες που διοργανώνει 3 φορές το χρόνο στις εγκαταστάσεις της.

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΟΝ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟ

Το συνταγματικό δικαίωμα του συνδικαλιζέσθαι ασκείται από την Ομοσπονδία Εργαζομένων ΕΥΔΑΠ, η οποία ιδρύθηκε το 1979, είναι Δευτεροβάθμια Συνδικαλιστική Οργάνωση και εκπροσωπεί τους εργαζόμενους της Εταιρείας.

Σκοπός της ΟΜΕ – ΕΥΔΑΠ είναι η μελέτη, η προστασία και η προώθηση των συνδικαλιστικών, οικονομικών, επαγγελματικών, ηθικών, ασφαλιστικών και κοινωνικών συμφερόντων των μελών της, η προστασία του περιβάλλοντος, η πραγματοποίηση της αρχής της ισότητας των φύλων και η διασφάλιση της εταιρικής ευθύνης.

Στόχος είναι η διεκδίκηση της βελτίωσης των όρων εργασίας των εργαζομένων χρησιμοποιώντας το διάλογο και τη συνεργασία με τη Διοίκηση της Εταιρείας, πάντα στο πλαίσιο των κανόνων της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.

Για την επίτευξη των σκοπών της, η Ομοσπονδία διαπραγματεύεται για την επίλυση των προβλημάτων των μελών της με κάθε αρμόδιο όργανο ή πρόσωπο και μεριμνά για την κατάρτιση των Επιχειρησιακών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας. Η Ομοσπονδία επίσης συμμετέχει ενεργά στα Υπηρεσιακά Συμβούλια, στα Πειθαρχικά Συμβούλια και σε οποιοδήποτε άλλο όργανο ή φορέα εκπροσωπείται. Τέλος, η Ομοσπονδία εκπροσωπείται με 2 μέλη, τα οποία έχουν δικαίωμα ψήφου, στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας.

ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Η ΕΥΔΑΠ στηρίζει τους νέους στην προσπάθειά τους για καλύτερη μόρφωση, εξοικείωση με το εργασιακό περιβάλλον και απόκτηση εμπειρίας σε αληθινό εργασιακό χώρο. Στο πλαίσιο αυτό λοιπόν και κατόπιν απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας απασχόλησε, κατά τους θερινούς μήνες του Ιουλίου και Αυγούστου του 2017, 360 φοιτητές/τριες Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (προπτυχιακούς ή μεταπτυχιακούς).

Παράλληλα, καθ' όλο το έτος 2017 και στο πλαίσιο της υποχρεωτικής πρακτικής άσκησης των φοιτητών Α.Τ.Ε.Ι. προκειμένου να λάβουν το πτυχίο τους, 245 φοιτητές/τριες τεχνολογικής εκπαίδευσης είτε ξεκίνησαν είτε ολοκλήρωσαν την πρακτική τους άσκηση στις εγκαταστάσεις και τις Υπηρεσίες της Εταιρείας λαμβάνοντας ουσιαστική γνώση και εκπαίδευση στο αντικείμενο σπουδών τους. Ο θεσμός αυτός υλοποιείται στην ΕΥΔΑΠ για χρόνια και η προτίμηση των φοιτητών συνεχίζει να είναι μεγάλη. Η επιτυχία αυτή είναι αποτέλεσμα της καλής συνεργασίας των Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και των στελεχών της Εταιρείας και φυσικά των εκάστοτε πρακτικά ασκούμενων.

Τέλος, το 2017 με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και στο πλαίσιο ένταξης στο «Πρόγραμμα Εκπαίδευσης στο χώρο εργασίας» προσλήφθηκαν, 28 μαθητευόμενοι απόφοιτοι Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑΛ).

Η ΕΥΔΑΠ, ως η μεγαλύτερη Εταιρεία του χώρου, έχει σκοπό με την απόφαση αυτή να συμβάλει στην επιτυχή υλοποίηση του θεσμού της μαθητείας προς όφελος τόσο των μαθητευομένων όσο και της τοπικής κοινωνίας. Ο μαθητευόμενος λαμβάνει εκπαίδευση στο χώρο εργασίας για 9 μήνες και σε συνδυασμό με το πρόγραμμα μάθησης στην εκπαιδευτική δομή θα μπορεί να πιστοποιηθεί η γνώση του κι έτσι ευκολότερα να αποκατασταθεί επαγγελματικά στην αγορά εργασίας. Οι μαθητευόμενοι απασχολούνται σε τομείς της ειδικότητάς τους, δηλ. στον τεχνικό αλλά και στο διοικητικό τομέα, ασφαλίζονται στον ΕΦΚΑ με πλήρη ασφαλιστική κάλυψη και θα λάβουν 12 ημέρες κανονικής αδειάς, όπως ορίζει η νομοθεσία.

Δ2 Υγεία & Ασφάλεια Εργαζομένων

Η εξασφάλιση συνθηκών υγείας και ασφάλειας για τους εργαζόμενους αποτελεί αναμφισβήτητο δικαίωμα των εργαζομένων και παράλληλη υποχρέωση της Εταιρείας. Η ΕΥΔΑΠ αναγνωρίζοντας ότι η δραστηριότητά της (Υδρευση – Αποχέτευση – Επεξεργασία Λυμάτων) ενέχει πολλούς και σοβαρούς κινδύνους για την Υγεία και την Ασφάλεια των εργαζομένων της, λαμβάνει μέτρα για την πρόληψη και αποφυγή τυχόν εργατικών ατυχημάτων.

Λόγω του μεγάλου όγκου των δραστηριοτήτων της, η ΕΥΔΑΠ έχει συνάψει συμβάσεις με εξωτερικούς συνεργάτες για την αρωγή της σε διάφορες τεχνικές δραστηριότητες, με την απαραίτητη προϋπόθεση της τήρησης των μέτρων ασφαλείας, όπως υποχρεούνται από την ισχύουσα νομοθεσία. Ο έλεγχός τους γίνεται από τους επιβλέποντες μηχανικούς.

Με την υπεύθυνη διαχείριση του θέματος της Υγείας & της Ασφάλειας στην εργασία, η ΕΥΔΑΠ συμβάλλει στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης 3 «ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ» και 8 «ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ», όπως αυτοί έχουν οριστεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

1. Κίνδυνοι για την Υγεία και Ασφάλεια των εργαζομένων

- i. Η πλημμελής χρήση των Μέσων Ατομικής Προστασίας και η μη τήρηση των μέτρων ασφαλείας.
- ii. Η ελλιπής εκπαίδευση του προσωπικού.
- iii. Η μειωμένη εμπειρία (εργαζόμενοι βραχυχρόνιων συμβάσεων).
- iv. Η χρήση μη πιστοποιημένων εργαλείων.
- v. Η μη εφαρμογή των Γραπτών Εκτιμήσεων Επαγγελματικού Κινδύνου.
- vi. Η μη τήρηση του ΚΟΚ κατά τις μετακινήσεις των εργαζομένων.

Πέραν του προφανούς κινδύνου στην υγεία των εργαζομένων και του οικονομικού αντίκτυπου που μπορεί να έχουν τα εργατικά ατυχήματα αφενός (π.χ. χαμένες εργατοώρες, αποζημιώσεις κ.λπ.), υπάρχει και κίνδυνος από την πιθανή απώλεια

εμπιστοσύνης του εργατικού προσωπικού προς τον εργοδότη, αλλά και απώλεια της αξιοπιστίας της Εταιρείας προς τους καταναλωτές και τους συνεργάτες.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Στο πλαίσιο διαχείρισης του ουσιαστικού αυτού θέματος, η ΕΥΔΑΠ διαθέτει την ΕΣΥΠΠ (Εσωτερική Υπηρεσία Προστασίας & Πρόληψης), η οποία στελεχώνεται από Τεχνικούς Ασφαλείας (ΤΑ) και Ιατρούς Εργασίας (ΙΕ) και οι οποίοι διεξάγουν εκατοντάδες (ανά έτος) επιθεωρήσεις στους χώρους εργασίας. Η ΕΣΥΠΠ αποτελεί σύμβουλο της διοίκησης και από κοινού δουλεύουν εντατικά για τη μείωση των επαγγελματικών κινδύνων.

Οι Τεχνικοί Ασφαλείας και οι Ιατροί Εργασίας είναι υπεύθυνοι για τις γραπτές οδηγίες Υγείας & Ασφάλειας, την αναβάθμιση των προδιαγραφών των ΜΑΠ, τις ΓΕΕΚ (Γραπτές Εκτιμήσεις Επαγγελματικού Κινδύνου), την πιλοτική εφαρμογή συστήματος Υγείας & Ασφάλειας OHSAS 18001, τη διαδραστική επικοινωνία με τους εργαζομένους μέσω μηνυμάτων Υγείας & Ασφάλειας, μετρήσεις βλαπτικών παραγόντων, επανέκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων.

Ακόμη, η ΕΥΔΑΠ, σε εφαρμογή του ν. 3850/2010 (Κωδικοποίηση όλης της Εργατικής Νομοθεσίας) έχει συστήσει Επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας Εργαζομένων (ΕΥΑΕ) αποτελούμενη από αιρετούς εκπροσώπους, με αντικείμενο την επισήμανση κινδύνων, ανάδειξη τυχόν προβλημάτων (σχετιζόμενων με την Υγεία & Ασφάλεια) στους χώρους εργασίας κτλ.

Επιπλέον, η ΕΥΔΑ.Π.Α.Ε. αναγνωρίζοντας ότι η Ασφάλεια και η Υγεία στην Εργασία και η πρόληψη του εργασιακού κινδύνου δεν αποτελούν πλέον μόνο νομική και ηθική υποχρέωση αλλά και επιχειρηματική αναγκαιότητα για τη διασφάλιση της Υγείας & Ασφάλειας των εργαζομένων της καθώς και τη Βιώσιμη Ανάπτυξή της, επικαιροποίησε την Δήλωση Πολιτικής Υγείας & Ασφάλειας. Η Εταιρεία το 2017 ξεκίνησε την εκπόνηση και εφαρμογή ενός Συστήματος Διαχείρισης Υγείας & Ασφάλειας στην Εργασία, σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ 1801 και OHSAS 18001, το οποίο θα ολοκληρωθεί το 2018.

Η προστασία της Υγείας και Ασφάλειας των εργαζομένων αποτελεί πάγια πολιτική σε όλες τις δραστηριότητές της και συνδέεται με την τήρηση των παρακάτω αρχών:

- **Συμμόρφωση** της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. με όλους τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς και εφαρμογή προγραμμάτων που την εξασφαλίζουν, δημιουργώντας παράλληλα τις δικές της οδηγίες Υγείας & Ασφάλειας.
- **Πρόληψη** εργατικών ατυχημάτων με εφαρμογή διαδικασιών. Επιπλέον η παρούσα Δήλωση Πολιτικής καλύπτει τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό της έναντι φθοράς, αστοχίας ή καταστροφής, καθώς και τρίτα άτομα και το περιβάλλον από τις δραστηριότητές της.
- **Επικοινωνία** με τους εργαζομένους μέσω κατάρτισης ενδεδειγμένων προγραμμάτων σεμιναρίων εκπαίδευσης, σε θέματα Υγείας & Ασφάλειας στην εργασία, ανάρτηση οδηγιών και ορθών διαδικασιών εκπόνησης εργασιών, μηνιαίων μηνυμάτων Υγείας & Ασφάλειας και τέλος μέσω αδιάκοπης παρακολούθησης, τεκμηρίωσης και αξιολόγησης του επιπέδου ασφαλείας για τη συνεχή βελτίωσή του.
- **Δέσμευση** για συνεχή αναγνώριση των επαγγελματικών κινδύνων, η εκτίμηση της επικινδυνότητας αυτών και η εφαρμογή των απαραίτητων μέτρων ελέγχου, προστασίας και πρόληψης για ένα ασφαλές εργασιακό περιβάλλον, η πρόληψη των τραυματισμών, ο μηδενισμός των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

Τύποι τραυματισμών και ποσοστά τραυματισμών, επαγγελματικές ασθένειες, χαμένες ημέρες εργασίας και αδικαιολόγητες απουσίες από την εργασία, και συνολικός αριθμός θανάτων που σχετίζονται με την εργασία [GRI 403-2]

Αριθμός θανάτων που σχετίζονται με την εργασία	Άνδρας	Γυναίκα	Σύνολο
Αριθμός θανάτων που σχετίζονται με την εργασία κατά την εξεταζόμενη περίοδο	0	0	0
Ποσοστό τραυματισμών (IR)	Άνδρας	Γυναίκα	Σύνολο
Συνολικός αριθμός τραυματισμών κατά την εξεταζόμενη περίοδο	14	4	18
Σύνολο ωρών εργασίας κατά την εξεταζόμενη περίοδο	3.114.504	1.287.216	4.401.720
Ποσοστό τραυματισμών (IR)	0,89901955	0,62149631	0,81786211
Ποσοστό επαγγελματικών ασθενειών (ODR)	Άνδρας	Γυναίκα	Σύνολο
Συνολικός αριθμός περιπτώσεων επαγγελματικών ασθενειών κατά την εξεταζόμενη περίοδο	0	0	0
Σύνολο ωρών εργασίας κατά την εξεταζόμενη περίοδο	3.114.504	1.287.216	4.401.720

Ποσοστό επαγγελματικών ασθενειών (ODR)	0	0	0
Ποσοστό χαμένων ημερών (LDR)	Άνδρας	Γυναίκα	Σύνολο
Συνολικός αριθμός χαμένων ημερών κατά την εξεταζόμενη περίοδο	665	176	841
Σύνολο ημερών εργασίας κατά την εξεταζόμενη περίοδο	475.329	198.290	673619
Ποσοστό χαμένων ημερών (LDR)	0,00017488	0,00011095	0,00124848
Ποσοστό απουσιών (AR)	Άνδρας	Γυναίκα	Σύνολο
Συνολικός αριθμός ημερών απουσίας κατά την εξεταζόμενη περίοδο	1.850	423	2.273
Σύνολο ημερών εργασίας κατά την εξεταζόμενη περίοδο	475.329	198.290	673.619
Ποσοστό αδικαιολόγητων απουσιών (AR)	0,39%	0,21%	0,34%

Διευκρινίσεις:

1. Η Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας της Εταιρείας εφαρμόζεται σε όλους τους εργαζόμενους ανεξαιρέτως του είδους της σύμβασής τους. Για το λόγο αυτό έχει συμπληρωθεί μόνο το πεδίο των «Υπαλλήλων» στον παραπάνω πίνακα. Η ΕΣΥΠΠ δε διακρίνει τους εργαζόμενους ΕΥΔΑΠ βάσει συμβάσεως εργασίας.
2. Όλα τα Εργατικά Ατυχήματα (ΕΑ) που έχουν ανακοινωθεί στην ΕΣΥΠΠ μέσω αναγγελίας εργατικού ατυχήματος, ανεξαρτήτως σοβαρότητας και βαθμού τραυματισμού.
3. Τα στατιστικά δεδομένα των ΕΑ τα οποία συλλέγονται από:
  - την αναγγελία και διερεύνηση Εργατικού Ατυχήματος.
  - το «Βιβλίο Ατυχημάτων» που διατηρεί η ΕΣΥΠΠ και στο οποίο καταχωρούνται τα βασικά στοιχεία του ΕΑ (ημερομηνία, ώρα, ΑΜ εργαζόμενου, τόπος, είδος τραυματισμού, Υπηρεσία παθόντα, φύλο, ημέρες αναρρωτικής άδειας).
  - την Υγειονομική Υπηρεσία (ημέρες ανάρρωσης) και την Υπηρεσία Προσωπικού (εργατοώρες, άδειες, απουσίες κτλ.).

Γίνεται στατιστική επεξεργασία των στοιχείων αυτών (αριθμός ΕΑ, ημέρες ανάρρωσης, φύλο παθόντα, τόπος ατυχήματος κτλ.) με το πρόγραμμα excel, τα οποία ενσωματώνονται στην «Ετήσια Έκθεση Δραστηριότητας» που στέλνει στην αρχή του έτους η ΕΣΥΠΠ στη διοίκηση της ΕΥΔΑΠ και αφορούν στους υπαλλήλους της Εταιρείας (όπως αναφέρθηκαν παραπάνω) και όχι σε εργολάβους.
4. Στις «χαμένες ημέρες» υπολογίζονται οι ημερολογιακές.
5. Οι «χαμένες ημέρες» ξεκινούν από την ημέρα του ατυχήματος εάν αυτό συνέβη πιο κοντά στην έναρξη του ωραρίου ή από την επόμενη εάν αυτό συνέβη πιο κοντά στη λήξη του ωραρίου.

Για τις ομάδες εργαζόμενων, των οποίων η ειδικότητα ενέχει κίνδυνο επαγγελματικής ασθένειας, όπως είναι οι εργαζόμενοι στους Τομείς Αποχέτευσης έχουν προταθεί από την ΕΣΥΠΠ/ΕΥΔΑΠ και έχουν ληφθεί από τη Διοίκηση της ΕΥΔΑΠ, τα απαραίτητα μέτρα πρόληψης και προφύλαξης:

- προληπτικός εμβολιασμός κατά της ηπατίτιδας Β
- διάθεση Μέσων Ατομικής Προστασίας
- ετήσιοι προληπτικοί ιατρικοί έλεγχοι.

Επίσης, παρέχεται στο σύνολο του προσωπικού και ανάλογα με την ειδικότητά τους:

- ο απαραίτητος εξοπλισμός προκειμένου να ελαχιστοποιούνται οι πιθανότητες εργατικών ατυχημάτων (Εγκύκλιος Διοίκησης 22/15).
  - πραγματοποιούνται ετησίως ενημερωτικά σεμινάρια από τους ΤΑ στους χώρους εργασίας (κατ' ελάχιστον ένα σεμινάριο ανά Υπηρεσία και επιπλέον ανάλογα με τις ανάγκες της Υπηρεσίας) όπου επισημαίνονται οι διάφοροι κίνδυνοι κατά την εργασία και οι τρόποι αποφυγής τους, η αναγκαιότητα και η ορθή χρήση ΜΑΠ, η σωστή εφαρμογή των μέτρων προστασίας, δίνονται οδηγίες χρήσης πυροσβεστήρων, οδηγίες προστασίας σε περίπτωση σεισμού, οδηγίες ορθής χειρωνακτικής εργασίας κτλ. Στόχος της ΕΣΥΠΠ είναι η συνεργασία με τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και η δημιουργία ΚΕΚ Υγείας & Ασφάλειας.
- Στην ΕΥΔΑΠ, κατά το έτος 2017 δεν υπήρξε καμία αναφορά για επαγγελματική ασθένεια εργαζομένων και δεν καταγράφηκε απώλεια ανθρώπινης ζωής (θάνατος εργαζόμενου) από επαγγελματική ασθένεια.

Δ3 Κατάρτιση & Εκπαίδευση

Κυριότεροι μη-χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι, πολιτικές και δέουσα επιμέλεια και αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

Η συνεχής επιμόρφωση των εργαζομένων της ΕΥΔΑΠ σε νέες τεχνολογίες και γενικότερα σε καινοτόμο γνώση αποτελεί εφόδιο για την ίδια την Εταιρεία, αφού οι γνώσεις που θα αποκτηθούν, θα αξιοποιηθούν για την ορθότερη λειτουργία της,

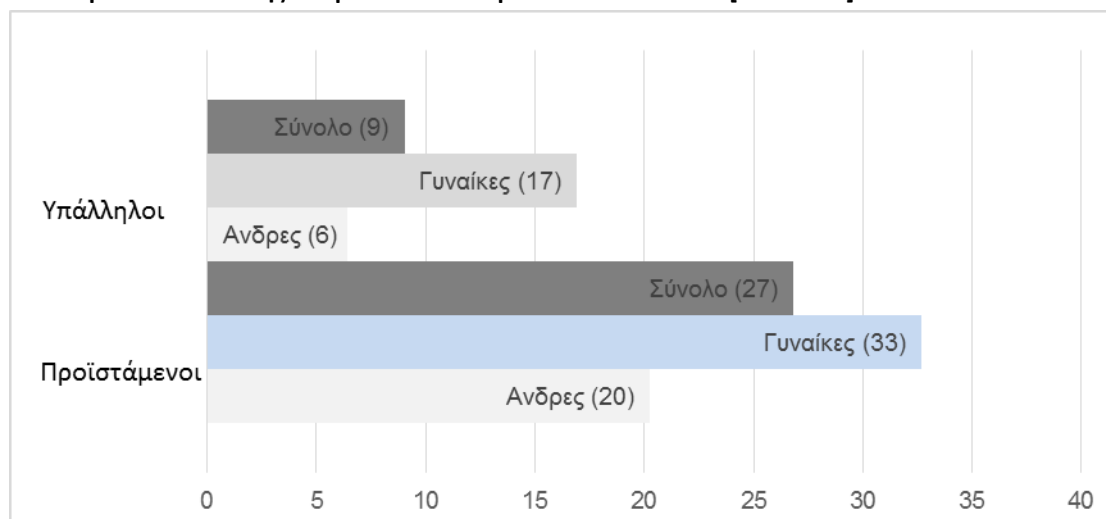
την αποδοτικότερη διαχείριση των λειτουργικών δραστηριοτήτων της, την ανάπτυξη των στελεχών της, την εξυπηρέτηση των πελατών της, την επικοινωνία κ.ά., γεγονός που ενισχύει τη στρατηγική της Εταιρείας για δημιουργία διαμοιραζόμενης αξίας, μέσα από τον τρόπο που δραστηριοποιείται αλλά και τις υπηρεσίες που προσφέρει.

Η Εταιρεία διαθέτει Διεύθυνση Εκπαίδευσης & Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, η οποία κατά το έτος 2017 προσέφερε 82 γνωστικά αντικείμενα εκπαίδευσης (τεχνικά, διοίκησης, οικονομικών, συστημάτων Πληροφορικής κ.ά.), τα οποία υλοποιήθηκαν σε 131 εκπαιδευτικά σεμινάρια, ενώ εκπαιδεύτηκαν 887 εργαζόμενοι, οι οποίοι έθεσαν τις γνώσεις τους άμεσα σε εφαρμογή.

Η ΕΥΔΑΠ επιπροσθέτως παρέχει τη δυνατότητα στους υπαλλήλους της να αποκτήσουν πτυχίο ή μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών ή ειδίκευση από Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, καλύπτοντας τα δίδακτρα, με την προϋπόθεση το αντικείμενο σπουδών να είναι συναφές με τις κύριες ή υποστηρικτικές δραστηριότητες της Εταιρείας. Επίσης, ενθαρρύνει τη συμμετοχή των υπαλλήλων της σε σεμινάρια, σε συνέδρια, σε εκπαιδεύσεις σε νέες τεχνολογίες, σε τακτικές αυτοάμυνας και ασφάλειας (ένοπλοι φύλακες). Το 2017, 10 εργαζόμενοι αιτήθηκαν και λαμβάνουν μέρος ή σύνολο των διδάκτρων για τις σπουδές τους.

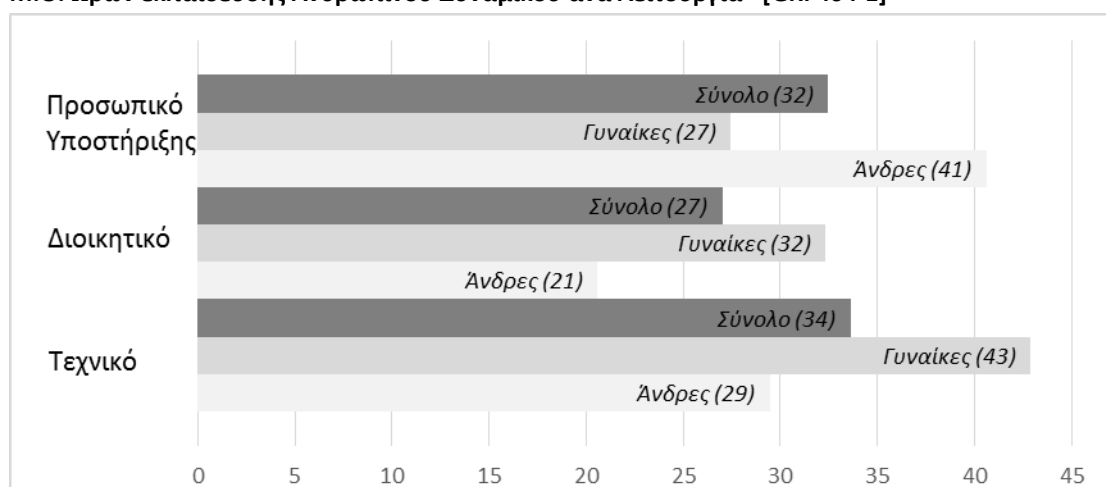
Η Διεύθυνση Εκπαίδευσης & Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού και οι Υπηρεσίες της (Υπηρεσία Σχεδιασμού & Αξιολόγησης Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Υπηρεσία Υποστήριξης Εκπαίδευσης & Επιμόρφωσης) είναι πιστοποιημένες με ISO 9001:2015.

Μ.Ο. Ωρών εκπαίδευσης Ανθρώπινου Δυναμικού ανά Επίπεδο* [GRI 404-1]

* Ο μέσος όρος των ωρών εκπαίδευσης έχει υπολογιστεί ανά εργαζόμενο του επιπέδου.

Μ.Ο. Ωρών εκπαίδευσης Ανθρώπινου Δυναμικού ανά Λειτουργία* [GRI 404-1]*

* Ο μέσος όρος των ωρών εκπαίδευσης έχει υπολογιστεί ανά εκπαιδευόμενο της λειτουργίας.

Δ4 Ανθρώπινα Δικαιώματα στην Εργασία

Κυριότεροι μη-χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι, πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Η ΕΥΔΑΠ στο πλαίσιο της κοινωνικής ευθύνης αλλά και των υποχρεώσεών της, δίνει ιδιαίτερη σημασία στη διασφάλιση των ανθρώπινων δικαιωμάτων στην εργασία και στην εξάλειψη των διακρίσεων.

Ενισχυτικό αυτής της στάσης είναι το γεγονός ότι στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας Προσωπικού της ΕΥΔΑΠ προβλέπεται στο άρθρο 5, σχετικά με τη Συμπεριφορά Προσωπικού, ότι «οι εργαζόμενοι της Εταιρείας οφείλουν να σέβονται τους συναδέλφους τους, να συνεργάζονται μαζί τους για την προαγωγή του έργου και την ευόδωση των σκοπών της Εταιρείας, να συμπεριφέρονται γενικά σε όλους με ευγένεια και να έχουν την αρμόζουσα συμπεριφορά».

Τα δικαιώματα των εργαζομένων διασφαλίζονται μέσα από τις Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας και την τήρηση της νομοθεσίας, όπως για παράδειγμα σεβασμός των αδειών, συνεπής κι αδιάλειπτη καταβολή της μισθοδοσίας, υγειονομική ασφάλιση και κάλυψη νοσοκομειακής περίθαλψης στους εργαζόμενους και τα ασφαλισμένα μέλη τους, καλές κτηριακές εγκαταστάσεις, ευχάριστους χώρους εργασίας με εργονομικά γραφεία και επαρκή υλικοτεχνικό εξοπλισμό, ώστε να επιτυγχάνεται η καλή απόδοση των εργαζομένων.

Παράλληλα, η ΕΥΔΑΠ έχει εντάξει στο ανθρώπινο δυναμικό της 232 άτομα, σε εφαρμογή των διατάξεων του ν.1648/1986 (ν.2643/98) που αφορά στα άτομα με ειδικές ανάγκες, πολύτεκνους, τέκνα αναπήρων πολέμου κ.ά.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

ΣΥΝΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ			
Διοικητικό Συμβούλιο [2017] *			
ΑΝΔΡΕΣ	<30 ετών	30-50 ετών	>50 ετών
13	0	6	7
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	<30 ετών	30-50 ετών	>50 ετών
0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	<30 ετών	30-50 ετών	>50 ετών
13	0	6	7
Προϊστάμενοι & άνω [2017] **			
ΑΝΔΡΕΣ	<30 ετών	30-50 ετών	>50 ετών
124	0	46	78
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	<30 ετών	30-50 ετών	>50 ετών
138	0	74	64
ΣΥΝΟΛΟ	<30 ετών	30-50 ετών	>50 ετών
262	0	124	138
Λοιποί Υπάλληλοι [2017] ***			
ΑΝΔΡΕΣ	<30 ετών	30-50 ετών	>50 ετών
1.503	0	566	937
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	<30 ετών	30-50 ετών	>50 ετών
502	0	252	250
ΣΥΝΟΛΟ	<30 ετών	30-50 ετών	>50 ετών
2.005	0	818	1.437
Σύνολο [2017]			
ΑΝΔΡΕΣ	<30 ετών	30-50 ετών	>50 ετών
1.640	0	618	1022
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	<30 ετών	30-50 ετών	>50 ετών
640	0	326	314
ΣΥΝΟΛΟ	<30 ετών	30-50 ετών	>50 ετών
2.280	0	944	1336

Σημείωση:

* Στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας συμμετέχουν 13 άτομα, όπως ορίζει η παράγραφος 1 του άρθρου 11 του Καταστατικού. Όλα τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι άνδρες άνω των 30 ετών και μέχρι 69 ετών.

** Προϊστάμενοι & άνω: Προϊστάμενοι-ες, Αν. Διευθυντές-ριες, Διευθυντές-ριες, Βοηθοί Γεν. Διευθυντές-ριες, Γεν. Διευθυντές-ριες.

*** Τα ποσοστά του πίνακα για τους λοιπούς υπαλλήλους έτους 2017, έχουν υπολογιστεί επί του συνόλου των εργαζομένων αορίστου χρόνου.

Για το σύνολο του μόνιμου προσωπικού της Εταιρείας, ο βασικός μισθός καθώς και τα επιδόματα διαμορφώνονται κατόπιν της Συλλογικής Σύμβασης που ισχύει για όλους τους μόνιμους εργαζομένους της Εταιρείας και δεν υπάρχει καμία διαφοροποίησή τους ως προς το φύλο ή την ηλικία.

Η μεταχείριση του συνόλου των εργαζομένων είναι ισότιμη, χωρίς καμιά διάκριση κι ανεξαρτήτως φύλου, με μισθοδοσία που καθορίζεται από την ανωτέρω Συλλογική Σύμβαση. Όλοι έχουν το δικαίωμα κι ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε εκπαιδευτικά και επιμορφωτικά προγράμματα που παρέχονται κυρίως από τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού της ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

Στην Εταιρεία δεν έχει προκύψει ποτέ ζήτημα άνισης μεταχείρισης και διάκρισης σε εργαζόμενο λόγω φύλου, ηλικίας, θρησκείας, γενετήσιου προσανατολισμού αναπηρίας κ.λπ. [GRI 406-1].

Δ5 Υγεία & Ασφάλεια Καταναλωτών: Ποιότητα Νερού Ύδρευσης

Κυριότεροι μη-χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Το νερό είναι θεμελιώδες αγαθό, απαραίτητο για τη διατήρηση της ζωής και την ανάπτυξη και ευημερία της κοινωνίας. Η πρόσβαση σε ασφαλές και καθαρό πόσιμο νερό αναγνωρίστηκε από τη διεθνή κοινότητα ως θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα και χαρακτηρίστηκε ως ένας από τους Αναπτυξιακούς Στόχους της Χιλιετίας. Η ΕΥΔΑΠ αναγνωρίζει το καθαρό πόσιμο νερό ως ένα αδιαμφισβήτητο παράγοντα ευημερίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης σύμφωνα και με τους Στόχους 3 «ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ» και 6 «ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ», όπως έχουν οριστεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

Η ΕΥΔΑΠ, ως ο μεγαλύτερος πάροχος υπηρεσιών ύδρευσης της χώρας, με συναίσθηση της ευθύνης της απέναντι σε εκατομμύρια καταναλωτές, μεριμνά για την άριστη ποιότητα του πόσιμου νερού. Μέσα από συνεχείς επενδύσεις σε έργα υποδομής, σε τεχνολογία και σε εκπαίδευση του ανθρώπινου κεφαλαίου της, η ΕΥΔΑΠ εξασφαλίζει ποιότητα πόσιμου νερού, από τις υψηλότερες της Ευρώπης, πάντα σε αρμονία με τις κείμενες διατάξεις. Σύμφωνα με το Urban Water Atlas for Europe για το 2017, που εκδίδεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και παρουσιάζονται οι καλύτερες πρακτικές στις ευρωπαϊκές πόλεις, η ΕΥΔΑΠ βαθμολογήθηκε με 10 (άριστα) αναφορικά με την ποιότητα του πόσιμου νερού για την πόλη της Αθήνας (Urban Water Atlas for Europe 2017, European Commission, Publications Office of the European Union, Luxembourg, σελ.54-55).

Η άριστη ποιότητα ξεκινά ήδη από τους κύριους τροφοδοτικούς ταμειυτήρες Εύηνο και Μόρνο. Ο κίνδυνος για τη σταδιακή υποβάθμιση της ποιότητας του νερού τροφοδοσίας εξαιτίας πιέσεων από ανθρωπογενείς δραστηριότητες είναι περιορισμένος, τόσο εξαιτίας της θέσης τους –βρίσκονται σε μεγάλο υψόμετρο, σε δύσβατες, αραιοκατοικημένες και με πολύ περιορισμένες δραστηριότητες περιοχές- όσο και εξαιτίας της προστασίας τους μέσω νομοθετικών διατάξεων.

Ο κίνδυνος για την ξαφνική επιβάρυνση της ποιότητας του νερού που διατίθεται στους καταναλωτές μπορεί να προκύψει ωστόσο, είτε από κάποια φυσική καταστροφή, είτε από ακούσια εισροή ακατάλληλων ουσιών στο δίκτυο ύδρευσης, είτε από κακόβουλη ή τρομοκρατική ενέργεια, είτε από αστοχία στη λειτουργία των εγκαταστάσεων.

Η προληπτική αντιμετώπιση τέτοιων κινδύνων, πέραν του ότι ενισχύει την καλή φήμη της Εταιρείας, εγγυάται την ασφάλεια των καταναλωτών και του πόρου. Επιπλέον, αποτρέπει την επιβολή προστίμων λόγω μη τήρησης της κείμενης νομοθεσίας.

Για όλους τους παραπάνω λόγους, και με στόχο να διασφαλίζεται διαρκώς η ποιότητα νερού ύδρευσης για τους καταναλωτές, η ΕΥΔΑΠ έχει προβεί σε ανάλυση και αποτίμηση των κινδύνων που ενδέχεται να αντιμετωπίσει σε αυτόν τον τομέα. Για κανέναν από αυτούς, η πιθανότητα εμφάνισης δεν χαρακτηρίζεται υψηλή. Για κάθε μία περίπτωση κινδύνου έχει καταρτιστεί και υλοποιείται σχετικό πλάνο προληπτικών ενεργειών.

Συμπερασματικά, η ΕΥΔΑΠ διασφαλίζει ότι όλοι οι κίνδυνοι οι οποίοι δυνητικά θα μπορούσαν να διαταράξουν την ποιότητα τόσο του νερού που εισέρχεται στις εγκαταστάσεις της, αλλά ιδιαίτερα του νερού που φτάνει στη βρύση του καταναλωτή, αναγνωρίζονται και ελέγχονται επαρκώς, μέσω:

- Επιτήρησης των δραστηριοτήτων στις Λεκάνες Απορροής
- Συντήρησης, εποπτείας και λειτουργίας των φραγμάτων / ταμειυτήρων / υδραγωγείου, μέσω των οποίων συλλέγεται το νερό και υδροδοτείται το λεκανοπέδιο
- Συντήρησης και λειτουργίας του δικτύου διανομής πόσιμου νερού
- Διαρκών ελέγχων ποιότητας του ακατέργαστου και του πόσιμου νερού που διατίθεται στο καταναλωτικό κοινό.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Η Διοίκηση της ΕΥΔΑΠ μεριμνά για την εφαρμογή κατάλληλων διαδικασιών ελέγχου ποιότητας νερού, ώστε:

- Να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις της Νομοθεσίας και των Ενδιαφερομένων Μερών της.
- Να εφαρμόζονται ορθές εργαστηριακές πρακτικές και κατάλληλες μέθοδοι, ώστε να διασφαλίζεται η αξιοπιστία των μετρήσεων.
- Να παρέχονται κατάλληλοι και επαρκείς πόροι (ανθρώπινο δυναμικό, εξοπλισμός, πληροφορίες) για την υλοποίηση των λειτουργιών ποιότητας και αυτοί να χρησιμοποιούνται με τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η αξιοπιστία και η εν γένει αποτελεσματικότητα όλων των μέτρων που σχεδιάζονται και υλοποιούνται.
- Η ποιότητα, η αμεροληψία και η ακεραιότητα των μετρήσεων που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια των ελέγχων ποιότητας να μην επηρεάζονται από οποιοδήποτε εμπορικές, οικονομικές και άλλες πιέσεις.
- Όλο το εμπλεκόμενο προσωπικό να εκπαιδεύεται και να αξιολογείται, ώστε να γνωρίζει και να εφαρμόζει πιστά το έργο που του ανατίθεται.

Πλαίσιο ελέγχων

Η ΕΥΔΑΠ έχει διαμορφώσει το κατάλληλο πλαίσιο ελέγχων, ώστε να εξασφαλίζει ότι το νερό που διατίθεται στο καταναλωτικό κοινό είναι ασφαλές.

Οι έλεγχοι ποιότητας αφορούν:

- **Τις α' ύλες που χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία του νερού και**
- **Τα υλικά κατασκευής του δικτύου διανομής πόσιμου νερού**

Οι χημικές ουσίες που προορίζονται για την επεξεργασία νερού ανθρώπινης κατανάλωσης και τα υλικά που χρησιμοποιούνται στα δίκτυα διανομής πόσιμου νερού που προμηθεύεται η ΕΥΔΑΠ προδιαγράφονται, ώστε να είναι σύμφωνα με τα διεθνώς διαμορφωμένα πρότυπα, όπως π.χ. ΕΛΟΤ EN 878, ΕΛΟΤ EN 937, ΕΛΟΤ EN 12201 κλπ. Για κάθε ουσία και για κάθε υλικό υπάρχει σχέδιο ποιότητας βάσει του οποίου εξασφαλίζεται η καταλληλότητα για τη σκοπούμενη χρήση αυτού.

- **Το ακατέργαστο νερό τροφοδοσίας, στους ταμιευτήρες και στην είσοδο των Μονάδων Επεξεργασίας Νερού και**
- **Το πόσιμο νερό που διατίθεται στο καταναλωτικό κοινό**

Οι καθημερινοί έλεγχοι ποιότητας του ακατέργαστου και πόσιμου νερού, που πραγματοποιούνται 7 ημέρες την εβδομάδα στα χημικά και μικροβιολογικά εργαστήρια της ΕΥΔΑΠ, έχουν ως σκοπό να εξασφαλίζεται και να πιστοποιείται η άριστη ποιότητα του νερού που διαθέτει η Εταιρεία στους κατοίκους των Αθηνών. Για τον λόγο αυτό, παρακολουθείται στενά η ποιότητα των νερών των τεσσάρων ταμιευτήρων, Μαραθώνα, Υλίκης, Μόρνου και Ευήνου, με επιτόπιες επισκέψεις, δειγματοληψίες και αναλύσεις τουλάχιστον οκτώ (8) φορές ανά έτος, όπως επίσης και η ποιότητα του πόσιμου νερού στο δίκτυο ύδρευσης, με καθημερινές δειγματοληψίες και αναλύσεις, ώστε να γίνεται άμεσα αντιληπτό και να αντιμετωπίζεται εγκαίρως οποιοδήποτε πρόβλημα ενδεχομένως προκύψει.

Για τον έλεγχο της ποιότητας του νερού η ΕΥΔΑΠ διαθέτει εργαστήρια στο Γαλάτσι και τις Αχαρνές. Στα εργαστήρια αυτά αναλύονται δείγματα ακατέργαστου νερού από τις λίμνες-ταμιευτήρες, τις γεωτρήσεις της ΕΥΔΑΠ και δείγματα πόσιμου νερού από τις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού και από το δίκτυο ύδρευσης της Εταιρείας.

Οι Μονάδες Επεξεργασίας Νερού (ΜΕΝ) έχουν απόλυτα καθοριστική σημασία για το νερό που πίνουμε, που το καθιστούν πόσιμο άριστης ποιότητας. Οι 4 ΜΕΝ βρίσκονται στο Γαλάτσι, τις Αχαρνές (Μενίδι), στο Πολυδένδρι (Κιούρκα) και στη Μάνδρα Ασπροπύργου και έχουν αθροιστικά μέγιστη διυλιστική ικανότητα 1.900.000 κ.μ νερού ημερησίως. Το νερό φτάνει ακατέργαστο στις ΜΕΝ και υποβάλλεται σε 5 στάδια επεξεργασίας, που το καθιστούν πόσιμο.

1ο στάδιο: προσθήκη χλωρίου (απολύμανση)

Με την προχλωρίωση εξουδετερώνεται σημαντικός αριθμός μικροβίων που υπάρχουν στο νερό και διευκολύνεται η επεξεργασία του.

2ο στάδιο: προσθήκη θειικού αργιλίου (κροκίδωση)

Η προσθήκη θειικού αργιλίου βοηθά τα στερεά σωματίδια που υπάρχουν μέσα στο νερό να ενωθούν μεταξύ τους και να κατακαθίσουν. Η όλη διαδικασία είναι γνωστή ως κροκίδωση.

3ο στάδιο: καθίζηση

Μετά την κροκίδωση τα συσσωματωμένα στερεά κατακάθονται στον πυθμένα της δεξαμενής καθίζησης. Με αυτό τον τρόπο το νερό καθαρίζεται σε ποσοστό έως 80%.

4ο στάδιο: φίλτρανση

Τα πολύ ελαφρά σωματίδια που δεν κατακάθονται (20%), κατακρατούνται σε ειδικά αμμόφιλτρα, από τα οποία το νερό εξάγεται διαυγές και καθαρό, ώστε να δοθεί για κατανάλωση.

5ο στάδιο: μεταχλωρίωση

Εφόσον η προχλωρίωση κριθεί μη ικανοποιητική κατά τους Υγειονομικούς Κανονισμούς, γίνεται προσθήκη συμπληρωματικού χλωρίου κατά την είσοδο του νερού στις κλειστές δεξαμενές αποθήκευσης των ΜΕΝ πριν από τη διανομή του στο δίκτυο της πόλης.

Στα εργαστήρια της ΕΥΔΑΠ εφαρμόζονται οι πλέον σύγχρονες αναλυτικές μέθοδοι για τον προσδιορισμό των στοιχείων που απαιτούνται σε δείγματα νερού προκειμένου να επιτυγχάνεται υψηλή ευαισθησία, ακρίβεια και επαναληψιμότητα μέτρησης. Μεταξύ των αναλυτικών τεχνικών που εφαρμόζονται περιλαμβάνονται η αυτόματη φωτομετρική ανάλυση, η ιοντική χρωματογραφία, η αέρια χρωματογραφία με ανιχνευτές MS/MS «τριπλού τετραπόλου», ECD, FID και olfactometry, η υγρή χρωματογραφία HPLC με ανιχνευτές φθορισμού και UV, η φασματοσκοπία πλάσματος με ανιχνευτή εκπομπής, έλεγχος τοξικότητας με οργανισμούς Daphnia και η μέθοδος ELISA.

Επιπροσθέτως, κρίσιμες ποιοτικές παράμετροι, όπως το υπολειμματικό χλώριο, παρακολουθούνται on-line, σε επιλεγμένες δεξαμενές του δικτύου διανομής πόσιμου νερού. Το 2017 εγκαταστάθηκαν επιπλέον, εξελιγμένα συστήματα για την on-line

παρακολούθηση κρίσιμων ποιοτικών παραμέτρων σε κομβικές θέσεις και στα εξωτερικά υδραγωγεία, τα οποία αποστέλλουν αποτελέσματα σε πραγματικό χρόνο με τηλεμετρία και έγκαιρες ειδοποιήσεις σε περιπτώσεις ακραίων τιμών.

Έργα και πρωτοβουλίες

Στο πλαίσιο της διαρκούς βελτίωσης των μηχανισμών ελέγχου ποιότητας, η ΕΥΔΑΠ έχει ξεκινήσει από το 2017 και αναμένεται να ολοκληρώσει εντός του 2018, την επικαιροποίηση και τον εμπλουτισμό των σημείων δειγματοληψίας. Επίσης, έχει δρομολογηθεί η επέκταση του δικτύου εξοπλισμού για τη συνεχή παρακολούθηση της ποιότητας του πόσιμου νερού, μέσω της προμήθειας και εγκατάστασης 29 νέων on-line οργάνων (επιπλέον των υφισταμένων). Τα νέα όργανα θα εγκατασταθούν σε επιλεγμένα σημεία μέχρι το τέλος του 2019.

Η ΕΥΔΑΠ παρακολουθεί και καταγράφει συστηματικά, σε αρχείο που τηρείται στην Υπηρεσία Ελέγχου Ποιότητας Νερού (ΥΕΠΝ) και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας, όχι μόνο την κείμενη Νομοθεσία αλλά και τις διεθνείς τάσεις σε κανονιστικά ζητήματα, οι οποίες ενδέχεται να αποτελέσουν μελλοντικές Νομοθετικές απαιτήσεις ή απαιτήσεις ενδιαφερόμενων μερών. Ως αποτέλεσμα, ο κατάλογος των ουσιών που παρακολουθούνται εμπλουτίζεται κατάλληλα. Στο πλαίσιο αυτό, συνήφθησαν εντός του 2017 συμβάσεις με Ελληνικά Εκπαιδευτικά και Ερευνητικά Ιδρύματα (ΕΚΠΑ, ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος), που βρίσκονται μεταξύ των πρωτοπόρων πανευρωπαϊκά στον τομέα τους, με σκοπό τη συνεργασία για την απόκτηση εμπειρίας στις πιο σύγχρονες τεχνικές χημικής ανάλυσης. Επιπλέον, έχει ήδη δρομολογηθεί από το 2017 και αναμένεται να ολοκληρωθεί περί τα τέλη του 2018 η προμήθεια αναλυτικού εξοπλισμού τεχνολογίας αιχμής.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

Πιστοποιήσεις

Τα Χημικά Εργαστήρια Γαλασιού και Αχαρνών, καθώς και το Μικροβιολογικό Εργαστήριο είναι διαπιστευμένα κατά ΕΛΟΤ EN ISO 17025 ήδη από το 2005, από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ), για τη διενέργεια δοκιμών για τον προσδιορισμό 60 χημικών και 5 μικροβιολογικών παραμέτρων στο ανεπεξέργαστο και πόσιμο νερό (Αρ. Πιστοποιητικού 192). Τα Εργαστήρια της ΕΥΔΑΠ παρακολουθούν συστηματικά τις διεθνείς εξελίξεις και τάσεις στο πεδίο των αναλύσεων νερού. Υπάρχει διαρκής εξέλιξη και βελτίωση της λειτουργίας τους, η οποία αντανακλάται στη συνεχή επέκταση του πεδίου διαπίστευσης των εργαστηρίων, δηλαδή στη διαρκή αύξηση του πλήθους των ουσιών που προσδιορίζονται με τη χρήση διαπιστευμένων μεθόδων. Αναλυτικότερα, κατά το διάστημα 2005 έως 2017, οι διαπιστευμένες μέθοδοι των εργαστηρίων ελέγχου ποιότητας νερού της ΕΥΔΑΠ αυξήθηκαν σε αριθμό από 25 σε 65, ενώ υπάρχει σχεδιασμός και για τον περαιτέρω εμπλουτισμό του πεδίου διαπίστευσης με όλο και περισσότερες μεθόδους.

Διαχείριση παραπόνων

Η ΕΥΔΑΠ δίνει απόλυτη προτεραιότητα στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ικανοποίησης για το σύνολο του καταναλωτικού κοινού. Έχει θεσπίσει τετραψήφια τηλεφωνική γραμμή επικοινωνίας (1022) για την καταγραφή και ταχεία αντιμετώπιση όλων των ζητημάτων ποιότητας που ενδέχεται να αναφερθούν από το καταναλωτικό κοινό.

Όλα τα ζητήματα ποιότητας που τίθενται, προωθούνται άμεσα μέσω κατάλληλου software στην Υπηρεσία Ελέγχου Ποιότητας Νερού, η οποία αναλαμβάνει τη διερεύνηση του κάθε ζητήματος. Στο 100 % των περιπτώσεων γίνεται τηλεφωνική επικοινωνία με τον καταναλωτή. Εφόσον προκύψει σχετική αναγκαιότητα, πραγματοποιούνται δειγματοληψίες στα σημεία όπου δηλώνεται το παράπονο και αναλύσεις των αντίστοιχων δειγμάτων.

Για το 2017 εξετάστηκε με τον τρόπο αυτό το 49% των παραπόνων που διατυπώθηκαν. Αν από τη διερεύνηση των παραπόνων ανακύψει ανάγκη εφαρμογής τεχνικών ενεργειών, ενεργοποιείται η αρμόδια Τεχνική Υπηρεσία και γίνονται σχετικοί επανέλεγχοι μέχρι να εξασφαλιστεί, μέσω επικοινωνιών με τους καταναλωτές και μέσω των απαιτούμενων ελέγχων, ότι έχει επιτευχθεί αποκατάσταση του ζητήματος. Για το 2017 απαιτήθηκαν τεχνικές ενέργειες στο 8% των παραπόνων ποιότητας που αναφέρθηκαν στο 1022. Επιλύθηκε το 100% των παραπόνων για τα οποία είχε προκύψει ανάγκη επέμβασης από την ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

Επίδοση

Όπως τεκμηριώνεται από τα αποτελέσματα περίπου 185.000 προσδιορισμών σε περίπου 10.000 δείγματα πόσιμου και 2.000 δείγματα ανεπεξέργαστου νερού ετησίως, η ΕΥΔΑΠ πιστοποιεί διαρκώς ότι το νερό της Αθήνας είναι άριστης ποιότητας και ένα από τα καλύτερα της Ευρώπης.

Τα αποτελέσματα των αναλύσεων πιστοποιούν ότι η ποιότητα του πόσιμου νερού της ΕΥΔΑΠ ανταποκρίνεται στις νομοθετικές απαιτήσεις της ΚΥΑ Γ1(δ)/ΓΠ οικ.67322/2017 «Ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης» σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 98/83/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει). Σε ετήσια βάση εξάγονται οι μέσες τιμές όλων των παραμέτρων που προσδιορίζονται από τα εργαστήρια της ΕΥΔΑΠ. Οι τιμές αυτές ανακοινώνονται στον ιστότοπο της Εταιρείας, ώστε να έχει πρόσβαση σε αυτές κάθε ενδιαφερόμενος. Επιπλέον, κάθε χρόνο,

η ΕΥΔΑΠ είναι υποχρεωμένη, βάσει της πρόσφατης Νομοθεσίας, να κοινοποιεί στο Υπουργείο Υγείας, τα στοιχεία ποιότητας πόσιμου νερού που έχει συγκεντρώσει.

Πέραν αυτών, σε ετήσια βάση διεξάγονται εσωτερικές επιθεωρήσεις αυτοαξιολόγησης των επιμέρους διεργασιών της Υπηρεσίας Ελέγχου Ποιότητας Νερού και ανασκοπείται το σύνολο των λειτουργιών που σχετίζονται με τον Έλεγχο Ποιότητας. Με τον τρόπο αυτό εντοπίζονται τυχόν αποκλίσεις από τις καθιερωμένες διαδικασίες και καταγράφονται ευκαιρίες για βελτίωση, οι οποίες στη συνέχεια προγραμματίζονται και υλοποιούνται.

Συμμόρφωση με κανονισμούς και εθελοντικούς κανόνες

Κατά την περίοδο αναφοράς δεν αναγνωρίστηκε κανένα περιστατικό μη συμμόρφωσης με κανονισμούς και εθελοντικούς κανόνες που να σχετίζονται με την ποιότητα του νερού ύδρευσης και με αρνητικές επιδράσεις στην ΥΓΕΙΑ και ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Τα δεδομένα ελέγχου ποιότητας πόσιμου νερού από το δίκτυο ύδρευσης της ΕΥΔΑΠ είναι διαθέσιμα παρακάτω:

ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΠΟΣΙΜΟΥ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΕΥΔΑΠ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2017

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΣ ΜΕΣΟΣ #	ΠΑΡΑΜΕΤΡΙΚΗ ΤΙΜΗ (Βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας ΚΥΑ Γ1(δ)/ΓΠ οικ.67322/2017)
Συγκέντρωση ιόντων υδρογόνου	pH	7,7	6,5-9,5
Αγωγιμότητα, 25°C	μS/cm	295	2764, 25°C (2500, 20°C)
Αλκαλικότητα (Ολική)	mg CaCO ₃ /l	114	
Αμμώνιο	mg NH ₄ ⁺ /l	0,01	0,50
Αργίλιο	μg Al/l	75	200
Ασβέστιο	mg Ca/l	46	
Γεύση *		1 (δεκτή)	Αποδεκτή στους καταναλωτές και άνευ ασυνήθους μεταβολής
Θειικά	mg SO ₄ ²⁻ /l	25	250
Θολότητα	NTU	0,21	Αποδεκτή στους καταναλωτές και άνευ ασυνήθους μεταβολής
Κυανιούχα	μg CN ⁻ /l	M.A.	50
Μαγνήσιο	mg Mg/l	5	
Νιτρικά	mg NO ₃ ⁻ /l	0,59	50
Νιτρώδη	mg NO ₂ ⁻ /l	0	0,1
ΝΙΤΡΩΔΗ/3 + ΝΙΤΡΙΚΑ/50	mg/l	0,01	1
Οσμή *		2 (δεκτή)	Αποδεκτή στους καταναλωτές και άνευ ασυνήθους μεταβολής

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΣ ΜΕΣΟΣ [#]	ΠΑΡΑΜΕΤΡΙΚΗ ΤΙΜΗ (Βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας ΚΥΑ Γ1(δ)/ΓΠ οικ.67322/2017)
Σκληρότητα (Υπολογιστικά)	mg CaCO ₃ /l	136	
Υπολειμματικό Χλώριο	mg Cl ₂ /l	0,36	≥ 0,20
Φθοριούχα	mg F ⁻ /l	0,09	1,5
Φωσφορικά	mg PO ₄ ³⁻ /l	0,012	5 mg/l P ₂ O ₅
Χλωριούχα	mg Cl ⁻ /l	7,0	250
Χρώμα	mg Pt/l	1	Αποδεκτό για τους καταναλωτές και άνευ ασυνήθους μεταβολής
Βρωμικά	μg BrO ₃ ⁻ /l	M.A.	10
Νάτριο	mg Na/l	5,2	200
Κάλιο	mg K/l	0,98	
Άργυρος	μg Ag/l	0,33	
Αρσενικό	μg As/l	1,1	10
Βάριο	μg Ba/l	30	
Βόριο	μg B/l	10	1000
Κάδμιο	μg Cd/l	0,074	5
Ολικό Χρώμιο	μg Cr/l	0,30	50
Χαλκός	μg Cu/l	0,62	2000
Σίδηρος	μg Fe/l	4,1	200
Υδράργυρος	μg Hg/l	0,028	1
Μαγγάνιο	μg Mn/l	0,51	50
Νικέλιο	μg Ni/l	0,37	20
Μόλυβδος	μg Pb/l	1,7	10
Αντιμόνιο	μg Sb/l	0,021	5
Σελήνιο	μg Se/l	1,1	10

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΣ ΜΕΣΟΣ #	ΠΑΡΑΜΕΤΡΙΚΗ ΤΙΜΗ (Βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας ΚΥΑ Γ1(δ)/ΓΠ οικ.67322/2017)
Κασσίτερος	μg Sn/l	0,62	
Ψευδάργυρος	μg Zn/l	4,1	
Διαλυτός Οργανικός Άνθρακας (DOC)	mg/l	1,0	Άνευ ασυνήθους μεταβολής
Διβρωμοχλωρομεθάνιο (CHBr ₂ Cl)	μg/l	0,9	
Διχλωροβρωμομεθάνιο (CHBrCl ₂)	μg/l	4,5	
Χλωροφόρμιο (CHCl ₃)	μg/l	15,5	
Βρωμοφόρμιο (CHBr ₃)	μg/l	0,5	
Σύνολο Τριαλογονομεθανίων (TAM)	μg/l	20,8	100
Trichloroethylene	μg/l	M.A.	10 (Άθροισμα δύο ουσιών)
Tetrachloroethylene	μg/l	M.A.	
Benzene	μg/l	M.A.	1
Bromobenzene	μg/l	M.A.	
Chlorobenzene	μg/l	M.A.	
Ethylbenzene	μg/l	M.A.	
n-butylbenzene	μg/l	M.A.	
sec-butylbenzene	μg/l	M.A.	
tert-butylbenzene	μg/l	M.A.	
n-propylbenzene	μg/l	M.A.	
1,2-dichloroethane	μg/l	M.A.	3
1,1-dichloroethane	μg/l	M.A.	
1,2-dibromoethane	μg/l	M.A.	
1,1-dichloroethene	μg/l	M.A.	
1,1,2-trichloroethane	μg/l	M.A.	

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΣ ΜΕΣΟΣ #	ΠΑΡΑΜΕΤΡΙΚΗ ΤΙΜΗ (Βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας ΚΥΑ Γ1(δ)/ΓΠ οικ.67322/2017)
1,1,2,2-tetrachloroethane	µg/l	M.A.	
Naphthalene	µg/l	M.A.	
Styrene	µg/l	M.A.	
Toluene	µg/l	M.A.	
o-xylene	µg/l	M.A.	
p- and m- xylene	µg/l	M.A.	
Dibromomethane	µg/l	M.A.	
Dichloromethane	µg/l	M.A.	
Hexachlorobutadiene	µg/l	M.A.	
Bromochloromethane	µg/l	M.A.	
1,2,3-trichlorobenzene	µg/l	M.A.	
1,2,4-trichlorobenzene	µg/l	M.A.	
1,2-dibromo-3-chloropropane	µg/l	M.A.	
1,2-dichloropropane	µg/l	M.A.	
1,3-dichloropropane	µg/l	M.A.	
2-ethoxy-2-methyl-propane	µg/l	M.A.	
2-methoxy-2-methyl-butane	µg/l	M.A.	
TRIFLURALIN	µg/l	M.A.	0,100
α-BHC	µg/l	M.A.	0,100
β-BHC	µg/l	M.A.	0,100
LINDANE	µg/l	M.A.	0,100
δ-BHC	µg/l	M.A.	0,100
HEPTACHLOR	µg/l	M.A.	0,030

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΣ ΜΕΣΟΣ #	ΠΑΡΑΜΕΤΡΙΚΗ ΤΙΜΗ (Βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας ΚΥΑ Γ1(δ)/ΓΠ οικ.67322/2017)
HEPTACHLOR EPOXIDE	μg/l	M.A.	0,030
α-ENDOSULFAN	μg/l	M.A.	0,100
β-ENDOSULFAN	μg/l	M.A.	0,100
DIELDRIN	μg/l	M.A.	0,030
ENDRIN	μg/l	M.A.	0,100
ορ'-DDD	μg/l	M.A.	0,100
ρρ'-DDD	μg/l	M.A.	0,100
ορ'-DDE	μg/l	M.A.	0,100
ρρ'-DDE	μg/l	M.A.	0,100
ορ'-DDT	μg/l	M.A.	0,100
ρρ'-DDT	μg/l	M.A.	0,100
Σύνολο βιοκτόνων/ παρασιτοκτόνων	μg/l	M.A.	0,500
1,12 Benzoperylene	μg/l	M.A.	
Benzo(b)fluoranthene	μg/l	M.A.	
Benzo(k)fluoranthene	μg/l	M.A.	
Indeno(1,2,3-cd) pyrene	μg/l	M.A.	
Σύνολο PAH πλην του Benzo(a)pyrene	μg/l	M.A.	0,100
Benzo(a) pyrene	μg/l	M.A.	0,010
Βινυλοχλωρίδιο	μg/l	M.A.	0,50
Ακρυλαμίδιο	μg/l	M.A.	0,10
Επιχλωρυδρίνη	μg/l	M.A.	0,10
Ισότοπο Ουρανίου U-238	mBq/l	1,3	
Ισότοπο Ουρανίου U-234	mBq/l	2,7	

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΣ ΜΕΣΟΣ #	ΠΑΡΑΜΕΤΡΙΚΗ ΤΙΜΗ (Βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας ΚΥΑ Γ1(δ)/ΓΠ οικ.67322/2017)
Ουράνιο συνολικό	μg/l	0,1	
Ολική α-ακτινοβολία	Bq/l	M.A.	
Ολική β-ακτινοβολία	Bq/l	M.A.	
Ραδιενέργεια (ολική ενδεικτική δόση)	mSv/έτος	<0,10	0,10
Ολική συγκέντρωση ινών αμιάντου	ΐνες αμιάντου/l	M.A.	
Συγκέντρωση ινών αμιάντου με μήκος >10μm	ΐνες αμιάντου/l	M.A.	
Ολικά κολοβακτηριοειδή	cfu/100ml	0	0
<i>Escherichia coli (E. coli)</i>	cfu/100ml	0	0
Εντερόκοκκοι	cfu/100ml	0	0
Αριθμός αποικιών σε 22° C	cfu/ml	0	Άνευ ασυνήθους μεταβολής
Αριθμός αποικιών σε 36° C	cfu/ml	0	Άνευ ασυνήθους μεταβολής
<i>Clostridium perfringens</i> (συμπεριλαμβανομένων των σπορίων)	cfu/100ml	0	0

* Για τις παραμέτρους γεύση και οσμή, οι οποίες ελέγχθηκαν οργανοληπτικά, οι αριθμοί σημαίνουν: 1=κατώφλι, 2=ελαφριά.

Στις μικροβιολογικές παραμέτρους ως μέτρο κεντρικής θέσης χρησιμοποιείται η διάμεσος.

M.A.: Μη ανιχνεύσιμο.

Τα παραπάνω στοιχεία προέκυψαν από δειγματοληψίες και αναλύσεις που διενεργούνται για την παρακολούθηση της εναρμόνισης της ποιότητας του νερού του δικτύου ύδρευσης της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. με την ισχύουσα νομοθεσία. Βάσει αυτής της παρακολούθησης, η ΕΥΔΑΠ πιστοποιεί ότι η ποιότητα του νερού του δικτύου ύδρευσης ελέγχεται και πληροί τις απαιτήσεις και τους όρους της Υπουργικής Απόφασης ΚΥΑ Γ1(δ)/ΓΠ οικ.67322/2017 για την «Ποιότητα Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης» σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 98/83/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 3ης Νοεμβρίου 1998, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Δ6 Υγεία & Ασφάλεια Καταναλωτών: Υπηρεσίες Αποχέτευσης της ΕΥΔΑΠ

Κυριότεροι μη-χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Η ύπαρξη δικτύου αποχέτευσης, η σωστή λειτουργία του και η ορθή επεξεργασία των λυμάτων, στοχεύει στην αποφυγή φαινομένων ρύπανσης του εδάφους, των υπόγειων υδροφορέων και των επιφανειακών υδάτων. Τα λύματα οδηγούμενα στο περιβάλλον χωρίς καμία επεξεργασία, μεταφέρουν όλες τις επιβαρυντικές για την υγεία ουσίες στους φυσικούς υγρούς αποδέκτες, με αποτέλεσμα να ελλοχεύουν σοβαροί κίνδυνοι για τη δημόσια υγεία, αλλά και κίνδυνοι υποβάθμισης του περιβάλλοντος. Κατά συνέπεια, τα έργα αποχέτευσης στα οποία επενδύονται σημαντικότεροι δημόσιοι και κοινωνικοί πόροι, αποτελούν βασική υποδομή σε επίπεδο κράτους και αδιάψευστο δείγμα πολιτισμού και προόδου, διασφαλίζοντας τη δημόσια υγεία και τη βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης των κατοίκων.

Η ΕΥΔΑΠ, με γνώμονα πάντοτε την προστασία του περιβάλλοντος και της υγείας και ασφάλειας των καταναλωτών, μεριμνά διαρκώς για την ορθή και αδιάλειπτη λειτουργία, συντήρηση και αναβάθμιση του συστήματος συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας λυμάτων εντός του Λεκανοπεδίου της Αττικής, συμβάλλοντας στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης 3

«ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ» και 6 «ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ, όπως αυτοί έχουν οριστεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

Δεδομένων των παραπάνω, το θέμα της διαχείρισης του συστήματος αποχέτευσης είναι ιδιαίτερης σημασίας για την ΕΥΔΑΠ, καθώς η σωστή και έγκαιρη αντιμετώπιση των προβλημάτων που παρουσιάζονται στη λειτουργία του δικτύου ή στη λειτουργία των Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων και έχουν αντίκτυπο στους πελάτες της Εταιρείας, επιδρούν καθοριστικά στο κοινωνικό προφίλ και στην αξία της ΕΥΔΑΠ.

Άλλωστε, η Ελληνική Δημοκρατία, ως κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υποχρεούται σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1991, για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων. Η εν λόγω Οδηγία αφορά, τη συλλογή, την επεξεργασία και την απόρριψη των αστικών λυμάτων καθώς και την επεξεργασία και την απόρριψη λυμάτων από ορισμένους βιομηχανικούς τομείς. Ειδικότερα, από την Οδηγία, προβλέπεται ότι «τα κράτη-μέλη μεριμνούν ώστε όλοι οι οικισμοί να διαθέτουν δίκτυα αποχέτευσης αστικών λυμάτων, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2000 το αργότερο, για τους οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 15.000, κ.λπ. ».

Η μη συμμόρφωση με την ως άνω Οδηγία, επισύρει ποινές (επιβολή προστίμων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο Ελληνικό Κράτος).

Κίνδυνος για την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών συνιστούν επίσης:

- η παράνομη σύνδεση ομβρίων στο δίκτυο, καθώς σε περίπτωση ισχυρών βροχοπτώσεων είναι πιθανό να σημειωθούν υπερχειλίσεις και εισροή λυμάτων σε ακίνητα,
- η απόρριψη στο δίκτυο στερεών αντικειμένων και υλικών (χαρτιά, στουπιά, μπάζα κ.λπ.), τα οποία μπορεί να προκαλέσουν εμφράξεις, με πιθανή συνέπεια εισροή λυμάτων σε ακίνητα.

Η ΕΥΔΑΠ αντιμετωπίζει τις παραπάνω περιπτώσεις κινδύνων σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας Δικτύου Αποχέτευσης (ΚΛΔΑ) και έχει το δικαίωμα να προβεί στη διακοπή της υδροδότησης του ακινήτου μέχρι την ημερομηνία συμμόρφωσης του κυρίου του ακινήτου με τους όρους του ΚΛΔΑ. Σε περίπτωση που λόγω υπερχειλίσης προκληθούν βλάβες σε ακίνητα, εφόσον οι ιδιοκτήτες ακινήτων αιτηθούν αποζημίωσης, γίνονται οι σχετικές ενέργειες και αν προκύψει υπαιτιότητα της ΕΥΔΑΠ, χορηγούνται αποζημιώσεις.

- η αποχέτευση ακατάλληλων προς διάθεση υγρών αποβλήτων, σύμφωνα με τον Ειδικό Κανονισμό Λειτουργίας Δικτύου Αποχέτευσης, που μπορεί να προκαλέσουν βλάβες στους αγωγούς ή να επηρεάσουν αρνητικά τη λειτουργία των ΚΕΛ.

Προς τούτο, η ΕΥΔΑΠ προβαίνει σε έλεγχο των αποχετευόμενων υγρών αποβλήτων από επιχειρήσεις που έχουν αδειοδοτηθεί για τη διάθεση στο δίκτυο υγρών αποβλήτων, με λήψη δειγμάτων σε τυχαίους ελέγχους, από το ειδικό φρεάτιο δειγματοληψίας ή από την έξοδο της επεξεργασίας της επιχείρησης ή από άλλο σημείο της επιχείρησης-κατά την κρίση της υπηρεσίας- και ακολουθούν αναλύσεις των δειγμάτων, κατά τις οποίες εξετάζονται παράμετροι καθοριζόμενες ανάλογα με τη φύση της παραγωγικής δραστηριότητας της επιχείρησης. Σε περίπτωση που από τον έλεγχο προκύψει υπέρβαση των επιθυμητών ορίων των παραμετρικών τιμών, όπως αυτές ορίζονται στους πίνακες που περιλαμβάνονται στον Ειδικό Κανονισμό Λειτουργίας Δικτύου Αποχέτευσης, υπάρχουν κυρώσεις, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ως άνω Κανονισμό, όπως: διακοπή ύδρευσης, διακοπή σύνδεσης της επιχείρησης, επιβολή Τέλους Υπερβάσεως Ποιότητας (ΤΥΠ), αποκατάσταση των βλαβών, που προκλήθηκαν στο δίκτυο ή στα ΚΕΛ λόγω των διατεθέντων στο δίκτυο ακατάλληλων αποβλήτων, με δαπάνη που χρεώνεται στην επιχείρηση μέσω του λογαριασμού ύδρευσης.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Η αποχέτευση του Λεκανοπεδίου Αττικής πραγματοποιείται με αγωγούς ομβρίων και ακαθάρτων υδάτων. Οι αγωγοί ομβρίων υδάτων καταλήγουν με φυσική ροή στη θάλασσα.

Η αρμοδιότητα για τη μελέτη, κατασκευή, συντήρηση των έργων αποχέτευσης ομβρίων υδάτων και των έργων αντιπλημμυρικής προστασίας εν γένει, όπως επίσης και για τον καθαρισμό των φρεατίων υδροσυλλογής ανήκει στην Περιφέρεια Αττικής και στους ΟΤΑ. Οι αγωγοί ακαθάρτων είναι αγωγοί βαρύτητας. Υπάρχουν όμως και αγωγοί που λειτουργούν υπό πίεση (καταθλιπτικοί), έτσι στο σύστημα αποχέτευσης του λεκανοπεδίου περιλαμβάνονται και 44 αντλιοστάσια, κυρίως κατά μήκος του παραλιακού συλλεκτήρα της ακτής Σαρωνικού.

Η συλλογή των λυμάτων γίνεται με τους αγωγούς του δευτερεύοντος δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων των αποχετευόμενων περιοχών, μέσω των συνδέσεων σε αυτούς της κάθε παρόδιας ιδιοκτησίας. Το δευτερεύον δίκτυο καταλήγει στους αγωγούς μεταφοράς (πρωτεύον δίκτυο) και τελικά στους βασικούς συλλεκτήρες αποχέτευσης (Παρακηφίσιος, ΣΚΑΑ, ΚΑΑ, ΚΠΣ, συλλεκτήρες Δ και Α στο Θριάσιο κλπ) μέσω των οποίων τα λύματα καταλήγουν στα Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων.

Το συνολικό μήκος του δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων του λεκανοπεδίου ανέρχεται σε περίπου 8.300 χιλιόμετρα. Το σύστημα είναι χωριστικό (αγωγοί ακαθάρτων υδάτων – αγωγοί ομβρίων υδάτων), εκτός από την περιοχή του κέντρου της Αθήνας, όπου το σύστημα είναι παντοροϊκό (κοινοί αγωγοί ακαθάρτων και ομβρίων υδάτων).

Επεξεργασία Λυμάτων

Η ΕΥΔΑΠ, έχει σχεδιάσει και υλοποιήσει ένα ολοκληρωμένο σύστημα επεξεργασίας λυμάτων με τα Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων (ΚΕΛ) που βρίσκονται: στη Μεταμόρφωση Αττικής (Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Μεταμόρφωσης), στη νήσο Ψυττάλεια (Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Ψυττάλειας) και στο Θριάσιο Πεδίο (Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Θριασίου).

Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Ψυττάλειας (ΚΕΛΨ)

Πρόκειται για ένα από τα μεγαλύτερα ΚΕΛ στην Ευρώπη και διεθνώς. Η μέση παροχή των εισερχόμενων λυμάτων είναι της τάξεως των 730.000 m³/day.

Στο ΚΕΛΨ καταλήγουν τα αστικά λύματα και τα βιομηχανικά (κατόπιν προεπεξεργασίας):

- Της ευρύτερης περιοχής του Λεκανοπεδίου Αττικής, εκτός ορισμένων περιοχών τα απόβλητα των οποίων καταλήγουν στο Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Μεταμόρφωσης,
- Του ευρύτερου Σαρωνικού κόλπου (περιοχή μείζονος πρωτεύουσας),
- Της νήσου Σαλαμίνας.

Στο ΚΕΛΨ θα οδηγηθούν και τα λύματα:

- Των περιοχών Παλλήνης, Ανθούσας, Γέρακα (υπόλοιπο) του Δήμου Παλλήνης
- Των περιοχών Καπανδριτίου, Πολυδενδρίου, Μικροχωρίου του Δήμου Ωρωπού
- Της περιοχής Βαρνάβα του Δήμου Μαραθώνα

Η επεξεργασία λυμάτων στο ΚΕΛΨ περιλαμβάνει:

- Προεπεξεργασία, η οποία αρχίζει στις εγκαταστάσεις του Ακροκεράμου, με απομάκρυνση των βαρέων στερεών, εσχάρωση, εξάμμιση και απόσμιση. Τα προεπεξεργασμένα λύματα μεταφέρονται με υποθαλάσσιους αγωγούς στην Ψυττάλεια.
- Την πρωτοβάθμια επεξεργασία, κατά την οποία συλλέγεται η πρωτοβάθμια ιλύς.
- Προχωρημένη δευτεροβάθμια βιολογική επεξεργασία, κατά την οποία με τη μέθοδο της ενεργού ιλύος επιτυγχάνεται απομάκρυνση του οργανικού φορτίου και αφαίρεση του αζώτου.
- Επεξεργασία της ιλύος, δηλαδή πάχυνση, αναερόβια χώνευση, αφυδάτωση και τελικά θερμική ξήρανση της ιλύος

Στο ΚΕΛΨ υπάρχουν και μονάδες συμπαραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας, οι οποίες λειτουργούν με καύση βιοαερίου και φυσικού αερίου. Η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια ιδιοκαταναλώνεται στο ΚΕΛΨ και η τυχόν περίσσεια αυτής εξάγεται προς το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας της ΔΕΔΔΗΕ.

Η επεξεργασμένη εκροή του ΚΕΛΨ διαχέεται στον Σαρωνικό Κόλπο μέσω αγωγών βαθιάς διάχυσης με μειωμένο το οργανικό φορτίο των λυμάτων κατά 93% περίπου και του αζώτου κατά 80%.

Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Μεταμόρφωσης (ΚΕΛΜ)

Αποτελεί εγκατάσταση υποδοχής και συνεπεξεργασίας αστικών λυμάτων (Β. Προαστίων) και οικιακών βοθρολυμάτων (από περιοχές που στερούνται αποχετευτικού δικτύου).

Η μέση παροχή των εισερχόμενων λυμάτων είναι της τάξεως των 10.000 μ³/ημέρα και των βοθρολυμάτων της τάξεως των 10.000 μ³/ημέρα επίσης.

Στο ΚΕΛΜ καταλήγουν μέσω του δικτύου- τα λύματα των περιοχών: Κρουονέρι, Άγιος Στέφανος, Άνοιξη, Δροσιά, Εκάλη, Διόνυσος, Καστρί, Νέα Ερυθραία και Νέα Κηφισιά.

Η επεξεργασία λυμάτων στο ΚΕΛΜ περιλαμβάνει:

- Προεπεξεργασία, με χωριστή εσχάρωση - εξάμμιση για τα αστικά λύματα και απολίπανση για τα βοθρολύματα.
- Πρωτοβάθμια επεξεργασία -σε διαφορετικές δεξαμενές- των αστικών λυμάτων και των βοθρολυμάτων.
- Δευτεροβάθμια επεξεργασία των πρωτοβάθμια επεξεργασμένων αστικών λυμάτων και των βοθρολυμάτων σε δεξαμενή αερισμού και στις δεξαμενές τελικής καθίζησης.

- Απολύμανση με διάλυμα υποχλωριώδους νατρίου
- Επεξεργασία της ιλύος, δηλαδή αναερόβια χώνευση, αφυδάτωση. Η αφυδατωμένη ιλύς μεταφέρεται με φορτηγά για τελική διάθεση σε νόμιμα αδειοδοτημένα μονάδα ή προς θερμική ξήρανση στο ΚΕΛ Ψυττάλειας.

Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Θριασίου Πεδίου (ΚΕΛΘ)

Το ΚΕΛΘ λειτουργεί από το 2012 και αποτελεί μια ολοκληρωμένη λύση σ' ένα χρόνιο πρόβλημα των κατοίκων, αλλά και των επαγγελματιών που δραστηριοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή. Παράλληλα, συμβάλλει στην αποκατάσταση της ισορροπίας του οικοσυστήματος του κόλπου της Ελευσίνας, που έχει χαρακτηριστεί ευαίσθητος αποδέκτης.

Εξυπηρετεί τις περιοχές Ελευσίνας, Ασπροπύργου, Μάνδρας, Μαγούλας.

Σήμερα, η μέση παροχή των εισερχόμενων λυμάτων είναι της τάξεως των 4.600 μ³/ημέρα.

Η επεξεργασία λυμάτων στο ΚΕΛΘ περιλαμβάνει:

- Προεπεξεργασία (εσχάρωση, εξάμμωση) για την απομάκρυνση των στερεών και της άμμου.
- Πρωτοβάθμια καθίζηση κατά την οποία διαχωρίζεται και συλλέγεται η πρωτοβάθμια ιλύς.
- Βιολογική επεξεργασία με τη μέθοδο της ενεργού ιλύος (νιτροποίηση, βιολογική απομάκρυνση αζώτου και φωσφόρου), με δυνατότητα ενίσχυσης της απομάκρυνσης φωσφόρου με την προσθήκη χημικών.
- Επεξεργασία της συνολικά παραγόμενης ιλύος (πάχυνση, χώνευση, αφυδάτωση). Η αφυδατωμένη ιλύς μεταφέρεται στη συνέχεια για θερμική ξήρανση στο ΚΕΛ Ψυττάλειας.
- Διύλιση σε αμμόφιλτρα για τελικό φιλτράρισμα των επεξεργασμένων λυμάτων.
- Απολύμανση των επεξεργασμένων λυμάτων πριν από τη διάθεσή τους στη θάλασσα, μέσω υποθαλάσσιου αγωγού, με απομάκρυνση του ρυπαντικού τους φορτίου σε ποσοστό πάνω από 95%.

Η ΕΥΔΑΠ έχει σχεδιάσει και υλοποιήσει ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης του αποχετευτικού δικτύου και των Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων, προσβλέποντας στην ορθή και αδιάλειπτη λειτουργία τους με απώτερο στόχο την προστασία της δημόσιας υγείας.

Σύμφωνα με τον κεντρικό σχεδιασμό του συστήματος αποχέτευσης, η ΕΥΔΑΠ εξασφαλίζει την αποφυγή δημιουργίας κάθε μορφής κινδύνου για τη δημόσια υγεία, που μπορεί να προκληθεί λόγω μη ύπαρξης δικτύου αποχέτευσης σε κάποια περιοχή ή κατά τη φάση συλλογής-μεταφοράς των λυμάτων (είτε λόγω εμφράξεων των αγωγών ή των διακλαδώσεων (συνδέσεων) είτε λόγω πλημμελούς λειτουργίας των αντλιοστασίων) ή κατά τη φάση επεξεργασίας των λυμάτων, λόγω μη ορθής λειτουργίας και συντήρησης των Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΚΕΛ).

Στοχεύοντας στην εξυπηρέτηση του κοινωνικού συνόλου και στην ορθή λειτουργία του συστήματος αποχέτευσης, η Εταιρεία:

- προγραμματίζει τον σχεδιασμό και την κατασκευή νέων έργων αποχέτευσης ώστε να εξυπηρετηθούν περιοχές που σήμερα στερούνται αποχέτευσης,
- έχει σχεδιάσει και υλοποιεί ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης του αποχετευτικού δικτύου με σκοπό την απρόσκοπτη και συνεχή λειτουργία
- διαθέτει εξοπλισμό για τον έλεγχο, τον εντοπισμό και την αποκατάσταση βλαβών στο δίκτυο αποχέτευσης
- μεριμνά για την ορθή και αδιάλειπτη λειτουργία και συντήρηση των Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων,
- τηρεί όλους τους κανόνες για τη διεξαγωγή των εργαστηριακών αναλύσεων δειγμάτων που γίνονται στα διαπιστευμένα εργαστήρια στον Ακροκέραμο και στη Μεταμόρφωση,
- φροντίζει για τη συνεχή εκπαίδευση του προσωπικού των υπηρεσιών αποχέτευσης, ώστε να ανταποκρίνεται κατά τον καλύτερο τρόπο στο έργο του.

Νέα έργα αποχέτευσης και πρωτοβουλίες

Προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποχέτευση όλων των περιοχών που είναι στην αρμοδιότητα της ΕΥΔΑΠ και στερούνται σήμερα αποχέτευσης, η ΕΥΔΑΠ, σε συνεργασία με τους Δήμους, προχωρεί στο σχεδιασμό και τη μελέτη των απαιτούμενων έργων αποχέτευσης και Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων. Στο πλαίσιο αυτό:

- Εκπονείται η Οριστική μελέτη για τα έργα αποχέτευσης Καλάμου και τα έργα αποχέτευσης Καπανδριτίου-Μικροχωρίου-Πολυδενδρίου.
- Ολοκληρώθηκε η μελέτη των έργων αποχέτευσης περιοχών Δήμου Παλλήνης (κατασκευή του πρωτεύοντος, του δευτερεύοντος δικτύου αποχέτευσης καθώς και του τριτεύοντος δικτύου) και συντάσσονται τα τεύχη δημοπρατήσης προκειμένου να δημοπρατηθεί άμεσα το έργο, προϋπολογισμού 60.000 ευρώ, το οποίο έχει ενταχθεί για

χρηματοδότηση στο ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014-2020, ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 14 «Διατήρηση και Προστασία του Περιβάλλοντος - Προαγωγή της Αποδοτικής Χρήσης των Πόρων (ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ).

- Δημοπρατήθηκε το έργο των συλλεκτήρων αποχέτευσης στις περιοχές Διονύσου, Ροδόπολης, Άνοιξης και Σταμάτας του Δήμου Διονύσου, προϋπολογισμού 1.844.445 ευρώ, για το οποίο εξασφαλίστηκε χρηματοδότηση σε ποσοστό 92%. Η κατασκευή του έργου είναι σε εξέλιξη, με ορίζοντα ολοκλήρωσης το τέλος του 1^{ου} εξαμήνου του έτους 2019. Το έργο έχει ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αττική 2014-2020», στον Άξονα Προτεραιότητας «Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής στο Αστικό Περιβάλλον» και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Με σκοπό τη βέλτιστη διαχείριση των επεξεργασμένων λυμάτων, έχει σχεδιαστεί και βαίνει προς υλοποίηση, εφαρμογή για την επί τόπου επεξεργασία -σε compact μονάδα- μέρους των εισερχομένων λυμάτων σε αντλιοστάσιο του Κεντρικού Παραλιακού Συλλεκτήρα και την επαναχρησιμοποίηση της επεξεργασμένης εκροής προς άρδευση παρακείμενων εκτάσεων.

Η ΕΥΔΑΠ προγραμματίζει, αναπτύσσει και εφαρμόζει μεθόδους ελέγχου της απόρριψης των υγρών βιομηχανικών αποβλήτων στο αποχετευτικό δίκτυο. Στο πλαίσιο αυτό, προγραμματίζεται η αύξηση των σημείων δειγματοληψίας στο δίκτυο για την παρακολούθηση της ποιότητας των εισερχομένων λυμάτων και τον εντοπισμό τυχόν ακατάλληλων προς αποχέτευση εισροών, με τη χρήση καινοτόμων οργάνων.

Η Εταιρεία μεριμνά και για τη συνεχή συντήρηση και αναβάθμιση του εξοπλισμού των εργαστηρίων στα οποία διεξάγονται χημικές αναλύσεις προς διασφάλιση της αξιοπιστίας των διενεργούμενων αναλύσεων, με την προμήθεια των απαραίτητων ανταλλακτικών και των πλέον αξιόπιστων οργάνων.

Δίκτυο αποχέτευσης και Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων

Η ΕΥΔΑΠ συντηρεί το δίκτυο αποχέτευσης με τη βοήθεια εκπαιδευμένου προσωπικού και τη χρήση του κατάλληλου εξοπλισμού που εκσυγχρονίζεται συνεχώς σύμφωνα με τις νέες τεχνολογίες, αποσκοπώντας:

- Στη συνεχή και απρόσκοπτη λειτουργία του, επί 24ώρου βάσεως,
- Στην επίλυση προβλημάτων και στην ελαχιστοποίηση των όποιων δυσλειτουργιών ανακύπτουν κάθε φορά, με τη λήψη των εκάστοτε απαιτούμενων ενεργειών (απόφραξη ή καθαρισμό αγωγών με χρήση βυτιοφόρων οχημάτων υψηλής πίεσης, ανακατασκευή τμημάτων αγωγών, ανακατασκευή διακλαδώσεων, κατάλληλη συντήρηση του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού των αντλιοστασίων).

Για τη συντήρηση των αγωγών δικτύων ακαθάρτων χρησιμοποιούνται

- Βυτιοφόρα υψηλής πίεσης ανακύκλωσης για καθαρισμούς αγωγών
- Βυτιοφόρα υψηλής πίεσης για αποφράξεις αγωγών

Για τον έλεγχο και εντοπισμό των βλαβών του δικτύου αποχέτευσης χρησιμοποιούνται Κινητές Μονάδες Τηλεοπτικού Ελέγχου υψηλής τεχνολογίας και συγκεκριμένα, οχήματα Τηλεοπτικής επιθεώρησης με όλο τον απαραίτητο εξοπλισμό για τον έλεγχο και εντοπισμό βλαβών.

Υπάρχει η δυνατότητα για επισκευές ζημιών στους αγωγούς ακαθάρτων με No Dig Technology μέσω Οχημάτων Τηλεοπτικής Επιθεώρησης εξοπλισμένων με ρομποτικά μηχανήματα για επισκευή χωρίς εκσκαφή.

Η ΕΥΔΑΠ μεριμνά για την εύρυθμη και βέλτιστη λειτουργία των ΚΕΛ, με τη συνεχή συντήρηση αυτών και τον εκσυγχρονισμό τους με τα απαιτούμενα έργα αναβάθμισης-βελτίωσης, ενώ παράλληλα μεριμνά και για την τήρηση των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων, με στόχο την εντός των αποδεκτών ορίων ποιότητα των εκρών, στους υδάτινους αποδέκτες. Ειδικότερα:

α) έχει σχεδιαστεί και προγραμματίζεται η υλοποίηση έργων αναβάθμισης – βελτίωσης των υφιστάμενων εγκαταστάσεων του ΚΕΛ Μεταμόρφωσης, μεταξύ των οποίων η βελτίωση των έργων στο Χώρο Εκκένωσης Βυτιοφόρων, με τη δημιουργία περισσότερων θέσεων εκκένωσης και με την υλοποίηση των ιδιαίτερα σημαντικών για την περιοχή και τους κατοίκους έργων απόσμησης, καθώς και η υλοποίηση των έργων επεξεργασίας βιομηχανικών αποβλήτων,

β) έχει σχεδιαστεί και προγραμματίζεται η υλοποίηση έργων αναβάθμισης – βελτίωσης των υφιστάμενων εγκαταστάσεων του ΚΕΛ Ψυτάλλειας.

Ο Σχεδιασμός της ΕΥΔΑΠ για την αποχέτευση σε περιοχές της Ανατολικής Αττικής

Η Διεύθυνση Έργων Ανατολικής Αττικής της ΕΥΔΑΠ προγραμματίζει και εργάζεται για την υλοποίηση των έργων αποχέτευσης ακαθάρτων στην περιοχή της Ανατολικής Αττικής. Συγκεκριμένα, βρίσκεται σε εξέλιξη ο προγραμματισμός της κατασκευής των παρακάτω έργων:

- Συλλογή - Επεξεργασία αστικών λυμάτων Δήμων Ραφήνας-Πικερμίου και Σπάτων-Αρτέμιδος και Επαναχρησιμοποίηση-Διάθεση επεξεργασμένων εκροών.
- Συλλογή - Επεξεργασία αστικών λυμάτων Δήμου Μαραθώνα και Διάθεση Επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων εκροών.
- Συλλογή - Επεξεργασία ακαθάρτων Δήμου Σαρωνικού και Διάθεση Επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων εκροών.
- Κατασκευή δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων της Δημοτικής Ενότητας Γλυκών Νερών, του Δήμου Παιανίας. Τα λύματα που θα συλλέγονται από το δίκτυο θα καταλήγουν για επεξεργασία στο ΚΕΛ Κορωπίου-Παιανίας.

Τα παραπάνω έργα πρόκειται να δώσουν οριστική λύση στο πρόβλημα διαχείρισης των αστικών λυμάτων στις εν λόγω περιοχές.

Το Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων (ΚΕΛ) των Δήμων Ραφήνας-Πικερμίου και Σπάτων-Αρτέμιδος και το ΚΕΛ του Δήμου Μαραθώνα, έχουν σχεδιαστεί για να λειτουργήσουν με τεχνολογία αιχμής διασφαλίζοντας την περιβαλλοντικά βέλτιστη μέθοδο διαχείρισης λυμάτων. Ο σχεδιασμός των ΚΕΛ καθιστά εφικτή την επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων εκροών για τις αρδευτικές ανάγκες των περιοχών των παραπάνω Δήμων κατά τη θερινή περίοδο, καθώς και για αστική-περιαστική χρήση, κατά τη χειμερινή περίοδο (στους Δήμους Ραφήνας – Πικερμίου και Σπάτων – Αρτέμιδος) σύμφωνα πάντα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο επαναχρησιμοποίησης (ΚΥΑ 142116/2011 & ΥΑ οικ. 191002/2013).

Στις εγκαταστάσεις του ΚΕΛ των Δήμων Ραφήνας-Πικερμίου και Σπάτων-Αρτέμιδος περιλαμβάνεται και Κέντρο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης και Ενημέρωσης στο οποίο θα υλοποιούνται προγράμματα πιλοτικών εφαρμογών για τη βέλτιστη αξιοποίηση του ανακτημένου νερού, καθώς και δράσεις ενημέρωσης και εκπαίδευσης περιβαλλοντικού χαρακτήρα. Για την πλήρη ένταξη του έργου στο φυσικό περιβάλλον, θα δημιουργηθούν χώροι αναψυχής και ανάπτυξης δραστηριοτήτων, ενώ προβλέπονται εκτεταμένες φυτεύσεις πρασίνου και ποικίλα βιοκλιματικά στοιχεία, όπως φυτεμένο δώμα στα κτήρια, φωτοβολταϊκό στέγαστρο, βιοκλιματικά στέγαστρα κατά μήκος διαδρομών διαδραστικού περιπάτου και ποδηλατοδρόμων, γεωναλλάκτες κ.ά.

Με την ολοκλήρωση και λειτουργία των έργων αποχέτευσης στην περιοχή της Ανατολικής Αττικής θα επιτευχθεί η συμμόρφωση με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, θα διασφαλιστεί η προστασία του περιβάλλοντος και των ακτών κολύμβησης, ενώ οι δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης θα αποτελέσουν πόλο έλξης του κοινού, ενισχύοντας την αναπτυξιακή προοπτική στην ευρύτερη περιοχή.

Η ΕΥΔΑΠ βρίσκεται σε συνεχή συνεργασία με τις αρμόδιες Δημοτικές Αρχές, τόσο για την ενημέρωσή τους, όσο και για την εξασφάλιση της ενεργούς συμβολής τους στην εξέλιξη και ολοκλήρωση των έργων αποχέτευσης, προς όφελος των κατοίκων και των επισκεπτών της περιοχής.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2017 επιτεύχθηκε σημαντική πρόοδος στην ωρίμανση των έργων αποχέτευσης ακαθάρτων στην Ανατολική Αττική και συγκεκριμένα στις διαδικασίες που αφορούν στην αδειοδότησή τους, στη χρηματοδότησης (ΕΣΠΑ 2014-2020), στην ωρίμανση των απαιτούμενων μελετών και στον προγραμματισμό της κατασκευής.

Με σκοπό το βέλτιστο συντονισμό των εμπλεκόμενων μερών και την ταχύτερη δυνατή υλοποίηση του έργου, που αφορά στην αποχέτευση των περιοχών των Δήμων Ραφήνας-Πικερμίου και Σπάτων-Αρτέμιδος, υπεγράφη μεταξύ των Δήμων αυτών και της ΕΥΔΑΠ, Προγραμματική Σύμβαση βάσει της οποίας εκχωρήθηκε στην ΕΥΔΑΠ η αρμοδιότητα κατασκευής του δευτερεύοντος δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων, για το τμήμα του δικτύου που πρόκειται να χρηματοδοτηθεί από το Ταμείο Συνοχής.

Επίσης, μέσω Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ της ΕΥΔΑΠ και του Δήμου Παιανίας, εντάχθηκε στο πρόγραμμα έργων της Διεύθυνσης Έργων Ανατολικής Αττικής, η κατασκευή του δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων της Δημοτικής Ενότητας Γλυκών Νερών του Δήμου Παιανίας, ενώ ολοκληρώθηκε και η διαδικασία έγκρισης της χρηματοδότησής του έργου, με την ένταξή του στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αττική 2014-2020».

Η ΕΥΔΑΠ δεσμευόμενη στην υλοποίηση καινοτόμων έργων αποχέτευσης, εξασφαλίζει αφενός την κοινωνική συναίνεση στις περιοχές όπου επενδύει σε νέες υποδομές και αφετέρου συμβάλλει στην επίτευξη του Στόχου 9 «Βιομηχανία, Καινοτομία και Υποδομές», όπως αυτός ορίστηκε από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επιδόσεων

Προς συμμόρφωση με την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ, κατασκευάστηκαν από την ΕΥΔΑΠ τα έργα αποχέτευσης περιοχών Θριασίου (130 χλμ. Αγωγοί, 3 αντλιοστάσια και το ΚΕΛΘ) τα οποία είναι σε λειτουργία από το 2012. Λόγω όμως απροθυμίας των κατοίκων να συνδεθούν στο δίκτυο αποχέτευσης, για οικονομικούς λόγους, δεδομένης της οικονομικής κρίσης, δεν εξυπηρετείται το σύνολο των κατοίκων των περιοχών στις οποίες έχει κατασκευαστεί δίκτυο, με αποτέλεσμα να ζητείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η επιβολή προστίμων στο Ελληνικό Κράτος και στην παρούσα περίπτωση (Προσφυγή Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο κατά Ελληνικής Δημοκρατίας (Υπόθεση C-328/16) λόγω μη εκτέλεσης της από 24/6/2004 Απόφασης ΔΕΕ στην Υπόθεση C-119/02 “Βιολογικός Καθαρισμός Θριασίου Πεδίου”).

Προς αντιμετώπιση του κινδύνου επιβολής προστίμων για την περίπτωση του Θριασίου, η ΕΥΔΑΠ, σε μια προσπάθεια αύξησης του αριθμού των συνδέσεων των ακινήτων και του ποσοστού επομένως των εξυπηρετούμενων κατοίκων, προχώρησε στις εξής ενέργειες:

- Αποφάσισε την υλοποίηση προγράμματος παροχής οικονομικών κινήτρων στους κατοίκους της περιοχής του Θριασίου Πεδίου και συγκεκριμένα για τα ακίνητα αμιγούς οικιακής χρήσης, προκειμένου να συνδεθούν στο δίκτυο αποχέτευσης, με τη διάθεση ποσού έως 2.500 € πλέον ΦΠΑ ανά ακίνητο, καθώς και τον διακανονισμό της είσπραξης του παραπάνω ποσού από την Ε.Υ.Δ.Α.Π. (σε περίοδο έξι ετών κατά μέγιστο) με απαλλαγή από τα τέλη αποχέτευσης όσων ακινήτων συνδεθούν για δύο (2) έτη. Το Πρόγραμμα αυτό τέθηκε σε εφαρμογή από τα μέσα του 2014 και εξακολουθεί να ισχύει, μέχρι δε, το τέλος του έτους 2017 έγιναν 565 σχετικές αιτήσεις από κατοίκους των περιοχών Θριασίου.
- Ενίσχυσε το μέτωπο κατασκευής συνδέσεων στους Δήμους Ελευσίνας, Μάνδρας-Ειδυλλίας και Ασπροπύργου, μέσω δύο εργολαβιών της ΕΥΔΑΠ, με τις οποίες κατασκευάστηκαν, μέσα στο 2017, 850 συνδέσεις. Συνεπεία των παραπάνω ενεργειών, παρουσιάστηκε μέσα στο 2017 σημαντικότερη αύξηση της εισερχόμενης στο ΚΕΛ παροχής, η οποία βαίνει συνεχώς αυξανόμενη, σύμφωνα και με τα στοιχεία προηγούμενων ετών. Το έτος 2015 η μέση ημερήσια παροχή ήταν 2.100 m³/day, το έτος 2016 ήταν 2.400 m³/day και το τελευταίο τρίμηνο του έτους 2017 ήταν 4.000 m³/day.

Η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης του συστήματος αποχέτευσης γίνεται με την ανάπτυξη των κάτωθι εφαρμογών και πρακτικών, κάποιες εκ των οποίων, αποτελούν και σημαντικές καινοτομίες για τη λειτουργία του συστήματος αποχέτευσης:

1. Χρήση Πληροφοριακών συστημάτων αποχέτευσης

Οι υψηλές απαιτήσεις της ΕΥΔΑΠ σε ότι αφορά τα πληροφοριακά συστήματα και οι ανάγκες των Διευθύνσεων της Αποχέτευσης για:

- την απόκτηση αξιόπιστης ψηφιακής πληροφορίας,
- τη χρήση συγκεκριμένων και εξειδικευμένων εφαρμογών,
- την απόκτηση δυνατών πληροφοριακών συστημάτων με στόχο όχι μόνο τη διευκόλυνση της καθημερινής εργασίας αλλά και την επιχειρησιακή ανάπτυξη,

οδήγησαν την Εταιρεία στην εγκατάσταση νέων αλλά και τη συνεχή βελτίωση των υφιστάμενων Εφαρμογών Πληροφορικής της Αποχέτευσης.

Πληροφοριακά συστήματα που χρησιμοποιούνται και Δράσεις που αναπτύσσονται:

- Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Στόλου Οχημάτων Συνεργειών Άμεσης Επέμβασης Βλαβών (e-TRACK).
- Εισαγωγή και επεξεργασία δεδομένων που προκύπτουν από τις επεμβάσεις των συνεργειών της Διεύθυνσης Δικτύου Αποχέτευσης, στην εφαρμογή Portal Αποχέτευσης.
- Πιλοτική Εφαρμογή on line Ενημέρωσης της εφαρμογής Βλαβών του Portal Αποχέτευσης από στοιχεία πεδίου.
- Αμφίδρομη Διασύνδεση Συστημάτων e-TRACK και Portal Αποχέτευσης για άμεση προώθηση σημάτων στα οχήματα όλων των Τομέων.
- Εισαγωγή, επεξεργασία και ανάλυση χωρικών δεδομένων δικτύου σε GIS περιβάλλον.
- Σύνταξη και μελέτη στατιστικών αναλύσεων με βάση τα προαναφερθέντα στοιχεία και τα δεδομένα του Κέντρου Παραπόνων 1022 στην εφαρμογή Portal Αποχέτευσης.
- Παρακολούθηση της λειτουργίας αντλιοστασίων με συστήματα Τηλεχειρισμού – Τηλεμετρίας (SCADA).

2. Έλεγχος των εισροών και των εκροών στα ΚΕΛ με συνεχή δειγματοληψία και μικροβιολογικές αναλύσεις στα εργαστήρια της Γενικής Διεύθυνσης Αποχέτευσης

Γίνεται προγραμματισμένη δειγματοληψία λυμάτων, σύμφωνα με τις ανάγκες και την ισχύουσα νομοθεσία, στην είσοδο και έξοδο των ΚΕΛ, καθώς και σε ενδιάμεσα στάδια της επεξεργασίας και στη συνέχεια μικροβιολογικές αναλύσεις προς διαπίστωση της ποιότητας των εισερχόμενων και των επεξεργασμένων λυμάτων, με στόχο την αξιολόγηση της λειτουργίας των εγκαταστάσεων και την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων.

3. Έλεγχος των αποχετευόμενων στο δίκτυο υγρών βιομηχανικών αποβλήτων μέσω δειγματοληψιών και διενέργειας χημικών αναλύσεων λυμάτων και υγρών βιομηχανικών αποβλήτων, στα εργαστήρια της Γενικής Διεύθυνσης Αποχέτευσης.

Η αρμόδια υπηρεσία της ΕΥΔΑΠ προβαίνει σε συνεχείς ελέγχους των αποχετευόμενων υγρών αποβλήτων από επαγγελματικές, βιομηχανικές και βιοτεχνικές εγκαταστάσεις στις οποίες έχει δοθεί από την ΕΥΔΑΠ η σχετική άδεια αποχέτευσης υγρών βιομηχανικών αποβλήτων στο δίκτυο, προκειμένου να διαπιστωθεί η ποιότητα των αποχετευόμενων υγρών, μέσω δειγματοληψιών και αναλύσεων.

Εργαστήρια της Γενικής Διεύθυνσης Αποχέτευσης

Στα διαπιστευμένα από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ) εργαστήρια της Γενικής Διεύθυνσης Αποχέτευσης διεξάγονται δοκιμές σε δείγματα λυμάτων, ιλύος και αποβλήτων, που προέρχονται από τα ΚΕΛ, από τους αγωγούς του δικτύου και από βιομηχανίες στις οποίες γίνεται έλεγχος σχετικά με την απαιτούμενη ποιότητα των αποχετευόμενων στο δίκτυο υγρών. Οι δοκιμές (BOD, COD, ΛΙΠΗ & ΕΛΑΙΑ, NH₃, ΕΞΑΣΘΕΝΕΣ ΧΡΩΜΙΟ, ΧΡΩΜΑ, ΘΕΙΟΥΧΑ, ΜΕΤΑΛΛΑ, TP, TN, κλπ) διεξάγονται με ορθή εφαρμογή και τήρηση των διαδικασιών χημικών αναλύσεων.

4. Δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων της επεξεργασίας των λυμάτων, στην Εθνική Βάση Δεδομένων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

Στην ηλεκτρονική Βάση Δεδομένων της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων δημοσιοποιούνται ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά των εισροών και των εκροών των κέντρων επεξεργασίας λυμάτων. Τα χαρακτηριστικά που δημοσιοποιούνται είναι τα ακόλουθα:

- Εισερχόμενη παροχή
- Εισερχόμενο φορτίο
- Ποσότητα παραγόμενης λυματολάσπης
- BOD₅, COD, SS, T-N, NH₄-N, T-P (στην είσοδο)
- BOD₅, COD, SS, T-N, NH₄-N, NO₃-N, T-P (στην έξοδο)

Η πρόσβαση στη βάση δεδομένων είναι ελεύθερη για όλους τους πολίτες.

5. Έλεγχος του θαλάσσιου οικοσυστήματος του Σαρωνικού κόλπου και του κόλπου της Ελευσίνας και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων, σε συνεργασία με ανεξάρτητο ερευνητικό φορέα (ΕΛΚΕΘΕ).

Γίνεται παρακολούθηση της εξέλιξης του οικοσυστήματος του Εσωτερικού Σαρωνικού κόλπου και του κόλπου της Ελευσίνας, υπό την επίδραση του Κέντρου Επεξεργασίας Λυμάτων Ψυττάλειας και του Κέντρου Επεξεργασίας Λυμάτων Θριασίου Πεδίου (όπως άλλωστε προβλέπεται στους ισχύοντες περιβαλλοντικούς όρους των ΚΕΛ) με την υλοποίηση σχετικών προγραμμάτων από το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.) μέσω συμβάσεων με την ΕΥΔΑΠ (επτά διαδοχικά προγράμματα έχουν χρηματοδοτηθεί από τον Σεπτέμβριο του 2005 έως σήμερα από την ΕΥΔΑΠ για την εν λόγω παρακολούθηση).

Το ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε. προβαίνει σε μετρήσεις, δειγματοληψίες και αναλύσεις διαφόρων παραμέτρων της υδάτινης στήλης στη διάρκεια των πλόων του Προγράμματος. Με βάση τα στοιχεία που συλλέγονται αποτυπώνεται η οικολογική κατάσταση του Εσωτερικού Σαρωνικού Κόλπου, του Κόλπου Ελευσίνας και του Όρμου Κερατσινίου, διερευνώντας πιθανές μεταβολές σε ορισμένα χαρακτηριστικά του οικοσυστήματος σε σχέση με το παρελθόν και εκτιμάται η επίδραση της εκροής των επεξεργασμένων λυμάτων και η τροφική και οικολογική κατάσταση των περιοχών.

Τα αποτελέσματα δείχνουν συνεχή σταδιακή βελτίωση της οικολογικής κατάστασης του Σαρωνικού Κόλπου, του Κόλπου Ελευσίνας, ιδίως στα σημεία εκβολής των ΚΕΛ.

Συμμόρφωση με κανονισμούς και εθελοντικούς κώδικες

Στην περίοδο αναφοράς δεν υπήρξαν περιστατικά μη συμμόρφωσης με κανονισμούς και εθελοντικούς κώδικες, που να αφορούν σε επιδράσεις των υπηρεσιών της ΕΥΔΑΠ στην υγεία και την ασφάλεια.

Δ7 Πρόσβαση σε Καθαρό Νερό, Διασφάλιση Πόρων Παροχής & Κάλυψη Δικτύου Ύδρευσης Κυριότεροι μη-χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Η ΕΥΔΑΠ προκειμένου να εξασφαλίσει την εύλογη κατανάλωση νερού των πελατών της και κατ' επέκταση να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών ύδρευσης, προμηθεύεται το ανεπεξέργαστο νερό το οποίο απαιτείται, εξ' ολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο στην είσοδο των Μονάδων Επεξεργασίας Νερού (ΜΕΝ). Μόνη εξαίρεση αποτελούν οι γεωτρήσεις Μαυροσουβάλας που είναι ιδιοκτησία της ΕΥΔΑΠ. Η Εταιρεία, διαχειρίζεται το νερό ως ένα πολύτιμο φυσικό πόρο και ως ένα πολύτιμο και ζωτικό αγαθό για τους κατοίκους της Αττικής (και όχι μόνο). Η Εταιρεία το 2017 διένειμε κατά μέσο ετήσιο όρο 1.066.150 κ.μ. πόσιμο νερό ημερησίως σε όλη την περιοχή αρμοδιότητά της, καθώς και σε ορισμένα νησιά της Περιφέρειας του Νοτίου Αιγαίου (Κυκλάδες) αλλά και του Αργοσαρωνικού (Δήμοι Αίγινας, Αγκιστρίου) μέσω υδροφόρων πλοίων, από ειδικές παροχές, αλλά και σε κρουαζιερόπλοια και σκάφη σε λιμάνια της Αττικής κ.λπ. Στις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού το νερό καθίσταται πόσιμο με τις πλέον φιλικές στο περιβάλλον και στον φυσικό πόρο μεθόδους.

Η συνεχής διασφάλιση των απαραίτητων υδατικών πόρων, η εξασφάλιση της επαρκούς επεξεργασίας τους για πόσιμο νερό άριστης ποιότητας και η ικανότητα διανομής αυτού μέσω του δικτύου ύδρευσης στους πελάτες της, αποτελούν την κύρια δραστηριότητα της ΕΥΔΑΠ.

Είναι γεγονός ότι η οποιαδήποτε εμπλοκή στην ποσοτική διασφάλισή των υδατικών πόρων και στη δυνατότητα μεταφοράς και διανομής αυτών (εγκαταστάσεις Εξωτερικών Υδραγωγείων- Τροφοδοτικό Δίκτυο πόσιμο νερού κ.ο.κ.) θα επέφερε άμεσα σημαντικές επιπτώσεις στους καταναλωτές (έλλειψη νερού), αλλά και στην ίδια την Εταιρεία (πλήγμα στην εικόνα της, μείωση εσόδων κ.ο.κ), κλιμακούμενες αναλογικά σύμφωνα με το μέγεθος του προβλήματος που δύναται να προκύψει.

Με την υπεύθυνη διαχείριση του όλου θέματος, η Εταιρεία επίσης συμβάλλει στην επίτευξη του βου Παγκόσμιου Στόχου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, όπως αυτός έχει οριστεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

Σύμφωνα με το Νόμο 2744/1999 και τη Σύμβαση 20ετούς διάρκειας, μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ΕΥΔΑΠ, που προέκυψε σε εφαρμογή του Νόμου αυτού, και η οποία Σύμβαση ισχύει από 25.10.1999 με επικείμενη ανανέωση το 2019, το Ελληνικό Δημόσιο διατηρεί την ευθύνη για την έρευνα και τη συλλογή του ανεπεξέργαστου νερού, καθώς και για την κατασκευή των απαραίτητων έργων, ώστε να διαθέτει τις αναγκαίες για την ύδρευση ποσότητες ακατέργαστου νερού στην ΕΥΔΑΠ. Η Εταιρεία από την πλευρά της, έχει την αποκλειστική ευθύνη δικαίωμα μη μεταβιβάσιμο για την επεξεργασία αυτού του νερού, τη διανομή του, καθώς και τη λειτουργία και συντήρηση του ιδιόκτητου δικτύου ύδρευσης, ώστε να καλύπτονται ποιοτικά και ποσοτικά οι ανάγκες υδροδότησης όλων αδιακρίτως των καταναλωτών στην περιοχή αρμοδιότητάς της.

Με την ίδια ως άνω Σύμβαση, η ΕΥΔΑΠ έχει αναλάβει (έναντι τιμήματος) τη λειτουργία και τη συντήρηση όλων των εγκαταστάσεων συλλογής και μεταφοράς ανεπεξέργαστου νερού, οι οποίες ανήκουν κατά κυριότητα στο Ελληνικό Δημόσιο, καθώς και τη σύνταξη μελετών έργων, που διασφαλίζουν την ασφαλή κατάσταση των εγκαταστάσεων και την εναλλακτική υδροδότηση των ΜΕΝ σε περιπτώσεις βλαβών. Με αυτόν τον τρόπο είναι σε θέση να ελέγχει, πρωτογενώς και με πληρότητα, τα τεχνικά έργα μεταφοράς του ανεπεξέργαστου νερού από τις πηγές, έως τις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού (ΜΕΝ).

Επιπρόσθετα, η ΕΥΔΑΠ έχει αναλάβει την υποχρέωση της εκπόνησης και σύνταξης του Σχεδίου Διαχείρισης των διαθεσίμων συστημάτων παροχής ακατέργαστου ύδατος, καθώς και της διατήρησης και συνεχούς ενημέρωσης του Δημοσίου, επί των στοιχείων παροχών ανεπεξέργαστου νερού στις εκροές από τις πηγές και στις εισροές στις ΜΕΝ.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Η ΕΥΔΑΠ προμηθεύεται ακατέργαστο νερό κυρίως από επιφανειακούς υδάτινους πόρους των λεκανών απορροής Μαραθώνα, Υλίκης, Μόρνου, Ευήνου, που κατατάσσονται στην κατηγορία Α2, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 75/440/ΕΟΚ περί της ποιότητας που απαιτείται για το επιφανειακό νερό που προορίζεται για την παραγωγή πόσιμου νερού. Από τους ταμιευτήρες στις λεκάνες αυτές, μόνο αυτός της Υλίκης είναι φυσικός (λίμνη), ενώ οι υπόλοιποι έχουν δημιουργηθεί με την κατασκευή φραγμάτων σε κατάλληλα σημεία στην κοίτη των ποταμών Χαράδρου (φράγμα Μαραθώνα), Ευήνου και Μόρνου. Στις πηγές υδροληψίας που χρησιμοποιεί η ΕΥΔΑΠ περιλαμβάνονται και υπόγειοι υδατικοί πόροι, που δύναται να αξιοποιηθούν με τη λειτουργία 100 περίπου υδρογεωτρήσεων συνολικής ετήσιας αντλητικής ικανότητας 70-125 εκατ.κ.μ. νερού περίπου ανά έτος, ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των υπογείων πόρων και την πολιτική χρήσης τους.

Με βάση τις σημερινές συνθήκες λειτουργίας, οι πηγές υδροληψίας της ΕΥΔΑΠ μπορούν να διαχωριστούν ως:

- Κύριοι υδροδότες: Μόρνος, Ευήνος.
- Βοηθητικοί υδροδότες: Μαραθώνας (για την τροφοδοσία της ΜΕΝ Γαλασίου) και Υλίκη (σε έκτακτες περιπτώσεις).
- Εφεδρικοί υδροδότες: υπόγειοι υδάτινοι πόροι - υδρογεωτρήσεις.

Η μεταφορά του νερού από τις πηγές υδροληψίας στις μονάδες επεξεργασίας νερού γίνεται μέσω των παρακάτω υδραγωγείων, συνολικού μήκους 495km:

- Υδραγωγείο Μόρνου Κ.Υ. Κύριο Υδραγωγείο
- Υδραγωγείο Υλίκης Κ.Υ. Κύριο Υδραγωγείο
- Ενωτικό Υδραγωγείο Μόρνου –Υλίκης Ε.Υ. Ενωτικό Υδραγωγείο
- Ενωτικό Υδραγωγείο Μαραθώνος- Γαλασίου Ε.Υ. Ενωτικό Υδραγωγείο
- Ενωτικό Υδραγωγείο Διστόμου Ε.Υ. Ενωτικό Υδραγωγείο
- Σήραγγα Ευήνου-Μόρνου Ε.Υ. Ενωτικό Υδραγωγείο

Παρά τη μεγάλη απόσταση των κύριων υδροδοτών (Μόρνου, Ευήνου) από την Αττική, η μεγαλύτερη ποσότητα του νερού μεταφέρεται, μέσω των υδραγωγείων με τη δύναμη της βαρύτητας, χωρίς την οικονομική και περιβαλλοντική επιβάρυνση ενεργοβόρων αντλήσεων, που μόνο σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης ενεργοποιούνται.

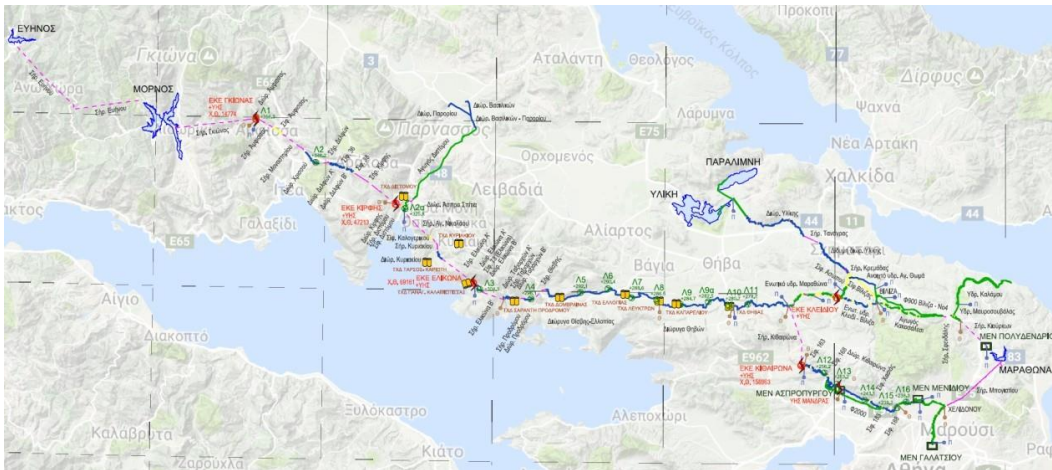
Η ΕΥΔΑΠ διασφαλίζει την προστασία των ταμιευτήρων με την τήρηση αυστηρής νομοθεσίας (Υγειονομική Διάταξη Α5/2280/1983 για την προστασία των νερών που χρησιμοποιούνται για την ύδρευση της περιοχής πρωτεύουσας από ρυπάνσεις και μολύνσεις), με έλεγχο των έργων και των δραστηριοτήτων στις ζώνες προστασίας των λεκανών απορροής των ταμιευτήρων και με δειγματοληπτικές μετρήσεις ως προς την ποιότητα του νερού των ταμιευτήρων.

Οι τρόποι και μεθοδολογίες διαχείρισης του υδροδοτικού συστήματος ιεραρχούνται στη λειτουργία του υφιστάμενου υδροδοτικού συστήματος, στη ρύθμιση της ροής κατάντη των ταμιευτήρων, στον επιμερισμό της απόληψης νερού ανά κύρια, δευτερεύουσα ή εφεδρική πηγή και στη μεταφορά νερού μέσω του δικτύου εξωτερικών υδραγωγείων. Μπορεί επίσης να αφορούν και σε πρόσθετα έργα για την ενίσχυση και ασφάλεια του υδροδοτικού συστήματος, εφόσον απαιτούνται.

Αντικείμενο του Σχεδίου Διαχείρισης είναι η μελέτη ορθολογικών, αποδοτικών και βιώσιμων τρόπων και μεθοδολογιών διαχείρισης του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος (ΕΥΣ), με στόχο την ποσοτικά αξιόπιστη, ποιοτικά και περιβαλλοντικά ασφαλή και οικονομικά πρόσφορη κάλυψη της ζήτησης υδρευτικού νερού στην περιοχή αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ, μέσω της κατάλληλης αξιοποίησης των υδάτινων πόρων που διατίθενται για την κάλυψη της ζήτησης αυτής.

Η διαχείριση του συστήματος υδάτινων πόρων συνίσταται στον καθορισμό των απολήψιμων ποσοτήτων από τους ταμιευτήρες και τους υδροφορείς καθώς και στον τρόπο διοχέτευσής τους (επιμερισμού) στο δίκτυο των εξωτερικών υδραγωγείων, ώστε να διασφαλίζεται η μακροπρόθεσμη επάρκεια των πόρων ύδρευσης της περιοχής αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ με το ελάχιστο δυνατό κόστος. Επίσης, συνίσταται και σε πρόσθετα έργα για την ενίσχυση του υδροδοτικού συστήματος, εφόσον απαιτούνται. Ως δίκτυο εξωτερικών υδραγωγείων νοείται το σύνολο των αγωγών και λοιπών έργων (όπως αντλιοστάσια κ.λπ.) από την έξοδο των ταμιευτήρων μέχρι και τις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού (ΜΕΝ).

Το εξωτερικό υδροδοτικό σύστημα απεικονίζεται στον παρακάτω χάρτη.

Το Σύστημα Υποστήριξης Αποφάσεων, το οποίο χρησιμοποιείται επιχειρησιακά καθημερινά από την ΕΥΔΑΠ για την εποπτεία και διαχείριση του υδροδοτικού συστήματος, περιλαμβάνει τις ακόλουθες συνιστώσες (υποσυστήματα):

- α) Σύστημα γεωγραφικής πληροφορίας για την απεικόνιση και εποπτεία του υδροδοτικού συστήματος,
- β) Σύστημα μέτρησης των υδάτινων πόρων ύδρευσης της Αθήνας,
- γ) Σύστημα εκτίμησης και πρόγνωσης των υδάτινων πόρων ύδρευσης της Αθήνας,
- δ) Σύστημα υποστήριξης της διαχείρισης των υδάτινων πόρων ύδρευσης της Αθήνας.

Όσον αφορά στη διασφάλιση της κάλυψης με πόσιμο νερό, αυτή γίνεται από το σύνολο των εγκαταστάσεων του δικτύου ύδρευσης. Το δίκτυο ύδρευσης αποτελείται από περίπου 10.000 χιλιόμετρα δικτύου αγωγών. Από αυτά, τα 1.300 χιλιόμετρα αγωγών αποτελούν το κύριο τροφοδοτικό δίκτυο, δηλαδή αγωγούς διαμέτρου μεγαλύτερης από Φ300 έως Φ2000, ενώ τα υπόλοιπα χιλιόμετρα αγωγών αποτελούν το δίκτυο διανομής, δηλαδή αγωγούς διαμέτρου μικρότερης από Φ300, που μεταφέρουν το πόσιμο νερό στους καταναλωτές. Υπάρχουν διάσπαρτες στην περιοχή αρμοδιότητας 55 δεξαμενές συνολικής χωρητικότητας 885.000 κ.μ, 81 αντλιοστάσια συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 30.000 HP, 618 βάνες μείωσης πίεσης από Φ80 έως Φ600, 90.000 περίπου βάνες απομόνωσης, 100 σημεία τηλεπαρακολούθησης (SCADA), 783 σημεία καταγραφής και τηλεμετάδοσης δεδομένων (SMS) και 850 περίπου σημεία ποιοτικού ελέγχου (600 για χλωριομετρήσεις και 250 για χλωριομετρήσεις και λοιπές παραμέτρους ανάλογα με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας) σημεία ελέγχου ποιότητας. Το σύνολο των ως άνω εγκαταστάσεων εξασφαλίζει την απρόσκοπτη συνεχή παροχή πόσιμου νερού και τη δυνατότητα κάλυψης των καθημερινών αναγκών των καταναλωτών στις εκάστοτε συνθήκες εποχιακής ζήτησης. Το σύνολο των εξυπηρετούμενων υδρομέτρων αγγίζει τα 2.100.000. Η μέση ημερήσια κατανάλωση για το έτος 2017 ήταν 1.066.150 μ3 νερού (με ελάχιστη ημερήσια κατανάλωση: 895.025 κ.μ. τον Δεκέμβριο / 2017 και μέγιστη ημερήσια κατανάλωση: 1.272.423 κ.μ. τον Ιούλιο / 2017). Περαιτέρω τεχνικά, ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία μπορούν να αντληθούν από την ιστοσελίδα μας στην ενότητα ΥΔΡΕΥΣΗ.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επιδόσεων

Οι εφαρμοζόμενοι μέθοδοι διαχείρισης των υδατικών πόρων χαρακτηρίζονται από:

- Επιστημονικά θεμελιωμένη ορθολογικότητα
- Αποδοτικότητα: καθ' ότι αξιοποιούν τους υδάτινους πόρους στο μέγιστο δυνατό βαθμό
- Βιωσιμότητα: καθ' ότι δεν δημιουργούν πρόβλημα εξάντλησης των υδάτινων πόρων στο μέλλον από την κάλυψη των αναγκών του σήμερα

Η κάλυψη της ζήτησης γίνεται με αυξημένη αξιοπιστία, μειώνοντας την πιθανότητα μη κάλυψης της απαιτούμενης ποσότητας νερού σε πολύ μικρά και αποδεκτά επίπεδα. Η έννοια της αξιοπιστίας αναφέρεται πρωτίστως στη μείωση της αβεβαιότητας που προκαλεί η μεταβλητότητα της φυσικής προσφοράς υδάτινων πόρων (ξηρασιές), αλλά περιλαμβάνει και άλλες πηγές αβεβαιότητας, όπως τα δυσμενή έκτακτα περιστατικά (βλάβες) κατά τη διάρκεια έργων στο υδροδοτικό σύστημα, για τα οποία η ΕΥΔΑΠ μεριμνά διασφαλίζοντας την αντιμετώπισή τους. Επίσης, η κάλυψη της ζήτησης γίνεται με νερό ασφαλούς

ποιότητας χωρίς να δημιουργούνται προβλήματα στο περιβάλλον (οικοσυστήματα) λόγω υπέρμετρης αποστέρησης νερού, προκειμένου αυτό να διατεθεί για υδρευτική χρήση. Τέλος, η κάλυψη της ζήτησης γίνεται πάντα με στόχο τον πλέον πρόσφορο οικονομικά τρόπο.

Η ΕΥΔΑΠ διαχειρίζεται τη ζήτηση του νερού, αναπτύσσοντας προγράμματα μείωσης των διαρροών, (διαχείριση πίεσης – υδροδοτικές ζώνες, άμεση αποκατάσταση βλαβών–θραύσεων αγωγών του δικτύου ύδρευσης, εξυγιάνσεις και αντικαταστάσεις των Δικτύων Ύδρευσης) με στόχο όχι μόνο την εξυπηρέτηση των πελατών, αλλά και την προστασία από σπατάλη του φυσικού πόρου.

Σήμερα η ΕΥΔΑΠ παρέχει άριστης ποιότητας πόσιμο νερό, στην απαραίτητη ποσότητα και πίεση, ανεξάρτητα αν η Εταιρεία σε όλες τις περιοχές έχει την αρμοδιότητα διαχείρισης του Δικτύου Ύδρευσης πρωτογενώς, ή σε ορισμένες από αυτές η διαχείριση του τοπικού δικτύου γίνεται από τους οικείους ΟΤΑ.

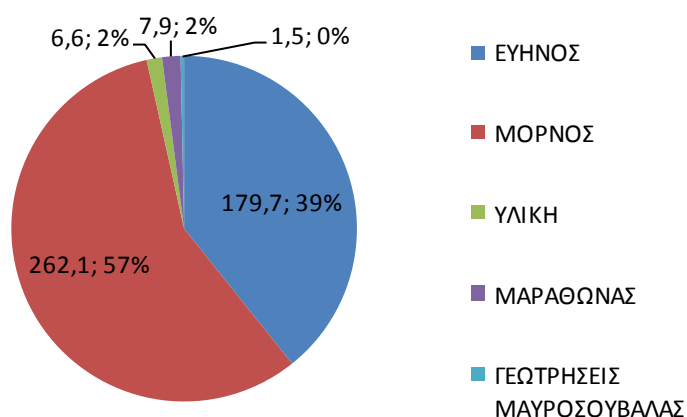
Για τις ελάχιστες εκείνες περιοχές που δεν υδροδοτούνται με νερό από την ΕΥΔΑΠ αλλά από υδρογεωτρήσεις, κυρίως στη Δυτική Αττική, η ΕΥΔΑΠ έχει δρομολογήσει σειρά παρεμβάσεων και δράσεων, σε συνεργασία με τους ΟΤΑ, ώστε σε σύντομο χρονικό διάστημα να συμπεριληφθούν και αυτές στο σύνολο των περιοχών που θα λαμβάνουν νερό από την ΕΥΔΑΠ. Στην κατεύθυνση αυτή έχει ήδη δρομολογηθεί η κατασκευή νέου χαλύβδινου τροφοδοτικού αγωγού Φ500 μήκους 15km περίπου, μέσω του οποίου θα υδροδοτηθεί η περιοχή της Κινέττας που μέχρι σήμερα δεν υδροδοτείται με νερό ΕΥΔΑΠ, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη από πλευράς Δήμου Μεγαρέων σε συνεργασία με την ΕΥΔΑΠ Α.Ε. η εκπόνηση μελέτης για την τροφοδότηση του Αλεποχωρίου και λουπών κοντινών περιοχών της ευρύτερης περιοχής του Δήμου Μεγαρέων. Παράλληλα έχει ξεκινήσει η κατασκευή του υποθαλάσσιου τροφοδοτικού αγωγού που θα ενώσει τη Σαλαμίνα με την Αίγινα με ευθύνη και αρμοδιότητα της Περιφέρειας Αττικής μέσω του οποίου θα υδροδοτηθεί με νερό ΕΥΔΑΠ και το νησί της Αίγινας.

Επιπρόσθετα έχει προβλεφθεί στο 5ετές επενδυτικό πρόγραμμα της Εταιρείας, η παραλαβή δικτύων ύδρευσης από ΟΤΑ, των οποίων τη διαχείριση σήμερα έχουν οι ίδιοι, την διαχείρισή τους αλλά και η παραλαβή της διαχείρισης δικτύων ύδρευσης από ΟΤΑ εκτός αρμοδιότητας ΕΥΔΑΠ. Στο πλαίσιο αυτό τον Δεκέμβριο του 2017 το ΔΣ της ΕΥΔΑΠ αποφάσισε την παραλαβή κατά κυριότητα του υπολοίπου Δικτύου Ύδρευσης της Σαλαμίνας (το νησί υδροδοτείται ήδη κατά 50% από την ΕΥΔΑΠ ΑΕ) προσθέτοντας στο πελατολόγιό της 20.000 περίπου υδροπαροχές και περίπου 300 περίπου km δικτύου ενώ σε σημαντικό στάδιο ωριμότητας βρίσκονται και τα δημοτικά δίκτυα της Μαγούλας από το Δήμο Ελευσίνας αλλά και του Δήμου Μεγάρων και όμορων περιοχών του, τα οποία εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθούν εντός του 2018.

Η κατανομή των απολήψεων των υδατικών πόρων που διατίθενται για την κάλυψη του συνόλου των αναγκών υδροδότησης (ΕΥΔΑΠ ΑΕ, ΟΤΑ, Οργανισμών κ.ά.) αναλύεται σύμφωνα με τη χρήση του παρελθόντος έτους (2017) όπως παρακάτω:

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Ετήσια απόληψη (εκατ. κυβικά μέτρα-ποσοστό %)

Η παραπάνω κατανομή αφορά στη βέλτιστη διαχείριση των υδάτινων πόρων για το συγκεκριμένο έτος. Οι απολήψεις μετρούνται στις πηγές υδροληψίας με παροχόμετρα και οι χρονοσειρές καταγράφονται σε σχεσιακή βάση δεδομένων.

Δ8 Αξιόπιστο Δίκτυο Ύδρευσης & Υδατική Απόδοση

Κυριότεροι μη-χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Η διασφάλιση σε όλη την έκταση του υδροδοτικού συστήματος επαρκούς ποσότητας, αποδεκτής πίεσης και υψηλής ποιότητας πόσιμου νερού αποτελεί για την ΕΥΔΑΠ κύρια προτεραιότητα.

Η υπεύθυνη διαχείριση του δικτύου ύδρευσης και η διασφάλιση της υδατικής απόδοσης συντελεί στην ανταπόκριση στις ανάγκες και τις προσδοκίες των ενδιαφερομένων μας μερών και στην αύξηση της εμπιστοσύνης τους προς την Εταιρεία. Με τον τρόπο αυτό η ΕΥΔΑΠ συμβάλλει θετικά στη Βιώσιμη Ανάπτυξη και συγκεκριμένα στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης

Ανάπτυξης 6 «ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ», 8 «ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» και 12 «ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ», όπως αυτοί έχουν οριστεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, που συντελούν στη σταδιακή βελτίωση της παγκόσμιας αποδοτικότητας των πόρων τόσο στην κατανάλωση όσο και στην παραγωγή και στην προσπάθεια διαχωρισμού της οικονομικής ανάπτυξης από την περιβαλλοντική υποβάθμιση.

Το υδροδοτικό σύστημα μιας περιοχής, μέσω του οποίου διασφαλίζεται η τροφοδοσία της με πόσιμο νερό, περιλαμβάνει ένα σύστημα από δεξαμενές, τροφοδοτικούς (κύριους) αγωγούς, αγωγούς διανομής και υδροπαροχές. Όταν, λοιπόν αναφερόμαστε στο «δίκτυο ύδρευσης» εννοούμε το σύνολο των αγωγών που μεταφέρουν διυλισμένο νερό, από τις κατά τόπους Μονάδες Επεξεργασίας Νερού μέχρι τα υδρόμετρα των καταναλωτών. Πρόκειται για το κύριο τμήμα του συνόλου των εγκαταστάσεων μίας Εταιρείας ύδρευσης που στο μεγαλύτερό του μέρος είναι υπόγειο. Το δίκτυο ύδρευσης παρέχει νερό υπό πίεση κατάλληλο για πόση, σύμφωνα με τις ισχύουσες, στην Ελλάδα, προδιαγραφές προς όλους τους καταναλωτές.

Ως περιοχή αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ ορίστηκε η μείζων περιοχή της Πρωτεύουσας, όπως αυτή καθορίζεται στον Ιδρυτικό της Νόμο 1068/1980. Με το Νόμο 2744/1999 δόθηκε η δυνατότητα στην ΕΥΔΑΠ να επεκτείνει τις δραστηριότητές της, υπό όρους εντός και εκτός του Λεκανοπεδίου της Αττικής. Πιο αναλυτικά μπορεί κανείς να ενημερωθεί στην αντίστοιχη ενότητα, όπου περιγράφεται η περιοχή Αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ, με τα διοικητικά όρια των Δήμων και των Κοινοτήτων, τους οποίους υδρεύει είτε απευθείας με διαχείριση του δικτύου από την ίδια, είτε με ειδικές παροχές (ενίσχυση δικτύου), όπου η διαχείριση του δικτύου γίνεται από τις επιμέρους Τοπικές Αρχές.

Απώτερος σκοπός είναι η πιο ορθολογική διαχείρισή του και η βελτιστοποίηση της ποιότητας του παρεχόμενου πόσιμου νερού. Στην κατεύθυνση αυτή, η σταδιακή παραλαβή των δικτύων ύδρευσης όλων των Δήμων της Αττικής αποτελεί στρατηγικό στόχο της ΕΥΔΑΠ.

Αντικείμενο της ΕΥΔΑΠ είναι η εύρυθμη λειτουργία, συντήρηση και βελτίωση του δικτύου διανομής πόσιμου νερού (κύριοι τροφοδοτικοί αγωγοί, αγωγοί διανομής, παροχές, δεξαμενές, αντλιοστάσια και εξοπλισμός τους) σε όλη τη γεωγραφικά εκτεταμένη περιοχή αρμοδιότητάς της.

Εταιρικές πολιτικές, δέουσα επιμέλεια και αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επιδόσεων

Για την υλοποίηση του αντικειμένου αυτού απαιτείται η εκτέλεση των παρακάτω βασικών κατηγοριών δραστηριοτήτων:

Παρακολούθηση και βελτίωση λειτουργίας δικτύου ύδρευσης (παρακολούθηση ζήτησης, παρακολούθηση πίεσης, τροποποιήσεις ζωνών πίεσης κ.λπ.).

Η Αττική χαρακτηρίζεται από έντονο εδαφικό ανάγλυφο. Η ΕΥΔΑΠ παρέχει νερό σε περιοχές με υψόμετρο εδάφους από 0 έως και 600 μέτρα από το επίπεδο της θάλασσας. Προκειμένου να ελέγχεται καλύτερα η πίεση των αγωγών, δημιουργήθηκαν ζώνες πίεσης, δηλαδή εδαφικές περιοχές ανά 30 έως 40 μέτρα υψομετρικής διαφοράς, οι οποίες έχουν συγκεκριμένη πίεση. Το δίκτυο ύδρευσης παρακολουθείται σε 24ωρη βάση από σύστημα τηλεελέγχου – τηλεχειρισμού (SCADA). Για την επίτευξη της καλύτερης διαχείρισης του δικτύου η ΕΥΔΑΠ το 2017 εγκατέστησε 20 νέα παροχόμετρα σε τροφοδοτικούς αγωγούς του δικτύου και 40 σταθμούς τηλεμετρίας επιπρόσθετα των υφισταμένων ανεβάζοντας το συνολικό αριθμό σταθμών τηλεμετρίας σε 783, τους σταθμούς SCADA στους 100 και τον αριθμό των παροχομέτρων σε περίπου 100.

Συντήρηση δικτύου – προληπτική και έκτακτη (συντήρηση αντλιοστασίων, βανών – πυροσβεστικών κρουών, καθαρισμός δεξαμενών, επισκευές διαρροών αγωγών – παροχών κλπ.).

Η προληπτική συντήρηση των αγωγών προκύπτει κυρίως από την στατιστική ανάλυση των βλαβών. Ανάλογες δράσεις δρομολογούνται από την ΕΥΔΑΠ και για την συντήρηση των τροφοδοτικών αγωγών του δικτύου ύδρευσης μέσω συγκεκριμένων σύγχρονων μεθόδων παρέμβασης, καθώς και για το σύνολο των λοιπών υποστηρικτικών υποδομών του Δικτύου Ύδρευσης (αντλιοστάσια, δεξαμενές, φρεάτια ειδικών υδροπαροχών και μεγάλων βανών, πυροσβεστικά υδροστόμια κ.ο.κ.).

Πέραν των ανωτέρω αντιμετωπίζονται και καθημερινές βλάβες του δικτύου ύδρευσης που προκαλούν διαρροές ή θραύσεις στο δίκτυο. Αυτές συλλέγονται στο τηλεφωνικό κέντρο βλαβών – παραπόνων της ΕΥΔΑΠ (1022) και δρομολογούνται στους αρμόδιους τεχνικούς των Τομέων Ύδρευσης. Η έκτακτη επισκευή τους γίνεται άμεσα, έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθεί η όχληση που προκαλείται στους καταναλωτές – πελάτες.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το 2017 οι συνολικές διαρροές – θραύσεις τόσο αγωγών όσο και δικλείδων στο σύνολο των δικτύων που χειρίζεται η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. ανήλθαν σε περίπου 6000. Οι διαρροές αυτές επισκευάστηκαν στο σύνολό τους άμεσα από τις Υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Ύδρευσης.

Αντικατάσταση και Εξυγίανση υφισταμένων αγωγών δικτύων και υδροπαροχών ακινήτων.

Το υφιστάμενο δίκτυο της ΕΥΔΑΠ αποτελείται από αγωγούς διαφορετικών διατομών αλλά και διαφορετικών υλικών οι οποίοι έχουν τοποθετηθεί στην πορεία των ετών για την ύδρευση της Αττικής. Πολλοί από τους αγωγούς αυτούς βρίσκονται σε λειτουργία επί σειρά ετών, λόγω δε των αρχικών συνθηκών τοποθέτησής τους και εξαιτίας της ανάπτυξης της πόλης και των αλληπάλληλων διαμορφώσεων των δρόμων και λοιπών κοινόχρηστων χώρων, σε συνδυασμό με τις λοιπές σχλήσεις (κυκλοφορία οχημάτων, άλλοι εξωγενείς παράγοντες), έχουν υποστεί σημαντικές καταπονήσεις που οδηγούν σε συχνές θραύσεις. Ομοίως και οι υδροπαροχές των ακινήτων, που υδρεύονται από τους αγωγούς αυτούς χαρακτηρίζονται από την ίδια παλαιότητα και εμφανίζουν παρόμοιες με τους αγωγούς καταπονήσεις. Οι συνθήκες λειτουργίας των αγωγών αυτών αξιολογούνται από την ΕΥΔΑΠ και στη συνέχεια οριοθετούνται και εφαρμόζονται προγράμματα αντικαταστάσεων με νέους αγωγούς και υδροπαροχές ακινήτων κατασκευαζόμενα από τα πλέον σύγχρονα υλικά.

Το 2017 η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. προγραμμάτισε και αντικατέστησε 50.000μμ αγωγών διατομής Φ110, Φ160, Φ200, κοκ και εξυγίανε περίπου 15.000 υδροπαροχές ακινήτων ενώ προέβηκε και σε μαζικές αντικαταστάσεις υδρομετρητών ακινήτων αντικαθιστώντας 90.000 περίπου οικιακά υδρόμετρα.

Επιπρόσθετα των ανωτέρω, η ΕΥΔΑΠ τοποθετεί Νέες κοινές Παροχές και Ειδικές Παροχές.

Τα αιτήματα για τοποθέτηση νέων παροχών που υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους (καταναλωτές, ΟΤΑ, βιομηχανίες κοκ) μελετώνται από την ΕΥΔΑΠ και εφ' όσον εγκριθούν, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας Δικτύων Ύδρευσης, τοποθετούνται στα προς υδροδότηση ακίνητα.

Οι παροχές υδροδότησης που συνδέονται με τους αγωγούς του δικτύου ύδρευσης, διακρίνονται σε:

Ύδρευσης, πυροσβεστικές, κοινοχρήστων χώρων ακινήτων, άρδευσης δημόσιων ή δημοτικών χώρων, προσωρινές για εργοταξιακή ή άλλη χρήση. Το 2017 η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. τοποθέτησε περίπου 3.500 οικιακές παροχές, ειδικές και πυροσβεστικές παροχές.

Παραλαβές νέων δικτύων

Η ΕΥΔΑΠ παραλαμβάνει εντός της περιοχής αρμοδιότητάς της Δίκτυα Ύδρευσης, των οποίων τη διαχείριση έχει ο οικείος ΟΤΑ. Η παραλαβή των εν λόγω Δικτύων, που σήμερα εστιάζονται κυρίως στην Ανατολική και Δυτική Αττική, αποτελεί στρατηγικό στόχο της ΕΥΔΑΠ, καθ' ότι συναρτάται με τη διεύρυνση των δραστηριοτήτων της, σε συνδυασμό με τη χορήγηση άριστου ποιοτικά νερού σε όλους τους κατοίκους του Λεκανοπεδίου, αλλά και την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών στις εν λόγω περιοχές.

Η παραλαβή των Δημοτικών Δικτύων Ύδρευσης από την ΕΥΔΑΠ δεν συντελείται μονομερώς. Βασική προϋπόθεση προς τούτο αποτελεί η θετική απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου, που επιθυμεί να παραδώσει το δίκτυό του στην ΕΥΔΑΠ.

Το 2017 υπήρξαν σημαντικές διεργασίες της ΕΥΔΑΠ με Δήμους κυρίως της Δυτικής αλλά και της Ανατολικής Αττικής στην κατεύθυνση παράδοσης από τους Δήμους και παραλαβής από την ΕΥΔΑΠ των δημοτικών δικτύων ύδρευσης. Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα αποτελεί η Απόφαση Παραλαβής του υπολειπόμενου Δικτύου Ύδρευσης της Σαλαμίνας, που ελήφθη με την υπ' αριθμ. 19487/27.12.2017 Απόφαση του Δ.Σ. της ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

Την 29-12-2017 υπεγράφη η σύμβαση μεταβίβασης και παράδοσης στην ΕΥΔΑΠ του δικτύου ύδρευσης του Δήμου Σαλαμίνας και αναγνώρισης των οφειλών του προς την ΕΥΔΑΠ. Αναμένεται η υπογραφή του πρωτοκόλλου παράδοσης - παραλαβής του δικτύου ύδρευσης από την ΕΥΔΑΠ μετά την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων διαδικασιών.

Με την Απόφαση αυτή και μετά την υπογραφή του σχετικού Πρωτοκόλλου Παράδοσης και Παραλαβής που αναμένεται να υπογραφεί εντός των πρώτων μηνών του 2018 ολόκληρο το δίκτυο του νησιού θα περιέλθει στην ΕΥΔΑΠ, προσθέτοντας 20.000 περίπου υδρόμετρα στο υφιστάμενο πελατολόγιό της.

Παράλληλα, βρίσκονται σε τελικό στάδιο οι διαβουλεύσεις με

- τον Δήμο Μεγαρέων για την Παράδοση και Παραλαβή των δικτύων ύδρευσης όλων των περιοχών του Δήμου (Μέγαρα, υπόλοιπο Ν. Περάμου, Κινέττας, κοκ),
- τον Δήμο Ελευσίνας για την Παράδοση και Παραλαβή από την ΕΥΔΑΠ του δημοτικού δικτύου της Μαγούλας
- τον δήμο Πεντέλης για το δημοτικό δίκτυο της περιοχής Αγίου Δημητρίου.

Υπό προϋποθέσεις η ΕΥΔΑΠ δύναται να αναλάβει την τροφοδοσία και διαχείριση δικτύων και σε περιοχές εκτός αρμοδιότητάς της.

Το 2009 εγκρίθηκε ο νέος Κανονισμός Λειτουργίας Δικτύου Ύδρευσης, με τον οποίο ρυθμίζονται με λεπτομέρειες τα σημαντικότερα θέματα λειτουργίας της Εταιρείας. Στον κανονισμό αυτόν προσχωρεί ευθέως ο καταναλωτής με την υπογραφή της σύμβασης υδροδότησης με την ΕΥΔΑΠ.

Τέλος, με την υπ' αριθμ. 15858/4-4-2007 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΔΑΠ ΑΕ και κατ' εφαρμογή της υποχρέωσης που προβλέπεται στο άρθρο 7 παρ. 3 του ν.3429/2005 για όλες τις Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς,

εγκρίθηκε ο Χάρτης Υποχρεώσεων προς τους Καταναλωτές της Εταιρείας (ΧΥΚ). Σε αυτόν περιλαμβάνονται οι βασικές υποχρεώσεις της Εταιρείας προς τους Καταναλωτές, οι χρόνοι ικανοποίησής τους, καθώς και ο τρόπος διεκδίκησης των δικαιωμάτων αυτών από τους Καταναλωτές. Το κείμενο του ΧΥΚ της ΕΥΔΑΠ είναι σύντομο, περιεκτικό και εύληπτο και είναι διαθέσιμο στον Ιστότοπο της ΕΥΔΑΠ στην αντίστοιχη ενότητα:

<https://www.eydap.gr/CustomerSupport/CustomerLiability/>.

Οι ραγδαίες διεθνείς εξελίξεις στον χώρο των επιχειρήσεων, η ευθύνη της υδροδότησης του 40% και πλέον του πληθυσμού της Ελλάδας, η οικιστική επέκταση και φυσικά η υποχρέωση προς τους πελάτες της Εταιρείας καθιστούν επιβεβλημένη την ανοδική πορεία της ΕΥΔΑΠ, προκειμένου να υλοποιήσει έργα αποφασιστικής σημασίας και αυξημένων αποδόσεων.

Για την πετυχημένη πορεία της Εταιρείας, βασικές προϋποθέσεις είναι η επικέντρωση των προσπαθειών στην ικανοποίηση του πελάτη, στην ορθολογική διαχείριση και προστασία των υδατικών πόρων και στη διατήρηση μιας αμφίδρομης και εποικοδομητικής σχέσης Εταιρείας – Πελατών, με στόχο τη βελτίωση της παροχής υπηρεσιών της Εταιρείας. Γ' αυτό το σκοπό η Εταιρεία έχει εντάξει στις στρατηγικές δράσεις της για τη βέλτιστη διαχείριση του δικτύου της, τα εξής:

- Την εφαρμογή σύγχρονων τεχνολογιών διαχείρισης της πίεσης στο δίκτυο ύδρευσης (pressure management), που έχει ως αποτέλεσμα την αποφυγή άσκοπης καταπόνησης των αγωγών του δικτύου από υπερβολικές πιέσεις και κατ' επέκταση την αποφυγή θραύσεων του δικτύου, επιτυγχάνοντας έτσι αύξηση του χρόνου ζωής σε μεγάλο μήκος του με σημαντικό οικονομικό όφελος.
- Απαραίτητη προϋπόθεση γ' αυτό αποτελεί η αξιόπιστη και οργανωμένη συλλογή δεδομένων από τις βλάβες, τη λειτουργία κ.λπ. ώστε μέσω δομημένων και συνεργάσιμων εφαρμογών να επιτυγχάνεται η περαιτέρω επεξεργασία και στατιστική αξιοποίηση των συλλεχθέντων στοιχείων.
- Ο κύριος στόχος στη διαδικασία συντήρησης εστιάζεται στον εντοπισμό της συχνότητας εμφάνισης βλαβών, στην ταχύτητα και ποιότητα των επισκευών, στον προσδιορισμό της γεωγραφικής διασποράς τους, στην αιτία εμφάνισης αυτών κ.λπ. προκειμένου να καταρτίζεται ολοκληρωμένο και συστηματικό πρόγραμμα συντήρησης του δικτύου ύδρευσης.
- Προς τούτο έχει ενταχθεί στο πενταετές επενδυτικό πρόγραμμα της Εταιρείας μας, εφαρμογή ενός στοχευμένου, με τεκμηριωμένη προτεραιότητα προγράμματος αντικατάστασης δικτύου ύδρευσης, το οποίο περιλαμβάνει την αντικατάσταση περίπου 450 χλμ. αγωγών που αντιστοιχεί περίπου στο 1,5% του συνολικού μήκους του δικτύου κατά έτος, ακολουθώντας και τηρώντας τις παγκόσμιες βέλτιστες πρακτικές.

Με τα ανωτέρω, σε συνδυασμό με τις λοιπές δράσεις και παρεμβάσεις που ήδη έχουν δρομολογηθεί (μαζικές αντικαταστάσεις υδρομετρητών, παρεμβάσεις σε τροφοδοτικούς αγωγούς, συντήρηση και ανακαίνιση υφιστάμενων υποδομών όπως αντλιοστασίων, φρεατίων υδροπαροχών και βανών, δρομολόγηση λειτουργικών παρεμβάσεων στο δίκτυο μέσω σύγχρονων λογισμικών και εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων δομών λειτουργίας), εκτιμούμε ότι θα επιτευχθεί αποτελεσματικότερη λειτουργία του δικτύου ύδρευσης, συνεπής αξιόπιστη και αδιάλειπτη παροχή νερού, βελτίωση του επιπέδου παροχής υπηρεσιών προς τους πελάτες και βελτίωση της εταιρικής εικόνας σχετικά με την απόδοση των υπηρεσιών της

Δ9 Προσιτό Τιμολόγιο

Κυριότεροι μη-χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Η Εταιρεία δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην αποτελεσματική παρακολούθηση και διαχείριση των ενδεχόμενων κινδύνων, ώστε να διατηρηθεί η σταθερότητα και η συνέχεια των εργασιών της. Συγκεκριμένα διαμορφώνει συνολικό πλαίσιο και εισηγείται στρατηγικές πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης και ελέγχου των κινδύνων που ενδεχομένως αναλαμβάνει. Ορίζει αναγνωρίζει και αξιολογεί τους αναλαμβανόμενους κινδύνους. Αναπτύσσει και υλοποιεί εργαλεία, και εκπαιδεύει τις οργανωτικές μονάδες για τη χρήση τους. Καταρτίζει Σχέδιο Αντιμετώπισης Καταστάσεων Κρίσεων. Διαμορφώνει εταιρική κουλτούρα διαχείρισης κινδύνων, σε κάθε ιεραρχικό επίπεδο της Εταιρείας.

Αν και κάθε μέλος της Εταιρείας διαδραματίζει το δικό του ρόλο - στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του - για την εξασφάλιση της επαρκούς διαχείρισης των κινδύνων, το Διοικητικό Συμβούλιο φέρει τη συνολική ευθύνη. Θέτει τους στόχους, ορίζει την πολιτική, αποφασίζει για τον τρόπο απόκρισης και την αποδοχή ή όχι του εναπομείναντος κινδύνου. Επιλέγει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, η υλοποίηση του οποίου ανατίθεται στα στελέχη της Εταιρείας. Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, είναι αρμόδια να προσφέρει αντικειμενική διασφάλιση στη Διοίκηση, για την επίτευξη των στόχων του Συστήματος

Διαχείρισης Κινδύνων, μέσω της καταγραφής και ιεράρχησής τους και του ελέγχου της επάρκειας και αποτελεσματικότητας των ασφαλιστικών δικλείδων.

- Σύμβαση με το Ελληνικό Δημόσιο

Από τη χρήση του 2004 εκκρεμεί η σύναψη έγγραφης συμφωνίας όπως ορίζεται στο άρθρο 15 της από 9.12.1999 σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Εταιρείας, η οποία θα καθορίζει το τίμημα του αποληφθέντος μη επεξεργασμένου ύδατος. Ελλείψει γραπτής συμφωνίας, η Εταιρεία συνεχίζει και μετά την 30.06.2013, να συμψηφίζει το τίμημα του αδιύλιστου ύδατος που αντλεί με τις υπηρεσίες συντήρησης και λειτουργίας που προσφέρει για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην Εταιρεία Παγίων “ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ”. Αλλαγές στην τιμολόγηση των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης θα επιφέρει η εφαρμογή της ΚΥΑ 135275 (αρ. 3, παρ.9), ΦΕΚ 1751/22.05.2017 «Έγκριση γενικών Κανόνων κοστολόγησης και Τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του».

- Διόγκωση οφειλών Πελατών

Στο πλαίσιο της γενικότερης οικονομικής κρίσης που πλήττει τα νοικοκυριά παρατηρείται αύξηση των οφειλών που με τη συστηματική και επίμονη προσπάθεια των Υπηρεσιών συγκρατούνται περίπου στα ίδια επίπεδα ελλοχεύοντας όμως του κινδύνου της διόγκωσής τους.

Η παροχή ενός προσιτού τιμολογίου υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης στους καταναλωτές αποτελεί ένα ουσιαστικό θέμα βιώσιμης ανάπτυξης για την ΕΥΔΑΠ, καθώς της επιτρέπει να ικανοποιεί τις βασικές ανάγκες και προσδοκίες των πολιτών για καθαρό και φθινό νερό και αξιόπιστες υπηρεσίες αποχέτευσης. Ταυτόχρονα, το κλιμακωτό τιμολόγιο αποτρέπει την σπατάλη του πόρου και συνεισφέρει στην επίτευξη του 6ου Στόχου Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ «ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ», που αναφέρεται στην πρόσβαση σε καθαρό νερό και συνθήκες υγιεινής, για όλους τους πολίτες.

Το πελατολόγιο της ΕΥΔΑΠ περιλαμβάνει 2.122.799 παροχές συνδέσεις, εκ των οποίων 91.983 αφορούν μόνο ύδρευση, οι 36.737 αφορούν μόνο αποχέτευση και οι 1.994.079 παροχές αφορούν ύδρευση και αποχέτευση.

Η ετήσια συνολική τιμολογημένη κατανάλωση νερού για το 2017 ανέρχεται σε 307.298.907 κ.μ. Εξ αυτών τα 192.497.153 κ.μ. (62,64%) αφορούν στο Γενικό Τιμολόγιο, το οποίο είναι το κύριο τιμολόγιο της ΕΥΔΑΠ κι απευθύνεται κυρίως στην οικιακή χρήση. Επίσης, η ΕΥΔΑΠ χρεώνει 9.646.019 κ.μ. υποχρεωτική κατανάλωση με τιμολόγιο γενικού τιμολογίου και 1.025.279 κ.μ. υποχρεωτική κατανάλωση με Βιομηχανικό - Επαγγελματικό τιμολόγιο.

Από τις 16/12/2013 το τιμολόγιο υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης της Εταιρείας καθορίζεται με βάση το ΦΕΚ 3188B/16.12.201 ως ακολούθως:

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ		
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ	ΜΗΝΙΑΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ	€/Μ3
	ΥΔΡΕΥΣΗ (ισχύει από 16.12.2013- ΦΕΚ 3188B/16.12.2013)	
	Κατηγορία II	
ΓΕΝΙΚΟ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ-ΟΙΚΙΑΚΗ ΧΡΗΣΗ	0-5	0,3500
	5-20	0,6400
	20-27	1,8300
	27-35	2,5600
	άνω των 35	3,2000
		*Η υποχρεωτική κατανάλωση 2μ3/μήνα, αναστέλλεται για όσο χρόνο υπάρχει διακοπή υδροδότησης με αφαίρεση μετρητή
	Κατηγορία II	
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ-ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ	μέχρι 1.000	0,8300
	Άνω των 1.000	0,9800

	Κατηγορία III	
ΔΗΜΟΣΙΑ-ΔΗΜΟΤΙΚΑ -ΝΠΔΔ	ανεξαρτήτως μηνιαίας κατανάλωσης	0,9800
	Κατηγορία IV	
ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΑ	ανεξαρτήτως μηνιαίας κατανάλωσης	0,2300
	Κατηγορία V	
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΔΗΜΩΝ & ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ -ΥΔΡΟΔΟΤΗΣΗ ΝΗΣΩΝ	ανεξαρτήτως μηνιαίας κατανάλωσης	0,4800
	Κατηγορία VI	
ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ ΠΛΟΙΩΝ	ανεξαρτήτως μηνιαίας κατανάλωσης	2,4000
	Κατηγορία VII	
ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	ανεξαρτήτως όγκου ακινήτου και κατηγορίας κατανάλωσης	11,0100
	Κατηγορία VIII	
ΑΔΥΛΙΣΤΟ ΝΕΡΟ	για ολόκληρη την κατανάλωση που πραγματοποιείται από όλους τους υδρολήπτες της κατηγορίας αυτής	0,1804
ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΑΓΙΟ ΤΕΛΟΣ		€/μήνα
	ως 30 μ3/3μηνο	1,0000
παροχή με υδρ. Μέχρι 5/8" και 3/4"	από 30ως 60μ3/3μηνο	1,0000
	άνω των 60μ3/3μηνο	1,0000
παροχή με υδρ. Μέχρι 1"		4,5000
παροχή με υδρ. Μέχρι 1 1/2"	μηνιαία -για παροχές κυρίως	4,5000
παροχή με υδρ. Μέχρι 2"	επαγγελματικής-βιομηχανικής	13,0000
παροχή με υδρ. Μέχρι 3"	χρήσης και ενίσχυσης δικτύων	13,0000
παροχή με υδρ. Μέχρι 4"	ΟΤΑ	35,0000
παροχή με υδρ. Μέχρι 6"		35,0000
ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΧΡΗΣΗΣ ΥΠΟΝΟΜΩΝ		
Κοινοί καταναλωτές	0,75 * τιμής νερού (52,5% για κήπους άνω των 200 μ2)	
Δημοσια-Κανονικά	75% *τιμής νερού	
Φιλανθρωπικά	75% *τιμής νερού	
	75% *τιμής νερού	
Βιομηχανικά	37,5% για βιομηχανίες/βιοτεχνίες ποτοποιίας, παγοποιίας, χαρτοποιίας, παραγωγής τεχνητής μετάξης, υδρομετρητές σε οικοδομικά έργα	
ΦΠΑ		
ΦΠΑ 13%	Από 17.12.2010 13% επί της αξίας του καταναλισκόμενου νερού (Ν3899/2010 ΦΕΚ 212Α/17.12.2010)	
ΦΠΑ 24%	Από 01.06.2016 24% επί του παγίου τελους +Δικ. Χρήσης Υπονόμων (Ν.4389/2016 ΦΕΚ 94Α/27.05.2016)	

Μέχρι το έτος 2014 το τιμολόγιο παροχής νερού και υπηρεσιών αποχέτευσης καθορίζονταν με Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ), αφού λαμβάνονταν υπόψη και οι εισηγήσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας. Με το άρθρο 33 του

ν.4258/2014 τροποποιήθηκε το άρθρο 3 ν. 2744/1999 που αφορά στην τιμολογιακή πολιτική της ΕΥΔΑΠ Α.Ε., βάσει του οποίου ορίζεται ότι από την 1η Ιουλίου του 2015 τα τιμολόγια των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης εγκρίνονται με αποφάσεις του Ειδικού Γραμματέα Υδάτων μετά από διαβούλευση με τον Υπουργό Οικονομικών και άλλους εμπλεκόμενους φορείς, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Σε συνέχεια της Οδηγίας-Πλαίσιο για τα Ύδατα (2000/60/ΕΚ, Άρθρο 9) και της εθνικής νομοθεσίας (ν.3199/2003 όπως τροποποιήθηκε με το ν.4117/2013 και το ν.4315/2014 και ισχύει, το Π.Δ. 51/2007 και την ΚΥΑ 322/2013), η Ειδική Γραμματεία Υδάτων (ΕΓΥ) του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, είναι αρμόδια για το στρατηγικό σχεδιασμό, τη διαμόρφωση και αξιολόγηση της πολιτικής για την ορθολογική και βιώσιμη διαχείριση των υπηρεσιών ύδατος. Στις 22/05/2017 ΦΕΚ 1751Β/ 22.05.2017 η Εθνική Επιτροπή Υδάτων αποτελούμενη από τον Αναπληρωτή Υπουργό Περιβάλλοντος, τον Υπουργό Εσωτερικών, τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης, τον Υπουργό Υγείας, τον Υπουργό Μεταφορών και Υποδομών και τον Υπουργό Ανάπτυξης, εξέδωσε την 135275 Απόφαση για την «έγκριση γενικών Κανόνων κοστολόγησης και Τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του». Με την ανωτέρω απόφαση καθορίζονται οι διαδικασίες, οι μέθοδοι και τα επίπεδα ανάκτησης του κόστους των υπηρεσιών ύδατος, με στόχο την ώθηση στην οικονομία και οι γενικοί κανόνες κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος, ώστε να εξασφαλίζεται η παροχή οικονομικά προσιτού νερού κατάλληλης ποιότητας και ποσότητας στους καταναλωτές.

Από το 2018 και μετά οι πάροχοι υπηρεσιών ύδατος προσδιορίζουν τα τιμολόγια τους και κοινοποιούν τη σχετική απόφαση στη Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία εκδίδει συστάσεις, και εφόσον απαιτείται ενημερώνει σχετικά την Ειδική Γραμματεία Υδάτων. Σύμφωνα με το ανωτέρω ΦΕΚ για τον προσδιορισμό των τιμολογίων προς τους τελικούς χρήστες πέραν του περιβαλλοντικού κόστους περιλαμβάνεται και το κόστος πόρου και αναγράφεται υποχρεωτικά με διακριτό ευκρινή και εύληπτο τρόπο το περιβαλλοντικό τέλος.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Η ΕΥΔΑΠ, αναγνωρίζοντας τη δυσμενή οικονομική συγκυρία που βιώνει η ελληνική κοινωνία και στο πλαίσιο της διαχρονικής της προσφοράς στο κοινωνικό σύνολο, έχει ήδη αναλάβει πρωτοβουλίες για την ανακούφιση των ασθενέστερων οικονομικά ομάδων όπως:

ΕΙΔΙΚΑ ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ

Η ΕΥΔΑΠ βάσει νομοθετικής πρόβλεψης (ΦΕΚ 552Β/26-3-2009, άρθρο 3.2.3, ΦΕΚ 3188Β'/16-12-2013, ΦΕΚ 2221Β'/9-9-2013) χορηγεί τιμολόγια ότι για ειδικές κατηγορίες καταναλωτών (επιχειρήσεις, φιλανθρωπικά σωματεία, Ελληνικά Πετρέλαια, παρόχους υπηρεσιών εφοδιασμού πλοίων). Σημειώνεται επίσης, πως το Φιλανθρωπικό τιμολόγιο παρέχεται, όχι μόνο σε ιδρύματα και σωματεία κατά την έννοια του Ν.Δ. 1111 της 8/11.2.72 και του Α.Ν. 2039/1939, αλλά με απόφαση ΔΣ και σε λοιπά ιδρύματα – φορείς που ασκούν φιλανθρωπικό – κοινωφελές έργο. Κατά το έτος 2017 χορηγήθηκε φιλανθρωπικό τιμολόγιο σε 154 παροχές. Συγκεκριμένα με την 19158/ 08.03.2017 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου αποφασίστηκε η κατ' εξαίρεση χορήγηση μέχρι τις 31.12.2018 Φιλανθρωπικού Τιμολογίου σε 144 παροχές που υδροδοτούν κοινωνικές δομές της Εκκλησίας της Ελλάδος, που λειτουργούν η Αρχιεπισκοπή Αθηνών και οι Ιερές Μητροπόλεις Περιφέρειας Αττικής, προκειμένου να ενισχυθεί το πολυδιάστατο φιλανθρωπικό έργο τους έργο. Πέραν των ανωτέρω δομών χορηγήθηκε φιλανθρωπικό τιμολόγιο στον ΑΝΕΜΟ ΑΝΑΝΕΩΣΗΣ και στο ΣΥΛΟΓΟ ΜΕΡΙΜΝΗΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ.

ΕΚΤΑΚΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ

Από την 1/2/2016 μέχρι τις 30/06/2017 χορηγούνταν στους δικαιούχους του Ν 4320/2015 Έκτακτο Ειδικό Τιμολόγιο (ΕΕΤ) με το οποίο προβλεπόταν η δωρεάν (με έκπτωση 100%) παροχή συνολικά 6 m³ νερού το τρίμηνο σε κάθε νοικοκυριό με ένα ή δύο μέλη ενώ για κάθε επιπλέον μέλος πέραν των δύο, θα παρέχονται δωρεάν 3m³ νερού. Από την 01.07.2017 χορηγεί Έκτακτο Ειδικό Τιμολόγιο (ΕΕΤ) στους δικαιούχους Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης του Ν 4389/16, παρέχοντας έκπτωση 100% επί της αξίας του νερού ποσότητας 2m³ ανά μήνα, ανά μέλος νοικοκυριού, αρχής γενομένης από την πρώτη κλίμακα του Γενικού Τιμολογίου και ποσότητας 3 m³ ανά μήνα για κάθε μέλος νοικοκυριού με αναπηρία άνω του 67% .

ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ

Έκπτωση στους λογαριασμούς παροχών που υδροδοτούν πολυμελείς οικογένειες και υπερήλικες με σχετικές αποφάσεις του Δ.Σ.

Εκπτώσεις, με συγκεκριμένες και βάσει σχετικών αποφάσεων ΔΣ διαδικασίες, στους αυξημένους λογαριασμούς κατανάλωσης και τους λογαριασμούς λαθραίας υδροληψίας, λαμβάνοντας υπόψη κοινωνικά και εισοδηματικά κριτήρια.

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗΣ ΟΦΕΙΛΩΝ

Η ΕΥΔΑΠ ΑΕ έχει θεσπίσει συγκεκριμένες βάσει απόφασης ΔΣ διαδικασίες αποπληρωμής/ρύθμισης των οφειλών σε δόσεις, παρέχοντας ευκολίες πληρωμής σε παροχές καταναλωτών που εντάσσονται στις ασθενέστερες κοινωνικές ομάδες

(δικαιούχους ΚΟΤ, ΕΕΤ). Συγκεκριμένα με τις 19102/21-12-2016 και 19184/05.04.2017 Αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου καταργήθηκε η απαλλαγή προσαυξήσεων και τόκων, η αναστολή λήψης μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης αλλά διατηρήθηκε το άτοκο των διακανονισμών για τους δικαιούχους του ΕΕΤ και ΚΟΤ.

ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΟΦΕΙΛΩΝ

Στο πλαίσιο της κοινωνικής της πολιτικής πέραν των ανωτέρω δράσεων ανέλαβε πρωτοβουλία για την ανακούφιση των ασθενέστερων ομάδων πληθυσμού με την απομείωση κατά 100% της υφιστάμενης κατά την 07.09.2017 ληξιπρόθεσμης συνολικής οφειλής (ποσού 564.986,65 €), παροχών δικαιούχων που είναι ενταγμένοι στο Νόμο 4389/2016 «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις, (ΦΕΚ 94/Α/2016)».

ΑΝΘΡΩΠΟΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ

Και κατά το 2017 η εταιρία συνέχισε την υλοποίηση δράσεων που είχε αναλάβει τα προηγούμενα χρόνια σχετικά με την αναβάθμιση της ποιότητας εξυπηρέτησης του πελάτη. Συγκεκριμένα παρέχει:

Δυνατότητες πληρωμής διακανονισμών σε εξωτερικά κανάλια εκτός ταμείων

Ηλεκτρονική ειδοποίηση προς τους πελάτες με e-mail και sms, σχετικά με εκδόσεις λογαριασμών, αυξημένη κατανάλωση, επικείμενη διακοπή υδροδότησης λόγω οφειλής, ενημέρωση του ιδιοκτήτη μισθωμένου ακινήτου για ύπαρξη ληξιπρόθεσμης οφειλής του ενοίκου κ.ά.

Εγκατάσταση και λειτουργία POS σ όλα τα ταμεία

24ωρο τηλεφωνικό κέντρο εξυπηρέτησης μέσω της γραμμής 1022 που συλλέγει δυναμική πληροφορία από τους καταναλωτές, τα τεχνικά τμήματα και τα περιφερειακά κέντρα. Παρέχεται τηλεφωνική εξυπηρέτηση πελάτη, ενημέρωση τεχνικών υπηρεσιών, παραγωγή στατιστικών, καταγραφή παραπόνων, ενημέρωση τρίτων φορέων –Υπηρεσιών.

Ιστοθέση www.eydap.gr μέσω της οποίας επιτελείται ηλεκτρονική εξυπηρέτηση σχετικά με αιτήματα, ηλεκτρονική πληρωμή, διακανονισμούς οφειλών, ηλεκτρονικό λογαριασμό.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επιδόσεων

Το 49,69% του Γενικού Τιμολογίου χρεώνεται με το πρώτο κλιμάκιο και το 43,56% με το δεύτερο κλιμάκιο. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί πως η μέση ετήσια τιμή ανά κ.μ. της κατανάλωσης νερού με Γενικό Τιμολόγιο είναι 0,78 €, ενώ η αντίστοιχη μέση ετήσια τιμή της κατανάλωσης νερού και χρήσης των υπονόμων είναι 1,21€

Για την αξιολόγηση της ικανοποίησης του πελάτη, χρησιμοποιείται ο δείκτης «ικανοποίησης αιτημάτων για μειώσεις λογαριασμών», που έχει ως παρονομαστή το πλήθος των αιτημάτων που υποβλήθηκαν ετησίως για μειώσεις λογαριασμών και για αριθμητή το πλήθος των αντίστοιχων αιτημάτων που ικανοποιήθηκαν, από την Εταιρεία.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ

Δείκτης ικανοποίησης αιτημάτων για μειώσεις λογαριασμών

	2016	2017
Πλήθος αιτημάτων που ικανοποιήθηκαν	7.269	8.764
Πλήθος αιτημάτων που υποβλήθηκαν για μειώσεις λογαριασμών	7.481	9.157

Το 2017 ικανοποιήθηκε το 96% των αιτημάτων που υποβλήθηκαν για μειώσεις λογαριασμών (αφανές διαρροές και λαθραίες υδροληψίες) έναντι του 97% το 2016. Κατά το έτος 2017 σημειώνεται αύξηση του αριθμού των εξεταζόμενων αιτημάτων κατά 1.495 αιτήματα σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Τα προς εξέταση τιμολόγια ήταν συνολικής αξίας ποσού 12.273.500, 27 € επί των οποίων χορηγήθηκε έκπτωση ποσού 6.490.181 €.

Δ10 Ανάπτυξη Περιβαλλοντικής Συνείδησης & Ευαισθησίας

Κυριότεροι μη-χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Σήμερα σε παγκόσμιο επίπεδο γίνεται προσπάθεια για τη διατήρηση της ισορροπίας στη φύση και την προστασία των φυσικών πόρων, καθώς η ανθρώπινη δραστηριότητα διαταράσσει και καταστρέφει το φυσικό περιβάλλον με απρόβλεπτες συνέπειες για το μέλλον της ανθρωπότητας. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και η αφύπνιση της παγκόσμιας κοινότητας για την προστασία και διαφύλαξη του νερού, αφού σύμφωνα με εκτιμήσεις το 2025 ένας στους τρεις κατοίκους στον πλανήτη θα ζει σε καθεστώς λειψυδρίας.

Η ΕΥΔΑΠ, ως η μεγαλύτερη Εταιρεία στην Ελλάδα που δραστηριοποιείται στον τομέα διαχείρισης του κύκλου του νερού, αναγνωρίζοντας την ευθύνη της κυρίως απέναντι στις επερχόμενες γενιές, εστιάζει στη συνεχή εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση των πολιτών για τη σημασία της ορθολογικής χρήσης του νερού και κατ' επέκταση του πόρου. Στόχος της είναι επίσης η ενημέρωσή τους για το τεράστιο έργο που «κρύβεται» πίσω από την παροχή των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης, από τεχνικής και επιστημονικής άποψης, καθώς και για την άριστη ποιότητα του πόσιμου νερού της Αθήνας.

Με την πεποίθηση ότι η ανάπτυξη κριτικής και ολιστικής σκέψης για το περιβάλλον είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την εκπαίδευση - σε όποια της μορφή - η ΕΥΔΑΠ έχει ενσωματώσει στις δραστηριότητές της εκπαιδευτικά προγράμματα για μαθητές όλων των βαθμίδων και συλλόγους πολιτών.

Με τον τρόπο αυτό η ΕΥΔΑΠ συνεισφέρει στην επίτευξη του Στόχου 4 και «ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ» και 12 «ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ» όπως ορίστηκαν από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Σταθερός στόχος της ΕΥΔΑΠ είναι η συμβολή της στη διαμόρφωση περιβαλλοντικά συνειδητοποιημένων και υπεύθυνων πολιτών, εφαρμόζοντας και στηρίζοντας δράσεις και πρωτοβουλίες που προάγουν την καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη. Στο πλαίσιο αυτό η ΕΥΔΑΠ μεριμνά ώστε:

- Να υπάρχει περιβαλλοντική ενότητα στην εταιρική ιστοσελίδα με στόχο την ενημέρωση των πολιτών για τη σημαντικότητα και την προστασία του φυσικού πόρου.
- Να αποστέλλει συστηματικά ενημερωτικά έντυπα στους πελάτες μαζί με τους λογαριασμούς κατανάλωσης νερού με οδηγίες για την ορθολογική χρήση του νερού.
- Να υπάρχει στην ιστοσελίδα της οπτικοακουστικό υλικό, ειδικά για παιδιά, βασισμένο στην τεχνολογία 3D με σκοπό να τα ευαισθητοποιεί για την ορθολογική χρήση του νερού, την προστασία των φυσικών πόρων και του περιβάλλοντος.
- Να υπάρχουν στην ιστοσελίδα της ηλεκτρονικά παιχνίδια που εξηγούν στα παιδιά, με διαδραστικό τρόπο, τη διαδικασία που ακολουθεί η ΕΥΔΑΠ για τον καθαρισμό του νερού, ώστε να γίνει πόσιμο καθώς και για τη βιολογική επεξεργασία των λυμάτων, για να επιστρέφουν στη φύση καθαρά.
- Να συνεργάζεται με περιβαλλοντικές οργανώσεις και ΜΚΟ για την ανάπτυξη κοινών δράσεων και πρωτοβουλιών για την ενημέρωση του κοινού και της μαθητικής κοινότητας αναφορικά με την ορθολογική χρήση του νερού.
- Να χορηγεί, στο πλαίσιο της ενεργής συμμετοχής στην ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης, τις δράσεις Οργανώσεων, που σκοπός τους είναι η περιβαλλοντική αφύπνιση,
- Να συμμετέχει σε χρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα και σε συνέδρια που αφορούν στη διαθεσιμότητα και βιωσιμότητα των υδατικών πόρων.
- Να διοργανώνει εντός και εκτός Εταιρείας ενημερωτικά σεμινάρια, ημερίδες και εκδηλώσεις. Με την ευκαιρία μάλιστα της **Παγκόσμιας Ημέρας του Νερού στις 22 Μαρτίου**, η ΕΥΔΑΠ διοργανώνει κάθε χρόνο επίσημες εκδηλώσεις που απευθύνονται σε ένα ευρύ κοινό με στόχο την ενημέρωση και ευαισθητοποίησή του. Συγκεκριμένα στις 22 Μαρτίου 2017 η ΕΥΔΑΠ τίμησε την Παγκόσμια Ημέρα Νερού με εορταστικές εκδηλώσεις που εγκαινιάστηκαν με τη δεύτερη συναυλία του κύκλου «Νέοι Έλληνες Σολίστ – Κυριακές στον Παρνασσό» και την παρουσίαση του αναβαθμισμένου πλέον περιβαλλοντικού εκπαιδευτικού προγράμματος που πραγματοποιείται στις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού στο Γαλάτσι.
- Να υλοποιεί εκπαιδευτικά προγράμματα που απευθύνονται σε ενδιαφερόμενους φορείς και μαθητές όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης, με στόχο την ανάπτυξη περιβαλλοντικής κουλτούρας. Περίπου 16.000 ενδιαφερόμενοι φορείς και μαθητές παρακολουθούν κάθε χρόνο δωρεάν τα εκπαιδευτικά προγράμματα και λαμβάνουν πλούσιο ενημερωτικό υλικό.

Περιβαλλοντικά Εκπαιδευτικά Προγράμματα

Η ΕΥΔΑΠ σχεδιάζει και υλοποιεί **Περιβαλλοντικά Εκπαιδευτικά Προγράμματα**, τα οποία παρέχονται δωρεάν και απευθύνονται σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες, με τις ανάλογες τροποποιήσεις, καθώς και σε συλλόγους και ενώσεις. Τα προγράμματα υλοποιούνται από εξειδικευμένα στελέχη της Εταιρείας και διεξάγονται στις εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ. Συγκεκριμένα:

Στις **Μονάδες Επεξεργασίας Νερού της ΕΥΔΑΠ στο Γαλάτσι** παρουσιάζεται το ανανεωμένο πλέον εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Το ταξίδι του Σταγονούλη» σε μία καινούργια, με σύγχρονο οπτικοακουστικό εξοπλισμό και ειδικά κατασκευασμένη γι' αυτόν τον σκοπό, αίθουσα. Το πρόγραμμα προσφέρει πολύτιμες γνώσεις στα παιδιά για όλο τον κύκλο του νερού και το σημαντικό του ρόλο στη φύση. Μέσα από ένα πλούσιο οπτικοακουστικό υλικό τα παιδιά ακολουθούν το «**Σταγονούλη**» σε όλα τα στάδια του φυσικού κύκλου του νερού: στην επεξεργασία, τη διανομή και τη χρήση του, καθώς και το βιολογικό καθαρισμό του. Τα παιδιά μαθαίνουν για τη ρύπανση του νερού, αλλά και τρόπους για την εξοικονόμησή του.

Παράλληλα, οι μικροί επισκέπτες ξεναγούνται στο ταξίδι της σταγόνας μέσα από εκπαιδευτικές δραστηριότητες και παιχνίδια, που συνδυάζουν τη διασκέδαση με τη γνώση. Στόχος είναι να κατανοήσουν τα παιδιά όλο τον κύκλο του πιο πολύτιμου πόρου, του νερού και να μάθουν να το καταναλώνουν χωρίς να βλάπτουν το περιβάλλον, βάζοντας έτσι το δικό τους λιθαράκι στην προστασία του πλανήτη.

Το Φράγμα του Μαραθώνα, έργο ιστορικής σημασίας, κολοσσιαίο από τεχνικής απόψεως για την εποχή κατασκευής του και τεράστιας σημασίας για τη βιωσιμότητα της Αττικής, αποτελεί πόλο έλξης για επισκέψεις σχολείων, πανεπιστημίων, συλλόγων και άλλων φορέων. Είναι το μοναδικό φράγμα στον κόσμο, το οποίο είναι επενδυμένο με πεντελικό μάρμαρο, το ίδιο μάρμαρο με το οποίο κτίστηκε και ο Παρθενώνας.

Το σχήμα του είναι τοξωτό, το μήκος του 285 μ. και το ύψος του 54 μ. Η κατασκευή του ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 1926 και ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο του 1929 από την εταιρία ULEN & CO. Κοντά στο φράγμα, σε ένα από τα παλαιά πέτρινα κτίρια (κατασκευασμένα το 1926 για τη διαμονή των εργαζομένων), ανακαινισμένο και ειδικά διαμορφωμένο, γίνεται παρουσίαση των κύριων ιστορικών στοιχείων που αφορούν στην ύδρευση της πόλης των Αθηνών. Παράλληλα γίνεται προβολή άριστα συντηρημένου οπτικοακουστικού υλικού του 1920, διάρκειας 22 λεπτών, το οποίο διασώθηκε από τα στελέχη της ΕΥΔΑΠ και συντηρήθηκε με τη συνεργασία της Ελληνικής Ταινιοθήκης και ειδικών από τη Μπολόνια της Ιταλίας.

Η παρουσίαση αναφέρεται στην κατασκευή του Φράγματος του Μαραθώνα και των συνοδών έργων της περιόδου 1926-1929. Η επίσκεψη περιλαμβάνει ξενάγηση στο χώρο του Μουσείου Νερού, όπου εκτίθενται εργαλεία και αντικείμενα εργασίας από την εποχή της κατασκευής του Φράγματος, επίσκεψη στη στέψη του φράγματος και κατά περίπτωση στο ναόσχημο μνημείο, που βρίσκεται στην κατάντη πλευρά του φράγματος, πιστό αντίγραφο του Θησαυρού των Αθηναίων στους Δελφούς, προς τιμή της ιστορικής νίκης τους στη Μάχη του Μαραθώνα το 490 π.Χ.

Πριν από την προβολή του οπτικοακουστικού υλικού, γίνεται εισαγωγική προφορική ενημέρωση των παιδιών από τους αρμόδιους για τις ξεναγήσεις υπαλλήλους, ώστε αυτά να ευαισθητοποιηθούν περιβαλλοντικά, να αντιληφθούν τη σημαντικότητα του έργου του φράγματος, που έδωσε πνοή και ποιότητα στη διαβίωση των κατοίκων της Αττικής τα δύσκολα εκείνα χρόνια.

Οι επισκέπτες, παιδιά και ενήλικες, αποχωρούν πάντα ενθουσιασμένοι τόσο από το πρόγραμμα ξενάγησης όσο και από τον περιβάλλοντα χώρο.

Το **Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Ψυτάλλειας (ΚΕΛΨ)** αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η ΕΥΔΑΠ, προκειμένου να συμβάλει στην ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης και ευαισθησίας, ιδιαίτερα σε άτομα νεαρής ηλικίας και να αναδείξει την επωφελή για τον Σαρωνικό Κόλπο λειτουργία του ΚΕΛΨ, δέχεται επισκέψεις στο Κέντρο από φορείς σχεδόν όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης καθώς και άλλων ενδιαφερόμενων μερών, τόσο από την Ελλάδα, όσο και από το εξωτερικό. Οι επισκέπτες περιηγούνται στις εγκαταστάσεις του ΚΕΛΨ με τη συνοδεία προσωπικού της ΕΥΔΑΠ και παρακολουθούν το πρόγραμμα που διαμορφώνεται κατά περίπτωση, ώστε να είναι αντίστοιχο με το εκπαιδευτικό επίπεδο και τα ενδιαφέροντα των επισκεπτών.

Οι **Μονάδες Επεξεργασίας Νερού Ασπροπύργου** αποτελούν μία από τις πιο σύγχρονες μονάδες επεξεργασίας νερού στη χώρα μας και μία από τέσσερις που λειτουργούν στην ΕΥΔΑΠ. Στη μονάδα πραγματοποιούνται ξεναγήσεις σε μαθητές και φοιτητές αλλά και σε διάφορους φορείς από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επιδόσεων

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της ΕΥΔΑΠ παρακολούθησαν το 2017 περίπου 16.000 άτομα.

Αναλυτικά:

Στις **Μονάδες Επεξεργασίας Νερού της ΕΥΔΑΠ στο Γαλάτσι**, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, «Το ταξίδι του Σταγονούλη» παρακολούθησαν 9.750 μαθητές από 150 σχολεία (αύξηση σε ό,τι αφορά τον αριθμό των μαθητών 8% σε σχέση με την περσινή χρονιά).

Τις εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ στο Φράγμα του Μαραθώνα επισκέφτηκαν 4.956 μαθητές και 950 άτομα από διάφορους άλλους φορείς (αριθμός ίδιος με αυτόν του 2016).

Στο ΚΕΛΨ πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω επισκέψεις:

- 4 επισκέψεις ημεδαπών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (περίπου 160 άτομα),
- 2 επισκέψεις σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (περίπου 40 άτομα),
- 4 επισκέψεις προσωπικού Υπηρεσιών ΕΥΔΑΠ και φοιτητών σε πρακτική άσκηση (περίπου 50 άτομα)
- 1 επίσκεψη ομάδας ειδικού επιστημονικού ενδιαφέροντος (περίπου 40 άτομα) και
- 8 επισκέψεις φορέων του εξωτερικού και συνεργαζόμενων (περίπου 80 άτομα).

Στις **MEN Ασπροπύργου** ξεναγήθηκαν το 2017 περίπου 180 άτομα, εκ των οποίων τα 150 ήταν φοιτητές Πολυτεχνείου.

Σε ό,τι αφορά το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Το Ταξίδι του Σταγονούλη», όπως προκύπτει από την ανάλυση και επεξεργασία των ερωτηματολογίων που δίδονται στους εκπαιδευτικούς για την αξιολόγηση του προγράμματος για το 2017, το 99% των ερωτηθέντων απάντησε ότι έμεινε πλήρως ικανοποιημένο με το πρόγραμμα και το 99% απάντησε ότι το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της ΕΥΔΑΠ συνέβαλε σημαντικά στον εμπλουτισμό των γνώσεων των παιδιών.

Δ11 Δράσεις Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Διαφύλαξη Πολιτιστικής Κληρονομιάς

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΔΑΠ

Η ΕΥΔΑΠ έχοντας μια μακριά ιστορία στη διαχείριση του νερού και έχοντας ένα από τα μεγαλύτερα δίκτυα στην Ευρώπη, έχει στην κατοχή της τεκμήρια που διασώζονται από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα, με πολύτιμα στοιχεία τόσο για την ιστορία του νερού αλλά και για την ίδια την πόλη της Αθήνας, αλλά και γενικότερα για τη σύγχρονη ιστορία της Ελλάδας. Με γνώμονα να προάγει την παραγωγή και διατήρηση του πολιτισμού, διασώζει διαφορετικών ειδών τεκμήρια τα οποία καταγράφουν την ιστορία του νερού και της σημασίας του ρόλου της ΕΥΔΑΠ στη διαμόρφωση και ανάπτυξη της Αθηναϊκής κοινωνίας, μέσω της υλοποίησης των έργων υποδομής Υδρευσης και Αποχέτευσης στην Αττική. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, επιδιώκει την ευαισθητοποίηση της κοινωνίας σε ζητήματα τα οποία αφορούν τη διαφύλαξη και την αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, μέσω της δραστηριοποίησης της σε δράσεις στον τομέα του πολιτισμού.

Η ΕΥΔΑΠ από το 2016 έχει ξεκινήσει ως εσωτερικό έργο, την Οργάνωση και Διαχείριση του Ιστορικού Αρχαιακού Υλικού της, εφαρμόζοντας βασικές αρχές συντήρησης και ακολουθώντας διεθνή πρότυπα διαχείρισης ως προς το αρχαιακό υλικό ιστορικής σημασίας που έχει στη διάθεσή της. Μέσω της υιοθέτησης των αναγνωρισμένων και ορθών πρακτικών διαχείρισης του αρχαιακού της υλικού στοχεύει στη διάσωση του και στην αξιοποίησή του με πολλαπλούς τρόπους. Ακολουθώντας διεθνή πρότυπα ψηφιοποίησης, η συλλογή του ιστορικού αρχείου, συνεχώς εμπλουτίζεται και τεκμηριώνεται αποτελώντας ένα μεγάλο έργο εν εξελίξει με δυνατότητα ανάδειξης και μελλοντικής διασύνδεσης με άλλα αρχεία σε σχέση πάντα με τη θεματολογία του νερού.

Το Ιστορικό Αρχείο της ΕΥΔΑΠ διαθέτει πλούσιο υλικό ιστορικής σημασίας, το οποίο απαρτίζεται κατά κύριο λόγο από:

- Φωτογραφικό υλικό (αρνητικά, γυάλινες πλάκες, φωτογραφίες)
- Οπτικοακουστικό υλικό
- Χάρτες
- Τρισδιάστατα αντικείμενα

Ενδεικτικά αναφέρονται κάποιες από τις θεματικές ενότητες που απαρτίζουν το φωτογραφικό υλικό του Ιστορικού Αρχείου από στοιχεία που έχουν έως τώρα συλλεχθεί: η περιοχή του Μαραθώνα, του Γαλατσίου, διάφορα έργα που υλοποιήθηκαν εντός της Αττικής, η περιοχή της Υλίκης, της Ψυτάλλειας. Αναλυτικότερα, η θεματική ενότητα του Μαραθώνα αποτελεί την πλουσιότερη πηγή του υλικού μας και αφορά τα έργα κατασκευής που πραγματοποιήθηκαν την περίοδο 1926-1930 για το Φράγμα του Μαραθώνα και τη δημιουργία της τεχνητής λίμνης. Πρόκειται για το λιθόδημο Φράγμα του Μαραθώνα με πρόσοψη πεντελικού μαρμάρου, μήκους 285 μέτρων και ύψους 54 μέτρων και για το οποίο εργάστηκαν 900 περίπου άνθρωποι. Στο ίδιο έργο περιλαμβάνεται και η κατασκευή της Σήραγγας Μπογιατίου, μήκους 13,4 χλμ. με κύριο έργο, τη μεταφορά του νερού από τη λίμνη του Μαραθώνα προς την Αθήνα. Επιπροσθέτως, την ίδια περίοδο πραγματοποιήθηκαν και τα έργα για την κατασκευή των Μονάδων Επεξεργασίας νερού στο Γαλάτσι.

Το έργο της Οργάνωσης και Διαχείρισης του Ιστορικού Αρχαιακού Υλικού αφορά τη συγκέντρωση, την καταγραφή και τη τεκμηρίωση βάσει του διεθνές πρότυπου «**Dublin Core**» και τη δημιουργία κατάλληλων συνθηκών διατήρησης της πρωτότυπης φυσικής μορφής. Επίσης, περιλαμβάνει τη ψηφιοποίηση του υλικού βάσει διεθνών προτύπων ψηφιοποίησης, επιδιώκοντας κατά αυτόν τον τρόπο τη μέγιστη δυνατή διατήρηση και διάσωση του ψηφιοποιημένου υλικού ιστορικής σημασίας, καθώς και τη μετέπειτα διασφάλιση της πρόσβασης και αξιοποίησης του υλικού. Το στάδιο αυτό περιλαμβάνει την

ψηφιοποίηση του υλικού με τη χρήση κατάλληλης τεχνολογίας, την πλήρη επεξεργασία των πρωτογενών ψηφιακών αρχείων (καθαρισμό από σκόνης και φυσικά σημάδια, τονική και χρωματική επεξεργασία) και την ψηφιακή αρχειοθέτηση και τεκμηρίωση.

Απώτερος στόχος της διαχείρισης του φωτογραφικού και ευρύτερα, του αρχειακού της υλικού ιστορικής σημασίας, είναι η αξιοποίηση αυτής της πολιτιστικής παρακαταθήκης από την ΕΥΔΑΠ, επιτελώντας ένα αξιόλογο έργο για την κοινωνία. Μέσω του συγκεκριμένου έργου επιδιώκεται η κατανόηση και η ανακατασκευή της ιστορίας της ΕΥΔΑΠ και των ανθρώπων που την αποτελούν.

Ακολουθώντας μία εξωστρεφή πολιτική και στον τομέα του πολιτισμού, η ΕΥΔΑΠ έχει εκκινήσει μια σειρά δράσεων και εκδηλώσεων, μέσω της αξιοποίησης του υπάρχοντος αρχειακού υλικού ιστορικής σημασίας, όπως είναι:

- Η έκδοση του Λευκώματος και έργου Ιστορικής Έρευνας «Υδάτινη Ιστοριογραφία: Χρονικό της διαχείρισης του νερού στην Αττική».
- Ο εμπλουτισμός του αρχειακού της υλικού ιστορικής σημασίας μέσω της συνεργασίας της με εξωγενείς Αρχειακούς φορείς, όπως είναι η παραχώρηση του αρχείου του Δημητρίου Π. Συναδινού, του Ιδρύματος Σταυροπούλου, κυρίως για την ανάδειξη του έργου του Οργανισμού Αποχέτευσης Πρωτεύουσας (ΟΑΠ) κατά τη δεκαετία του '70.
- Η αξιοποίηση του αρχειακού υλικού για την προβολή της Εταιρείας σε διεθνείς εκθέσεις, όπως η Διεθνής Έκθεση «2017 Seoul Biennale of Urbanism and Architecture», που πραγματοποιήθηκε στη Σεούλ, στη Νότια Κορέα.

Η διάσωση, η διαχείριση και διάχυση του υλικού ιστορικής σημασίας της ΕΥΔΑΠ εντάσσεται στην ευρύτερη προσπάθεια ανάπτυξης μίας πολιτιστικής συνείδησης στο εσωτερικό δυναμικό της, προσπάθεια η οποία διαπνέεται υπό το σημαίνον εγχείρημα του Δικτύου Πολιτισμού της ΕΥΔΑΠ. Το Δίκτυο προσδοκεί να εντάξει μέσω της υιοθέτησης και ανάπτυξης μίας ενιαίας πολιτικής και ταυτότητας, δράσεις που αναπτύσσονται ευρύτερα στο πεδίο του πολιτισμού, όπως είναι η δημιουργία, η οργάνωση και η διαχείριση του Ιστορικού Αρχείου της ΕΥΔΑΠ, οι Εκδόσεις που πηγάζουν και συνδέονται με αυτό, το Μουσείο Νερού της ΕΥΔΑΠ, καθώς και άλλα έργα που βρίσκονται υπό σχεδιασμό.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΧΑΡΤΩΝ

Το 1925 ξεκίνησε η κατασκευή των πρώτων σύγχρονων έργων ύδρευσης στην περιοχή της Πρωτεύουσας, με την υπογραφή της σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, της Αμερικανικής Εταιρείας ULEN και της Τράπεζας Αθηνών. Το πιο γνωστό έργο της εποχής ήταν η κατασκευή του φράγματος του Μαραθώνα (1926 – 1929). Η ΕΥΔΑΠ ιδρύθηκε το 1980 μετά από τη συγχώνευση της Ανωμόμου **Ελληνικής Εταιρείας Υδάτων (ΕΕΥ)** και του **Οργανισμού Αποχέτευσης Πρωτεύουσας (ΟΑΠ)**.

Η ΕΥΔΑΠ σήμερα διατηρεί έγχαρτο και ηλεκτρονικό αρχείο μελετών έργων ύδρευσης και αποχέτευσης από το 1925 και μετά, καθώς και Ιστορικό αρχείο σχεδίων το οποίο κοντεύει να συμπληρώσει έναν αιώνα ζωής.

Παρά τη σχετικά καλή κατάσταση στην οποία βρίσκεται το ιστορικό αυτό αρχείο, το 2017 κρίθηκε επιτακτική η ανάγκη συντήρησης και ψηφιοποίησής του σύμφωνα με τις ορθές πρακτικές. Σε πρώτο στάδιο λοιπόν η ΕΥΔΑΠ βρίσκεται σε συνεργασία με ειδικούς επιστήμονες, σχετικά με τις μεθόδους συντήρησης και διατήρησης του Αρχείου Σχεδίων, τόσο του έγχαρτου όσο και του μετέπειτα ψηφιοποιημένου.

Στο Ιστορικό Αρχείο Χαρτών της ΕΥΔΑΠ υπάρχουν:

- Σχέδια της ULEN που αφορούν στην κατασκευή του φράγματος Μαραθώνα και όλων των συμπληρωματικών έργων για την υδροδότηση της πόλης των Αθηνών.
- Σχέδια αγωγών μεταφοράς θαλασσινού νερού για τις προπολεμικές ανάγκες καθαριότητας και πυρασφάλειας της πόλης.
- Σχέδια του αρχαίου Αδριάνειου υδραγωγείου.
- Σχέδια των εγγειοβελτιωτικών - αρδευτικών έργων των πεδιάδων Σερρών-Δράμας, που είχαν ανατεθεί στην Κοινοπραξία Αμερικανικών Εταιριών Monks-ULEN το 1929.

Σκοπός του εγχειρήματος είναι όχι μόνο η παράταση της ζωής των ιστορικών σχεδίων στην έγχαρτη και ψηφιακή μορφή, αλλά και η ανάδειξή τους στο ευρύ κοινό, εντός και εκτός ΕΥΔΑΠ, μέσω ψηφιακού μουσείου.

Στόχος μας για το 2018 είναι η ανάθεση της μελέτης συντήρησης του αρχείου, ώστε το 2019 να διενεργηθεί ο σχετικός διαγωνισμός για την υλοποίηση του έργου.

Πρόσφατα η ΕΥΔΑΠ στο πλαίσιο της ανάδειξης του κοινωνικού της ρόλου και αξιοποίησης του Ιστορικού της αρχείου διέθεσε ως δωρεά στα Γενικά Αρχεία του Κράτους Τομέα Σερρών μια δερματόδετη σειρά σχεδίων καθώς και μια μακέτα των αποστραγγιστικών έργων του 1935 στα ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας

ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΜΑΡΑΘΩΝΑ

Μέχρι το 1924, η Αθήνα υδρευόταν κυρίως από τα νερά των πηγών της Πάρνηθας μέσω του αρχαίου Αδριάνειου Υδραγωγού και από τον υπόγειο υδροφορέα. Η ραγδαία αύξηση όμως του πληθυσμού της Αθήνας, μετά την Μικρασιατική καταστροφή δημιούργησε νέες ανάγκες εντείνοντας το υδρευτικό πρόβλημα της Πρωτεύουσας. Το 1925 ξεκίνησε η κατασκευή των πρώτων σύγχρονων έργων ύδρευσης στην περιοχή της Πρωτεύουσας.

Το 2017, η ΕΥΔΑΠ, στην προσπάθειά της να διασώσει και να αναδείξει την προφορική μαρτυρία των ανθρώπων, που εργάστηκαν στα μεγάλα υδροδοτικά και αποχετευτικά έργα της Πρωτεύουσας και παράλληλα να αναβιώσει τις συνθήκες εργασίας της εποχής, ίδρυσε μια Ομάδα Προφορικής Ιστορίας Εργαζομένων ΕΥΔΑΠ και ξεκίνησε την εκπαίδευσή της. Η Ομάδα αυτή θα λειτουργεί σε εθελοντική βάση και θα στηριχθεί στη συνεργασία με τον Πολιτιστικό Σύλλογο Εργαζομένων ΕΥΔΑΠ.

Σκοπός είναι μέσα από συγκεκριμένη μεθοδολογία να ανιχνευθεί ο ιστορικός και πολιτιστικός πλούτος των εγκαταστάσεων ύδρευσης και αποχέτευσης της πρωτεύουσας και η αξιοποίησή του, με τελικό αποδέκτη την κοινωνία.

Η ΕΥΔΑΠ, μέσω της διαδικασίας αυτής, βάζει τα θεμέλια για μια σύγχρονη εμπειρία ξενάγησης στον επισκέπτη του Φράγματος, που θα στηρίζεται σε προφορικό αρχείο, μια καινοτόμα τάση στη μουσειολογία, που παράλληλα θα συμβάλλει στην απόκτηση μιας πολύτιμης γνώσης, που κινδυνεύει να χαθεί πριν τεκμηριωθεί.

Στόχος μας για το 2018 είναι η διάσωσή των προφορικών μαρτυριών των εργαζομένων (ή των άμεσων απογόνων τους) στην κατασκευή του Φράγματος του Μαραθώνα, με σκοπό να «ζωντανέψει» το έργο με στοιχεία για την ατμόσφαιρα και τις συνθήκες εργασίας τους, συμπληρώνοντας έτσι την ιστορική μας γνώση για το διεθνώς μοναδικό αυτό μνημείο.

ΑΔΡΙΑΝΕΙΟ ΥΔΡΑΓΩΓΕΙΟ

Η ΕΥΔΑΠ, στο πλαίσιο της πολιτιστικής της προσφοράς, σε συνεργασία με το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και υπό την έγκριση και επίβλεψη των αρμόδιων Υπηρεσιών Εφορειών Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, πραγματοποιεί για πρώτη φορά εκτεταμένη εξερεύνηση του Αδριάνειου Υδραγωγείου. Με τη βοήθεια ειδικών μηχανημάτων και εξοπλισμού, τα συνεργεία της ΕΥΔΑΠ και οι επιστήμονες του ΕΜΠ καταδύονται στις σήραγγες του Υδραγωγείου, με σκοπό την χαρτογράφηση και ανίχνευση της πολιτιστικής και υδραυλικής του αξίας. Το 2017, οι εργασίες της ομάδας έφεραν στο φως μια αρχαία δεξαμενή καθίζησης στη συμβολή του Αδριάνειου με παρακλάδι του υδραγωγείου στο Χαλάνδρι.

Παράλληλα με την πολιτιστική ανάδειξη του έργου, η ΕΥΔΑΠ επιδιώκει να εκτιμηθεί η παροχετευτικότητα του αρχαίου έργου και η ποιότητα του νερού που μεταφέρει, ώστε να αξιοποιηθεί για την άρδευση δημοσίων εκτάσεων στην Αθήνα. Οι εργασίες ξεκίνησαν τον Ιούλιο του 2016 και τον Οκτώβριο του 2017 έγινε δοκιμή άντλησης υδάτων και τα πρώτα αποτελέσματα είναι πραγματικά εντυπωσιακά.

Το Αδριάνειο Υδραγωγείο, του οποίου σήμερα την ευθύνη λειτουργίας του έχει η ΕΥΔΑΠ, είναι ένα σπουδαίο τεχνικό έργο το οποίο δημιουργήθηκε με εντολή του αυτοκράτορα Αδριανού και λειτούργησε το 140 π.Χ. Οι σήραγγες του ξεκινούν από τους πρόποδες της Πάρνηθας και της Πεντέλης και καταλήγουν στην πλαγιά του λόφου Λυκαβηττού, στην Πλατεία Δεξαμενής στο Κολωνάκι. Το Αδριάνειο Υδραγωγείο και η Αδριάνειος Δεξαμενή λειτούργησαν, υδροδοτώντας την περιοχή της Αθήνας μέχρι την εποχή της Τουρκοκρατίας. Τότε πια το Υδραγωγείο εγκαταλείφτηκε, με αποτέλεσμα σε σημεία να πέσουν τα σαθρά τοιχώματά του.

Η αρχαία Αδριάνειος Δεξαμενή αναστηλώθηκε την δεκαετία 1870 και σήμερα η ΕΥΔΑΠ έχει δρομολογήσει εργασίες για να αναδείξει φωτιστικά, το εσωτερικό και εξωτερικό της εντός του 2018. Κοντά στην Αδριάνειο δεξαμενή υπάρχει μια νεότερη δεξαμενή που κατασκευάστηκε στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, την οποία σκοπεύει η ΕΥΔΑΠ να μετατρέψει σε χώρο ελεύθερης πρόσβασης- ανοιχτό μουσείο.

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Εργαζομένων ΕΥΔΑΠ προγραμματίζει την υλοποίηση πολιτιστικών δράσεων με θέμα την «Λογοτεχνική παρέα της Δεξαμενής» στο πλαίσιο της συμμετοχής του Συλλόγου στη διοργάνωση «Αθήνα Πρωτεύουσα του Βιβλίου 2018».

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ «Από την Αρχαιότητα στο Αύριο: Ανθρώπων Νερό»

Η ΕΥΔΑΠ επιλέχθηκε να εκπροσωπήσει την Αθήνα στη Διεθνή Έκθεση «2017 Seoul Biennale of Urbanism and Architecture», στη Σεούλ στη Νότια Κορέα (2.9.2017-5.11.2017), συμμετέχοντας στη θεματική έκθεση «Τέσσερις πόροι: Νερό, αέρας, ενέργεια και γη», με το έργο που έχει τίτλο «Από την Αρχαιότητα στο Αύριο: Ανθρώπων Νερό».

Για το έργο αυτό, η ΕΥΔΑΠ ανέπτυξε ένα διαδραστικό χάρτη που χαράσσει τα ίχνη ιστορικών τόπων νερού και των σύγχρονων υδρολογικών δικτύων, τόσο της Αθήνας, όσο και της ευρύτερης περιοχής της Αττικής. Αγγίζοντας τυχαία δύο σημεία στο δορυφορικό χάρτη της Αθήνας, εμφανίζονται στην οθόνη αντιπροσωπευτικές φωτογραφίες χρήσης νερού που συνδέονται

μεταξύ τους διαμέσου των ιστορικών δικτύων της πόλης που βρίσκονται ακόμα σε λειτουργία. Έτσι, ο χρήστης συνδέει ιστορικές στιγμές της πόλης που τον προκαλούν να σκεφτεί για το νερό στη σύγχρονη πόλη.

Η ψηφιακή αυτή εφαρμογή (http://www.eydap.gr/gis_files/index.html) που αξιοποιεί το ιστορικό αρχείο φωτογραφιών και σχεδίων της Εταιρείας, είναι προσβάσιμη σε όλους στο διαδίκτυο και αποτελεί ένα καινοτόμο εκπαιδευτικό εργαλείο, ευαισθητοποιώντας τους χρήστες στα προβλήματα των σύγχρονων πόλεων.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Η ΕΥΔΑΠ ενισχύει συστηματικά δράσεις και πρωτοβουλίες με στόχο την δημιουργία ποιοτικών, αξιόπιστων, βιώσιμων και ανθεκτικών υποδομών για τη στήριξη της οικονομικής ανάπτυξης και της ανθρώπινης ευημερίας, εστιάζοντας στην προσιτή και ισότιμη πρόσβαση σε αυτές για όλους και προάγοντας τη βιώσιμη διαχείριση. Στο πλαίσιο αυτό η Εταιρεία στηρίζει τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, την παιδεία, την έρευνα, τον πολιτισμό, τον αθλητισμό και τις τοπικές κοινωνίες μέσω χορηγιών και δωρεών, διευρύνοντας ταυτόχρονα τη συνεργασία της με φορείς που παράγουν σημαντικό κοινωνικό έργο.

Η υλοποίηση δράσεων κοινωνικής αλληλεγγύης συνδέεται με τον Στόχο 1 του ΟΗΕ για την εξάλειψη της φτώχειας και την εξασφάλιση βιώσιμων συνθηκών διαβίωσης, με τον Στόχο 3 για την καλή Υγεία και Ευημερία, με τον Στόχο 4 για την Ποιοτική Εκπαίδευση, με τον Στόχο 6 για καθαρό Νερό και Αποχέτευση, με τον Στόχο 9 για τη Βιομηχανία και τις Καινοτόμες Υποδομές, με τον Στόχο 11 για τις Βιώσιμες Πόλεις και Κοινότητες, με τον Στόχο 13 για τη Δράση για το Κλίμα, με τον Στόχο 14 για τη Ζωή στο Νερό και τον Στόχο 15 για τη Ζωή στη Στεριά.

Η ΕΥΔΑΠ παρέχει σταθερά σε ετήσια βάση:

- Στήριξη ευπαθών κοινωνικών ομάδων
- Ενίσχυση των δομών παιδείας με τη χορήγηση ηλεκτρονικού υλικού και χορηγίες σε σχολεία και πανεπιστήμια και οικονομική υποστήριξη για τη διοργάνωση επιστημονικών συνεδρίων
- Χορηγίες σε αθλητικούς και πολιτιστικούς συλλόγους
- Συνδρομή στο κοινωνικό και πολιτιστικό έργο δήμων εντός και εκτός Αττικής
- Οικονομική ενίσχυση και παροχή τεχνογνωσίας σε φορείς και έργα υποδομής που έχουν κοινωνικές προεκτάσεις

Το συνολικό ποσό που δαπάνησε η ΕΥΔΑΠ το 2017 για τις παραπάνω δράσεις ανήλθε στα € 323.000. Ο επιμερισμός του εν λόγω ποσού έχει ως εξής: το 17% αφορά στην οικονομική στήριξη σχολείων πανεπιστημίων και επιστημονικών συνεδρίων, το 31% στην οικονομική στήριξη αθλητικών και πολιτιστικών συλλόγων, το 25% στην ενίσχυση των τοπικών και ευρύτερων κοινωνιών και το 27% στην ενίσχυση έργων και υποδομών που προάγουν την κοινωνική ευημερία και ανάπτυξη.

Έμπρακτη στήριξη ευπαθών κοινωνικών ομάδων

ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Η ΕΥΔΑΠ ενισχύει συστηματικά δράσεις και πρωτοβουλίες με στόχο την δημιουργία ποιοτικών, αξιόπιστων, βιώσιμων και ανθεκτικών υποδομών για τη στήριξη της οικονομικής ανάπτυξης και της ανθρώπινης ευημερίας, εστιάζοντας στην προσιτή και ισότιμη πρόσβαση σε αυτές για όλους και προάγοντας τη βιώσιμη διαχείριση. Στο πλαίσιο αυτό η Εταιρεία στηρίζει τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, την παιδεία, την έρευνα, τον πολιτισμό, τον αθλητισμό και τις τοπικές κοινωνίες μέσω χορηγιών και δωρεών, διευρύνοντας ταυτόχρονα τη συνεργασία της με φορείς που παράγουν σημαντικό κοινωνικό έργο.

Η υλοποίηση δράσεων κοινωνικής αλληλεγγύης συνδέεται με τον Στόχο 1 του ΟΗΕ για την εξάλειψη της φτώχειας και την εξασφάλιση βιώσιμων συνθηκών διαβίωσης, με τον Στόχο 3 για την καλή Υγεία και Ευημερία, με τον Στόχο 4 για την Ποιοτική Εκπαίδευση, με τον Στόχο 6 για καθαρό Νερό και Αποχέτευση, με τον Στόχο 9 για τη Βιομηχανία και τις Καινοτόμες Υποδομές, με τον Στόχο 11 για τις Βιώσιμες Πόλεις και Κοινότητες, με τον Στόχο 13 για τη Δράση για το Κλίμα, με τον Στόχο 14 για τη Ζωή στο Νερό και τον Στόχο 15 για τη Ζωή στη Στεριά.

Η ΕΥΔΑΠ παρέχει σταθερά σε ετήσια βάση:

- Στήριξη ευπαθών κοινωνικών ομάδων
- Ενίσχυση των δομών παιδείας με τη χορήγηση ηλεκτρονικού υλικού και χορηγίες σε σχολεία και πανεπιστήμια και οικονομική υποστήριξη για τη διοργάνωση επιστημονικών συνεδρίων
- Χορηγίες σε αθλητικούς και πολιτιστικούς συλλόγους
- Συνδρομή στο κοινωνικό και πολιτιστικό έργο δήμων εντός και εκτός Αττικής

- Οικονομική ενίσχυση και παροχή τεχνογνωσίας σε φορείς και έργα υποδομής που έχουν κοινωνικές προεκτάσεις

Το συνολικό ποσό που δαπάνησε η ΕΥΔΑΠ το 2017 για τις παραπάνω δράσεις ανήλθε στα € 300.000. Ο επιμερισμός του εν λόγω ποσού έχει ως εξής: το 17% αφορά στην οικονομική στήριξη σχολείων πανεπιστημίων και επιστημονικών συνεδρίων, το 31% στην οικονομική στήριξη αθλητικών και πολιτιστικών συλλόγων, το 25% στην ενίσχυση των τοπικών και ευρύτερων κοινωνιών και το 27% στην ενίσχυση έργων και υποδομών που προάγουν την κοινωνική ευημερία και ανάπτυξη.

Έμπρακτη στήριξη ευπαθών κοινωνικών ομάδων

Η ΕΥΔΑΠ σεβόμενη τους στόχους της Βιώσιμης Ανάπτυξης και παράλληλα αναγνωρίζοντας τη δυσμενή οικονομική κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει η ελληνική κοινωνία, έχει αναλάβει σημαντικές πρωτοβουλίες, πέραν των καθορισμένων από το σχετικό Κανονιστικό Πλαίσιο, για την ανακούφιση των ασθενέστερων ομάδων μέσω της εφαρμοζόμενης τιμολογιακής της πολιτικής, ώστε να μη στερηθούν τη πρόσβαση σε καθαρό νερό. Έτσι, ως δωρεά της ΕΥΔΑΠ προς την κοινωνία θα πρέπει να συνυπολογισθεί και οι κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις και διαδικασίες μειώσεις λογαριασμών υδροληψίας, επωμιζόμενη η ίδια την απώλεια του εσόδου (το θέμα αναπτύσσεται περαιτέρω στην ενότητα Προσιτό Τιμολόγιο).

Υλικοτεχνική ενίσχυση των δομών παιδείας με χορηγίες και δωρεές σε σχολεία και πανεπιστήμια και οικονομική υποστήριξη για τη διοργάνωση επιστημονικών συνεδρίων

Με στόχο την εξοικείωση των παιδιών με την τεχνολογία και την προαγωγή της γνώσης, η ΕΥΔΑΠ ανταποκρινόμενη σε αιτήματα σχολείων της Αττικής προχώρησε το 2017 στην αγορά καινούργιου ηλεκτρονικού εξοπλισμού, καλύπτοντας τις ανάγκες τους.

Επίσης, η ΕΥΔΑΠ προχώρησε στη δωρεά χρησιμοποιημένου πληροφορικού εξοπλισμού σε νηπιαγωγεία, δημοτικά σχολεία, γυμνάσια και σε άλλους φορείς. Ανταποκρινόμενη δε στις ανάγκες ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και επιστημονικών συλλόγων προχώρησε σε χορηγίες για την προαγωγή της έρευνας και γνώσης.

Συγκεκριμένα, η Εταιρεία χορήγησε:

- το Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών για την ενίσχυση ερευνητικής δραστηριότητας,
- το Τμήμα Επιστημών Υγείας - Εργαστήριο Φυσιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών για την υλοποίηση ασκήσεων υπαίθρου των φοιτητών στο πλαίσιο υλοποίησης προγράμματος με τίτλο «Ημέρες Φυσιολογίας στη Μάνη»,
- το Τμήμα Γεωλογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών για τη διοργάνωση του 11^{ου} Υδρολογικού Συνεδρίου Ελλάδας,
- το Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών-Τομέας Υδραυλικής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης,
- το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών,
- τον Σύλλογο Ελλήνων Γεωλόγων,
- τον Πανελλήνιο Σύλλογο Μηχανικών

Η ΕΥΔΑΠ ενίσχυσε επίσης οικονομικά τη διοργάνωση επιστημονικών συνεδρίων με στόχο την ανάπτυξη και διάχυση της επιστημονικής γνώσης. Συγκεκριμένα χορήγησε:

- τη διοργάνωση του Οικονομικού Συνεδρίου Δελφών,
- το συνέδριο Smart Cities Conference,
- τη διεξαγωγή του Συνεδρίου Κόκκινα Δάνεια,
- το διεθνές συνέδριο που διεξήχθη στην Αθήνα με τίτλο «Water Conference 2017»,
- τη διεξαγωγή του 3^{ου} Συνεδρίου Φραγμάτων,
- το συνέδριο «Κοινωνική Ασφάλιση-Εργασιακές Σχέσεις» που διοργάνωσε το Ελληνο- Αμερικάνικο Επιμελητήριο.

Χορηγίες σε αθλητικούς και πολιτιστικούς συλλόγους

Με στόχο την ανάπτυξη του πολιτισμού και του αθλητισμού η ΕΥΔΑΠ χορήγησε αθλητικούς και πολιτιστικούς συλλόγους.

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα χορηγιών έχει μελετηθεί και δομηθεί με ιδιαίτερη προσοχή, ώστε να παρέχει βοήθεια σε φορείς που προσφέρουν αξιόλογο έργο και συμβάλλουν στην κοινωνική ευημερία.

Ειδική αναφορά πρέπει να γίνει, μεταξύ άλλων,

- στην πρωτοβουλία της ΕΥΔΑΠ το 2017 να δώσει την ευκαιρία σε νέους Έλληνες Σολίστ να αποκτήσουν βήμα δημιουργίας και αναγνώρισης. Έτσι στις 22 Μαρτίου Παγκόσμια Ημέρα του Νερού, σε συνεργασία με τη Διεθνή Φήμη Σοπράνο Σόνια Θεοδωρίδου, τον Μαέστρο Θεόδωρο Ορφανίδη και την περίφημη Ορχήστρα Mobile η ΕΥΔΑΠ παρουσίασε τη σειρά: “Νέοι Έλληνες Σολίστ - Κυριακές στον Παρνασσό”,
- στην χορηγία για την αποστολή της **Ελληνικής Ομάδας Κωφών στους Παραολυμπιακούς Αγώνες**.

Συνδρομή στο κοινωνικό και πολιτιστικό έργο δήμων εντός και εκτός Αττικής

Με στόχο την υλοποίηση δράσεων κοινωνικού, πολιτιστικού και περιβαλλοντικού χαρακτήρα που αφορούν τις τοπικές κοινωνίες, η ΕΥΔΑΠ

- ενίσχυσε οικονομικά την Ημερίδα Κολύμβησης ατόμων με ιδιαιτερότητες, που διοργάνωσε ο Δήμος Νίκαιας - Αγ. Ι. Ρέντη,
- χορήγησε το απαιτούμενο ποσό για την αγορά αθλητικού υλικού που διανεμήθηκε σε 27 σχολεία του Δήμου Μαραθώνα,
- χορήγησε ποσό για την αγορά υλικοτεχνικού εξοπλισμού του Δήμου Θέρμου,
- προχώρησε σε δωρεά στον Οργανισμό Άθλησης και Πολιτισμού του Δήμου Κορυδαλλού,
- χορήγησε ποσό για τη διοργάνωση του αθλητικού και πολιτιστικού γεγονότος με τίτλο «Kallithea Run» του Δήμου Καλλιθέας,
- χορήγησε το απαιτούμενο ποσό για την κατασκευή 2 οικίσκων στον Δήμο Ραφήνας-Πικερμίου,
- ενίσχυσε οικονομικά την διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων στον Δήμο Μαραθώνα,
- χορήγησε εξολοκλήρου το ποσό για την αγορά αναγκαίου εξοπλισμού για το νηπιαγωγείο της δημοτικής κοινότητας Γραμματικού.

Οικονομική ενίσχυση και παροχή τεχνογνωσίας σε φορείς και έργα υποδομής με κοινωνικό έργο, με στόχο την ανάπτυξη δράσεων για την καταπολέμηση της φτώχειας και της ανισότητας, την ανάπτυξη δομών υγείας, ασφάλειας, εργασίας, αλλά και της ευαισθητοποίησης της τοπικής και ευρύτερης κοινωνίας σε περιβαλλοντικά θέματα.

Για τους σκοπούς αυτούς προχώρησε σε δωρεά στους κάτωθι φορείς:

«Χαμόγελο του Παιδιού», Μη Κυβερνητική Οργάνωση «Μείνε Δυνατός», «Ένωση Πολυτέκνων», «Φιλαράκια της Ελλάδας», «Φλόγα», «Σύλλογος Εθελοντών Αιμοδοτών Αρκαδίας», «Εθνικό Νηπιοτροφείο», «Πανελλήνιος Σύλλογος Παραπληγικών», «Παιδικά Χωριά SOS», «Κιβωτός του Κόσμου», «Δίκτυο Αλληλεγγύης Βύρωνα», Κέντρο Ειδικών Ατόμων «Η Χαρά», «ΚΕΘΕΑ», «Παιδικό Μουσείο» και «Πανελλήνιο Κέντρο Οικολογικών Ερευνών».

Η ΕΥΔΑΠ χορήγησε **φιλανθρωπικό τιμολόγιο** εντός του 2017 στους παρακάτω κοινωνικούς φορείς:

- «Χαμόγελο του Παιδιού»
- Εκκλησία της Ελλάδος, 144 παροχές για 124 ιδρύματα
- «Κοσμέτειο Ίδρυμα - Ο Οίκος του Κωνσταντινουπολίτη», 7 παροχές
- «Γιατροί του Κόσμου», 2 παροχές
- «Άνεμος Ανανέωσης: Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση για την κοινωνική και πράσινη οικονομία, την καινοτομία και τον πολιτισμό», 2 παροχές
- «ΚΕΘΕΑ», 2 παροχές
- «Σύλλογος Μεριμνης Ανηλίκων», 3 παροχές

Επιπλέον, στο πλαίσιο της κοινωνικής της πολιτικής, η ΕΥΔΑΠ:

- αποφάσισε την πλήρη διαγραφή των ληξιπρόθεσμων οφειλών, κατά την 7.9.2017, για τα τιμολόγια παροχών δικαιούχων που εντάχθηκαν στις ρυθμίσεις του ν. 4389/2016 (Δικαιούχοι του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης – ΚΕΑ),

- συνέβαλε ενεργά στην αποκατάσταση του δικτύου ύδρευσης στη Μάνδρα Αττικής, αν και δεν βρίσκεται στην κυριότητά της, αλλά και στο Δήμο Μάνδρας-Ειδυλλίας από την πρώτη στιγμή που οι παραπάνω περιοχές επλήγησαν από την κακοκαιρία με την αποστολή τεχνικών κλιμακίων, υλικών και μηχανημάτων, συνδράμοντας σημαντικά στο έργο αποκατάστασης των ζημιών που υπέστησαν οι εν λόγω Δήμοι,
- ενίσχυσε, σε συνεργασία με τον Φάρο Τυφλών της Ελλάδος, την παροχή ειδικά σχεδιασμένων υπηρεσιών καθολικής προσβασιμότητας για καταναλωτές με προβλήματα όρασης (αποστολή ειδικών αναγνώσιμων λογαριασμών σε μορφή braille, μεγάλες γραμματοσειρές, αποστολή sms και ηλεκτρονική αλληλογραφία). Η εφαρμογή μελετήθηκε και σχεδιάστηκε από κοινού, ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες αυτής της κατηγορίας πολιτών, με σκοπό τη διευκόλυνσή τους και τη δημιουργία συνθηκών αυτονομίας,
- ενίσχυσε οικονομικά τον Ιερό Ναό Αγίου Βησσαρίωνος Κεχρινίας Βάλτου για την υποστήριξη του κοινωνικού του έργου,
- ενίσχυσε οικονομικά τον Ναό Αγίας Τριάδας για την υποστήριξη της κοινωνικής του δράσης,
- πρόσφερε σχολικά είδη σε δομή φιλοξενίας για τους πρόσφυγες στον Σχιστό,

Ε Καταπολέμηση της διαφθοράς και θέματα σχετικά με τη δωροδοκία

Κυριότεροι μη-χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Στην ΕΥΔΑΠ είμαστε σταθερά προσηλωμένοι στη διεξαγωγή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μας με ακεραιότητα, εντιμότητα, διαφάνεια και σεβασμό για την κοινωνία και το περιβάλλον.

Το θέμα της Καταπολέμησης της Διαφθοράς και της Δωροδοκίας, ως βασική προϋπόθεση βιώσιμης ανάπτυξης και εταιρικής υπευθυνότητας, παραμένει για την ΕΥΔΑΠ ύψιστη προτεραιότητα, καθώς η παρουσία τέτοιων κρουσμάτων αναμφισβήτητα πλήττει τη φήμη της Εταιρείας, την εμπιστοσύνη του πολίτη, προκαλεί νομικούς κινδύνους και οικονομική ζημία, αυξάνει το λειτουργικό της κόστος, διαμορφώνει αρνητική εταιρική κουλτούρα και απωθεί επιχειρηματικές ευκαιρίες.

Η Εταιρεία με την υπεύθυνη διαχείριση του θέματος, τη συμμόρφωση με όλους τους ισχύοντες νόμους, την εφαρμογή των σχετικών στόχων της Ευρωπαϊκής πολιτικής, του Ελληνικού Σχεδίου Δράσης για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς και τις βέλτιστες πρακτικές και κατευθυντήριες οδηγίες του ΟΟΣΑ, συμβάλλει στην επίτευξη του 16^{ου} Στόχου Βιώσιμης Ανάπτυξης «ΕΙΡΗΝΗ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΙΣΧΥΡΟΙ ΘΕΣΜΟΙ», όπως αυτός έχει ορισθεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών. Η Διαφθορά και η Δωροδοκία είναι εξαιρετικά σοβαρά αδικήματα που υπονομεύουν το κράτος δικαίου, αποτελούν απειλή για τη χρηστή Εταιρική Διακυβέρνηση, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη δημοκρατική διαδικασία και τη νομιμότητα των συναλλαγών.

Οι κυριότεροι κίνδυνοι, που σχετίζονται με θέματα Διαφθοράς και Δωροδοκίας, ως προς το σύνολο των δραστηριοτήτων της ΕΥΔΑΠ, είναι:

1. Δωροδοκία Υπαλλήλου, προκειμένου να επιταχυνθεί ή να διεκπεραιωθεί μία υπόθεση ή προκειμένου να επιτευχθεί μία συνεργασία με την Εταιρεία μας.
2. Υπεξαίρεση χρημάτων εκ μέρους Υπαλλήλων που εργάζονται στα Ταμεία Υπηρεσιών της Εταιρείας ή απάτη.
3. Κατάχρηση εξουσίας.
4. Εκμετάλλευση εξουσίας για την αναζήτηση προσωπικού οφέλους.
5. Παράβαση καθήκοντος υπαλλήλου με σκοπό να βλάψει τον πολίτη ή το κράτος ή να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο όφελος
6. Παράβλεψη παράνομων συμπεριφορών και δραστηριοτήτων.
7. Ειδικά, οι δημόσιες συμβάσεις για την προμήθεια αγαθών, την παροχή υπηρεσιών και εκτέλεση έργων, ενέχουν τους ακόλουθους κινδύνους σε πρακτικές διαφθοράς:
  - διατύπωση της συγγραφής υποχρεώσεων κατά τρόπο που να ευνοεί ορισμένους οικονομικούς φορείς,
  - σύγκρουση συμφερόντων που επηρεάζει διάφορα στάδια των ανταγωνιστικών διαδικασιών,
  - προσφυγή σε άμεσες αναθέσεις με σκοπό την αποφυγή των υποχρεώσεων της διαγωνιστικής διαδικασίας,
  - συνεργασία με αναξιόπιστους ή αφερέγγυους οικονομικούς φορείς.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Η ΕΥΔΑΠ υλοποιεί προληπτικές δράσεις κατά της διαφθοράς στο πλαίσιο ανάπτυξης πολιτικών για χρηστή Εταιρική Διακυβέρνηση και Βιώσιμη Ανάπτυξη, με σκοπό την ενίσχυση της αξιοπιστίας και της φήμης της Εταιρείας, της διαφάνειας και της αποδοτικότητας των επιχειρηματικών λειτουργιών της και την ανταπόκριση στις ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών.

Η ΕΥΔΑΠ εφαρμόζει πολιτική μηδενικής ανοχής κατά της Διαφθοράς και Δωροδοκίας και δεσμεύεται να διεξάγει όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της με διαφάνεια, ήθος και ακεραιότητα, διασφαλίζοντας την άριστη ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχει, εστιάζοντας στον πολίτη. Στο πλαίσιο αυτό, τηρείται πιστά το σχετικό νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο και ακολουθούνται συγκεκριμένες ενέργειες και πολιτικές, όπως περιγράφονται παρακάτω:

- Ενίσχυση της διαφάνειας με εφαρμογή των σχετικών διαδικασιών που απορρέουν από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και ειδικότερα από τη χρηματιστηριακή νομοθεσία, όπως διαδικασία γνωστοποίησης ρυθμιζόμενων πληροφοριών, έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση του επενδυτικού κοινού, διαδικασία γνωστοποίησης συναλλαγών από τα πρόσωπα που ασκούν διευθυντικά καθήκοντα στην Εταιρεία, διαδικασία για την αποφυγή κατάχρησης προνομιακών πληροφοριών και δημοσίευση σημαντικών εταιρικών πληροφοριών στην ιστοσελίδα της Εταιρείας, δημοσιοποίηση των οικονομικών της καταστάσεων στη διαδικτυακή πύλη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, υποβολή και δημοσιοποίηση της δήλωσης «πόθεν έσχες» από τα υπόχρεα πρόσωπα.
- Έκδοση και διανομή εταιρικών εντύπων που ενισχύουν την ενημέρωση σχετικά με τις δραστηριότητες, τη στρατηγική, τους στόχους και την επίδοση της Εταιρείας.
- Σύνταξη Εσωτερικού Κανονισμού Εταιρικής Διακυβέρνησης και Λειτουργίας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία που διευκολύνει τη διαμόρφωση πολιτικών και πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης. Ο Κανονισμός έχει δομηθεί έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της Εταιρείας. Παρουσιάζει με σαφήνεια τα στοιχεία που αφορούν στην εταιρική διακυβέρνηση, στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου και στην εκτίμηση και στη διαχείριση των επιχειρησιακών κινδύνων.
- Σύνταξη του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας Προσωπικού, με τον οποίο θεσπίζονται δικαιώματα αλλά και υποχρεώσεις του προσωπικού της, ιδιαίτερα όταν συναλλάσσεται με τους πολίτες. Μεταξύ άλλων, ρητά απαγορεύεται στο προσωπικό της Εταιρείας να απαιτεί ή να δέχεται από τους πολίτες, άμεσα ή έμμεσα οποιαδήποτε δώρα ή αμοιβές ή άλλα ωφελήματα ή σχετικές υποσχέσεις για τον ίδιο ή για τρίτους.
- Στον τομέα της σύναψης δημοσίων συμβάσεων, η Διεύθυνση Προμηθειών και οι αρμόδιες Υπηρεσίες της, εφαρμόζουν πιστά τις διαδικασίες του νέου νόμου 4412/2016 «περί δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών», σύμφωνα με τον οποίο οι αναθέτοντες φορείς υποχρεούνται να αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και να ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού, της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης ανάπτυξης. Θεσπίζονται διατάξεις για την υποχρέωση αποτελεσματικής πρόληψης, εντοπισμού και επανόρθωσης σύγκρουσης συμφερόντων, για την υποχρέωση δημοσιοποίησης των δημοσίων συμβάσεων καθώς και των διαδικασιών και στοιχείων που προηγούνται της σύναψής τους. Επίσης, ορίζονται ηλεκτρονικά μέσα σύναψης συμβάσεων με αποτέλεσμα να προσφέρονται επιπλέον εγγυήσεις όσον αφορά την πρόληψη και τον εντοπισμό πρακτικών διαφθοράς, επειδή συμβάλλουν στην ενίσχυση της διαφάνειας και διευκολύνουν τους μηχανισμούς ελέγχου. Επιπλέον, οι αναθέτοντες φορείς αποκλείουν τους οικονομικούς φορείς που δεν είναι αξιόπιστοι και ειδικά, εάν υπάρχει εις βάρος τους τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση για δωροδοκία ή απάτη ή νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Επίσης, επισημαίνεται ότι το προσωπικό της Διεύθυνσης Προμηθειών και Υπηρεσιών έχει εκπαιδευτεί, μέσω σεμιναρίων, για την πιστή τήρηση και εφαρμογή των ανωτέρω.
- Την 1.11.2017 η Εταιρεία ενέκρινε την «Πολιτική κατά της Διαφθοράς και Δωροδοκίας», η οποία συντάχθηκε σύμφωνα με τις βέλτιστες διεθνώς επιχειρηματικές πρακτικές αλλά και τις ιδιαίτερες ανάγκες και την εταιρική κουλτούρα της ΕΥΔΑΠ. Η Εταιρεία δεσμεύεται να λειτουργεί με επαγγελματισμό, νομιμότητα και ακεραιότητα σε όλες τις επαγγελματικές της συναλλαγές, καθώς και την καθιέρωση μέτρων κατά της διαφθοράς, ώστε να διατηρήσει υψηλά επίπεδα ηθικής και να προστατεύσει τη φήμη της. Ο σχεδιασμός προληπτικών δράσεων κατά της διαφθοράς μειώνει τον κίνδυνο απάτης και ενισχύει την χρηματιστηριακή αξία της Εταιρείας, αφού αποτελεί μια έμπρακτη απόδειξη προς τα ενδιαφερόμενα μέρη της δέσμευσης προς τη χρηστή Εταιρική Διακυβέρνηση και την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη. Η υιοθέτηση ενός πλαισίου διαδικασιών κατά της διαφθοράς ενισχύει την φήμη της Εταιρείας, την διαύγεια και αποδοτικότητα των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων και επιπλέον κινητοποιεί και εμπνέει τους ίδιους τους εργαζόμενους, επιτρέποντας τους να λειτουργούν σε ένα πλαίσιο στο οποίο η αποδοτικότητα θα συνδυάζεται με το σεβασμό των κανόνων. Η Πολιτική αυτή αφορά όλα τα άτομα της Εταιρείας, ανεξαρτήτως του επιπέδου στο οποίο εργάζονται και του τίτλου / βαθμού που φέρουν, συμπεριλαμβανομένων των ανώτατων διευθυντικών στελεχών, των ανώτερων υπαλλήλων, των διευθυντών, των μελών των Επιτροπών και των Διοικητικών Συμβουλίων, υπαλλήλους (μόνιμους, με σύμβαση ορισμένου χρόνου ή προσωρινούς), συμβούλους, εργολάβους, φοιτητές και εκπαιδευόμενους. Μη συμμόρφωση με την Πολιτική αυτή, είτε γίνεται εκούσια είτε γίνεται ακούσια, δύναται να οδηγήσει σε πειθαρχικές δίωξεις οι οποίες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα την απόλυση λόγω σοβαρού παραπτώματος καθώς και την ποινική δίωξη του εμπλεκόμενου, βάσει της υπάρχουσας Ελληνικής νομοθεσίας. Το Προσωπικό ενθαρρύνεται να αναφέρει ανησυχίες σχετικά με κάθε ζήτημα ή υποψία αδικήματος το συντομότερο δυνατόν που υποπέσει στην αντίληψή του. Κανένας υπάλληλος δε θα έχει επιπτώσεις γιατί ήγειρε σοβαρές ανησυχίες αναφορικά με δωροδοκία, διαφθορά, ανάρμοστες δωρεές και πληρωμές για διευκόλυνση. Για πρώτη φορά, κατά την περίοδο από 7 έως 9 Ιουνίου 2017, διοργανώθηκαν με πρωτοβουλία της Διοίκησης και μέσω της Επιτροπής Ελέγχου και της οργανωτικής υποστήριξης της

Δ/σης Εσωτερικού Ελέγχου, ενημερωτικές εκδηλώσεις για τα θέματα διαφθοράς και δωροδοκίας, σκοπός των οποίων ήταν να ενημερωθούν τα στελέχη για την «Πολιτική της Εταιρείας κατά της Διαφθοράς και της Δωροδοκίας» και να κατανοήσουν τις διαστάσεις και τις πτυχές ενός τόσο σοβαρού κινδύνου που αφορά όχι μόνο το σύνολο των επιχειρήσεων, αλλά και τη χώρα γενικότερα.

- Καταγραφή και αξιολόγηση των κινδύνων που αντιμετωπίζει κάθε οργανωτική δομή της Εταιρείας, προκειμένου να γίνεται ορθή διαχείρισή τους και αποτελεσματική αντιμετώπισή τους, ώστε να αποτρέπονται, μεταξύ άλλων, περιστατικά διαφθοράς και δωροδοκίας.

Στόχος της ΕΥΔΑΠ είναι η εφαρμογή μίας διαδικασίας συνεχούς βελτίωσης και ανάπτυξης με σκοπό την ενίσχυση της θέσης της και την αξιοπιστία της και σε αυτό αποσκοπούν οι ανωτέρω πολιτικές και στρατηγικές της.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επιδόσεων

Στο πλαίσιο της Εταιρικής Διακυβέρνησης της Εταιρείας, της αξιολόγησης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και της εφαρμογής των Αποφάσεων των Εποπτικών Αρχών (Απόφαση Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/14.11.2000, Νόμος 3016/17.05.2002, Νόμος 4449/24.01.2017), έχει συσταθεί –κατόπιν απόφασης της Γενικής Συνέλευσης- τριμελής Επιτροπή Ελέγχου από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία λειτουργεί σύμφωνα με Κανονισμό Λειτουργίας εγκεκριμένο από το ΔΣ της Εταιρείας. Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου επικαιροποιήθηκε μέσα στο 2017 προκειμένου να συμπεριλάβει τις απαιτήσεις του νόμου 4449/2017 και της υπ' αριθμ. 1302/28-4-2017 Εγκυκλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Οι κύριες αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου, όπως ορίζονται από τη σχετική νομοθεσία, αφορούν στην παρακολούθηση της διαδικασίας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και του συστήματος διαχείρισης κινδύνων, καθώς και της ορθής λειτουργίας της μονάδας των εσωτερικών ελεγκτών της Εταιρείας.

Επίσης, στο πλαίσιο των διατάξεων περί Εταιρικής Διακυβέρνησης (νόμος 3016/17.05.2002 και απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/14.11.2000) λειτουργεί Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου η οποία έχει ως σκοπό να παρέχει βοήθεια στη Διοίκηση, στο Διοικητικό Συμβούλιο, στα στελέχη της Εταιρείας και γενικά στους εργαζόμενους, για αποτελεσματικότερη εκτέλεση των καθηκόντων τους, μέσω αξιολόγησης λειτουργίας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, ανάλυσης στοιχείων και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών. Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, ο οποίος επικαιροποιήθηκε το 2017, έχει συνταχθεί, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή Εσωτερικού Ελέγχου (Standards for the Professional Practice of Internal Auditing) του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (Ι.Ε.Ε), της κείμενης ελληνικής νομοθεσίας περί Εταιρικής Διακυβέρνησης (ν. 3016/17.05.2002, α.ε.κ. 5/204/14.11.2000, ν. 449/2017) και τις ιδιαιτερότητες του επιχειρησιακού περιβάλλοντος λειτουργίας της ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

Επιπλέον, διενεργείται υποχρεωτικός έλεγχος της Εταιρείας από τους ορκωτούς ελεγκτές.

Για περιπτώσεις τέλους πειθαρχικών παραπτώματων που σχετίζονται με την παραβίαση του Κανονισμού Προσωπικού (Π.Δ. 597/1985) και του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας Προσωπικού. επιλαμβάνεται το Πειθαρχικό Συμβούλιο της Εταιρείας. Οι Κανονισμοί και οι Πολιτικές επικαιροποιούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα με στόχο τη συνεχή συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία και τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές.

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΜΕΝΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ 2017 [GRI 205-3]	
A. Συνολικός αριθμός και φύση επιβεβαιωμένων περιστατικών διαφθοράς	Όσον αφορά τους εργαζομένους που εμπλέκονταν σε περιστατικό υπεξαίρεσης χρημάτων από τα Ταμεία Περιφερειακού Κέντρου της Εταιρείας, λόγω νομικού κωλύματος η διαδικασία βρίσκεται σε εκκρεμότητα.
B. Συνολικός αριθμός επιβεβαιωμένων περιστατικών διαφθοράς που σχετίζονται με πειθαρχικές κυρώσεις σε υπαλλήλους της Εταιρείας, κατά την περίοδο αναφοράς	Όσον αφορά εργαζόμενο που έκανε χρήση τίτλου σπουδών του οποίου η γνησιότητα δεν πιστοποιήθηκε, η πειθαρχική διαδικασία ολοκληρώθηκε εντός του έτους 2017 και έλαβε την ανάλογη ποινή, σύμφωνα με τον Κανονισμό Προσωπικού ΕΥΔΑΠ Α.Ε. (ΠΔ 597/1985). Για το έτος 2017, δεν υπάρχουν άλλα εξακριβωμένα περιστατικά διαφθοράς
Γ. Συνολικός αριθμός επιβεβαιωμένων	0

περιστατικών διαφθοράς που σχετίζονται σε καταγγελίες συμβάσεων συνεργατών ή μη ανανέωση συμβάσεων λόγω διαφθοράς, κατά την περίοδο αναφοράς	
Δ. Δημόσιες νομικές υποθέσεις σχετικά με θέματα διαφθοράς που υποβλήθηκαν ενάντια στην Εταιρεία ή στους εργαζόμενους της κατά την περίοδο αναφοράς	0

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ [GRI 205-2]	
A. Αριθμός μελών Διοίκησης που ενημερώθηκαν για την εταιρική πολιτική κατά της διαφθοράς	Διοίκηση (Πρόεδρος, Δ/νων Σύμβουλος, 13 Μέλη του ΔΣ, Συμβούλιο Διοίκησης (6 Γενικοί Δ/ντες) ποσοστό κάλυψης 100%)
B. Αριθμός εργαζομένων στους οποίους κοινοποιήθηκαν οι πολιτικές κατά της διαφθοράς	Στο σύνολο των εργαζομένων (2.270 ποσοστό 100%) μέσω της εταιρικής ιστοθέσης.
Γ. Αριθμός συνεργατών στους οποίους κοινοποιήθηκαν οι πολιτικές κατά της διαφθοράς	Κατά τη διάρκεια του 2017, η Εταιρεία δημοσιοποίησε τις πολιτικές της κατά της διαφθοράς σε εφημερίδες και ιστοσελίδες, για την ενημέρωση του ευρύτερου κοινού. Επιπλέον, οι πολιτικές είναι αναρτημένες στην εσωτερική ιστοθέση της ΕΥΔΑΠ ενώ το 2018 αναρτήθηκαν και στην εταιρική ιστοσελίδα www.eydap.gr
Δ. Αριθμός μελών Διοίκησης οι οποίοι παρακολούθησαν σεμινάρια σχετικά με την πρόληψη της διαφθοράς και της δωροδοκίας.	Πρόεδρος ΔΣ, Δ/νων Σύμβουλος, 6 Γενικοί Δ/ντές, 7 Βοηθοί Γεν. Δ/ντές, 3 μέλη Επιτροπής Ελέγχου
Ε. Αριθμός εργαζομένων οι οποίοι παρακολούθησαν σεμινάρια σχετικά με την πρόληψη της διαφθοράς και της δωροδοκίας.	Διενέργεια ενημερωτικών εκδηλώσεων (7-9 Ιουνίου 2017) σε 234 εργαζόμενους από όλες τις Γενικές Δ/νσεις, Ανεξάρτητες Δ/νσεις και Υπηρεσίες σχετικά με την «Πολιτική της Εταιρείας κατά της Διαφθοράς και της Δωροδοκίας» με σκοπό να κατανοήσουν τις διαστάσεις και τις πτυχές ενός τόσο σοβαρού κινδύνου που αφορά όχι μόνο όλες τις επιχειρήσεις αλλά και τη χώρα γενικότερα.

ΣΤ Ζητήματα εφοδιαστικής αλυσίδας

Η ΕΥΔΑΠ, με στόχο την κάλυψη των αναγκών της σε υλικά και υπηρεσίες, καθώς και την υλοποίηση τεχνικών έργων, προβαίνει στη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, λειτουργώντας με υπευθυνότητα και σύμφωνα με όσα ορίζονται στο ν. 4412/2016, περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών.

Η ανάπτυξη και λειτουργία μίας εφοδιαστικής αλυσίδας που δημιουργεί προστιθέμενη αξία για την Εταιρεία, με οικονομικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά υπεύθυνες μεθόδους διαχείρισης και πρακτικές, αποτελεί μία συνεχή πρόκληση για την Εταιρεία, η οποία προκαλεί σαφή αντανάκλαση στην ευρύτερη κοινωνία και στα ενδιαφερόμενα μέρη της.

Οι συνεργαζόμενοι προμηθευτές αποτελούν σημαντικούς εταίρους για την επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων της Εταιρείας, ενώ η υπεύθυνη διαχείριση της εφοδιαστικής αλυσίδας διασφαλίζει την ανταγωνιστικότητα και τη βιώσιμη ανάπτυξη της ΕΥΔΑΠ, επηρεάζοντας όχι μόνο την οικονομική της επίδοση, αλλά και τις σχέσεις με τους άλλους κοινωνικούς εταίρους. Με τον τρόπο αυτό, η ΕΥΔΑΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης 8 «Αξιοπρεπής Εργασία & Οικονομική Ανάπτυξη», 12 «Υπεύθυνη Κατανάλωση & Παραγωγή» και 16 «Ειρήνη, Δικαιοσύνη & Ισχυροί Θεσμοί», όπως αυτοί έχουν ορισθεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

Η τήρηση της νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών εξασφαλίζει τη μεγιστοποίηση της αξίας της Εταιρείας και διασφαλίζει τα συμφέροντα των μετόχων και των εργαζομένων της καθώς και των λοιπών

ενδιαφερόμενων μερών, αφού με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η αδιάκοπη ροή της παραγωγικής δραστηριότητας, με το ελάχιστο δυνατό κόστος, καθώς επίσης και η τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, όπως αυτοί περιγράφονται από τη σχετική νομοθεσία.

Για την ενίσχυση της διαφάνειας των δημοσίων συμβάσεων, η Εταιρεία αναρτά στο Ηλεκτρονικό Επιγραμμικό Αποθετήριο Διοικητικών Πράξεων («ΔΙΑΥΓΕΙΑ») τις προκηρύξεις όλων των ηλεκτρονικών διαγωνισμών που δημοσιεύονται.

Η Εταιρεία, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των κινδύνων που μπορούν να προκύψουν από τη μη εφαρμογή του νόμου και των συνεχών τροποποιήσεων αυτού, έχει προβεί σε σειρά ενεργειών για την αποφυγή του ενδεχομένου αυτού.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι στη διάρκεια της χρήσης του έτους 2017, η ΕΥΔΑΠ συμβλήθηκε με περίπου 200 προμηθευτές και υπογράφηκαν 198 συμβάσεις με συνολική αξία περίπου 50 εκατ. €. Από τις συμβάσεις αυτές 61 αφορούσαν Προμήθειες, 128 Υπηρεσίες και 9 Προμήθειες και Υπηρεσίες (Μεικτές Συμβάσεις).

Ο βασικός στόχος του συνόλου των δραστηριοτήτων που αφορούν στις προμήθειες της Εταιρείας είναι η κάλυψη των αναγκών των διαφόρων υπηρεσιακών μονάδων σε υλικά και υπηρεσίες, από την εγχώρια και τη διεθνή αγορά, κατά τρόπο:

- **έγκαιρο**,
- **ποιοτικό**, σύμφωνα με τις κατά περίπτωση απαιτήσεις ποιότητας, όπως αυτές περιγράφονται στις επιμέρους τεχνικές προδιαγραφές και
- **οικονομικό**, σύμφωνα με τους βέλτιστους οικονομικούς όρους (κόστος, όροι πληρωμής, εγγυήσεις κλπ.) για όλα τα συμβαλλόμενα μέρη.

Με τον τρόπο αυτό η Εταιρεία προστατεύεται από αρρυθμίες και λειτουργικές ασυνέχειες και έτσι διασφαλίζεται η αδιάκοπη ροή της παραγωγικής της δραστηριότητας.

Επιπλέον, ως προς τους προμηθευτές, λαμβάνεται μέριμνα ώστε να διασφαλίζεται η πλήρης κατανόηση των σχετικών απαιτήσεων από το πρώτο κίόλας στάδιο επικοινωνίας, ενώ στη συνέχεια έχουν τη δυνατότητα να ενημερώνονται αναλυτικά με ειδικές συναντήσεις σε διμερές επίπεδο.

Ο αποκλεισμός των προμηθευτών σε βάρος των οποίων έχει εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση, για οποιαδήποτε από τις ανωτέρω κατηγορίες προβλέπεται από την υφιστάμενη νομοθεσία (βλ. Νόμο 4412/2016, άρθρο 73). Περαιτέρω, οι νομικές και συμβατικές υποχρεώσεις, καθώς και οι ηθικές αρχές της ΕΥΔΑΠ επιβάλλουν την τήρηση της εμπιστευτικότητας ευαίσθητων πληροφοριών που αφορούν στην Εταιρεία και στους προμηθευτές της, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο άρθρο 21 του ν. 4412/2016 περί Εχεμύθειας.

Τα στελέχη της ΕΥΔΑΠ, που εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα στις διαδικασίες διαγωνισμών, απαγορεύεται να αποκαλύπτουν πληροφορίες μεταξύ προμηθευτών και να έρχονται σε επαφή με συμμετέχοντες προμηθευτές, πριν από την τελική ανάθεση, εκτός των περιπτώσεων παροχής διευκρινίσεων, αυστηρά σε ζητήματα τεχνικής φύσεως που αφορούν στις διαγωνιστικές διαδικασίες και τηρώντας ταυτόχρονα τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της μη καταστρατήγησης του ανταγωνισμού. Συγκεκριμένα, ο κατάλογος των υποψηφίων προμηθευτών, οι προσφερόμενες τιμές, οι όροι πληρωμής κλπ. θεωρούνται εμπιστευτικές πληροφορίες και δεν γνωστοποιούνται σε τρίτους (βλ. Νόμο 4412/2016, άρθρο 257).

Η διεξαγωγή των διαγωνιστικών διαδικασιών γίνεται με αυστηρούς κανόνες, οι οποίοι εγγυώνται την ύπαρξη ελεύθερου ανταγωνισμού, την ίση μεταχείριση των προμηθευτών και την υγιή σχέση μεταξύ της ΕΥΔΑΠ και των προμηθευτών της. Η ΕΥΔΑΠ, σύμφωνα με το ν. 4412/2016, προβαίνει στη σύναψη δημοσίων συμβάσεων με τους προμηθευτές λαμβάνοντας υπόψη:

- την καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας,
- την οικονομική και χρηματοοικονομική τους επάρκεια,
- την τεχνική και επαγγελματική τους ικανότητα και
- τη συμμόρφωσή τους με τα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Ειδικότερα σε σχέση με τις μακροπρόθεσμες συμφωνίες υπογραμμίζουμε ότι αυτές είναι συμβατές με τις αρχές του ελεύθερου ανταγωνισμού, τηρουμένων των ακόλουθων προϋποθέσεων:

- να έχουν συναφθεί κατόπιν διαγωνιστικών διαδικασιών,
- οι τεχνικές προδιαγραφές των προϊόντων ή των υπηρεσιών να είναι σαφείς και λεπτομερείς,
- να διέπονται από αμοιβαίες υποχρεώσεις και δικαιώματα των συμβαλλομένων μερών και να ελέγχονται περιοδικά για το κατά πόσο παραμένουν ανταγωνιστικές.

Η υποχρέωση της Εταιρείας στην εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεών της προς τους προμηθευτές, με ιδιαίτερη έμφαση στις πληρωμές και τη διαθεσιμότητα του εξοπλισμού, των μέσων και των υλικών που τυχόν προβλέπει η σύμβαση, αποτελεί μείζονα προτεραιότητα, εφόσον κατ' αυτόν τον τρόπο προάγεται η εταιρική εικόνα της ΕΥΔΑΠ, ως ακέραιο και αξιόπιστο μέλος της επιχειρηματικής κοινότητας.

Αντίστοιχα, η ΕΥΔΑΠ αναμένει από τους προμηθευτές να τηρούν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις. Για την παρακολούθηση της τήρησης των συμβατικών υποχρεώσεων των προμηθευτών, καθώς και για την παραλαβή των προμηθευόμενων ειδών και των παρεχόμενων υπηρεσιών συστήνονται τριμελείς ή πενταμελείς Επιτροπές Παρακολούθησης & Παραλαβής οι οποίες και διασφαλίζουν την ορθή και σύμφωνα με τον νόμο εκτέλεση των συμβάσεων.

Οι προμηθευτές υλικών, εξοπλισμού & υπηρεσιών που επιλέγονται ως συνεργάτες της ΕΥΔΑΠ, κατά την υλοποίηση των συμβατικών τους υποχρεώσεων οφείλουν να:

- συμμορφώνονται με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία, διατάγματα & κανονισμούς,
- τηρούν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις,
- εκπληρώνουν όλες τις νόμιμες υποχρεώσεις τους για την Υγεία & Ασφάλεια των εργαζομένων τους και των υπεργολάβων τους,
- τηρούν με προσήλωση τη νομοθεσία για το περιβάλλον,
- απέχουν από κάθε ενέργεια που μπορεί να ερμηνευθεί ως δωροδοκία ή πράξη διαφθοράς ή απάτης.

Η αρμόδια Επιτροπή Παρακολούθησης & Παραλαβής παρακολουθεί συστηματικά την εκτέλεση των συμβάσεων, όσον αφορά στην εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεών τους. Σε περίπτωση αθέτησης των όρων, τότε σύμφωνα με το ν.4412/2016 η αρμόδια Επιτροπή Παρακολούθησης & Παραλαβής δύναται να:

- κηρύξει έκπτωτο τον Προμηθευτή (άρθρο 203),
- επιβάλλει ποινικές ρήτρες στον Προμηθευτή (άρθρο 218), αν οι συμβάσεις αφορούν υπηρεσίες,
- απορρίψει το προμηθευόμενο υλικό και να επιβάλλει κυρώσεις στον Προμηθευτή, για εκπρόθεσμη παράδοση αγαθών (άρθρο 208), όταν οι συμβάσεις αφορούν προμήθεια υλικών.

Η ΕΥΔΑΠ στο πλαίσιο της παρακολούθησης όλων των νομικών αλλαγών, φροντίζει να επιμορφώνει διαρκώς, μέσω εξειδικευμένων σεμιναρίων, όσα στελέχη της εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα στις διαγωνιστικές διαδικασίες, στο ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Κατά το έτος 2017 πραγματοποιήθηκαν 9 σεμινάρια σχετικά με το Ν. 4412/2016 με αντικείμενο:

- Θεσμικό Πλαίσιο Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών και Υπηρεσιών
- Σύναψη Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) / Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ).
- ΕΣΗΔΗΣ
- Σύνταξη Τευχών Δημοπράτησης Μελετών – Έργων
- Διενέργεια ηλεκτρονικών Διαγωνισμών Έργων, Μελετών & λοιπών συναφών Τεχνικών Υπηρεσιών μέσω της πλατφόρμας ΕΣΗΔΗΣ.

Στα σεμινάρια αυτά έλαβαν μέρος συνολικά 95 άτομα (44 Υπάλληλοι 51 Στελέχη)

Όσον αφορά στην τήρηση της κείμενης νομοθεσίας από τους προμηθευτές, κατά το 2017, δε διαπιστώθηκε κανένα περιστατικό παράβασης των διατάξεων που αφορούν σε:

- παιδική εργασία,
- καταναγκαστική εργασία,
- συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση,
- δωροδοκία,
- απάτη,
- διάπραξη τρομοκρατικών εγκλημάτων ή γενικότερα διάπραξη εγκλημάτων συνδεδόμενων με τρομοκρατικές οργανώσεις,
- νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες από τους προμηθευτές.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

Όνοματεπώνυμο	Ιδιότητα
Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος	Πρόεδρος Δ.Σ., Μέλος
Ιωάννης Μπενίσης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Κωνσταντίνος Βαφειάδης	Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Καρδαράς	Μέλος
Αλέξανδρος Πουλιιάσης	Ανεξάρτητο Μέλος
Γεώργιος Μακρυνός	Μέλος
Νικόλαος Σαράντης	Μέλος
Μιχαήλ Σταυρουλάκης	Ανεξάρτητο Μέλος
Γεώργιος Χαλαμπαλάκης	Μέλος
Παναγιώτης Σκουλαρίκης	Μέλος
Χρήστος Μηστριώτης	Μέλος
Εμμανουήλ Αγγελάκης	Μέλος
Γεώργιος Αλεξανδράκης	Μέλος

Ακριβές Αντίγραφο εκ του υπ' αριθμ. 1257
Πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου της 28^{ης} Μαρτίου 2018

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Ιωάννης Μπενίσης

1. ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2017 ΜΕΧΡΙ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (Δ.Π.Χ.Α.)
ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΔΑΠ Α.Ε. (Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Γενικές Πληροφορίες για την Εταιρεία
- Κατάσταση Λογαριασμού αποτελεσμάτων της χρήσης που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2017 & 2016
- Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος της Χρήσης που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2017 & 2016
- Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2017 & 2016
- Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης 1^η Ιανουαρίου-31^η Δεκεμβρίου 2017 & 2016
- Καταστάσεις Ταμειακών Ροών 1^η Ιανουαρίου – 31 Δεκεμβρίου 2017 & 2016
- Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων για την περίοδο που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2017

Οι παρούσες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας, σελ. 110 έως 169 εγκρίθηκαν κατά την συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας την 28 Μαρτίου 2018 και τελούν υπό την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Υπογράφηκαν κατ' εντολή του Διοικητικού Συμβουλίου από τους κάτωθι:

Αθήνα, 28 Μαρτίου 2018

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου	Ο Διευθύνων Σύμβουλος	Η Διευθύντρια των Οικονομικών Υπηρεσιών	Η Προϊσταμένη Λογιστηρίου
Κωνσταντίνος Αντ. Παπαδόπουλος Α.Δ.Τ. Π 720446	Ιωάννης Εμμ. Μπενίσης Α.Δ.Τ. ΑΒ 521661	Λεμονιά Μαρκ. Σκυλάκη Α.Δ.Τ. Ξ 971227 Α.Μ. Αδείας Ο.Ε.Ε. Α/17806	Δήμητρα Βασ. Ζαρκαδούλα Α.Δ.Τ. ΑΒ 253061 Α.Μ. Αδείας Ο.Ε.Ε. Α/112285

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Επωνυμία Εταιρείας:	Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας
Διακριτικός Τίτλος	Ε.Υ.Δ.ΑΠ. Α.Ε.
Έδρα:	Ωρωπού 156 – Γαλάτσι
Ημερομηνία Σύστασης:	25.10.1999
Διάρκεια Εταιρείας:	100 έτη
Κύρια Δραστηριότητα:	Υδρευση – Αποχέτευση
Αριθμός Γ.Ε.Μ.Η:	121578960000
Αρμόδιο Υπουργείο:	Υποδομών και Μεταφορών
Αρ. Φορολογικού Μητρώου:	094079101
Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου:	Κ.Παπαδόπουλος, Ι.Μπενίσης, Κ.Βαφειάδης, Ι.Καρδαράς, Γ.Μακρυνός, Γ.Χαλαμπαλάκης, Μ.Σταυρουλάκης, Ν.Σαράντης, Π.Σκουλαρίκης, Χ.Μηστριώτης, Α. Πουλιάσης, Εμ.Αγγελάκης, Γ.Αλεξανδράκης
Ημερομηνία Λήξης της Τρέχουσας Περιόδου:	31 Δεκεμβρίου 2017
Διάρκεια:	12 μήνες
Τύπος των Οικονομικών Καταστάσεων (από τις οποίες αντλήθηκαν τα συνοπτικά στοιχεία):	Ετήσιες
Ημερομηνία Έγκρισης των Οικονομικών Καταστάσεων (από τις οποίες αντλήθηκαν τα συνοπτικά στοιχεία):	28 Μαρτίου 2018
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές:	Ευστράτιος Παπαρίδης ΑΜ ΣΟΕΛ 14351 Δημήτριος Σταύρου ΑΜ ΣΟΕΛ 14791
Ελεγκτική Εταιρεία:	«Σ.Ο.Λ.» Α.Ε. ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΑΜ ΣΟΕΛ 125
Έκθεση Ελέγχου Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών επί των ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων:	Με Σύμφωνη Γνώμη – Θέμα Έμφασης
Διεύθυνση διαδικτύου όπου έχουν καταχωρηθεί οι Οικονομικές Καταστάσεις:	www.eydap.gr

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31^Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 & 2016

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΣΗΜ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Κύκλος εργασιών	5	327.343	328.851	327.324	328.821
Κόστος πωληθέντων	6	(184.478)	(182.637)	(184.478)	(182.637)
Μικτό Κέρδος		142.865	146.214	142.846	146.184
Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	5	3.782	3.783	3.782	3.783
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	6	(67.564)	(68.750)	(67.487)	(68.697)
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	6	(29.510)	(26.991)	(29.510)	(26.991)
Κέρδη Εκμεταλλεύσεως		49.573	54.256	49.631	54.279
Λοιπά έξοδα		(1.753)	(4.348)	(1.753)	(4.348)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	9	19.156	13.914	19.148	13.904
Χρηματοοικονομικά έξοδα	10	(503)	(4.431)	(503)	(4.431)
Απομείωση χρεογράφων	17	-	(18.067)	-	(18.067)
Κέρδη προ Φόρων		66.473	41.324	66.523	41.337
Φόρος εισοδήματος	11	(23.046)	(17.275)	(23.046)	(17.275)
Κέρδη μετά από Φόρους		43.427	24.049	43.477	24.062
Κέρδη ανά μετοχή (σε Ευρώ)	12	0,41	0,23		
Προτεινόμενο μέρισμα (σε Ευρώ)				0,20	0,11

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31^Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 & 2016

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Καθαρά κέρδη χρήσης	43.427	24.049	43.477	24.062
Ανακατάταξη στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων των ζημιών απομείωσης επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση	-	994	-	994
Αποτίμηση στην εύλογη αξία διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων – Λοιπά εισοδήματα που μεταφέρονται στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους	649	127	649	127
Αναλογιστικά κέρδη - ζημίες προγραμμάτων καθορισμένων παροχών - Λοιπά εισοδήματα που δεν μεταφέρονται στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους	4.901	(13.859)	4.901	(13.859)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	48.977	11.311	49.027	11.324

Οι σημειώσεις στις σελ 116 -168 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ 31ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 & 2016

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Υπεραξία	13	3.357	3.357	3.357	3.357
Λοιπές άυλες ακινητοποιήσεις	14	1.026	1.284	1.026	1.284
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	15	852.522	881.337	852.520	881.337
Επενδύσεις σε θυγατρικές	16	-	-	1.210	1.210
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	17	3.659	2.855	3.659	2.855
Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις	18	19.034	22.598	19.034	22.598
Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαιτηση	19	104.685	107.588	104.685	107.588
Σύνολο Μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού		984.283	1.019.019	985.491	1.020.229
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Υλικά ανταλλακτικά & αναλώσιμα	20	10.940	12.387	10.940	12.387
Απαιτήσεις από Πελάτες	21	215.971	207.437	215.955	207.439
Λοιπές Απαιτήσεις	22	21.328	17.329	21.297	17.303
Τρέχουσες Φορολογικές Απαιτήσεις	11	5.178	15.124	5.178	15.124
Ταμείο και Ταμειακά Ισοδύναμα	23	294.921	280.544	293.920	279.471
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού		548.388	532.821	547.290	531.724
Σύνολο Ενεργητικού		1.532.621	1.551.840	1.532.781	1.551.953
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Μετοχικό κεφάλαιο	24	63.900	63.900	63.900	63.900
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		40.502	40.502	40.502	40.502
Αποθεματικά Κεφάλαια	25	379.123	378.474	379.123	378.474
Συσσωρευμένα κέρδη (κέρδη εις νέον)	26	458.503	421.890	458.666	422.003
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		942.028	904.766	942.191	904.879
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Υποχρεώσεις για παροχές στο προσωπικό	27	301.006	291.214	301.006	291.214
Προβλέψεις	28	35.245	41.701	35.245	41.701
Επιχορηγήσεις επενδύσεων και συμμετοχές καταναλωτών	29	183.187	186.737	183.187	186.737
Εγγυήσεις Καταναλωτών	30	18.387	18.297	18.387	18.297
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων		537.825	537.949	537.825	537.949
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Λειτουργικές Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	31	38.889	78.190	38.882	78.182
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	11	-	-	-	-
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	31	13.879	30.935	13.883	30.943
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων		52.768	109.125	52.765	109.125
Σύνολο Παθητικού		1.532.621	1.551.840	1.532.781	1.551.953

Οι σημειώσεις στις σελ 116 -168 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ 1ΗΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 & 2016

ΟΜΙΛΟΣ

2017	Μετοχικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Τακτικό αποθεματικό	Λοιπά Αποθεματικά	Αποθεματικά Χρεογράφων	Αποτελ. (κέρδη) εις νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
<i>Ποσά σε χιλ. Ευρώ</i>							
Υπόλοιπο την							
1^η Ιανουαρίου 2017	63.900	40.502	22.207	355.765	502	421.890	904.766
Καθαρά Κέρδη χρήσεως						43.427	43.427
Λοιπές μεταβολές μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος					649	4.901	5.550
Μερίσματα						(11.715)	(11.715)
Υπόλοιπο την							
31 Δεκεμβρίου 2017	63.900	40.502	22.207	355.765	1.151	458.503	942.028
2016							
<i>Ποσά σε χιλ. Ευρώ</i>							
Υπόλοιπο την							
1^η Ιανουαρίου 2016	63.900	40.502	22.207	355.765	(619)	485.185	966.940
Καθαρά Κέρδη χρήσεως						24.049	24.049
Λοιπές μεταβολές μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος					1.121	(13.859)	(12.738)
Μερίσματα						(73.485)	(73.485)
Υπόλοιπο την							
31 Δεκεμβρίου 2016	63.900	40.502	22.207	355.765	502	421.890	904.766

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

2017	Μετοχικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Τακτικό αποθεματικό	Λοιπά Αποθεματικά	Αποθεματικά Χρεογράφων	Αποτελ. (κέρδη) εις νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
<i>Ποσά σε χιλ. Ευρώ</i>							
Υπόλοιπο							
την 1^η Ιανουαρίου 2017	63.900	40.502	22.207	355.765	502	422.003	904.879
Καθαρά Κέρδη χρήσεως						43.477	43.477
Λοιπές μεταβολές μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος					649	4.901	5.550
Μερίσματα						(11.715)	(11.715)
Υπόλοιπο την							
31^η Δεκεμβρίου 2017	63.900	40.502	22.207	355.765	1.151	458.666	942.191
2016							
<i>Ποσά σε χιλ. Ευρώ</i>							
Υπόλοιπο							
την 1^η Ιανουαρίου 2016	63.900	40.502	22.207	355.765	(619)	485.285	967.040
Καθαρά Κέρδη χρήσεως						24.062	24.062
Λοιπές μεταβολές μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος					1.121	(13.859)	(12.738)
Μερίσματα						(73.485)	(73.485)
Υπόλοιπο την							
31η Δεκεμβρίου 2016	63.900	40.502	22.207	355.765	502	422.003	904.879

Οι σημειώσεις στις σελ 116 -168 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ 1ΗΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 & 2016

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2017	1.1-31.12.2016	1.1-31.12.2017	1.1-31.12.2016
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων	66.473	41.324	66.523	41.337
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	44.963	45.539	44.963	45.539
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων και συμμετοχών καταναλωτών	(8.184)	(8.168)	(8.184)	(8.168)
Μειώσεις /Μεταφορές ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	(55)	(935)	(55)	(935)
Έσοδα χρεογράφων	(60)	(66)	(60)	(66)
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	14.838	2.944	14.838	2.944
Λοιπές Προβλέψεις	(308)	1.900	(308)	1.900
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	(19.096)	(13.848)	(19.089)	(13.838)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	503	4.431	503	4.431
Απομείωση χρεογράφων	-	18.067	-	18.067
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες: (Αύξηση) Μείωση				
Απαιτήσεις	3.215	5.843	3.240	5.835
Υλικά ανταλλακτικά & αναλώσιμα	1.241	121	1.241	121
Αύξηση (Μείωση)				
Λειτουργικών βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	(17.293)	2.056	(17.294)	2.055
Εγγυήσεις καταναλωτών	90	85	90	85
Εισφορά εργαζομένων για αποζημίωση	1.857	1.911	1.857	1.911
Πλέον:				
Προσαυξήσεις Πελατών εισπραχθείσες	5.010	3.857	5.010	3.857
Μείον:				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(130)	(36)	(130)	(36)
Καταβεβλημένοι φόροι	(24.750)	(52.646)	(24.750)	(52.646)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	68.314	52.379	68.395	52.393
Επενδυτικές Δραστηριότητες				
Αγορά ενσώματων ακινητοποιήσεων	(14.992)	(8.442)	(14.991)	(8.442)
Αγορά ασώματων ακινητοποιήσεων	(842)	(901)	(842)	(901)
Είσπραξη επιχορηγήσεων και συμμετοχών καταναλωτών	4.633	1.253	4.633	1.253
Τόκοι εισπραχθέντες	7.336	7.624	7.326	7.614
Μερίσματα εισπραχθέντα	60	66	60	66
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	(3.805)	(400)	(3.814)	(410)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Μερίσματα πληρωθέντα	(50.132)	(31.854)	(50.132)	(31.854)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	(50.132)	(31.854)	(50.132)	(31.854)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α)+(β)+(γ)				
	14.377	20.125	14.449	20.129
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	280.544	260.419	279.471	259.342
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	294.921	280.544	293.920	279.471

Οι σημειώσεις στις σελ 116 -168 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ 31^{ΗΣ} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017

1. ΣΥΣΤΑΣΗ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ & ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η «Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας» με διακριτικό τίτλο Ε.Υ.Δ.Α.Π. (η “ΕΥΔΑΠ”, ή η “Εταιρεία”) ιδρύθηκε το 1980 (Ν.1068/80) μετά από την συγχώνευση του «Οργανισμού Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας» (Ο.Α.Π.) και της «Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρείας Υδάτων των πόλεων Αθηνών – Πειραιώς και Περιχώρων» (Ε.Ε.Υ.).

Η έδρα της Εταιρείας βρίσκεται στην οδό Ωρωπού 156, στο Γαλάτσι Αττικής ΤΚ 111 46.

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται στον τομέα διύλισης και προμήθειας νερού και την παροχή υπηρεσιών αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων στην περιοχή της Αττικής. Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας, η ΕΥΔΑΠ είναι υπεύθυνη για την μελέτη, κατασκευή, εγκατάσταση, λειτουργία, εκμετάλλευση, συντήρηση, ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό/ανακαίνιση των εγκαταστάσεων και δικτύων προμήθειας νερού και αποχέτευσης μέσα στα όρια της περιοχής ευθύνης της. Στις δραστηριότητες της ΕΥΔΑΠ έχουν προστεθεί η δυνατότητα να χρησιμοποιεί τα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης επιπλέον, για την ανάπτυξη τηλεπικοινωνιακών και ενεργειακών δραστηριοτήτων.

Η δραστηριότητα της ΕΥΔΑΠ όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 68 του Ν.4313/2014 εκτείνεται στους δήμους της Περιφέρειας Αττικής, όπως αυτοί ορίζονται στο εδάφιο θ' της παρ. 3 του άρθρου 3 του Ν.3852/2010, πλην των Δήμων Αίγινας, Τροιζηνίας, Κυθήρων, Αγκιστρίου, Σπετσών, Ύδρας και Πόρου της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων της Περιφέρειας Αττικής.

Η ΕΥΔΑΠ παρέχει υπηρεσίες υδροδότησης μέσω των 8.500 χιλιομέτρων δικτύου ύδρευσης. Η Εταιρεία επίσης διαχειρίζεται τέσσερις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού με συνολική δυναμικότητα 1,8 εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού ημερησίως.

Το δίκτυο αποχέτευσης έχει συνολικό μήκος περί τα 6.000 χιλιόμετρα και αποτελείται από το δίκτυο των κυρίως συλλεκτήρων και το δευτερεύον δίκτυο αποχέτευσης.

Για την επεξεργασία των λυμάτων η ΕΥΔΑΠ διαθέτει τρία κέντρα επεξεργασίας λυμάτων (Κ.Ε.Λ.), το Κ.Ε.Λ. Ψυττάλειας δυναμικότητας 5.630.000 ισοδυνάμων κατοίκων (Ι.Κ), το Κ.Ε.Λ. Μεταμόρφωσης δυναμικότητας 500.000 (Ι.Κ) και το Κ.Ε.Λ. Θριασίου δυναμικότητας 117.000 (Ι.Κ).

Το ΚΕΛ Ψυττάλειας περιλαμβάνει και τρεις μονάδες Συμπαγωγής Ηλεκτρικής και Θερμικής Ενέργειας (ΣΗΘΕ), η μία μονάδα ΣΗΘΕ με καύση φυσικού αερίου ηλεκτρικής ισχύος 12,9 MWe και θερμικής ισχύος 17,3 MWth και οι δύο μονάδες ΣΗΘΕ με καύση Βιοαερίου, συνολικής ηλεκτρικής ισχύος 11,4 MWe (7,14 MWe & 4,25 MWe) και θερμικής ισχύος 17,2 MWth καθώς και ένα μικρό υδροηλεκτρικό σταθμό δυναμικότητας 489 KW προς ανάκτηση της περιεχόμενης ενέργειας στο ρεύμα των επεξεργασμένων εκροών πριν τη διάθεση τους στον Σαρωνικό κόλπο.

Η ΕΥΔΑΠ με το Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Ψυττάλειας έχει ενταχθεί στο Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (Δεκέμβριος 2012).

Επίσης η ΕΥΔΑΠ έχει εγκαταστήσει και λειτουργεί πέντε μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς στις θέσεις Κίρφη, Ελικώνας, Κιθαιρώνας, Μάνδρα του Υδραγωγείου Μόρνου και τον μικρό υδροηλεκτρικό σταθμό Ευήνου.

Τα έσοδα της Εταιρείας παρουσιάζουν κυκλικότητα (αυξημένη κατανάλωση ύδατος κατά τους καλοκαιρινούς μήνες), με συνέπεια να υπάρχουν σημαντικές διακυμάνσεις από τρίμηνο σε τρίμηνο στον κύκλο εργασιών και στα αποτελέσματά της. Ως εκ τούτου τα αποτελέσματα των τριμήνων δεν μπορούν αυτά καθαυτά να είναι ενδεικτικά της τάσης των αποτελεσμάτων που θα προκύψουν στο τέλος της χρήσης αλλά είναι ενδεικτικά εφόσον συγκριθούν με τα αντίστοιχα αποτελέσματα των προηγούμενων χρήσεων.

Η Εταιρεία υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, διέπεται από τις διατάξεις του Νόμου περί ανωνύμων εταιρειών 2190/1920 και τον ιδρυτικό Νόμο 1068/1980 όπως τροποποιήθηκε από τον Νόμο 2744/1999.

Το 1999 το Ελληνικό Δημόσιο αποφάσισε να εισάγει τις μετοχές της Εταιρείας στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Οι κύριες ρυθμίσεις του Νόμου 2744/1999 είναι οι εξής:

Η διάρκεια ζωής της ΕΥΔΑΠ ορίστηκε σε 100 χρόνια αρχίζοντας από τις 25 Οκτωβρίου 1999, ημερομηνία δημοσίευσης του Νόμου 2744/1999. Η περίοδος αυτή μπορεί να επεκταθεί με ειδική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Η ΕΥΔΑΠ έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να παρέχει υπηρεσίες προμήθειας και διανομής νερού και υπηρεσίες αποχέτευσης στην περιοχή της Αττικής για 20 χρόνια ξεκινώντας από την ημερομηνία δημοσίευσης του Νόμου 2744/1999. Το δικαίωμα αυτό δεν είναι μεταβιβάσιμο και μπορεί να ανανεωθεί μετά από γραπτή συμφωνία της Εταιρείας με το Ελληνικό Δημόσιο. Ήδη είναι σε εξέλιξη η διαδικασία υπογραφής νέας Σύμβασης, προκειμένου το ως άνω δικαίωμα να ανανεωθεί για μια ακόμη εικοσαετία.

Σύμφωνα με το Άρθρο 4 του Νόμου 2744/1999 συστάθηκε Ν.Π.Δ.Δ. με την ονομασία «Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ» με σκοπό κυρίως τη διαχείριση λειτουργίας και συντήρησης των φραγμάτων, των ταμιευτήρων και των κύριων αγωγών μεταφοράς νερού και στο οποίο μεταφέρθηκαν από την ΕΥΔΑΠ, τον Οκτώβριο του 1999, οι κυριότερες εγκαταστάσεις για την ύδρευση της περιοχής της Αττικής δηλαδή τα φράγματα, οι ταμιευτήρες Ευήνου, Μόρνου, Μαραθώνα, η λίμνη της Υλίκης και οι αγωγοί μεταφοράς ακατέργαστου νερού και τα εξωτερικά υδραγωγεία.

Το Ελληνικό Δημόσιο μέσω της «Εταιρείας Παγίων ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ» υποχρεούται να παρέχει ικανοποιητικές ποσότητες μη επεξεργασμένου νερού στην Εταιρεία ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις για ύδρευση.

Η «Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ» είναι υπεύθυνη για την ορθή λειτουργία και την συντήρηση των φραγμάτων και των αγωγών ύδρευσης που έχουν μεταφερθεί σε αυτήν. Η καθημερινή συντήρηση του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος (ΕΥΣ) πραγματοποιείται από την ΕΥΔΑΠ. Οι σχέσεις μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου, Εταιρείας Παγίων ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ και Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. ρυθμίζονται με την από τον 12ο του έτους 1999 μεταξύ τους Σύμβαση. Η σύμβαση αυτή προβλέπει ρυθμίσεις σχετικά με την τιμολόγηση των υπηρεσιών που προσφέρει η ΕΥΔΑΠ για την λειτουργία και καθημερινή συντήρηση του ΕΥΣ. Το ετήσιο κόστος της καθημερινής συντήρησης και λειτουργίας των εγκαταστάσεων αυτών συμψηφίζεται με το κόστος του ακατέργαστου νερού που παρέχει το ΝΠΔΔ «Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ». Οι εκατέρωθεν απαιτήσεις της ΕΥΔΑΠ και του Ελληνικού Δημοσίου μέχρι 30/06/2013 έχουν αποσβεστεί με την υπ' αριθμ. Δ6/2476/3/12/2013 Κοινή Υπουργική Απόφαση.

Πέραν της τροποποίησης που επήλθε με το άρθρο 68 του Ν.4313/2014, στον Ν.2744/1999 έχουν γίνει και οι κάτωθι νομοθετικές αλλαγές:

Με το άρθρο 35 παρ. 2 του Νόμου 4053/2012 η ΕΥΔΑΠ μπορεί μέσω θυγατρικών εταιρειών να αναλαμβάνει δραστηριότητες και εκτός πεδίου αρμοδιότητάς της (η οποία καθορίστηκε με το Νόμο 1068/80) όπως ισχύει μέσω προγραμματικών συμβάσεων του άρθρου 100 του Νόμου 3852/2010. Στην περίπτωση αυτή στις θυγατρικές εφαρμόζεται το σύνολο του νομοθετικού και ρυθμιστικού πλαισίου της ΕΥΔΑΠ με εξαίρεση την τιμολογιακή πολιτική η οποία θα καθορίζεται με τις προγραμματικές συμβάσεις. Η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. ίδρυσε τον Ιούλιο του 2011, (ΦΕΚ Τεύχος Α.Ε. & ΕΠΕ 6773/19.07.2011, Απόφ. Δ.Σ. 17241/13.05.2011), Εταιρεία με την επωνυμία «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΝΗΣΩΝ» με το διακριτικό τίτλο «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ Α.Ε.», στην οποία το μετοχικό κεφάλαιο συμμετέχει με ποσοστό 100%. Συνεπώς συντάσσει από το 2011 Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις. Με την από 21/09/2017 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της ανώνυμης Εταιρείας, η επωνυμία άλλαξε σε «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ» και με διακριτικό τίτλο «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.»

Με την παράγραφο 2, του άρθρου 1 της από 07.09.2012 ΠΝΠ, ΦΕΚ Α 175/07.09.2012, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο Ν.4092/2012, ΦΕΚ Α 220/08.11.2012, ορίζεται ότι η παράγραφος 10, του άρθρου 1 του Ν.2744/1999 (Α 222) καταργείται. Μεταβιβάσεις μετοχών της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. από το Ελληνικό Δημόσιο προς την «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του

Δημοσίου Α.Ε.» είναι έγκυρες έστω και αν πραγματοποιήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Σύμφωνα με την ανωτέρω νομοθετική ρύθμιση τροποποιήθηκε και το Καταστατικό της Εταιρείας.

Με το άρθρο 64 του Ν.4150/2013 ΦΕΚ Α 102/29.04.2013 προστέθηκε στο άρθρο 1 του Ν.2744/1999 η παράγραφος 5Α με την οποία ορίζεται ότι «Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, των Υπουργών Ναυτιλίας και Αιγαίου και των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών, μπορεί να ανατίθεται στην Εταιρεία ΕΥΔΑΠ Α.Ε. ή στις θυγατρικές της εταιρείες η εκπόνηση ή ανάθεση εκπόνησης μελέτης για την κατασκευή σε νησιωτικές περιοχές έργου συναφούς με τη δραστηριότητα τους, καθώς και η ανάθεση και διοίκηση εκτέλεσης του έργου αυτού. Με την απόφαση καθορίζονται ειδικότερα ζητήματα, όπως οι υποχρεώσεις της Εταιρείας ΕΥΔΑΠ Α.Ε. ή των θυγατρικών της εταιρειών, ο κύριος του έργου, ο τρόπος χρηματοδότησης των μελετών και των έργων, τα εκάστοτε αρμόδια αποφαινόμενα όργανα και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.»

Με το άρθρο 33 του Ν.4258/2014 αντικαταστάθηκαν οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 3 του Ν. 2744/1999. Από την 1η Ιουλίου 2015, τα τιμολόγια των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης εγκρίνονται με αποφάσεις του Ειδικού Γραμματέα Υδάτων μετά από διαβούλευση με τον Υπουργό Οικονομικών και άλλους εμπλεκόμενους φορείς. Επίσης οι αποφάσεις που αφορούν τα τιμολόγια των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης για τις διάφορες κατηγορίες καταναλωτών και χρηστών έχουν πενταετή διάρκεια και εκδίδονται στο τέλος κάθε περιόδου για κάθε επόμενη πενταετία, ενώ με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΔΑΠ Α.Ε., η οποία εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομικών μετά από πρόταση του Ειδικού Γραμματέα Υδάτων, δύναται να καθορίζεται ειδικό τιμολόγιο ύδρευσης ή αποχέτευσης για τους κατοίκους, τις επιχειρήσεις και τους εν γένει χρήστες, οι οποίοι εξυπηρετούνται εξ ιδίου δικτύου είτε ύδρευσης είτε αποχέτευσης, ανεξαρτήτως του ενιαίου δικτύου ύδρευσης και αποχέτευσης της Εταιρείας.

Στις 22 Μαΐου 2017, δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Β 1751, η Κοινή Υπουργική Απόφαση η οποία είχε ως θέμα: «Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του.»

Σκοπός της προαναφερθείσας Κ.Υ.Α. είναι η έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης των υπηρεσιών ύδατος για διάφορες χρήσεις και κανόνων και μέτρων βελτίωσης των υπηρεσιών αυτών, καθώς και ο καθορισμός των διαδικασιών και της μεθόδου ανάκτησης του κόστους των υπηρεσιών αυτών, συμπεριλαμβανομένου του περιβαλλοντικού κόστους και του κόστους υδατικού πόρου, ώστε να επιτυγχάνεται η βιώσιμη χρήση και η βελτίωση της κατάστασης των υδάτων και να διασφαλίζεται ο συνταγματικά κατοχυρωμένος δημόσιος χαρακτήρας του νερού ως κοινωνικό αγαθό απολύτως απαραίτητο για τη διαβίωση του ανθρώπου.

Η ΕΥΔΑΠ εξετάζει την εφαρμογή των γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος σύμφωνα με την ανωτέρω ΚΥΑ.

Τέλος δυνάμει του Ν.4389/2016 άρθρο 184, συστήθηκε η ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» (ΕΕΣΥΠ Α.Ε.), η οποία διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920. Η ΕΕΣΥΠ Α.Ε. δεν ανήκει στο δημόσιο ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός εκάστοτε ορίζεται.

Η ΕΕΣΥΠ Α.Ε. εξυπηρετεί ειδικό δημόσιο σκοπό (για «χάριν του δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας»). Το πλαίσιο του σκοπού της είναι να κατέχει τις συμμετοχές του δημοσίου σε επιχειρήσεις του ν.3429/2005, τις οποίες διαχειρίζεται επαγγελματικά και να επαυξάνει την αξία τους και να τις αξιοποιεί σύμφωνα με βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και τις κατευθυντήριες γραμμές Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) όσον αφορά την εταιρική διακυβέρνηση, την εταιρική συμμόρφωση, την εποπτεία και τη διαφάνεια των διαδικασιών, καθώς και σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές σε θέματα κοινωνικά και περιβαλλοντικά υπεύθυνης επιχειρηματικότητας και διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα με τις δημόσιες επιχειρήσεις μέρη.

Σύμφωνα με το άρθρο 197 του Ν.4389/2016 και το παράρτημα Ε', το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του νόμου, το σύνολο των μετοχών κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου στην ΕΥΔΑΠ ΑΕ, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως και χωρίς αντάλλαγμα στην ΕΕΣΥΠ.

Συγκεκριμένα την 21.03.2018 μεταβιβάστηκαν (50%+1 μετοχή) της ΕΥΔΑΠ Α.Ε., από το Ελληνικό Δημόσιο στην «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» (ΕΕΣΥΠ Α.Ε.) σύμφωνα με την παρ.20 του άρθρου 380 του ν. 4512/2018, με την

οποία αντικαταστάθηκε η παρ.1 του άρθρου 197 του ν. 4389/2016, με ισχύ από 01.01.2018. Το Ελληνικό Δημόσιο ελέγχει κατά 100% την ΕΕΣΥΠ Α.Ε.

2. ΝΕΑ ΠΡΟΤΥΠΑ, ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

Υιοθέτηση Νέων και Αναθεωρημένων Διεθνών Προτύπων

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί και είναι υποχρεωτικής εφαρμογής για τις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1η Ιανουαρίου 2017 ή μεταγενέστερα. Η επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω:

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση 2017

ΔΛΠ 12 (Τροποποίηση) “Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές”

Η τροποποίηση διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό σχετικά με την αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που έχουν προκύψει από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017. Η τροποποίηση δεν έχει επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

ΔΛΠ 7 Καταστάσεις ταμιακών ροών (Τροποποίηση) “Γνωστοποιήσεις”

Η τροποποίηση εισάγει υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις που παρέχουν τη δυνατότητα στους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές των υποχρεώσεων που προέρχονται από χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις οντότητες να παρέχουν γνωστοποιήσεις που επιτρέπουν στους επενδυτές να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων μεταβολών που προέρχονται από ταμειακές ροές και μεταβολές μη ταμειακής φύσης. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017. Η τροποποίηση δεν έχει επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους που δεν έχουν εφαρμοστεί νωρίτερα από την Εταιρεία και τον Όμιλο

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» και μεταγενέστερες τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 7 (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018).

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά το ΔΛΠ 39 και αποτελεί ένα πρότυπο βασισμένο σε αρχές εισάγοντας μία ενιαία προσέγγιση για την κατάταξη, η οποία εφαρμόζεται για όλους τους τύπους χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται πλέον βάσει του επιχειρηματικού μοντέλου στο οποίο διακρατούνται και των χαρακτηριστικών των συμβατικών ταμιακών ροών τους. Επιπλέον, αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμόζεται με το ΔΛΠ 39 και εισάγει ένα μοντέλο απομείωσης της αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που βασίζετε στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές.

Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το νέο πρότυπο την 1η Ιανουαρίου 2018 και δεν θα αναπροσαρμόσει την συγκριτική πληροφόρηση.

Οι βασικότερες περιοχές εφαρμογής του προτύπου στον Όμιλο είναι οι εξής:

- Η Εταιρεία και ο Όμιλος έχει αξιολογήσει το επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου κατέχονται οι εμπορικές και άλλες απαιτήσεις. Βάση αυτής της αξιολόγησης οι ως άνω απαιτήσεις κατέχονται εντός ενός επιχειρηματικού

μοντέλου αποκλειστικά για τη συλλογή ταμιακών ροών και τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών τους δεν αποτελούν κάτι άλλο εκτός από πληρωμές κεφαλαίου και τόκων (SPPI). Αποτέλεσμα αυτών είναι ότι η ταξινόμηση και η επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του δε θα επηρεαστεί σημαντικά από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9.

- Οι επενδύσεις του Ομίλου σε συμμετοχικούς τίτλους θα πρέπει να επιμετρούνται στην εύλογη αξία και οι σχετικές μεταβολές της εύλογης αξίας να αναγνωρίζονται μέσω των αποτελεσμάτων, εκτός των επενδύσεων σε συμμετοχικούς τίτλους για τους οποίους ο Όμιλος επιλέξει αμετάκλητα κατά την αρχική αναγνώριση τους να ταξινομηθούν σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων.
- Το νέο μοντέλο απομείωσης αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων απαιτεί την αναγνώριση των προβλέψεων απομείωσης βάσει των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Με βάση την ανάλυση που διεξήχθη, ο Όμιλος συμπέρανε ότι κατά την υιοθέτηση του νέου προτύπου, η πρόβλεψη απομείωσης θα αυξηθεί. Η Διοίκηση του Ομίλου βρίσκεται στο στάδιο της τελικής αξιολόγησης της επίδρασης που αναμένετε να επιφέρει η υιοθέτηση του προτύπου αναφορικά με τη αναγνώριση της αξίας απομείωσης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων βάσει των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών.

Το νέο πρότυπο προβλέπει επίσης περαιτέρω απαιτήσεις γνωστοποιήσεων πληροφοριών σχετικά με τα χρηματοοικονομικά μέσα καθώς και αλλαγές στον τρόπο παρουσίασης της σχετικής πληροφόρησης στις Οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες»

Στις 28 Μαΐου 2014 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες». Το ΔΠΧΑ 15 παρέχει ένα ενιαίο κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων από όλες τις συμβάσεις με πελάτες. Το ΔΠΧΑ 15 έχει εφαρμογή σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και καταργεί τα ΔΛΠ 18 «Έσοδα», ΔΛΠ 11 «Συμβάσεις κατασκευής» και τις διερμηνείες ΕΔΔΠΧΑ 13 «Προγράμματα πιστότητας πελατών», ΕΔΔΠΧΑ 15 «Συμβάσεις για την Κατασκευή Ακινήτων», ΕΔΔΠΧΑ 18 «Μεταβιβάσεις περιουσιακών στοιχείων από πελάτες» και SIC 31 «Έσοδα — Πράξεις ανταλλαγής που αφορούν υπηρεσίες διαφήμισης».

Η βασική αρχή του ΔΠΧΑ 15 είναι ότι μία οικονομική οντότητα πρέπει να αναγνωρίζει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των υποσχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό που αντανακλά το αντάλλαγμα το οποίο εκτιμά ότι δικαιούται έναντι των εν λόγω αγαθών ή υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, το ΔΠΧΑ 15 εισάγει ένα μοντέλο με πέντε στάδια για την αναγνώριση του εσόδου:

- Στάδιο 1: Προσδιορισμός της σύμβασης (ή των συμβάσεων) με τον πελάτη
- Στάδιο 2: Προσδιορισμός των υποχρεώσεων εκτέλεσης στην σύμβαση
- Στάδιο 3: Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής
- Στάδιο 4: Επιμερισμός της τιμής συναλλαγής στις υποχρεώσεις εκτέλεσης στην σύμβαση
- Στάδιο 5: Αναγνώριση εσόδου όταν (ή καθώς) η οικονομική οντότητα εκπληρώνει μια υποχρέωση εκτέλεσης

Με βάση το ΔΠΧΑ 15, μία οικονομική οντότητα αναγνωρίζει έσοδο όταν (ή καθώς) εκπληρώνει μια υποχρέωση εκτέλεσης, δηλαδή με τη μεταβίβαση ενός υποσχόμενου αγαθού ή μιας υπηρεσίας (ήτοι ενός περιουσιακού στοιχείου) σε πελάτη. Ένα περιουσιακό στοιχείο μεταβιβάζεται όταν (ή καθώς) ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο του εν λόγω περιουσιακού στοιχείου.

Το ΔΠΧΑ 15 παρέχει περισσότερη καθοδήγηση για τον λογιστικό χειρισμό των εσόδων από συμβάσεις με πελάτες και απαιτεί εκτεταμένες γνωστοποιήσεις.

Τον Απρίλιο του 2016 το ΣΔΛΠ εξέδωσε Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο προσδιορίζεται μία υποχρέωση εκτέλεσης, με το πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο καθώς και καθοδήγηση σχετικά με τον χειρισμό των αδειών χρήσης.

Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το πρότυπο αναδρομικά με την σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής να αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής, την 1 Ιανουαρίου 2018, ως προσαρμογή στο υπόλοιπο ανοίγματος των κερδών εις νέον.

Οι κυριότερες πηγές εσόδων του Ομίλου και της Εταιρείας είναι η παροχή νερού και οι υπηρεσίες αποχέτευσης. Με βάση την προκαταρκτική αξιολόγηση που διενεργήθηκε από την διοίκηση του Ομίλου, η παροχή νερού και οι υπηρεσίες αποχέτευσης

αποτελούν διακριτές υποχρεώσεις εκτέλεσης. Η ως άνω διάκριση είναι ανάλογη με τον τρέχων προσδιορισμό των διακριτών πηγών εσόδων του Ομίλου που έχει γίνει με βάση το ΔΛΠ 18. Το έσοδο για κάθε μια από τις ανωτέρω δυο υποχρεώσεις εκτέλεσης θα αναγνωρίζεται σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15 σε βάθος χρόνου, καθώς ο πελάτης λαμβάνει και ταυτόχρονα αναλώνει τα οφέλη που απορρέουν από την κατανάλωση του νερού και την χρήση του δικτύου αποχέτευσης. Ο χρόνος αναγνώρισης των εσόδων από την παροχή νερού και τις υπηρεσίες αποχέτευσης (δηλ. σε βάθος χρόνου επιμετρώντας την πρόοδο προς την πλήρη εκπλήρωση των υποχρεώσεων εκτέλεσης με βάση τις καταναλισκόμενες ποσότητες νερού και τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους) αναμένεται να είναι αντίστοιχος με τον τρέχων λογιστικό χειρισμό. Επιπλέον, παρόλο που το ΔΠΧΑ 15 απαιτεί τον επιμερισμό της τιμής συναλλαγής στις υποχρεώσεις εκτέλεσης βάσει της σχετικής αυτοτελούς τιμής πώλησης, ο Όμιλος δεν αναμένει ότι ο επιμερισμός αυτός θα είναι διαφορετικός από αυτόν που γίνεται αυτήν την στιγμή, δεδομένου ότι δεν παρέχονται εκπτώσεις λόγω συνδυασμού παρεχόμενων υπηρεσιών στους πελάτες του Ομίλου.

Ομοίως, ο Όμιλος αξιολόγησε ότι η πώληση του παραγόμενου ηλεκτρικού ρεύματος αποτελεί μία υποχρέωση εκτέλεσης και το έσοδο πρέπει να αναγνωρίζεται σε βάθος χρόνου επιμετρώντας την πρόοδο προς την πλήρη εκπλήρωση της υποχρέωσης εκτέλεσης με βάση το προσφερόμενο ηλεκτρικό ρεύμα και τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους. Το ανωτέρω είναι επίσης αντίστοιχο με τον τρέχων λογιστικό χειρισμό.

Ο Όμιλος συνεχίζει την αξιολόγηση της επίδρασης που ενδεχομένως να έχει το ΔΠΧΑ 15 επί των χρηματοοικονομικών του καταστάσεων αναλύοντας περαιτέρω κυρίως τα κριτήρια που πρέπει να πληρούνται για τον προσδιορισμό της σύμβασης επί συγκεκριμένων περιπτώσεων καθώς επίσης και τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με τις «συμμετοχές καταναλωτών».

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Στις 13 Ιανουαρίου 2016 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 16 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 31η Οκτωβρίου 2017 και είναι υπό εξέταση.

Πρότυπα και Τροποποιήσεις Πρότυπων που δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε.:

ΔΠΧΑ 10 (Τροποποίηση) «Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις» και ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Συμμετοχές σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες» - Πώληση ή Εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ του Επενδυτή και της Συγγενούς ή της Κοινοπραξίας του

Η κύρια συνέπεια της τροποποίησης που εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 11 Σεπτεμβρίου 2014, είναι ότι ολόκληρο το κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν μια συναλλαγή περιλαμβάνει μια επιχείρηση (είτε αφορούν σε μια θυγατρική ή όχι).

Ένα μερικό κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται όταν μια συναλλαγή περιλαμβάνει στοιχεία ενεργητικού που δεν συνιστούν επιχείρηση, ακόμη και αν αυτά τα περιουσιακά στοιχεία αφορούν σε μια θυγατρική. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 2 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (Τροποποίηση) “Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών”

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με τη βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και το λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν

μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά ή σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγουν μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακανονιστεί εξ' ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2014-2016

Οι κατωτέρω τροποποιήσεις του Κύκλου 2014-2016, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι κατωτέρω τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

Δ.Π.Χ.Α. 12 Γνωστοποιήσεις συμμετοχών σε άλλες οντότητες: Διευκρίνιση του σκοπού του προτύπου.

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι απαιτήσεις γνωστοποιήσεων του ΔΠΧΑ 12, εκτός από τις γνωστοποιήσεις για συνοπτικές οικονομικές πληροφορίες σχετικά με θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς επιχειρήσεις, εφαρμόζονται για τη συμμετοχή μιας οικονομικής οντότητας σε μία θυγατρική, κοινοπραξία ή συγγενή επιχείρηση που κατατάσσεται ως κατεχόμενη προς πώληση, ως κατεχόμενη για διανομή ή ως διακοπείσα δραστηριότητα σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017.

ΔΛΠ 28 «Επιμέτρηση Συγγενών Επιχειρήσεων ή Κοινοπραξιών στην εύλογη αξία»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η επιλογή που δίνεται οι επενδύσεις σε συγγενής ή σε κοινοπραξίες που κατέχονται από μια οντότητα που είναι ένας οργανισμός διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων, ή άλλης οντότητας που πληροί τις προϋποθέσεις να επιμετρηθούν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων είναι διαθέσιμη για κάθε μια επένδυση σε συγγενή ή κοινοπραξία ξεχωριστά κατά την αρχική αναγνώριση.

ΔΛΠ 40 « Επενδυτικά ακίνητα» Μεταφορές Επενδυτικών ακινήτων

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40 που εξέδωσε το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016 διευκρινίζουν ότι μια οικονομική οντότητα δύναται να μεταφέρει ένα ακίνητο προς ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα, όταν, και μόνο όταν, υπάρχουν ενδείξεις αλλαγής της χρήσης. Μια αλλαγή της χρήσης προκύπτει, εάν το ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί, τον ορισμό των επενδύσεων σε ακίνητα. Μια αλλαγή στις προθέσεις της διοίκησης για τη χρήση του ακινήτου από μόνη της δεν αποτελεί ένδειξη μιας αλλαγής στη χρήση.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΔΠΧΑ 22 Διερμηνεία «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και Προκαταβολές»

Η Διερμηνεία 22 διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό για τις συναλλαγές που περιλαμβάνουν την είσπραξη ή την πληρωμή προκαταβολών σε ξένο νόμισμα. Συγκεκριμένα, εφαρμόζεται για τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όταν η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει ένα μη νομισματικό περιουσιακό στοιχείο ή μια μη νομισματική υποχρέωση που προκύπτει από την πληρωμή ή την είσπραξη προκαταβολών πριν η οικονομική οντότητα αναγνωρίσει το σχετικό περιουσιακό στοιχείο, έξοδο ή έσοδο. Σύμφωνα με τη διερμηνεία, η ημερομηνία της συναλλαγής, για τον σκοπό του καθορισμού της συναλλαγματικής ισοτιμίας, είναι η ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης των μη νομισματικών προπληρωμών του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης από λήψη προκαταβολής. Εάν υπάρχουν πολλαπλές πληρωμές ή εισπράξεις προκαταβολικά, η ημερομηνία της συναλλαγής καθορίζεται για κάθε πληρωμή ή είσπραξη.

Η διερμηνεία εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΛΔΠΧΑ 23 Διερμηνεία «Αβεβαιότητα σχετικά με το χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος»

Η Διερμηνεία 23 έχει εφαρμογή στον προσδιορισμό του φορολογητέου κέρδους (φορολογική ζημία), τις φορολογικές βάσεις, τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές, τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ελαφρύνσεις και τους φορολογικούς συντελεστές, όταν υπάρχει αβεβαιότητα ως προς ορθότητα των φορολογικών χειρισμών σύμφωνα με το ΔΛΠ 12. Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να εξετάζεται:

- εάν οι φορολογικοί χειρισμοί πρέπει να εξετάζονται συλλογικά ή εξατομικευμένα και υπό την παραδοχή ότι οι έλεγχοι θα διενεργηθούν από τις φορολογικές Αρχές έχοντας πλήρη γνώση των σχετικών πληροφοριών:
- η πιθανότητα να γίνει αποδεκτός ο προσδιορισμός του φορολογητέου κέρδους (φορολογικής ζημίας), των φορολογικών βάσεων, των αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών, των αχρησιμοποίητων πιστώσεων φόρου και των φορολογικών συντελεστών από τις φορολογικές Αρχές και
- η επαναξιολόγηση των κρίσεων και εκτιμήσεων εάν αλλάξουν τα γεγονότα και οι περιστάσεις

Η διερμηνεία εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 3 Συνενώσεις Επιχειρήσεων και ΔΠΧΑ 11 Κοινές Συμφωνίες

Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 3 διευκρινίζουν ότι όταν μια οικονομική οντότητα αποκτά τον έλεγχο μιας επιχείρησης που αποτελούσε κοινή επιχείρησή της, θα πρέπει να προχωρήσει σε αποτίμηση των συμφερόντων που είχε προηγουμένως στην επιχείρηση αυτή.

Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 11 διευκρινίζουν ότι μια οντότητα που συμμετέχει, αλλά δεν έχει από κοινού τον έλεγχο μιας κοινής επιχείρησης μπορεί να αποκτήσει από κοινού έλεγχο στην κοινή επιχείρηση, της οποίας η δραστηριότητά αποτελεί επιχείρηση όπως ορίζεται στο ΔΠΧΑ 3. Σε τέτοιες περιπτώσεις, τα συμφέροντα στην κοινή επιχείρηση που κατείχε προηγουμένως δεν αποτιμώνται εκ νέου.

ΔΛΠ 12 Φόροι Εισοδήματος

Το Συμβούλιο τροποποιώντας το ΔΛΠ 12 διευκρίνισε ότι μια οικονομική οντότητα πρέπει να καταχωρίζει όλες τις φορολογικές επιπτώσεις που προκύπτουν από τη διανομή μερισμάτων στα αποτελέσματα, στα άλλα συνολικά εισοδήματα ή στα ίδια κεφάλαια, ανάλογα με το πού η οντότητα καταχώρισε την αρχική συναλλαγή από την οποία προέκυψαν τα διανεμόμενα κέρδη και εν συνεχεία το μέρισμα.

ΔΛΠ 23 Κόστος δανεισμού

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι εάν ο δανεισμός που λήφθηκε ειδικά για την απόκτηση περιουσιακού στοιχείου παραμείνει σε εκκρεμότητα και το σχετικό περιουσιακό στοιχείο έχει καταστεί έτοιμο για την προοριζόμενη χρήση ή πώληση του, τότε το υπόλοιπο του δανεισμού αυτού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στα κεφάλαια του γενικού δανεισμού κατά τον υπολογισμό του επιτοκίου κεφαλαιοποίησης.

ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες»

Το Συμβούλιο, τον Οκτώβριο του 2017, εξέδωσε τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΛΠ 28 «Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες». Με αυτή την τροποποίηση, το Συμβούλιο διευκρίνισε ότι η εξαίρεση στο ΔΠΧΑ 9 ισχύει μόνο για συμμετοχές που παρακολουθούνται λογιστικά με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι οντότητες θα πρέπει να εφαρμόζουν το ΔΠΧΑ 9 στα άλλα συμφέροντα σε συγγενείς και κοινοπραξίες, συμπεριλαμβανομένων των μακροπρόθεσμων συμφερόντων

στα οποία δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης και τα οποία, στην ουσία, αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης σε αυτές τις συγγενείς και κοινοπραξίες.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Δήλωση Συμμόρφωσης

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς «Δ.Π.Χ.Α.» (International Financial Reporting Standards).

Βάση Ενοποίησης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της τρέχουσας περιόδου όπως και της προηγούμενης περιλαμβάνουν την Εταιρεία και τη θυγατρική της «Ε.ΥΔ.Α.Π. ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.».

Θυγατρικές εταιρείες είναι όλες οι εταιρείες που διοικούνται και ελέγχονται, άμεσα ή έμμεσα, από την Εταιρεία, είτε με την κατοχή της πλειοψηφίας των μετοχών της Εταιρείας στην οποία έγινε η επένδυση, είτε με την εξάρτησή τους από την τεχνογνωσία που τους παρέχει ο Όμιλος. Οι οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιρειών περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος μέχρι την ημερομηνία που παύει να υφίσταται ο έλεγχος.

Κατά την εξαγορά της θυγατρικής, οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις καθώς και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις της θυγατρικής, αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Σε περίπτωση που η αξία κτήσης είναι μεγαλύτερη της εύλογης αξίας, η διαφορά αναγνωρίζεται ως υπεραξία. Στην αντίθετη περίπτωση που η αξία κτήσης είναι μικρότερη της εύλογης αξίας, η διαφορά πιστώνεται στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία αποκτήθηκε η θυγατρική. Τα δικαιώματα των μετόχων της μειοψηφίας εμφανίζονται στην αναλογία της μειοψηφίας στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που αναγνωρίστηκαν.

Οι αποκτήσεις θυγατρικών λογιστικοποιούνται με την μέθοδο της αγοράς. Τα αποτελέσματα χρήσης θυγατρικών, οι οποίες αποκτώνται ή πωλούνται κατά τη διάρκεια της χρήσης, συμπεριλαμβάνονται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης, από την ημερομηνία απόκτησής τους ή μέχρι την ημερομηνία πώλησής τους, αντίστοιχα.

Όπου κρίνεται απαραίτητο, γίνονται αναμορφώσεις στις οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών, προκειμένου τα κονδύλια να είναι ομοειδή και συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα κονδύλια των υπόλοιπων εταιρειών του Ομίλου. Κατά την ενοποίηση, όλες οι διεταιρικές συναλλαγές και τα υπόλοιπα καθώς και τα κέρδη και οι ζημίες μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται.

Στις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας, οι συμμετοχές σε θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρίες φέρονται στο κόστος απόκτησής τους μειωμένο με μετέπειτα προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους. Η Εταιρεία εξετάζει σε ετήσια βάση ή/και οποτεδήποτε υπάρχει ένδειξη απομείωσης τη λογιστική αξία των παραπάνω συμμετοχών σε σχέση με την ανακτήσιμη αξία τους, στη βάση της μεγαλύτερης αξίας μεταξύ της αγοραίας αξίας τους μείον τα έξοδα για να πραγματοποιηθεί η πώλησή τους (fair value less cost to sell) και της αξίας χρήσης τους (value in use).

Συμμετοχές σε συγγενείς Εταιρείες

Συγγενείς εταιρείες είναι εκείνες οι εταιρείες επί των οποίων ο Όμιλος ασκεί ουσιαστική επιρροή αλλά δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για να χαρακτηρισθούν ως θυγατρικές. Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν την αναλογία του Ομίλου επί των κερδών και των ζημιών των συγγενών εταιρειών, με βάση τη μέθοδο της καθαρής θέσης, από την ημερομηνία που ο Όμιλος αποκτά την ουσιαστική επιρροή μέχρι την ημερομηνία που παύει να υφίσταται η επιρροή αυτή. Όταν η αναλογία του Ομίλου επί των ζημιών της συγγενούς Εταιρείας υπερβαίνει την απεικονιζόμενη λογιστική αξία της επένδυσης, η λογιστική αξία της επένδυσης μειώνεται στο μηδέν και παύει η αναγνώριση περαιτέρω ζημιών, εκτός αν ο Όμιλος έχει αναλάβει υποχρεώσεις ή ενδεχόμενες υποχρεώσεις της συγγενούς Εταιρείας, πέραν εκείνων που προκύπτουν από τη μετοχική ιδιότητα. Τα αποτελέσματα των συναλλαγών μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου και των συγγενών, απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις.

Στις ιδιαίτερες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας, οι συγγενείς αποτιμώνται στην αξία κτήσης και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους ετησίως ή σε ενδιάμεσες περιόδους όταν υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις απομείωσης.

Υπεραξία

Η υπεραξία που προκύπτει κατά την απόκτηση μιας θυγατρικής ή μίας από κοινού ελεγχόμενης οντότητας ή άλλης επιχειρηματικής δραστηριότητας αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ του κόστους της απόκτησης και της συμμετοχής της Εταιρείας στην καθαρή εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων των υποχρεώσεων και των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της θυγατρικής ή της από κοινού ελεγχόμενης οικονομικής μονάδας ή της άλλης επιχειρηματικής δραστηριότητας των αναγνωρισμένων κατά την ημερομηνία της απόκτησης.

Η υπεραξία αρχικά αναγνωρίζεται ως ένα περιουσιακό στοιχείο στο κόστος και μεταγενέστερα επιμετράται στο κόστος μειωμένο με οποιοσδήποτε συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης.

Για τον σκοπό της εξέτασης απομείωσης, η υπεραξία κατανέμεται σε κάθε μονάδα δημιουργίας ταμιακών ροών της Εταιρείας. Μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών στις οποίες έχει κατανεμηθεί υπεραξία εξετάζονται για απομείωση ετησίως ή περισσότερο συχνά όταν υπάρχει μία ένδειξη ότι η μονάδα μπορεί να είναι απομειωμένη. Εάν το ανακτήσιμο ποσό της μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών είναι μικρότερο από την λογιστική αξία της μονάδας, η ζημία απομείωσης κατανέμεται πρώτα για να μειώσει την λογιστική αξία κάθε υπεραξίας που έχει κατανεμηθεί στην μονάδα και κατόπιν στα άλλα περιουσιακά στοιχεία της μονάδας αναλογικά με βάση την λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων της μονάδας. Μία αναγνωρισθείσα ζημία απομείωσης για υπεραξία δεν αναστρέφεται σε μία μεταγενέστερη περίοδο.

Κατά την πώληση θυγατρικής ή από κοινού ελεγχόμενης οντότητας ή άλλης επιχειρηματικής δραστηριότητας το προσδιορισμένο ποσό της υπεραξίας περιλαμβάνεται στον καθαρισμό του κέρδους ή της ζημίας που προκύπτει από την πώληση.

Η πολιτική της Εταιρείας για την υπεραξία που προκύπτει κατά την απόκτηση μιας συγγενούς περιγράφεται στις «Επενδύσεις σε συγγενείς» ανωτέρω.

Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα επιμετρούνται στην εύλογη αξία του τιμήματος που εισπράχθηκε ή θα εισπραχθεί. Τα έσοδα μειώνονται με τις εκτιμώμενες αναμορφώσεις λογαριασμών πελατών, τις μειώσεις τιμών και άλλες όμοιες εκπτώσεις.

Οι κυριότερες πηγές εσόδων της Εταιρείας είναι η παροχή νερού καθώς και οι υπηρεσίες αποχέτευσης. Τα έσοδα παροχής νερού υπολογίζονται με βάση τις καταναλισκόμενες ποσότητες και τον ισχύοντα τιμοκατάλογο. Τα έσοδα από υπηρεσίες αποχέτευσης υπολογίζονται ως ποσοστό στην αξία του καταναλισκόμενου ύδατος. Η Εταιρεία τιμολογεί τις καταναλώσεις του νερού κατά κύριο λόγο ανά τρίμηνο, βάσει μετρήσεων, ενώ για τις μη τιμολογημένες έως την περίοδο αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων, γίνεται σχετική εγγραφή δουλευμένου εσόδου η οποία στηρίζεται σε ιστορικά στοιχεία κατανάλωσης των πελατών της Εταιρείας για το μη τιμολογημένο χρονικό διάστημα.

Παροχή υπηρεσιών

Τα έσοδα από συμβάσεις παροχής υπηρεσιών καταχωρούνται βάσει του βαθμού ολοκλήρωσης της σύμβασης.

Έσοδα από μερίσματα και τόκους

Τα έσοδα από μερίσματα συμμετοχών καταχωρούνται όταν οριστικοποιηθεί το δικαίωμα εισπραχθείς τους από τους μετόχους. Έσοδα από τόκους καταχωρούνται βάσει μιας χρονικής αναλογίας αναφορικά με το ανεξόφλητο κεφάλαιο και το εφαρμόσιμο πραγματικό επιτόκιο το οποίο είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εισπράξεις οι οποίες αναμένεται να εισρεύσουν καθ' όλη την διάρκεια ζωής του περιουσιακού στοιχείου, ώστε να εξισώνονται με την καθαρή λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου.

Έσοδα από ενοίκια

Τα έσοδα από επενδύσεις σε ακίνητα καταχωρούνται με την σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της σχετικής μίσθωσης (βλέπε κατωτέρω «Μισθώσεις»).

Συμβάσεις κατασκευής έργων

Σε περιπτώσεις όπου το αποτέλεσμα μιας σύμβασης κατασκευής έργων μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, τα συμβατικά έσοδα και κόστη αναγνωρίζονται ανάλογα με το στάδιο ολοκλήρωσης του έργου κατά την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων, επιμετρημένα με βάση την αναλογία του πραγματοποιημένου συμβατικού κόστους για το εκτελεσθέν έργο μέχρι την στιγμή της Οικονομικής θέσης ως προς τα συνολικά συμβατικά κόστη που εκτιμάται την ίδια ημερομηνία ότι θα απαιτηθούν μέχρι την ολοκλήρωση του έργου, εκτός της περίπτωσης που αυτό δεν θα είναι αντιπροσωπευτικό του σταδίου ολοκλήρωσης.

Αποκλίσεις από την αρχική σύμβαση, απαιτήσεις και πληρωμές κινήτρων περιλαμβάνονται στο βαθμό που έχουν συμφωνηθεί με τον πελάτη.

Σε περιπτώσεις όπου το αποτέλεσμα μιας σύμβασης κατασκευής έργων δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, τα συμβατικά έσοδα αναγνωρίζονται στην έκταση που τα πραγματοποιημένα συμβατικά κόστη πιθανολογείται ότι θα ανακτηθούν. Τα συμβατικά κόστη αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης στην οποία πραγματοποιούνται. Όταν είναι πιθανό ότι το συνολικό συμβατικό κόστος θα υπερβεί το συνολικό συμβατικό έσοδο, η αναμενόμενη ζημία αναγνωρίζεται αμέσως στα αποτελέσματα.

Μισθώσεις

Οι μισθώσεις ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις όταν σύμφωνα με τους όρους μίσθωσης μεταφέρονται ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας του μισθίου στον μισθωτή. Όλες οι υπόλοιπες μισθώσεις ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις.

Η Εταιρεία ως εκμισθωτής

Τα ποσά που οφείλονται από τους μισθωτές σε περίπτωση χρηματοδοτικής μίσθωσης καταχωρούνται στις απαιτήσεις στο ύψος της καθαρής επένδυσης της Εταιρείας στο μίσθιο. Το εισόδημα από αυτά τα μισθώματα κατανέμεται στις λογιστικές χρήσεις έτσι ώστε να αντανakλά ένα σταθερό περιοδικό ποσοστό απόδοσης πάνω στο εκάστοτε υπόλοιπο της καθαρής επένδυσης της Εταιρείας στο μίσθιο.

Το εισόδημα από μισθώματα λειτουργικής μίσθωσης αναγνωρίζεται με βάση την σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της σχετικής μίσθωσης. Αρχικά άμεσα κόστη που πραγματοποιούνται κατά την διαπραγμάτευση και συμφωνία μιας λειτουργικής μίσθωσης προστίθενται στην λογιστική αξία του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται με βάση την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της μίσθωσης.

Η Εταιρεία ως μισθωτής

Τα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται στο πλαίσιο χρηματοδοτικής μίσθωσης αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας στην εύλογη αξία τους κατά την έναρξη της μίσθωσης ή αν είναι μικρότερη, στην παρούσα αξία των ελάχιστων καταβολών μισθωμάτων. Η αντίστοιχη υποχρέωση προς τον εκμισθωτή συμπεριλαμβάνεται στην Κατάσταση Οικονομικής θέσης ως υποχρέωση από χρηματοδοτική μίσθωση.

Οι πληρωμές μισθωμάτων διαχωρίζονται σε κόστος χρηματοδότησης και στη μείωση της υποχρέωσης της μίσθωσης έτσι ώστε να επιτευχθεί μια σταθερή επιβάρυνση από τόκους στο εναπομένον υπόλοιπο της υποχρέωσης. Το κόστος χρηματοδότησης επιβαρύνει τα αποτελέσματα εκτός εάν αυτό το κόστος αποδίδεται άμεσα σε ένα ειδικό περιουσιακό στοιχείο, περίπτωση κατά την οποία αυτό κεφαλαιοποιείται σύμφωνα με γενικές πολιτικές της Εταιρείας που διέπουν το κόστος δανεισμού (βλέπε κατωτέρω). Ενδεχόμενα μισθώματα αναγνωρίζονται στα έξοδα στις περιόδους που προκύπτουν.

Οι πληρωμές μισθωμάτων σε περίπτωση λειτουργικής μίσθωσης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα με βάση τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της σχετικής μίσθωσης εκτός και αν μια άλλη συστηματική βάση είναι πιο αντιπροσωπευτική προκειμένου να εξαντικρυσθούν τα οικονομικά οφέλη του εκμισθούμενου περιουσιακού στοιχείου που αναμένεται να αναλωθούν. Ενδεχόμενα μισθία που προκύπτουν στο πλαίσιο λειτουργικής μίσθωσης αναγνωρίζονται στα έξοδα στις περιόδους που προκύπτουν.

Σε περίπτωση που λαμβάνονται κίνητρα στο πλαίσιο λειτουργικής μίσθωσης, αυτά τα κίνητρα θα πρέπει να καταχωρούνται ως υποχρέωση. Τα σωρευτικά οφέλη των κινήτρων καταχωρούνται ως μείωση των εξόδων από μισθώματα σύμφωνα με τη

σταθερή μέθοδο, εκτός εάν μια άλλη συστηματική βάση είναι πιο αντιπροσωπευτική προκειμένου να εξαντικρυσθούν τα οικονομικά οφέλη εκμισθούμενου περιουσιακού στοιχείου που αναμένεται να αναλωθούν.

Ξένα νομίσματα

Οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας παρουσιάζονται στο νόμισμα του οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο λειτουργεί (το λειτουργικό της νόμισμα), το οποίο είναι το Ευρώ. Κατά την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, συναλλαγές σε νομίσματα διαφορετικά από τα νομίσματα λειτουργίας της (ξένα νομίσματα) καταχωρούνται με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών. Σε κάθε ημερομηνία Αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων τα εκφραζόμενα σε ξένο νόμισμα νομισματικά στοιχεία επαναμετατρέπονται με την ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία Αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων. Τα μη-νομισματικά στοιχεία που επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους και εκφράζονται σε ξένα νομίσματα επαναμετατρέπονται με την ισχύουσα ισοτιμία της ημερομηνίας που καθορίστηκε η εύλογη αξία τους. Τα μη νομισματικά στοιχεία τα οποία επιμετρώνται σε συνθήκες ιστορικού κόστους σε ξένο νόμισμα δεν επαναμετατρέπονται.

Οι συναλλαγματικές διαφορές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της περιόδου με εξαίρεση:

- Συναλλαγματικές διαφορές που σχετίζονται με περιουσιακά στοιχεία υπό κατασκευή με σκοπό την μελλοντική χρήση τους στην παραγωγή, οι οποίες περιλαμβάνονται στο κόστος αυτών των περιουσιακών στοιχείων και θεωρούνται ως προσαρμογή στο επιτοκιακό κόστος δανεισμού σε συνάλλαγμα,
- Συναλλαγματικές διαφορές σε συναλλαγές αντιστάθμισης συγκεκριμένων κινδύνων συναλλάγματος και
- Συναλλαγματικές διαφορές σε νομισματικά στοιχεία εισπρακτέα από ή πληρωτέα σε δραστηριότητα στο εξωτερικό για την οποία δεν έχει προγραμματισθεί ούτε υπάρχει ενδεχόμενο να προκύψει διακανονισμός, και οι οποίες αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης στο εξωτερικό και έχουν καταχωρηθεί στα αποθεματικά μετατροπής συναλλάγματος καθώς και στα αποτελέσματα κατά την διάθεση αυτής της καθαρής επένδυσης.

Η υπεραξία και οι προσαρμογές των εύλογων αξιών που προκύπτουν κατά την απόκτηση δραστηριότητας στο εξωτερικό, αντιμετωπίζονται ως περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της δραστηριότητας στο εξωτερικό και μετατρέπονται με την ισοτιμία κλεισίματος.

Κόστος Δανεισμού

Το κόστος δανεισμού σε όλες τις περιπτώσεις επιβαρύνει τα αποτελέσματα της χρήσης μέσα στην οποία πραγματοποιείται.

Επιχορηγήσεις

Οι επιχορηγήσεις δεν αναγνωρίζονται μέχρις ότου υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι η Εταιρεία θα συμμορφωθεί με τους όρους που τη διέπουν και η επιχορήγηση θα εισπραχθεί.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις των οποίων ο πρωταρχικός όρος είναι η αγορά, κατασκευή ή κατά άλλο τρόπο η απόκτηση μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων καταχωρούνται ως αναβαλλόμενο έσοδο στον Ισολογισμό και μεταφέρονται στα αποτελέσματα σε συστηματική και ορθολογική βάση κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του περιουσιακού στοιχείου.

Οι λοιπές κρατικές επιχορηγήσεις καταχωρούνται σε συστηματική βάση στα έσοδα των περιόδων μέσα στις οποίες πρέπει να γίνει ο συσχετισμός των επιχορηγήσεων αυτών με τα αντίστοιχα κόστη. Οι κρατικές επιχορηγήσεις που λαμβάνονται ως αποζημίωση για έξοδα ή ζημιές που έχουν ήδη αναληφθεί ή για σκοπούς άμεσης οικονομικής υποστήριξης στην Εταιρεία χωρίς μελλοντικά κόστη, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της περιόδου κατά την οποία καθίστανται εισπρακτέα.

Η Εταιρεία εισπράττει επιχορηγήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Ελληνικό Δημόσιο και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τη χρηματοδότηση ειδικών έργων. Επιπλέον, οι πελάτες της ΕΥΔΑΠ απαιτείται να συμμετέχουν στα έξοδα του αρχικού δικτύου σύνδεσης (παροχές, δίκτυα διανομής, συνδετικούς σωλήνες κλπ) ή στην αναβάθμιση ή επέκταση των δικτύων της Εταιρείας. Οι επιχορηγήσεις και οι συνεισφορές των πελατών λογίζονται ως έσοδα επομένων χρήσεων και αναγνωρίζονται στα έσοδα με τον ίδιο συντελεστή απόσβεσης με τον οποίο αποσβένονται τα σχετικά πάγια που επιδοτήθηκαν. Τα έσοδα αυτά εμφανίζονται αφαιρετικά από τις αποσβέσεις στα αποτελέσματα χρήσης.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις για επανεκπαίδευση του προσωπικού αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια των περιόδων που απαιτούνται για να εξαντικρυσθούν με τα ανάλογα συσχετιζόμενα έξοδα και παρουσιάζονται αφαιρετικά από αυτά.

Κόστος παροχών αποχώρησης προς το προσωπικό

Οι εισφορές σε προγράμματα αποχώρησης καθορισμένων εισφορών, αναγνωρίζονται στα έξοδα όταν το προσωπικό έχει παράσχει τις υπηρεσίες που του δίνουν το δικαίωμα αυτών των εισφορών.

Για τα προγράμματα αποχώρησης καθορισμένων παροχών, το κόστος των παροχών αυτών προσδιορίζεται με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας με βάση τις εκτιμήσεις αναλογιστικών μελετών, οι οποίες πραγματοποιούνται σε κάθε ημερομηνία κλεισίματος της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές αναγνωρίζονται απευθείας στα συνολικά εισοδήματα της περιόδου κατά την οποία πραγματοποιούνται και δεν μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερη περίοδο. Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται άμεσα στο βαθμό που οι παροχές είναι ήδη κατοχυρωμένες, διαφορετικά αποσβένονται σε μια σταθερή βάση, σε τόσα έτη όσα και η μέση περίοδος κατοχύρωσης των παροχών αυτών.

Η υποχρέωση για καθορισμένες παροχές κατά την αποχώρηση που αναγνωρίζεται στην κατάσταση Οικονομικής Θέσης, αντιπροσωπεύει την παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών αφού ληφθούν υπόψη οι προσαρμογές για τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές και το μη αναγνωρισμένο κόστος προϋπηρεσίας μειωμένο κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος.

Οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο, προκύπτει από τον υπολογισμό αυτό, περιορίζεται στις μη αναγνωρισμένες αναλογιστικές ζημιές και το κόστος προϋπηρεσίας, πλέον την παρούσα αξία των διαθέσιμων επιστροφών και των μειώσεων των μελλοντικών εισφορών στο πρόγραμμα.

Φορολογία

Το έξοδο του φόρου αντιπροσωπεύει το άθροισμα του τρέχοντος πληρωτέου φόρου και του αναβαλλόμενου φόρου.

Τρέχων φόρος

Ο πληρωτέος τρέχων φόρος βασίζεται στο φορολογητέο κέρδος της χρήσης. Το φορολογητέο κέρδος διαφέρει από το κέρδος που απεικονίζεται στα αποτελέσματα διότι το φορολογητέο κέρδος δεν συμπεριλαμβάνει έσοδα ή έξοδα που φορολογούνται ή εκπίπτονται, σε άλλες χρήσεις και επιπλέον δεν συμπεριλαμβάνει κονδύλια τα οποία ουδέποτε φορολογούνται ή εκπίπτονται. Η υποχρέωση της Εταιρείας για τον τρέχοντα φόρο υπολογίζεται σύμφωνα με τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές ή αυτούς που ουσιαστικά έχουν θεσπιστεί κατά την ημερομηνία Αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων.

Αναβαλλόμενος φόρος

Αναβαλλόμενη φορολογία αναγνωρίζεται σε διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στις οικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων φορολογικών βάσεων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των φορολογητέων κερδών. Η αναβαλλόμενη φορολογία λογιστικοποιείται με την χρήση της μεθόδου της υποχρέωσης στον Ισολογισμό. Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενη φορολογία γενικά αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές και απαιτήσεις από αναβαλλόμενη φορολογία γενικά αναγνωρίζονται για όλες τις εκπεστέες προσωρινές διαφορές στην έκταση που είναι πιθανό ότι φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα, έναντι των οποίων, αυτές οι εκπεστέες προσωρινές διαφορές, θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Τέτοιες απαιτήσεις και υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται αν οι προσωρινές διαφορές προκύπτουν από υπεραξία ή από την αρχική αναγνώριση (εκτός από μία συνένωση επιχειρήσεων) περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων σε συναλλαγές που δεν επηρεάζουν ούτε τα φορολογητέα ούτε τα λογιστικά κέρδη.

Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενη φορολογία αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς, και συμμετοχές σε κοινοπραξίες με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου η Εταιρεία μπορεί να ελέγξει την αναστροφή των προσωρινών διαφορών και είναι πιθανό ότι οι διαφορές αυτές δεν θα αναστραφούν στο ορατό μέλλον. Απαιτήσεις από αναβαλλόμενη φορολογία, οι οποίες προκύπτουν από εκπεστέες προσωρινές διαφορές που συνδέονται με επενδύσεις και συμμετοχές, αναγνωρίζονται μόνο στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων θα χρησιμοποιηθούν τα οφέλη των προσωρινών διαφορών και είναι πιθανό ότι θα αναστραφούν στο ορατό μέλλον.

Η λογιστική αξία των απαιτήσεων από αναβαλλόμενη φορολογία επανεξετάζεται σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού και μειώνεται στην έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη τα οποία θα επιτρέψουν την ανάκτηση αυτού του περιουσιακού στοιχείου εξ' ολοκλήρου ή εν μέρει.

Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενη φορολογία υπολογίζονται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να βρίσκονται σε ισχύ την περίοδο που θα ρευστοποιηθεί το περιουσιακό στοιχείο ή θα διακανονιστεί η υποχρέωση, σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές που έχουν θεσπιστεί ή που ουσιαστικά είναι θεσπισμένοι κατά την ημερομηνία Αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων. Η επιμέτρηση των απαιτήσεων και υποχρεώσεων από αναβαλλόμενη φορολογία αντικατοπτρίζει τα φορολογικά αποτελέσματα που θα ακολουθήσουν, σύμφωνα με τον τρόπο που αναμένει η Εταιρεία, κατά την ημερομηνία Αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων, να επανακτήσει ή να διακανονίσει τη λογιστική αξία των περιουσιακών της στοιχείων και των υποχρεώσεών της.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει ένα νομικά εκτελεστό δικαίωμα να συμψηφισθούν τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις με τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και όταν αυτές σχετίζονται με φόρους εισοδήματος επιβαλλόμενους από την ίδια φορολογική αρχή και επιπλέον όταν η Εταιρεία προτίθεται να διακανονίσει τις τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις της με συμψηφισμό.

Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος περιόδου

Ο τρέχων και ο αναβαλλόμενος φόρος καταχωρούνται ως έξοδο ή έσοδο στα αποτελέσματα, με εξαίρεση όταν σχετίζεται με κονδύλια που χρεώθηκαν ή πιστώθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια, περίπτωση κατά την οποία ο φόρος επίσης καταχωρείται απευθείας στα ίδια κεφάλαια, ή όταν προκύπτουν από αρχική αναγνώριση συνένωσης επιχειρήσεων. Σε περίπτωση συνένωσης επιχειρήσεων, η επίδραση του φόρου λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της υπεραξίας ή τον προσδιορισμό του υπερβάλλοντος μεταξύ της συμμετοχής του αποκτώντα στην εύλογη αξία των αναγνωρισμένων περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων και του κόστους της αποκτηθείσας επιχείρησης.

Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Τα γήπεδα και τα κτίρια που κατέχονται με σκοπό τη χρήση τους στην παραγωγή ή την διάθεση αγαθών ή υπηρεσιών ή για διοικητικούς σκοπούς, εμφανίζονται στην κατάσταση Οικονομικής Θέσης στην αξία κτήσεώς τους μείον τις μεταγενέστερες συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις μεταγενέστερες συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Τα ακίνητα υπό κατασκευή που προορίζονται για την παραγωγή, την ενοικίαση ή για διοικητικούς σκοπούς ή για σκοπούς ακόμη μη καθορισμένους, παρουσιάζονται στο κόστος τους μειωμένα με κάθε αναγνωρισθείσα ζημία απομείωσης. Το κόστος περιλαμβάνει και τις αμοιβές επαγγελματιών.

Η απόσβεση των στοιχείων αυτών στην ίδια βάση όπως και των άλλων ακινήτων, αρχίζει όταν τα περιουσιακά στοιχεία είναι έτοιμα για την προτιθέμενη χρήση τους. Η γη που ανήκει στην Εταιρεία δεν αποσβένεται.

Τα δίκτυα ύδρευσης, και αποχέτευσης καθώς και τα έργα αντιρρύπανσης και τα κέντρα επεξεργασίας λυμάτων, τα έπιπλα και ο λοιπός εξοπλισμός εμφανίζονται στο κόστος μειωμένα κατά το ποσό των συσσωρευμένων αποσβέσεων και τις οποιεσδήποτε συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Η απόσβεση επιβαρύνει τα αποτελέσματα ώστε να μειώνει το κόστος ή την αξία των περιουσιακών στοιχείων, με εξαίρεση την αξία των γηπέδων και των ακινήτων υπό κατασκευή, κατά την διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους, χρησιμοποιώντας την σταθερή μέθοδο. Οι εκτιμώμενες ωφέλιμες ζωές, οι υπολειπόμενες αξίες και η μέθοδος απόσβεσης επανεξετάζονται στο τέλος κάθε χρήσης, με τα αποτελέσματα που επιφέρει οποιαδήποτε αλλαγή στις εκτιμήσεις να υπολογίζεται σε μελλοντική βάση.

Τα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται με χρηματοδοτικές μισθώσεις αποσβένονται με βάση την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή τους στην ίδια βάση όπως και τα περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας ή με βάση τη διάρκεια της σχετικής μίσθωσης εάν είναι συντομότερη.

Το κέρδος ή η ζημία που προκύπτει από την πώληση ή την απόσυρση ενσώματων ακινητοποιήσεων καθορίζεται ως η διαφορά μεταξύ των εσόδων από την πώληση και της αναπόσβεστης αξίας του περιουσιακού στοιχείου και καταχωρείται στα αποτελέσματα.

Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Άυλα περιουσιακά στοιχεία αποκτώμενα διακεκριμένα

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται διακεκριμένα απεικονίζονται στο κόστος μειωμένο κατά τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Η απόσβεση καταχωρείται στα αποτελέσματα σε σταθερή βάση κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Η εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή και η μέθοδος απόσβεσης επανεξετάζονται στο τέλος κάθε χρήσης και τα αποτελέσματα που επιφέρει οποιαδήποτε αλλαγή στις εκτιμήσεις υπολογίζονται σε μελλοντική βάση.

Εσωτερικώς δημιουργούμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία - έξοδα ερευνών και ανάπτυξης

Οι δαπάνες σε ερευνητικές δραστηριότητες αναγνωρίζονται ως έξοδα στην περίοδο που πραγματοποιούνται.

Ένα εσωτερικώς δημιουργούμενο άυλο περιουσιακό στοιχείο που προκύπτει από την ανάπτυξη (ή από φάση ανάπτυξης μιας εσωτερικής μελέτης) αναγνωρίζεται μόνο και μόνο όταν αποδεικνύονται όλα τα ακόλουθα:

- η τεχνική δυνατότητα ολοκλήρωσης του άυλου περιουσιακού στοιχείου, ούτως ώστε να είναι διαθέσιμο προς χρήση ή πώληση.
- η πρόθεση να ολοκληρωθεί το άυλο περιουσιακό στοιχείο και να χρησιμοποιηθεί ή να πωληθεί.
- η ικανότητα να χρησιμοποιηθεί ή να πωληθεί το άυλο περιουσιακό στοιχείο.
- το άυλο περιουσιακό στοιχείο να δημιουργήσει πιθανά μελλοντικά οικονομικά οφέλη.
- η διαθεσιμότητα κατάλληλων τεχνικών, οικονομικών και άλλων πόρων για την ολοκλήρωση της ανάπτυξης και της χρησιμοποίησης ή πώλησης του άυλου περιουσιακού στοιχείου και
- η ικανότητα να αποτιμώνται αξιόπιστα οι αποδοτέες δαπάνες στο άυλο περιουσιακό στοιχείο κατά τη διάρκεια της ανάπτυξής του.

Το ποσό που αρχικά αναγνωρίζεται για το εσωτερικώς δημιουργούμενο άυλο περιουσιακό στοιχείο είναι το σύνολο των δαπανών που προκύπτουν από την ημερομηνία εκείνη που το άυλο περιουσιακό στοιχείο για πρώτη φορά πληροί τα ανωτέρω κριτήρια. Όπου δεν είναι δυνατό να αναγνωρισθούν εσωτερικώς δημιουργούμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία, τα έξοδα ανάπτυξης καταχωρούνται στα αποτελέσματα της περιόδου που προκύπτουν.

Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησης τα εσωτερικώς δημιουργούμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία απεικονίζονται στο κόστος μειωμένο κατά τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης, στην ίδια βάση όπως και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται διακεκριμένα.

Άυλα περιουσιακά στοιχεία αποκτώμενα σε συνένωση επιχειρήσεων

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται σε συνένωση επιχειρήσεων προσδιορίζονται και γνωστοποιούνται ξεχωριστά από την υπεραξία όταν πληρούν τις προϋποθέσεις του ορισμού του άυλου περιουσιακού στοιχείου και η εύλογη αξία τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος αυτών των άυλων περιουσιακών στοιχείων είναι η εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της απόκτησης.

Μεταγενέστερα της αρχικής επιμέτρησης, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αποκτώμενα σε συνένωση επιχειρήσεων απεικονίζονται στο κόστος, μειωμένο κατά τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης, στην ίδια βάση όπως και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται διακεκριμένα.

Απομείωση αξίας ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων εκτός από υπεραξία

Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων, η Εταιρεία εξετάζει τη λογιστική αξία των ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων για να προσδιορίσει αν υπάρχει ένδειξη ότι αυτά τα περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί ζημία απομείωσης. Αν οποιαδήποτε τέτοια ένδειξη υπάρχει, το ανακτήσιμο ποσό του περιουσιακού στοιχείου εκτιμάται για να καθορισθεί ο βαθμός της ζημίας απομείωσης (αν υπάρχει). Όταν δεν είναι δυνατό να εκτιμηθεί η ανακτήσιμη αξία ενός επί μέρους περιουσιακού στοιχείου, η Εταιρεία εκτιμά την ανακτήσιμη αξία της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών στην οποία το περιουσιακό στοιχείο ανήκει.

Όταν μια εύλογη και σταθερή βάση επιμερισμού μπορεί να αναγνωρισθεί, τα ενσωματωμένα περιουσιακά στοιχεία μπορούν επίσης να επιμερισθούν σε μεμονωμένες μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών ή, διαφορετικά, να επιμερισθούν σε μικρότερες ομάδες μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών για τις οποίες εύλογη και σταθερή βάση επιμερισμού μπορεί να αναγνωρισθεί.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με αόριστη ωφέλιμη ζωή καθώς επίσης και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία μη διαθέσιμα ακόμη για χρήση υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και όποτε υπάρξει ένδειξη ότι το περιουσιακό στοιχείο είναι απομειωμένο.

Το ανακτήσιμο ποσό είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας μειωμένης κατά τα έξοδα πώλησης και της αξίας χρήσης του. Για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης (του περιουσιακού στοιχείου), οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται στη παρούσα αξία τους χρησιμοποιώντας ένα προ-φόρου προεξοφλητικό επιτόκιο που αντανακλά τις παρούσες εκτιμήσεις της αγοράς της διαχρονικής αξίας του χρήματος και τους κινδύνους που σχετίζονται με το περιουσιακό στοιχείο.

Αν το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου (ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών) εκτιμάται ότι είναι μικρότερο από τη λογιστική αξία του, η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου (ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών) μειώνεται μέχρι το ανακτήσιμο ποσό αυτού. Μια ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται αμέσως στα αποτελέσματα.

Όταν, μεταγενέστερα, μία ζημιά απομείωσης αναστραφεί, η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου (ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών) αυξάνεται μέχρι την αναθεωρημένη εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία του, έτσι ώστε η αυξημένη λογιστική αξία να μην υπερβαίνει τη λογιστική αξία που θα είχε προσδιορισθεί αν δεν είχε αναγνωρισθεί καμία ζημιά απομείωσης της αξίας του περιουσιακού στοιχείου (ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών) στα προηγούμενα έτη. Μία αναστροφή της ζημιάς απομείωσης αναγνωρίζεται αμέσως στα αποτελέσματα.

Αποθέματα

Τα αποθέματα παρουσιάζονται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ του κόστους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος υπολογίζεται με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Το κόστος περιλαμβάνει τα άμεσα υλικά και όπου συντρέχει περίπτωση τα άμεσα εργατικά κόστη και εκείνα τα γενικά βιομηχανικά έξοδα που πραγματοποιούνται προκειμένου να φέρουν τα αποθέματα στην παρούσα τους θέση ή και κατάσταση. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία αντιπροσωπεύει την εκτιμώμενη αξία πώλησης μειωμένης κατά τα εκτιμώμενα κόστη ολοκλήρωσης και τα αναγκαία κόστη για την πραγματοποίηση της πώλησης.

Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν η Εταιρεία έχει μία παρούσα υποχρέωση (νομική ή τεκμαιρόμενη) ως αποτέλεσμα ενός γεγονότος του παρελθόντος, είναι πιθανό ότι η Εταιρεία θα απαιτηθεί να διακανονίσει αυτή την υποχρέωση και μπορεί να γίνει μία αξιόπιστη εκτίμηση για το ποσό αυτής της υποχρέωσης.

Το ποσό που αναγνωρίζεται ως πρόβλεψη αποτελεί την καλύτερη εκτίμηση των απαιτούμενων δαπανών να διακανονιστεί η παρούσα υποχρέωση κατά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων, λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους και τις αβεβαιότητες που περιβάλλουν αυτήν την υποχρέωση. Σε περίπτωση που για την επιμέτρηση των προβλέψεων

χρησιμοποιούνται εκτιμώμενες ταμειακές ροές που θα διακανονίσουν την τρέχουσα υποχρέωση, το λογιστικό υπόλοιπο της πρόβλεψης αυτής είναι η παρούσα αξία αυτών των ταμειακών ροών.

Όταν μέρος ή το σύνολο της απαιτούμενης οικονομικής ωφέλειας για τον διακανονισμό μιας πρόβλεψης αναμένονται να αποζημιωθεί από άλλο μέρος, η απαίτηση καταχωρείται ως περιουσιακό στοιχείο όταν είναι πραγματικά βέβαιο ότι η αποζημίωση θα εισπραχθεί και το ποσό της εισπραχθείς μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.

Επαχθείς συμβάσεις

Παρούσα υποχρέωση που προκύπτει από επαχθείς συμβάσεις καταχωρείται και επιμετράται σαν μια πρόβλεψη. Μία επαχθής σύμβαση θεωρείται ότι υπάρχει όταν η Εταιρεία έχει μία σύμβαση στο πλαίσιο της οποίας τα αναπόφευκτα κόστη εκπλήρωσης των δεσμεύσεων της σύμβασης υπερβαίνουν τα οικονομικά οφέλη που αναμένονται να ληφθούν από αυτήν.

Αναδιάρθρωση

Μία πρόβλεψη για κόστη αναδιάρθρωσης καταχωρείται όταν η Εταιρεία έχει αναπτύξει λεπτομερές τυπικό πλάνο για την αναδιάρθρωση και έχει βάσιμες προσδοκίες, ότι θα φέρει σε πέρας την αναδιάρθρωση, αρχίζοντας την εφαρμογή αυτού του πλάνου ή δηλώνοντας τα κύρια χαρακτηριστικά σε αυτούς που επηρεάζονται από αυτό. Η επιμέτρηση μιας πρόβλεψης αναδιάρθρωσης περιλαμβάνει μόνο της άμεσες δαπάνες που προκύπτουν από την αναδιάρθρωση, οι οποίες αναγκαστικά προέρχονται από την αναδιάρθρωση και ταυτόχρονα δε συνδέονται με τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες της επιχείρησης.

Εγγυήσεις

Προβλέψεις για δαπάνες εγγυήσεων καταχωρούνται την ημερομηνία της πώλησης των σχετικών προϊόντων, σύμφωνα με τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις της Διοίκησης για το ποσό της δαπάνης που θα απαιτηθεί προκειμένου η Εταιρεία να διακανονίσει τη δέσμευση.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Οι επενδύσεις αναγνωρίζονται και διαγράφονται κατά την ημερομηνία της εμπορικής συναλλαγής όταν η αγορά ή η πώληση της επένδυσης γίνεται βάσει συμβολαίου, του οποίου οι όροι απαιτούν παράδοση της επένδυσης μέσα στο καθιερωμένο από την σχετιζόμενη αγορά χρονοδιάγραμμα, και αρχικά επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους, καθαρή από κόστη συναλλαγών.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται στις ακόλουθες ειδικές κατηγορίες: χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ως «σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων»(FVTPL), “διακρατούμενα μέχρι τη λήξη», «διαθέσιμα προς πώληση»(AFS), και «δάνεια και απαιτήσεις». Η ταξινόμηση εξαρτάται από τη φύση και το σκοπό του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου και καθορίζεται την στιγμή της αρχικής αναγνώρισης.

Μέθοδος πραγματικού επιτοκίου

Η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου είναι η μέθοδος σύμφωνα με την οποία υπολογίζεται το αποσβεσμένο κόστος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου και κατανέμεται το επιτοκιακό έσοδο κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου. Το πραγματικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο το οποίο ακριβώς προεξοφλεί τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εισπράξεις (συμπεριλαμβανομένων και όλων των προμηθειών που πληρώθηκαν ή εισπράχθηκαν και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του πραγματικού επιτοκίου, κόστη συναλλαγών και άλλες πρόσθετες αμοιβές ή προεξοφλήσεις) κατά τη διάρκεια της προσδοκώμενης ζωής του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή όπου κρίνεται σκόπιμο, σε μικρότερη περίοδο. Έσοδα από χρεωστικούς τίτλους καταχωρούνται στα αποτελέσματα με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου εκτός από εκείνα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που έχουν προσδιορισθεί ως «στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων» (FVTPL).

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται ως «στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων» (FVTPL) όταν αποκτώνται με σκοπό την πώληση ή έχουν προσδιορισθεί ως τέτοια.

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο κατατάσσεται ως προοριζόμενο για εμπορική εκμετάλλευση αν :

- αποκτήθηκε κυρίως με σκοπό την πώληση στο εγγύς μέλλον ή
- αποτελεί μέρος χαρτοφυλακίου εξατομικευμένων χρηματοοικονομικών μέσων που η Εταιρεία διαχειρίζεται από κοινού και για το οποίο υπάρχει πρόσφατο πραγματικό σχέδιο βραχυπρόθεσμης αποκόμισης κερδών ή είναι παράγωγο που δεν είναι προσδιορισμένο και αποτελεσματικό μέσο αντιστάθμισης.

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο εκτός εκείνων που προορίζονται για πώληση, μπορεί να προσδιορισθεί ως «στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων» (FVTPL) κατά την αρχική αναγνώρισή του αν:

- ένας τέτοιος καθορισμός απαλείφει ή μειώνει σημαντικά μια ανακολουθία που αφορά στην επιμέτρηση ή αναγνώριση που σε διαφορετική περίπτωση θα προέκυπτε, ή
- το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο αποτελεί μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων ή και των δύο, η οποία βρίσκεται υπό διαχείριση και η απόδοσή της εκτιμάται βάσει της εύλογης αξίας της, σύμφωνα με την τεκμηριωμένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων ή επενδυτικής στρατηγικής, και η πληροφόρηση σχετικά με την ομαδοποίηση παρέχεται εσωτερικά σε αυτήν την βάση, ή
- αποτελεί μέρος ενός συμβολαίου που περιλαμβάνει ένα ή περισσότερα ενσωματωμένα παράγωγα, και το ΔΛΠ 39 επιτρέπει σε όλο το σύνθετο συμβόλαιο (περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση) να προσδιορισθεί ως «στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων» (FVTPL).

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία «στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων» (FVTPL) απεικονίζονται στην εύλογη αξία, και οποιοδήποτε κέρδος ή ζημία προκύπτει καταχωρείται στα αποτελέσματα. Το καθαρό κέρδος ή ζημία που καταχωρείται στα αποτελέσματα ενσωματώνει οποιοδήποτε μέρισμα ή τόκο που επιφέρει το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται με τον τρόπο που περιγράφεται στη Σημείωση 39.

Επενδύσεις διακρατούμενες ως τη λήξη

Οι συναλλαγματικές και οι ομολογίες με σταθερές ή καθορισμένες πληρωμές και σταθερές λήξεις, τις οποίες η Εταιρεία έχει τον θετικό σκοπό και την ικανότητα να διακρατήσει ως τη λήξη, κατατάσσονται ως επενδύσεις διακρατούμενες ως τη λήξη.

Οι επενδύσεις αυτές λογιστικοποιούνται στο αποσβεσμένο κόστος, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, μειωμένες κατά την απομείωση, με έσοδα που καταχωρούνται στα αποτελέσματα με βάση την πραγματική απόδοση.

Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (AFS)

Οι χρηματιστηριακές μετοχές και τα χρηματιστηριακά εξαγοράσιμα ομόλογα που κατέχει η Εταιρεία και τα οποία διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά κατατάσσονται ως «Διαθέσιμα προς πώληση» (AFS) και απεικονίζονται στην εύλογη αξία. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται με τον τρόπο που περιγράφεται στη Σημείωση 39. Κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση, σε αποθεματικό αναπροσαρμογής επενδύσεων, με εξαίρεση τη ζημία απομείωσης, τον τόκο που υπολογίζεται με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου και τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημίες των νομισματικών περιουσιακών στοιχείων, τα οποία καταχωρούνται απευθείας στα αποτελέσματα. Όταν η επένδυση διατίθεται ή προσδιορίζεται ως απομειωμένη, τα σωρευτικά κέρδη ή ζημίες που προηγούμενα είχαν καταχωρηθεί σε αποθεματικό αναπροσαρμογής επενδύσεων, συμπεριλαμβάνονται στα αποτελέσματα της περιόδου.

Μερίσματα των διαθεσίμων προς πώληση συμμετοχικών τίτλων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν οριστικοποιηθεί το δικαίωμα είσπραξης τους από τους μετόχους.

Η εύλογη αξία των διαθέσιμων προς πώληση νομισματικών περιουσιακών στοιχείων σε ξένο νόμισμα προσδιορίζεται σε εκείνο το ξένο νόμισμα και μετατρέπεται στην spot ισοτιμία κατά την ημερομηνία Αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία που αποδίδονται σε διαφορές μετατροπής, που προκύπτουν από μεταβολές στο αποσβεσμένο κόστος του περιουσιακού στοιχείου, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα ενώ άλλες μεταβολές αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια.

Δάνεια και Απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις, τα δάνεια και οι λοιπές απαιτήσεις με σταθερές και καθορισμένες πληρωμές που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά κατατάσσονται στα «Δάνεια και Απαιτήσεις». Τα δάνεια και οι απαιτήσεις επιμετρώνται στην αρχική καταχώρηση στην εύλογη αξία και μεταγενέστερα στο αποσβεσμένο κόστος, με την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου μειωμένο κατά οποιαδήποτε απομείωση.

Έσοδα από τόκους καταχωρούνται εφαρμόζοντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, με εξαίρεση τις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις των οποίων η αναγνώριση του τόκου θα ήταν ασήμαντη.

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός των προσδιοριζόμενων στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (FVTPL), αξιολογούνται για ενδείξεις απομείωσης σε κάθε ημερομηνία Αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία απομειώνονται όταν υπάρχει αντικειμενική τεκμηρίωση ότι, ως αποτέλεσμα ενός ή περισσότερων γεγονότων που έχουν συμβεί μετά την αρχική αναγνώριση του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές της επένδυσης έχουν επηρεαστεί. Για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που λογιστικοποιούνται στο αποσβεσμένο κόστος, το ποσό της απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο.

Το λογιστικό υπόλοιπο μειώνεται κατά το ποσό της ζημίας απομείωσης απευθείας για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, με εξαίρεση των εμπορικών απαιτήσεων των οποίων η λογιστική αξία μειώνεται μέσω της χρήσης λογαριασμού προβλέψεων. Σε περίπτωση που οι εμπορικές απαιτήσεις είναι μη εισπραξιμες, διαγράφονται σε βάρος του λογαριασμού των προβλέψεων. Μεταγενέστερες ανακτήσεις ποσών τα οποία είχαν προηγουμένως διαγραφεί μεταφέρονται

σε όφελος των αποτελεσμάτων χρήσης. Μεταβολές στη λογιστική αξία του λογαριασμού των προβλέψεων καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

Με εξαίρεση τους συμμετοχικούς τίτλους διαθέσιμους προς πώληση, αν σε μεταγενέστερη περίοδο, το ποσό της ζημίας απομείωσης μειωθεί, και η μείωση αυτή μπορεί αντικειμενικά να συνδεθεί με ένα γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης, η προηγούμενη αναγνωρισμένη ζημία απομείωσης αναστρέφεται μέσω των αποτελεσμάτων στην έκταση που η λογιστική αξία της επένδυσης, κατά την ημερομηνία της αναστροφής της απομείωσης, δεν υπερβαίνει το αποσβεσμένο κόστος που θα υπήρχε αν δεν είχε αναγνωρισθεί η απομείωση.

Όσον αφορά τις διαθέσιμες προς πώληση μετοχές, οποιαδήποτε αύξηση της εύλογης αξίας τους μεταγενέστερα της ζημίας απομείωσης καταχωρείται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις και συμμετοχικοί τίτλοι εκδιδόμενοι από την Εταιρεία

Ταξινόμηση ως χρεωστικός ή συμμετοχικός τίτλος

Οι χρεωστικοί και συμμετοχικοί τίτλοι κατατάσσονται είτε ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις είτε ως ίδια κεφάλαια, σύμφωνα με την ουσία της συμβατικής συμφωνίας.

Συμμετοχικοί τίτλοι

Ένας συμμετοχικός τίτλος είναι κάθε σύμβαση που αποδεικνύει ένα δικαίωμα στο υπόλοιπο που απομένει, αν από το περιουσιακό στοιχείο μιας οντότητας αφαιρεθούν όλες οι υποχρεώσεις της. Οι συμμετοχικοί τίτλοι καταχωρούνται με το προϊόν της είσπραξης, καθαρό από τα άμεσα κόστη έκδοσης.

Σύνθετα χρηματοοικονομικά μέσα

Τα συστατικά μέρη ενός σύνθετου χρηματοοικονομικού μέσου κατατάσσονται χωριστά ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και ίδια κεφάλαια σύμφωνα με την ουσία της συμβατικής συμφωνίας. Την ημερομηνία της έκδοσης, η εύλογη αξία του συστατικού της υποχρέωσης εκτιμάται χρησιμοποιώντας το επικρατέστερο επιτόκιο της αγοράς για όμοια μη μετατρέψιμα μέσα. Αυτό το ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση στο αποσβεσμένο κόστος μέχρις ότου εξαλειφθεί μέσω της μετατροπής ή μέχρι τη λήξη του μέσου. Το συστατικό των ιδίων κεφαλαίων προσδιορίζεται αφού αφαιρεθεί το ποσό του συστατικού της υποχρέωσης από την εύλογη αξία ολόκληρου του σύνθετου μέσου. Το ποσό αυτό αναγνωρίζεται και συμπεριλαμβάνεται στα ίδια κεφάλαια, καθαρό από επιδράσεις φόρων εισοδήματος και δεν επιμετρώνται ξανά, σε μεταγενέστερη ημερομηνία.

Υποχρεώσεις συμβολαίων Χρηματοοικονομικής εγγύησης

Οι υποχρεώσεις συμβολαίων χρηματοοικονομικής εγγύησης επιμετρώνται αρχικά στην εύλογη αξία και μεταγενέστερα επιμετρώνται στο μεγαλύτερο μεταξύ:

- του ποσού της συμβατικής υποχρέωσης, όπως καθορίζεται σύμφωνα με το ΔΛΠ 37 «Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενες Απαιτήσεις».
- του ποσού της αρχικής καταχώρησης μειωμένο, όταν είναι αναγκαίο, κατά τις καταχωρημένες συσσωρευμένες αποσβέσεις σύμφωνα με τις πολιτικές καταχώρησης των εσόδων.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις κατατάσσονται είτε ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (FVTPL) είτε ως λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (FVTPL)

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις κατατάσσονται ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (FVTPL) όταν η χρηματοοικονομική υποχρέωση είτε προορίζεται για πώληση είτε έχει καθορισθεί ως τέτοια.

Μία χρηματοοικονομική υποχρέωση κατατάσσεται ως προοριζόμενη για πώληση αν:

- έχει επέλθει κυρίως με σκοπό την επαναγορά στο κοντινό μέλλον ή
- αποτελεί μέρος χαρτοφυλακίου εξατομικευμένων χρηματοοικονομικών μέσων που η Εταιρεία διαχειρίζεται από κοινού και για το οποίο υπάρχει πρόσφατο πραγματικό σχέδιο βραχυπρόθεσμης αποκόμισης κερδών ή
- είναι ένα παράγωγο που δεν είναι προσδιορισμένο και αποτελεσματικό μέσο αντιστάθμισης.

Μία χρηματοοικονομική υποχρέωση εκτός εκείνων που προορίζονται για πώληση, μπορεί να προσδιορισθεί ως «στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων» (FVTPL) κατά την αρχική αναγνώρισή της αν:

- ένας τέτοιος καθορισμός απαλείφει ή μειώνει σημαντικά μια ανακολουθία που αφορά στην επιμέτρηση ή αναγνώριση που σε διαφορετική περίπτωση θα προέκυπτε, ή
- η χρηματοοικονομική υποχρέωση αποτελεί μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων ή και των δύο, η οποία βρίσκεται υπό διαχείριση και η απόδοσή της εκτιμάται βάσει της εύλογης αξίας της, σύμφωνα με την τεκμηριωμένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων ή επενδυτικής στρατηγικής, και η πληροφόρηση σχετικά με την ομαδοποίηση παρέχεται εσωτερικά σε αυτήν την βάση, ή
- αποτελεί μέρος ενός συμβολαίου που περιλαμβάνει ένα ή περισσότερα ενσωματωμένα παράγωγα, και το ΔΛΠ 39 επιτρέπει σε όλο το σύνθετο συμβόλαιο (περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση) να προσδιορισθεί ως «στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων» (FVTPL).

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις «στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων» (FVTPL) απεικονίζονται στην εύλογη αξία, και οποιοδήποτε κέρδος ή ζημία προκύψει καταχωρείται στα αποτελέσματα. Το καθαρό κέρδος ή ζημία που καταχωρείται στα αποτελέσματα ενσωματώνει οποιοδήποτε τόκο πληρωτέο πάνω στη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται με τον τρόπο που περιγράφεται στη Σημείωση 39.

Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Οι λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, οι οποίες συμπεριλαμβάνουν και τον δανεισμό, αρχικά επιμετρώνται στην εύλογη αξία, καθαρή από κόστη συναλλαγών.

Οι λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις μεταγενέστερα επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, με τόκους- έξοδα που καταχωρούνται στα αποτελέσματα με βάση την πραγματική απόδοση.

Η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου είναι η μέθοδος σύμφωνα με την οποία υπολογίζεται το αποσβεσμένο κόστος μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και το επιτοκιακό έξοδο κατανέμεται κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου. Το πραγματικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο το οποίο ακριβώς προεξοφλεί τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές πληρωμές κατά τη διάρκεια της προσδοκώμενης ζωής της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης ή, όπου κρίνεται σκόπιμο, σε μικρότερη περίοδο.

Διαγραφή / Διακοπή/ Παύση της αναγνώρισης

Η Εταιρεία διαγράφει μια χρηματοοικονομική υποχρέωση μόνο και μόνο όταν η υποχρέωση της Εταιρείας εξοφληθεί, ακυρωθεί ή εκπνεύσει.

Ταμείο και ταμιακά ισοδύναμα

Το ταμείο και τα ταμιακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν μετρητά και καταθέσεις όψεως και άλλες βραχυπρόθεσμες υψηλής ρευστότητας επενδύσεις, οι οποίες είναι εύκολα μετατρέψιμες σε ένα γνωστό ποσό μετρητών και υπόκεινται σε ένα ασήμαντο κίνδυνο μεταβολής στην αξία.

Τομείς δραστηριότητας

Οι βασικές επιχειρηματικές δραστηριότητες της Εταιρείας (παροχή υπηρεσιών ύδρευσης, αποχέτευσης και λοιπές), δεν υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις. Κατά συνέπεια, η Εταιρεία δεν προέβη στην παρουσίαση γνωστοποιήσεων όσον αφορά τους τομείς επιχειρηματικής δραστηριότητας. Διευκρινίζεται ότι η Εταιρεία δραστηριοποιείται σ' έναν γεωγραφικό τομέα (λεκανοπέδιο Αττικής). Η πολιτική και η λήψη αποφάσεων είναι κοινή για όλους τους τομείς δραστηριότητας της Εταιρείας.

4. ΚΡΙΣΙΜΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΩΝ

Κατά την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές του ομίλου, όπως περιγράφονται στην σημείωση 3, η Διοίκηση είναι απαραίτητο να προβεί σε κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων, οι οποίες δεν είναι προφανείς από άλλες πηγές πληροφόρησης.

Οι εκτιμήσεις και οι σχετικές με αυτές παραδοχές, βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος, εκτιμήσεις ειδικευμένων εξωτερικών συμβούλων καθώς και σε άλλους σχετικούς παράγοντες. Τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις.

Οι εκτιμήσεις και οι υποκειμενικές παραδοχές επανεξετάζονται σε συνεχή βάση. Οι αναθεωρήσεις λογιστικών εκτιμήσεων, αναγνωρίζονται στην περίοδο κατά την οποία συμβαίνουν, αν αυτές επηρεάζουν μόνο την συγκεκριμένη περίοδο ή και σε μελλοντικές περιόδους.

Οι λογιστικές κρίσεις στις οποίες έχει προβεί η διοίκηση κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών του ομίλου και οι οποίες έχουν σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του ομίλου είναι οι ακόλουθες:

1. Το ύψος της πρόβλεψης για τυχόν επισφαλείς απαιτήσεις από πελάτες (Ιδιώτες, Ελληνικό Δημόσιο, ΔΕΚΟ).
2. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις της Εταιρείας με το Ελληνικό Δημόσιο (κόστος συντήρησης παγίων «Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ» ΝΠΔΔ, τίμημα ακατέργαστου νερού).
3. Το ύψος των προβλέψεων για παροχές στο προσωπικό από τέσσερα προγράμματα καθορισμένων παροχών.
4. Προβλέψεις για επίδικες εργατικές υποθέσεις.

Επιπλέον η διοίκηση εξετάζει σε κάθε χρήση, στη βάση υποθέσεων και εκτιμήσεων τα ακόλουθα:

1. Ωφέλιμες ζωές και ανακτησίμες αξίες των αποσβεσίμων ενσώματων και άυλων παγίων.
2. Φόρο εισοδήματος που περιλαμβάνει την πρόβλεψη για τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος και πρόβλεψη για πρόσθετους φόρους και προσαυξήσεις για ανέλεγκτες χρήσεις.
3. Ανακτησιμότητα αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης.

5. ΕΣΟΔΑ

Τα έσοδα της Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
ΕΣΟΔΑ				
Έσοδα από παροχή νερού και σχετιζόμενων υπηρεσιών	223.259	224.125	223.240	224.095
Έσοδα από υπηρεσίες αποχέτευσης	101.093	102.577	101.093	102.577
Έσοδα από κατασκευές έργων στο Ελληνικό Δημόσιο	529	65	529	65
Έσοδα από πώληση ηλεκτρικού ρεύματος	1.999	2.073	1.999	2.073
Πωλήσεις αποθεμάτων	463	11	463	11
Κύκλος εργασιών	327.343	328.851	327.324	328.821
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	3.782	3.783	3.782	3.783
Χρηματοοικονομικά έσοδα	19.156	13.914	19.148	13.904
Συνολικά έσοδα	350.281	346.548	350.254	346.508

Η μείωση του κύκλου εργασιών κατά ποσό Ευρώ 1,5 εκατ. περίπου οφείλεται κυρίως στη μείωση των εσόδων από κατανάλωση νερού και στη μείωση των εσόδων από χρήση υπονόμων.

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα αυξήθηκαν κατά ποσό Ευρώ 5,2 εκατ. περίπου που οφείλεται κυρίως, στην αποπληρωμή των δόσεων των τόκων των διακανονισμένων οφειλών των δήμων προς την Εταιρεία.

6. ΜΕΡΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ ΣΤΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

Οι λογαριασμοί εξόδων (κατά φύση) έχουν μεριστεί στο κόστος πωλήσεων και στις λειτουργίες διοίκησης και διάθεσης ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ

31.12.2017				
<i>Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ</i>	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα Διάθεσης	Έξοδα Διοίκησης	Σύνολο
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	40.978	2.260	8.289	51.527
Κόστος ιδιοκατασκευών	(4.141)	-	-	(4.141)
Σύνολο Α	36.837	2.260	8.289	47.386
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού (σημ.8)	70.751	18.642	38.845	128.238
Παροχές τρίτων	20.170	5.656	9.492	35.318
Αποσβέσεις (σημ.7)	32.601	1.181	2.997	36.779
Διάφορες προβλέψεις (σημ. 20, 21, 28)	13.141	-	-	13.141
Διάφορα έξοδα	10.470	1.485	7.245	19.200
Αναλώσεις υλικών	6.804	286	696	7.786
Κόστος ιδιοκατασκευών	(6.296)	-	-	(6.296)
Σύνολο Β	147.641	27.250	59.275	234.166
Σύνολο (Α + Β)	184.478	29.510	67.564	281.552
31.12.2016				
<i>Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ</i>	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα Διάθεσης	Έξοδα Διοίκησης	Σύνολο
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	39.288	1.061	7.586	47.935
Κόστος ιδιοκατασκευών	(2.405)	-	-	(2.405)
Σύνολο Α	36.883	1.061	7.586	45.530
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	64.230	17.537	37.927	119.694
Παροχές τρίτων	22.503	4.802	12.483	39.788
Αποσβέσεις	32.670	1.191	3.510	37.371
Διάφορες προβλέψεις	18.878	-	-	18.878
Διάφορα έξοδα	4.945	2.215	6.584	13.744
Αναλώσεις υλικών	5.615	185	660	6.460
Κόστος ιδιοκατασκευών	(3.087)	-	-	(3.087)
Σύνολο Β	145.754	25.930	61.164	232.848
Σύνολο (Α + Β)	182.637	26.991	68.750	278.378

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

31.12.2017				
<i>Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ</i>	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα Διάθεσης	Έξοδα Διοίκησης	Σύνολο
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	40.978	2.260	8.226	51.464
Κόστος ιδιοκατασκευών	(4.141)	-	-	(4.141)
Σύνολο Α	36.837	2.260	8.226	47.323
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού (σημ.8)	70.751	18.642	38.842	128.235
Παροχές τρίτων	20.170	5.656	9.492	35.318
Αποσβέσεις (σημ.7)	32.601	1.181	2.997	36.779
Διάφορες προβλέψεις (σημ. 6.δ.)	13.141	-	-	13.141
Διάφορα έξοδα	10.470	1.485	7.234	19.189
Αναλώσεις υλικών	6.804	286	696	7.786
Κόστος ιδιοκατασκευών	(6.296)	-	-	(6.296)
Σύνολο Β	147.641	27.250	59.261	234.152
Σύνολο (Α + Β)	184.478	29.510	67.487	281.475
31.12.2016				
<i>Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ</i>	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα Διάθεσης	Έξοδα Διοίκησης	Σύνολο
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	39.288	1.061	7.543	47.892
Κόστος ιδιοκατασκευών	(2.405)	-	-	(2.405)
Σύνολο Α	36.883	1.061	7.543	45.487
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	64.230	17.537	37.927	119.694
Παροχές τρίτων	22.503	4.802	12.483	39.788
Αποσβέσεις	32.670	1.191	3.510	37.371
Διάφορες προβλέψεις	18.878	-	-	18.878
Διάφορα έξοδα	4.945	2.215	6.574	13.734
Αναλώσεις υλικών	5.615	185	660	6.460
Κόστος ιδιοκατασκευών	(3.087)	-	-	(3.087)
Σύνολο Β	145.754	25.930	61.154	232.838
Σύνολο (Α + Β)	182.637	26.991	68.697	278.325

Η διακύμανση των εξόδων σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, παρουσιάζεται στους παρακάτω πίνακες:

α. ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ο λογαριασμός αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Ηλεκτρικό Ρεύμα Παραγωγής	15.155	17.133	15.155	17.133
Φυσικό Αέριο Παραγωγής	522	461	522	461
Ενοίκια	8.101	8.104	8.101	8.104
Τηλεπικοινωνίες-Ταχυδρομικά	5.308	5.718	5.308	5.718
Επισκευές και Συντηρήσεις	4.431	6.277	4.431	6.277
Λοιπές Παροχές Τρίτων	1.801	2.095	1.801	2.095
Σύνολο (Σημείωση 6)	35.318	39.788	35.318	39.788

β. ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ο λογαριασμός αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Φόροι - Τέλη	7.567	6.402	7.564	6.392
Υλικά Άμεσης Ανάλωσης	2.013	2.553	2.013	2.553
Έξοδα Προβολής και Διαφήμισης	988	1.747	988	1.747
Έξοδα Μεταφορών	646	595	646	595
Δωρεές Επιχορηγήσεις	387	482	387	482
Λοιπά Έξοδα	7.599	1.965	7.591	1.965
Σύνολο (Σημείωση 6)	19.200	13.744	19.189	13.734

Η σημαντική αύξηση στα Λοιπά Έξοδα οφείλεται κυρίως στην αυξημένη δραστηριότητα της εταιρείας για κατασκευή έργων που συμπεριλαμβάνεται στο κόστος ιδιοκατασκευών.

γ. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ο λογαριασμός μετά την αφαίρεση του κόστους ιδιοκατασκευών (Σύνολο Α) αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Αμοιβές Εργολάβων ΚΕΛΨ	27.734	28.400	27.734	28.400
Αμοιβές Εργολάβων ΚΕΛΜ	1.640	2.054	1.640	2.054
Αμοιβές Εργολάβων Δικτύου Ύδρευσης	2.295	3.249	2.295	3.249
Λοιπές Αμοιβές Τρίτων	15.717	11.827	15.654	11.784
Σύνολο (Σημείωση 6)	47.386	45.530	47.323	45.487

6. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ο λογαριασμός αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Προβλέψεις Επισημασμένων Απαιτήσεων	5.942	5.362	5.942	5.362
Προβλέψεις Επίδικων Υποθέσεων	6.993	13.515	6.993	13.515
Προβλέψεις για Απαξίωση Αποθεμάτων	206	1	206	1
Σύνολο (Σημείωση 6)	13.141	18.878	13.141	18.878

7. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ

Οι αποσβέσεις των παγίων στοιχείων λογίζονται με βάση την ωφέλιμη ζωή τους με την μέθοδο της σταθερής απόσβεσης ως ακολούθως:

I.	ΔΙΚΤΥΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ	
	Κύριοι τροφοδοτικοί αγωγοί	33-35χρ.
	Δευτερεύοντες τροφοδοτικοί αγωγοί	25-50χρ.
	Δίκτυα διανομής, εξωτερικά και εσωτερικά αντλιοστάσια	10-50χρ.
	Δεξαμενές-Διυλιστήρια	17-50χρ.
II.	ΔΙΚΤΥΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	
	Έργα βαριάς υποδομής και βασικοί συλλεκτές	25-50χρ.
	Δευτερεύοντες αγωγοί	25-50χρ.
	Εξωτερικές διακλαδώσεις	25-50χρ.
	Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις	20-50χρ.
III.	ΕΡΓΑ ΑΝΤΙΡΡΥΠΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ	
	Ερευνητικά κέντρα λυμάτων	10-40χρ.
	Κέντρα λυμάτων	10-40χρ.
IV.	ΛΟΙΠΑ	
	Έπιπλα και εξοπλισμός	5χρ.
	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	3-4χρ.
	Μεταφορικά μέσα	5-20χρ.
	Μηχανολογικός εξοπλισμός	7-10χρ.
	Κτίρια	20-50χρ.

Τα ποσά που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Αποσβέσεις ενσώματων ακινητοποιήσεων	43.863	44.594	43.863	44.594
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	1.100	945	1.100	945
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων επενδύσεων και συμμετοχών καταναλωτών	(8.184)	(8.168)	(8.184)	(8.168)
Σύνολο (Σημείωση 6)	36.779	37.371	36.779	37.371

8. ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ	31.12.2017	31.12.2016
Μισθοί και Ημερομίσθια	81.576	81.311
Εργοδοτικές εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία	19.266	19.344
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού Ν.2112 (σημ. 27.α)	1.780	1.859
Πρόβλεψη για Ειδική εφάπαξ αποζημίωση προσληφθέντων έως και 25/10/1999 (σημ. 27.δ)	13.453	2.665
Πρόβλεψη για Ειδική εφάπαξ αποζημίωση προσληφθέντων μετά 25/10/1999 (σημ. 27.γ)	923	164
Προβλέψεις Ιατροφαρμακευτικής Περιθαλψης για τους δικαιούχους (σημ. 27.β)	5.502	5.940
Λουτές Παροχές	5.735	8.411
Σύνολο (Σημείωση 6)	128.235	119.694

Η Εταιρεία εφαρμόζοντας το Νόμο 4024/2011 προσαρμόζει τις αμοιβές του προσωπικού στις απαιτήσεις του προαναφερόμενου Νόμου.

9. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Τόκοι Πελατών	8.910	6.224	8.910	6.224
Μερίσματα	60	66	60	66
Τόκοι προθεσμιακών καταθέσεων	7.100	7.427	7.092	7.417
Λοιπά Έσοδα	3.086	197	3.086	197
Σύνολο (Σημείωση 5)	19.156	13.914	19.148	13.904

Το κονδύλι «Λοιπά Έσοδα» περιλαμβάνει έσοδο από διακανονισμούς οφειλών δήμων προς την Εταιρεία ποσού Ευρώ 2,9 εκατ. περίπου.

10. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα της Εταιρείας ποσού Ευρώ 503 χιλ. και Ευρώ 4.431 χιλ. κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017 και 2016 αντίστοιχα, υποχώρησαν λόγω της μείωσης του αριθμού των διακανονισμών των οφειλών από Δήμους προς την Εταιρεία.

11. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

α. Φόρος Εισοδήματος στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως

Ο φόρος εισοδήματος της τρέχουσας χρήσης αντιπροσωπεύει το άθροισμα του τρέχοντος φόρου εισοδήματος, της αναβαλλόμενης φορολογίας και της πρόβλεψης του φόρου των ανέλεγκτων χρήσεων καθώς και των διαφορών φορολογικού ελέγχου και αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Φόρος εισοδήματος	21.404	26.932	21.404	26.932
Πρόβλεψη πρόσθετου φόρου χρήσης	-	463	-	463
Διαφορές φορολογικού ελέγχου	895	-	895	-
Αναβαλλόμενη Φορολογία	747	(10.120)	747	(10.120)
Σύνολο	23.046	17.275	23.046	17.275

Ο φόρος εισοδήματος για την τρέχουσα περίοδο προέκυψε ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Κέρδη προ φόρων	66.473	41.324	66.523	41.337
Φόρος εισοδήματος υπολογιζόμενος με τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή (29%)	19.277	11.984	19.292	11.988
Πρόβλεψη πρόσθετου φόρου χρήσης	-	463	-	463
Διαφορές φορολογικού ελέγχου	895	-	895	-
Φόρος επί μονίμων διαφορών και μη εκπιπτόμενων δαπανών	2.574	4.828	2.859	4.824
Σύνολο	23.046	17.275	23.046	17.275

Η υποχρέωση για φόρο εισοδήματος έχει υπολογιστεί επί των κερδών της χρήσεως σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία με τον ισχύοντα συντελεστή 29%.

β. Φόρος Εισοδήματος στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

Τρέχουσα Φορολογική απαίτηση

Το ποσό της φορολογικής απαίτησης όπως αναλύεται παρακάτω ανέρχεται σε ποσό Ευρώ 5,3 εκατ. περίπου:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	31.12.2017	31.12.2016
Φόρος εισοδήματος	(21.404)	(26.932)
Απαίτηση φόρου εισοδήματος από φορολογικό έλεγχο χρήσης 2014		13.569
Παρακρατούμενος φόρος/προκαταβολή φόρου	26.582	28.487
Σύνολο	5.178	15.124

Σημειώνεται επιπρόσθετα:

Η Εταιρεία έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές μέχρι και τη χρήση 2010. Οι χρήσεις 2011 έως 2013 και 2014 έως 2016 έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών σύμφωνα με τις διατάξεις, του άρθρου 82 παρ. 5 του Ν. 2238/1994 (όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 21 παρ. 10 του νόμου 3943/2011) και του άρθρου 65 Α του νόμου 4174/2013 αντίστοιχα. Για τις χρήσεις 2011 έως και 2015 εκδόθηκαν εκθέσεις φορολογικής συμμόρφωσης χωρίς επιφύλαξη. Για την χρήση του 2016 εκδόθηκε φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επιφύλαξη με θέμα έμφασης, που αναφέρεται σε ερώτημα προς την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων ως προς την υποχρέωση καταχώρησης ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων στην Δήλωση Περιουσιολογίου (Ε9) της Εταιρείας. Αντίστοιχος έλεγχος για την χρήση του 2017 είναι υπό εξέλιξη σύμφωνα με το άρθρο 65 Α του νόμου 4174/2013.

Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν πρόβλεψη συνολικού ύψους Ευρώ 2,4 εκατ. περίπου.

Η Ε.ΥΔ.Α.Π. ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε. δεν έχει ελεγχθεί από τη σύστασή της από τις χρήσεις 2011 και εξής και δεν έχει σχηματίσει σχετική πρόβλεψη λόγω των περιορισμένων συναλλαγών της.

12. ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το καθαρό κέρδος της χρήσεως με το μέσο σταθμισμένο αριθμό των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία κατά την διάρκεια της χρήσης. Τα κέρδη ορίζονται ως τα κέρδη ή ζημίες από συνεχιζόμενες δραστηριότητες του Ομίλου. Διευκρινίζεται ότι στην τρέχουσα, όπως και στην προηγούμενη χρήση δεν υπάρχουν μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες. Δεν υπήρξαν ομολογίες μετατρέψιμες σε μετοχές ή άλλοι δυνητικοί τίτλοι μετατρέψιμοι σε μετοχές που είναι μειωτικοί των κερδών κατά τις περιόδους στις οποίες αναφέρονται οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις και συνεπώς δεν έχουν υπολογιστεί απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή.

	ΟΜΙΛΟΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Κέρδη που αναλογούν στους μετόχους (σε χιλ Ευρώ)	43.427	24.049
Σταθμικός Μέσος Όρος των σε κυκλοφορία μετοχών	106.500.000	106.500.000
Κέρδη ανά μετοχή – Βασικά σε Ευρώ	0,41	0,23

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας σε συνεδρίασή του στις 28.03.2018 ενέκρινε την υποβολή πρότασης προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, για τη διανομή μερίσματος, του άρθρου 45 του Κωδ. Ν. 2190/1920, ποσού είκοσι λεπτών (Ευρώ 0,20) ανά μετοχή, (συνολικό μικτό ποσό Ευρώ 21,3 εκατ.) για τη χρήση 2017.

Το μέρισμα αποτελεί αντικείμενο έγκρισης από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων και περιλαμβάνεται στο υπόλοιπο του λογαριασμού «Αποτελέσματα εις νέον».

13. ΥΠΕΡΑΞΙΑ

Το ποσό της υπεραξίας Ευρώ 3.357 χιλ. κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017 αφορά το υπερβάλλον τίμημα εξαγοράς των δικτύων Ελευσίνας, Ασπροπύργου και Λυκόβρυσης από το αναπόσβεστο κόστος αντικατάστασης, όπως αποτιμήθηκε κατά την εξαγορά. Οι μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών και κατά συνέπεια η υπεραξία των δικτύων, εξετάζονται για απομείωση των αξιών τους σε ετήσια βάση ή και πιο συχνά αν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν ότι θα μπορούσε να απομειωθεί η αξία. Από τον έλεγχο αποτίμησης της υπεραξίας από την εξαγορά των δικτύων δεν προέκυψε ζημία απομείωσης. Ο έλεγχος απομείωσης έγινε από την Δ/νση Οικονομικής Ανάλυσης της Εταιρείας το Δεκέμβριο του 2017.

Ειδικότερα:

Στο πλαίσιο της τακτοποίησης απαιτήσεων της από συγκεκριμένους ΟΤΑ, η Εταιρεία υπέγραψε συμβάσεις με τρεις δήμους (Ασπρόπυργου και Ελευσίνας κατά την διάρκεια του Β' εξαμήνου 2003 και Λυκόβρυσης κατά την διάρκεια του Β' εξαμήνου 2006) για την μεταβίβαση της κυριότητας των δικτύων ύδρευσης των εν λόγω δήμων. Στο πλαίσιο των ανωτέρων συμβάσεων περιήλθαν στην κυριότητα της Εταιρείας δίκτυα ύδρευσης συνολικού μήκους περίπου 327 χιλιομέτρων τα οποία εξυπηρετούν, μέσω 26.786 παροχών, περίπου 65.000 κατοίκους των εν λόγω δήμων, οι οποίοι εντάσσονται στην βάση καταναλωτών της Εταιρείας.

Η απόκτηση του δικτύου του Δήμου Ασπροπύργου, κόστισε Ευρώ 2.749 χιλ. και διακανονίστηκε με συμψηφισμό αντίστοιχων οφειλών του προς την Εταιρεία. Η αποτίμηση του δικτύου σε τιμές αντικατάστασης, που έγινε από τις τεχνικές υπηρεσίες της Εταιρείας και συμφωνήθηκε με τις αντίστοιχες εκτιμήσεις των τεχνικών υπηρεσιών του Δήμου, ανέρχεται στο ποσό των Ευρώ 2.192 χιλ.

Η απόκτηση του δικτύου του Δήμου Ελευσίνας, κόστισε Ευρώ 1.800 χιλ. και διακανονίστηκε με συμψηφισμό οφειλών του Ευρώ 1.500 χιλ. και καταβολή από την Εταιρεία ποσού Ευρώ 300 χιλ.. Η αποτίμηση του δικτύου σε τιμές αντικατάστασης, που έγινε από τις τεχνικές υπηρεσίες της Εταιρείας και συμφωνήθηκε με τις αντίστοιχες εκτιμήσεις των τεχνικών υπηρεσιών του Δήμου, ανέρχεται στο ποσό των Ευρώ 681 χιλ.

Η απόκτηση του δικτύου του Δήμου Λυκόβρυσης, κόστισε Ευρώ 2.271 χιλ. και διακανονίστηκε με συμψηφισμό ισόποσων οφειλών. Η αποτίμηση του δικτύου σε τιμές αντικατάστασης, που έγινε από τις τεχνικές υπηρεσίες της Εταιρείας και συμφωνήθηκε με τις αντίστοιχες εκτιμήσεις των τεχνικών υπηρεσιών του Δήμου, ανέρχεται στο ποσό των Ευρώ 590 χιλ.

14. ΛΟΙΠΕΣ ΑΥΛΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Κόστος κτήσης 31 ^η Δεκεμβρίου 2016	30.417
Προσθήκες	842
Υπόλοιπο 31 ^η Δεκεμβρίου 2017	31.259
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	
31 ^η Δεκεμβρίου 2016	(29.133)
Αποσβέσεις χρήσης	(1.100)
Σύνολο Αποσβέσεων 31 ^η Δεκεμβρίου 2017	(30.233)
Αναπόσβεστη αξία	
31 ^η Δεκεμβρίου 2016	1.284
31 ^η Δεκεμβρίου 2017	1.026

Οι λοιπές άυλες ακινητοποιήσεις αφορούν δαπάνες για αγορά λογισμικού και λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων, τα οποία εκτιμάται ότι θα επιφέρουν μελλοντικά οφέλη στην Εταιρεία και καταχωρούνται ως άυλα στοιχεία του Ενεργητικού. Τα λογισμικά αποσβένονται κυρίως σε τρία έτη. Για τα λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία η Εταιρεία επανεξετάζει την ωφέλιμη ζωή τους σε τακτά χρονικά διαστήματα.

15. ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Η Εταιρεία κάνοντας χρήση των διατάξεων του Δ.Π.Χ.Α. 1: «Πρώτη χρήση εφαρμογής των Δ.Π.Χ.Α.» χρησιμοποίησε την εξαίρεση σχετικά με την παρουσίαση και αποτίμηση των ακινήτων κατά την σύνταξη του Ισολογισμού Μετάβασης στα Δ.Π.Χ.Α. την 1 Ιανουαρίου 2004. Στο πλαίσιο αυτό θεώρησε την αναπροσαρμοσμένη αξία των ακινήτων στοιχείων σαν τεκμαιρόμενο κόστος (deemed cost) για τους σκοπούς σύνταξης του Ισολογισμού Μετάβασης της 1^{ης} Ιανουαρίου 2004. Ειδικότερα για σκοπούς μετάβασης στα Δ.Π.Χ.Α., η Εταιρεία αποτίμησε τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα σε εύλογες αξίες όπως αυτές καθορίστηκαν από μελέτες ανεξαρτήτων εκτιμητών. Οι εύλογες αυτές αξίες αποτέλεσαν το τεκμαιρόμενο κόστος για τη σύνταξη του Ισολογισμού.

Κατωτέρω παρατίθεται ο πίνακας μεταβολών παγίων των χρήσεων 2017 και 2016 για τον Όμιλο και την Εταιρεία:

2017	Κτίρια-Γήπεδα	Μηχανήματα & Μηχαν/κός εξοπλισμός	Δίκτυο ύδρευσης & μετρητές κατανάλωσης	Δίκτυο υπονόμων-Βιολογικοί καθαρισμοί	Οχήματα Έπιπλα	Προκαταβολές & έργα υπό κατασκευή	Σύνολο
<i>Ποσά σε χιλ. Ευρώ</i>							
Αναπόσβεστη αξία την 1 Ιανουαρίου 2017	269.916	4.527	236.753	355.559	9.772	4.810	881.337
Προσθήκες	542	348	6.458	3.437	716	3.491	14.991
Μειώσεις/ Μεταφορές	-	-	-	-	(55)	55	-
Αναστροφή αποσβέσεων	-	-	-	-	55	-	55
Αποσβέσεις Χρήσης	(3.627)	(1.048)	(16.843)	(18.774)	(3.572)	-	(43.863)
Αναπόσβεστη αξία την 31.12.2017	266.831	3.827	226.368	340.222	6.916	8.356	852.520
01.01.2017:							
Κόστος	303.180	24.149	484.698	554.425	62.057	4.810	1.433.319
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(33.264)	(19.622)	(247.945)	(198.866)	(52.285)	-	(551.982)
Καθαρή αναπόσβεστη αξία	269.916	4.527	236.753	355.559	9.772	4.810	881.337
31.12.2017							
Κόστος	303.722	24.497	491.156	557.862	62.718	8.356	1.448.311
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(36.891)	(20.670)	(264.788)	(217.640)	(55.802)	-	(595.791)
Καθαρή αναπόσβεστη αξία	266.831	3.827	226.368	340.222	6.916	8.356	852.520

2016	Κτίρια- Γήπεδα	Μηχανήματα & Μηχαν/κός εξοπλισμός	Δίκτυο ύδρευσης & μετρητές κατανάλωσης	Δίκτυο υπονόμευ- βιολογικοί καθαρισμοί	Οχήματα Έπιπλα	Προκαταβολές & έργα υπό κατασκευή	Σύνολο
<i>Ποσά σε χιλ. Ευρώ</i>							
Αναπόσβεστη αξία την 1 Ιανουαρίου 2016	273.328	1.826	252.086	373.689	9.361	6.265	916.555
Προσθήκες	215	3.730	2.474	705	3.943	1.700	12.767
Μειώσεις/ Μεταφορές	-	-	-	-	(1.169)	(3.155)	(4.324)
Αναστροφή αποσβέσεων	-	-	-	-	934	-	934
Αποσβέσεις Χρήσης	(3.627)	(1.029)	(17.807)	(18.835)	(3.297)	-	(44.595)
Αναπόσβεστη αξία την 31.12.2016	269.916	4.527	236.753	355.559	9.772	4.810	881.337
01.01.2016:							
Κόστος	302.965	20.419	482.224	553.720	59.283	6.265	1.424.876
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(29.637)	(18.593)	(230.138)	(180.031)	(49.922)	-	(508.320)
Καθαρή αναπόσβεστη αξία	273.328	1.826	252.086	373.689	9.361	6.265	916.555
31.12.2016							
Κόστος	303.180	24.149	484.698	554.425	62.057	4.810	1.433.319
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(33.264)	(19.622)	(247.945)	(198.866)	(52.285)	-	(551.982)
Καθαρή αναπόσβεστη αξία	269.916	4.527	236.753	355.559	9.772	4.810	881.337

16. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ

Την 18η Ιουλίου 2011 η Εταιρεία ΕΥΔΑΠ Α.Ε. ίδρυσε με την υπ' αριθμ. 17241/13.05.2011 Απόφαση του Δ.Σ., Εταιρεία με την επωνυμία «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΝΗΣΩΝ» με το διακριτικό τίτλο «Ε.ΥΔ.Α.Π. ΝΗΣΩΝ Α.Ε.», στο μετοχικό κεφάλαιο της οποίας συμμετέχει με ποσοστό 100% (Ευρώ 1.210 χιλ.). Με την από 21/09/2017 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της ανώνυμης Εταιρείας, η επωνυμία άλλαξε σε «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ» και με διακριτικό τίτλο «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.»

Η «Ε.ΥΔ.Α.Π. ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.», έχει σκοπό την ανάπτυξη δραστηριοτήτων στους τομείς ύδρευσης, αποχέτευσης, άρδευσης και συλλογής όμβριων υδάτων της νησιωτικής Ελλάδας. Η θυγατρική μέχρι σήμερα έχει περιορισμένη δραστηριότητα.

17. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ

Στις επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση περιλαμβάνονται:

- Συμμετοχή στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., Εταιρεία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, η οποία δίνει την δυνατότητα στην Εταιρεία να αποκομίσει έσοδα από μερίσματα και ενδεχομένως κεφαλαιουχικά κέρδη. Αποτιμήθηκε στην εύλογη αξία σύμφωνα με την επίσημη τιμή του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών κατά την 31.12.2017 και η διαφορά που προέκυψε λόγω μεταβολής της εύλογης αξίας καταχωρήθηκε στην καθαρή θέση μέσω της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος.
- Συμμετοχή στην Attica Bank. Η Ε.ΥΔ.ΑΠ. Α.Ε., με την υπ' αριθμ. 18770/18.12.2015 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ενέκρινε την συμμετοχή της στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Attica Bank, Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία με το ποσό των Ευρώ 20 εκατ.. Η απόφαση επικυρώθηκε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων την 15.01.2016.
Η επένδυση της Εταιρείας σε μετοχές της Attica Bank θεωρείται στρατηγικού χαρακτήρα και ως εκ τούτου έχει ενταχθεί στην κατηγορία των διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Αποτιμήθηκε στην εύλογη αξία σύμφωνα με την επίσημη τιμή του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών κατά την 31.12.2017 και η

διαφορά (κέρδος) που προέκυψε λόγω μεταβολής της εύλογης αξίας σύμφωνα με την παράγραφο 55 του ΔΛΠ 39, καταχωρήθηκε στα ίδια κεφάλαια μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εσόδων.

Κατόπιν των ανωτέρω το χαρτοφυλάκιο της Εταιρείας διαμορφώθηκε ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	Αριθμός Μετοχών	Αξία Κτήσης	Αποτίμηση 31.12.2017	Αποτίμηση 31.12.2016
Εταιρεία Ύδρευσης Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Α.Θ.)	264.880	485	1.192	922
Attica Bank Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία	66.666.666	20.000	2.467	1.933
Σύνολα			3.659	2.855

18. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ο λογαριασμός στις οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Δάνεια Προσωπικού (Σημείωση 22)	6.088	6.573	6.088	6.573
Ρυθμίσεις οφειλών δήμων	8.106	11.693	8.106	11.693
Έργα για λογαριασμό τρίτων	4.297	3.769	4.297	3.769
Εγγυήσεις (ΔΕΗ, Ακινήτων)	543	563	543	563
Σύνολα	19.034	22.598	19.034	22.598

Ρυθμίσεις Οφειλών Δήμων:

Η Εταιρεία στα πλαίσια της δραστηριότητάς της τροφοδοτεί με νερό (διυλισμένο ή αδιύλιστο) διάφορους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) οι οποίοι διαχειρίζονται τα δικά τους δίκτυα διανομής και τιμολογούν τους δημότες τους. Στο πλαίσιο τακτοποίησης των υποχρεώσεων του Ελληνικού Δημοσίου από ΟΤΑ, ΝΠΔΔ και φορέων Γενικής Κυβέρνησης προς την Εταιρεία εξοφλήθηκαν το έτος 2013 οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τους. Η Εταιρεία από το έτος 2014, για την αντιμετώπιση καθυστερήσεων στην είσπραξη των σχετικών απαιτήσεων από τους ΟΤΑ προχώρησε στην κατάρτιση συμβάσεων με συγκεκριμένους ΟΤΑ, με βάση τις οποίες τα υπόλοιπα αυτών των ΟΤΑ διακανονίζονται σε άτοκες μηνιαίες δόσεις. Οι μακροπρόθεσμες αυτές απαιτήσεις εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στο αναπόσβεστο κόστος.

Το προεξοφλητικό επιτόκιο που εφαρμόζεται για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις από Δήμους, ανέρχεται σε 8,76% και το ποσό που καταχωρήθηκε στα χρηματοοικονομικά έσοδα για τις προαναφερόμενες απαιτήσεις ανέρχεται σε Ευρώ 2,9 εκατ. περίπου.

Έργα για λογαριασμό τρίτων (Όμιλος & Εταιρεία)

Ο λογαριασμός στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	31.12.2017	31.12.2016
Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	2.766	2.238
«Ε.Υ.Δ.Α.Π Εταιρεία Παγίων» Ν.Π.Δ.Δ.	1.531	1.531
Σύνολο	4.297	3.769

Η Εταιρεία σύμφωνα με τον ιδρυτικό της νόμο 2744/1999 υπέγραψε σύμβαση το 1999 με το Ελληνικό Δημόσιο σύμφωνα με την οποία έχει αναλάβει ένα κατασκευαστικό πρόγραμμα αντιπλημμυρικής υποδομής του πρώην Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ (νυν

Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών) όπως και έργα αναβάθμισης και επέκτασης των τεχνικών εγκαταστάσεων ύδρευσης, οι οποίες έχουν μεταφερθεί στην «Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ» ΝΠΔΔ. Μέχρι την 31.12.2012 όλες οι απαιτήσεις των εν λόγω φορέων έχουν τιμολογηθεί και εισπραχθεί.

19. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΠΑΙΤΗΣΗ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις συμψηφίζονται με τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις όταν υπάρχει ένα νόμιμο δικαίωμα για συμψηφισμό και υπόκεινται και τα δύο στην ίδια φορολογική αρχή.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις – (υποχρεώσεις), κατά την 31.12.2017 και 2016, αντίστοιχα, έχουν υπολογισθεί, με βάση τον ισχύοντα συντελεστή φορολογίας 29% .

Οι αναβαλλόμενες απαιτήσεις- (υποχρεώσεις) αναλύονται κατωτέρω:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	2016			2017			Υπόλοιπο λήξης 31.12.2017
	Υπόλοιπο έναρξης 01.01.2016	(Επιβάρυνση)/ Ωφέλεια στα αποτελέσματα περιόδου	(Επιβάρυνση)/ Ωφέλεια στην Καθαρή Θέση	Υπόλοιπο λήξης 31.12.2016	(Επιβάρυνση) /Ωφέλεια στα αποτελέσματα	(Επιβάρυνση)/ Ωφέλεια στην Καθαρή Θέση	
Εξοδολογία άυλων ακινητοποιήσεων	39	-	-	39	-	-	39
Απομείωση αποθεμάτων	562	-	-	562	60	-	622
Υποχρέωση για παροχές στο προσωπικό	50.450	45	5.661	56.156	3.078	(2.002)	57.232
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων	5.340	-	-	5.340	-	-	5.340
Λοιπές προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα	10.246	3.919	-	14.166	(6.288)	-	7.878
Συμμετοχές καταναλωτών & ΟΤΑ-Δήμων	16.981	668	-	17.649	(1.279)	-	16.370
Διαφορά αποσβέσεων από επαναπροσδιορισμό ωφέλιμης ζωής	(6.275)	173	-	(6.102)	(323)	-	(6.425)
Έσοδα και έξοδα δεδουλευμένα	(80)	(1)	-	(81)	(9)	-	(90)
Αναβ. Φορ. στο Φορ. Αποθεματικό από αναπροσαρμογή ακινήτων	9.001	-	-	9.001	-	-	9.001
Απομείωση χρεογράφων	406	5.239	(406)	5.239	-	(154)	5.085
Λοιπά αναβαλλόμενα φορολ. στοιχεία	5.543	76	-	5.619	4.014	-	9.633
	92.213	10.120	5.255	107.588	(747)	(2.156)	104.685

Η χρέωση στους λογαριασμούς αποτελεσμάτων χρήσεως για αναβαλλόμενους φόρους εισοδήματος (έξοδο χρήσης-αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση), περιέχει την εκπλήρωση προσωρινών φορολογικών διαφορών που προέκυψαν από λογισθέντα έξοδα τα οποία λογίστηκαν σε προηγούμενες χρήσεις. Η πίστωση για αναβαλλόμενους φόρους (έσοδο χρήσης-αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση) περιέχει κυρίως προσωρινές φορολογικές διαφορές που προκύπτουν από συγκεκριμένες προβλέψεις, οι οποίες είναι φορολογικά εκπεστές κατά την πραγματοποίηση της αντίστοιχης δαπάνης σε μεταγενέστερες χρονικές περιόδους.

20. ΥΛΙΚΑ, ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ & ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ο λογαριασμός στις οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	31.12.2017	31.12.2016
Αναλώσιμα υλικά και ανταλλακτικά	13.087	14.328
Πρόβλεψη Απομείωσης	(2.147)	(1.941)
Σύνολο	10.940	12.387

Τα αποθέματα προορίζονται για την εξυπηρέτηση των δικτύων (συντήρηση και επέκταση). Αποθέματα ποσού Ευρώ 5 εκατ. περίπου αναμένεται να ανακτηθούν μετά από 12 μήνες (την αντίστοιχη περσινή περίοδο ποσό Ευρώ 7,8 εκατ. περίπου). Η κίνηση της πρόβλεψης απομείωσης για αναλώσιμα υλικά και ανταλλακτικά που έχει σχηματισθεί για εκτιμώμενα μη ανακτήσιμα ποσά αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	31.12.2017	31.12.2016
Υπόλοιπο Έναρξης	1.941	1.940
Πρόβλεψη χρήσης	206	1
Υπόλοιπο Λήξης	2.147	1.941

21. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΕΛΑΤΕΣ, ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ο λογαριασμός στις οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Ιδιώτες	165.889	161.625	165.889	161.625
Τοπική Αυτοδιοίκηση, Ελληνικό Δημόσιο, ΔΕΚΟ	52.602	41.571	52.587	41.573
	218.491	203.196	218.475	203.198
Δεδουλευμένα, μη τιμολογημένα έσοδα	55.001	55.847	55.001	55.847
	273.492	259.043	273.476	259.045
Μείον: Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	(57.521)	(51.606)	(57.521)	(51.606)
	215.971	207.437	215.955	207.439

Η πλειοψηφία των οικιακών χρηστών τιμολογείται κάθε τρεις μήνες με βάση τις ενδείξεις των υδρομετρητών. Τα μη τιμολογημένα έσοδα αφορούν τα έσοδα που προέρχονται από παροχή νερού και υπηρεσιών αποχέτευσης μεταξύ της ημερομηνίας της τελευταίας καταμέτρησης και της ημερομηνίας λήξης της χρήσης, τα οποία δεν έχουν τιμολογηθεί μέχρι την 31.12.2017.

Η κίνηση της πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις που έχει σχηματισθεί για εκτιμώμενα μη ανακτήσιμα ποσά από την παροχή ύδρευσης - αποχέτευσης αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	31.12.2017	31.12.2016
Υπόλοιπο Έναρξης	51.606	45.293
Πρόβλεψη χρήσης	5.915	6.313
Υπόλοιπο Λήξης	57.521	51.606

Η πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις εξετάζεται από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Εσόδων και Απαιτήσεων της Εταιρείας, η οποία ελέγχει διαρκώς τις απαιτήσεις της Εταιρείας, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα (κωδικοί τιμολογίων, κατηγορίες πελατών) και ενσωματώνει τις πληροφορίες αυτές για το σχηματισμό της σχετικής πρόβλεψης.

Η Εταιρεία στο πλαίσιο των διαδικασιών που προβλέπει ο Κώδικας Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Ν.356/1974) όπως τροποποιήθηκε με τους νόμους 4174/2013, 4224/2013, 4337/2015 & 4517/2018, υπολογίζει τόκους επί των ληξιπρόθεσμων οφειλών με την καταβολή των οφειλών τους.

22. ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ο λογαριασμός αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Προκαταβολές και δάνεια Προσωπικού	4.972	4.196	4.972	4.196
Προκαταβολές σε εργολάβους και προμηθευτές	-	401	-	401
Απαίτηση για συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στην υποχρεωτική κάλυψη του ελλείμματος ειδικού λογαριασμού εφάπαξ	258	258	258	258
Προκαταβολές διάφορες	2.198	2.160	2.198	2.160
Απαίτηση προσόδου από Τράπεζα της Ελλάδος	2.751	2.905	2.751	2.905
Απαίτηση από Εκπαιδευτικά Προγράμματα Προσωπικού	1.367	1.476	1.367	1.476
Απαίτηση από Ελληνικό Δημόσιο για επιστροφή φόρου ακίνητης περιουσίας /φόρους	-	1.010	-	1.010
Απαίτηση από εργαζόμενους σύμφωνα με την απόφαση ΔΣ 19389/25.10.2017	3.682	-	3.682	-
Απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο για τις εισφορές ασθένειας στους νεοεισερχόμενους (από 01.01.1993) στην ασφάλιση του ΙΚΑ	2.549	2.240	2.549	2.240
Λουτές απαιτήσεις	3.440	2.683	3.409	2.657
Απαίτηση απόδοσης κρατήσεων εισφορών υγειονομικής περίθαλψης συνταξιούχων	111	-	111	-
Σύνολο	21.328	17.329	21.297	17.303

Τα υπόλοιπα των λοιπών απαιτήσεων εμφανίζονται μειωμένα με τη διενεργηθείσα πρόβλεψη για επισφαλείς λουτές απαιτήσεις ποσό Ευρώ 5.305 χιλ. την 31.12.2017 και ποσό Ευρώ 5.277 χιλ. την 31.12.2016.

Μία μικρή ομάδα εργαζομένων διεκδίκησε, μέσω της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων, τις αποδοχές τους χωρίς την περικοπή του Ν.4024/2011. Σε εκτέλεση της απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η ΕΥΔΑΠ ΑΕ με την υπ' αριθμ. 19389/25.10.2017 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, κατέβαλε προσωρινά τα σχετικά ποσά, σχηματίζοντας απαίτηση ποσού Ευρώ 3,7 εκατ.

Προκαταβολές και Δάνεια προσωπικού:

Η Εταιρεία παρέχει στο προσωπικό άτοκα δάνεια, άτοκες βραχυπρόθεσμες προκαταβολές μισθοδοσίας, ταμειακές διευκολύνσεις και μακροπρόθεσμα έντοκα δάνεια. Το ποσό Ευρώ 4.972 χιλ. αφορά το βραχυπρόθεσμο μέρος των δανείων προς το προσωπικό, το μακροπρόθεσμο μέρος των δανείων, το οποίο κατά την 31.12.2017 ανέρχεται σε Ευρώ 6.088 χιλ. και περιλαμβάνεται στο υπόλοιπο των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων (σημείωση 18).

Συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στην υποχρεωτική κάλυψη του ελλείμματος ειδικού λογαριασμού εφάπαξ:

Το ποσό αφορά την υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου βάσει του Ν. 2939/6.8.2001 να καλύψει το έλλειμμα του λογαριασμού της ειδικής εφάπαξ αποζημίωσης για το προσωπικό που αποχωρεί και που εργαζόταν στην Εταιρεία μέχρι την 25η Οκτωβρίου 1999.

Το Υπόλοιπο Ευρώ 258 χιλ. προέκυψε ως εξής:

Συσσωρευμένο έλλειμμα αρχής	68.844
Εκκαθαρισμένες αποζημιώσεις	1.922
Κρατήσεις εργαζομένων	(769)
Είσπραξη από το Ελληνικό Δημόσιο (άρθρο 52 Ν. 4186/2013)	(58.351)
Συμψηφισμός μερίσματος Ελ. Δημοσίου με το Λογ/σμό (Εκδοση απόφασης απ το Ελ. Δημ.)	(11.388)
Συσσωρευμένο έλλειμμα απαιτητό από το Ελληνικό Δημόσιο τέλους χρήσης	258

Μετά την ψήφιση του άρθρου 52 του Ν.4186/17.09.2013, η Εταιρεία εισέπραξε Ευρώ 58,4 εκατ. περίπου, την 25.09.2013, για την υποχρέωση κάλυψης του λογαριασμού από το Ελληνικό Δημόσιο, έως την 30.06.2013. Η απαίτηση που υφίσταται αφορά ληξιπρόθεσμη οφειλή του Ελληνικού Δημοσίου από 01.07.2013 - 08.08.2013 (ημερομηνία δημοσίευσης του Ν.4179/2013).

23. ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

Ο λογαριασμός αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Ταμείο	408	498	408	498
Λογαριασμοί Καταθέσεως Όψεως και προθεσμίας	294.513	280.046	293.512	278.973
Σύνολο	294.921	280.544	293.920	279.471

Οι λογαριασμοί καταθέσεων όψεως και προθεσμίας έχουν κυμαινόμενα επιτόκια ανάλογα με το ύψος της κατάθεσης και την περίοδο του εκτοκισμού.

Η τρέχουσα αξία των εν λόγω καταθέσεων όψεως και προθεσμίας προσεγγίζει τη λογιστική τους αξία λόγω των κυμαινόμενων επιτοκίων και των βραχυπρόθεσμων λήξεων τους. Στο υπόλοιπο των λογαριασμών όψεως δεν εμπεριέχονται τα ποσά Ευρώ 785 χιλ. και Ευρώ 869 χιλ. των ληξιπρόθεσμων επιταγών πληρωτέων κατά την 31.12.2017 και 2016 αντίστοιχα τα οποία απεικονίζονται στο λογαριασμό λοιπών βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (Σημείωση 31). Τα έσοδα τόκων από τραπεζικές καταθέσεις, αναγνωρίζονται με βάση την αρχή του δεδουλευμένου εσόδου, και συμπεριλαμβάνονται στα χρηματοοικονομικά έσοδα.

24. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Η Εταιρεία ιδρύθηκε το 1980 σε εφαρμογή του Νόμου 1068/1980 ως αποτέλεσμα της συγχώνευσης των δύο εταιρειών ύδρευσης και αποχέτευσης Αθηνών της εποχής, που ονομάζονταν Ελληνική Εταιρεία Ύδρευσης και Οργανισμός Αποχέτευσης Πρωτευούσης.

Το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας καθορίστηκε αποτιμημένο σε Ευρώ στο ποσό των 130.502 χιλ. €. βάσει αποτίμησης του ενεργητικού και του παθητικού των εταιρειών που συγχωνεύθηκαν και σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 1068/1980.

Το 1992 το μετοχικό κεφάλαιο διαμορφώθηκε σε Ευρώ 1.253.507 χιλ. αποτελούμενο από 213.566.282 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας Ευρώ 5,87 έκαστη. Η αύξηση προέκυψε σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 1914/1990, με βάση μια νέα αποτίμηση της καθαρής θέσης της Εταιρείας λόγω της συνεισφοράς από το Ελληνικό Δημόσιο στην ΕΥΔΑΠ ενός σημαντικού αριθμού εγκαταστάσεων και την κεφαλαιοποίηση οφειλών προς το Δημόσιο.

Η Γενική Συνέλευση της 30ης Ιουνίου 1998 αποφάσισε την περαιτέρω αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά ποσό Ευρώ 6.845 χιλ. μέσω της κεφαλαιοποίησης των επιχορηγήσεων που είχαν εισπραχθεί μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 1997. Μετά την αύξηση το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας διαμορφώθηκε σε Ευρώ 1.260.352 χιλ. αποτελούμενο από 214.732.544 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας Ευρώ 5,87 (δύο χιλιάδες Δραχμές) έκαστη.

Κατά τη χρήση 1999, λόγω της εισαγωγής της Εταιρείας στο Χρηματιστήριο Αθηνών και σύμφωνα με το Νόμο 2744/1999, το μετοχικό της κεφάλαιο ορίστηκε σε Ευρώ 58.694 χιλ. αποτελούμενο από 100.000.000 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας Ευρώ 0,59 (διακόσιες Δραχμές) έκαστη. Σύμφωνα με τον ίδιο Νόμο το υπολειπόμενο μέρος του μετοχικού κεφαλαίου ποσού Ευρώ 1.201.658 χιλ. μετατράπηκε σε «Ειδικό Αφορολόγητο Αποθεματικό», το οποίο μεταξύ άλλων μειώθηκε με την αξία των παγίων τα οποία μεταβιβάστηκαν στην «Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ» ΝΠΔΔ άνευ ανταλλάγματος. Το Δεκέμβριο του 1999 εκδόθηκαν 6.500.000 νέες κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας Ευρώ 0,59 (διακόσιες Δραχμές) έκαστη και καλύφθηκαν μέσω της αρχικής δημόσιας εγγραφής κατά την εισαγωγή της ΕΥΔΑΠ στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Κατόπιν των ανωτέρω το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2000 ανερχόταν σε Ευρώ 62.509 χιλ. αποτελούμενο από 106.500.000 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας Ευρώ 0,59 (διακόσιες Δραχμές) έκαστη.

Τον Μάιο 2001 η Εταιρεία αποφάσισε να μετατρέψει το μετοχικό της κεφάλαιο σε Ευρώ μέσω αύξησης της ονομαστικής αξίας έκαστης μετοχής από Ευρώ 0,59 σε Ευρώ 0,60 με το συνολικό ποσό της προκύψασας αύξησης Ευρώ 1.391 χιλ. να μεταφέρεται από τη «Διαφορά Υπέρ το Άρτιο». Κατά συνέπεια κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2011 το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε Ευρώ 63.900 χιλ. διαιρούμενο σε 106.500.000 μετοχές ονομαστικής αξίας Ευρώ 0,60 έκαστη.

Δεν υπήρξε καμία μεταβολή στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ούτε σ' αυτήν ούτε στην προηγούμενη περίοδο.

25. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Ο λογαριασμός στις οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	31.12.2017	31.12.2016
Τακτικό αποθεματικό	22.207	22.207
Ειδικό Αφορολόγητο Αποθεματικό Ν 2744/99	352.078	352.078
Αποθεματικό από Έσοδα Φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο	3.687	3.687
Λουπά Αποθεματικά	1.152	502
Σύνολο	379.123	378.474

Τακτικό αποθεματικό:

Σύμφωνα με τον Ελληνικό εμπορικό νόμο, (Άρθρο 44 ν. 2190/1920) οι εταιρείες πρέπει να μεταφέρουν κατ' ελάχιστο 5% των ετήσιων καθαρών κερδών τους σε τακτικό αποθεματικό, μέχρις ότου αυτό το αποθεματικό να ισούται τουλάχιστον με το 1/3 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Αυτό το αποθεματικό δεν μπορεί να διανεμηθεί και ο σκοπός της δημιουργίας του συνίσταται στην κάλυψη ζημιών. Κατά την 31.12.2011 η Εταιρεία κάλυψε το απαιτούμενο από το νόμο τακτικό αποθεματικό, επί του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της. Κατά την χρήση 2015 η Εταιρεία τακτοποίησε αποθεματικό από αποτίμηση μετοχών ποσού Ευρώ 660 χιλ. περίπου σύμφωνα με το άρθρο 72 του Ν.4172/2013.

Ειδικό Αφορολόγητο Αποθεματικό Ν. 2744/99:

Το εν λόγω Ειδικό Αφορολόγητο Αποθεματικό προέκυψε κατά την εισαγωγή της Εταιρείας στο Χ.Α.Α. στη χρήση 1999, από τον προσδιορισμό του τότε μετοχικού κεφαλαίου στο ισόποσο των Ευρώ 58.694 το δε αρχικό του υπόλοιπο ήταν Ευρώ 1.201.658.

Με βάση τις διατάξεις του Ν. 2744/99 το αρχικό υπόλοιπο του αποθεματικού:

- Μειώθηκε με την αναπόσβεστη αξία των εγκαταστάσεων που εκχωρήθηκαν στην Εταιρεία Παγίων «Ε.ΥΔ.Α.Π. ΝΠΔΔ» άνευ ανταλλάγματος.
- Μειώθηκε με τη λογιστικοποίηση διαφόρων λογαριασμών προβλέψεων που καταχωρήθηκαν στα βιβλία κατά την εισαγωγή της Εταιρείας στο Χ.Α.Α.
- Αυξήθηκε με την υπεραξία που προέκυψε κατά την αποτίμηση σε τρέχουσες αξίες των εγκαταστάσεων και δικτύων που παρέμειναν στην κυριότητα της Εταιρείας.
- Και αυξήθηκε με τη μεταφορά του λογαριασμού «Υπόλοιπο κερδών εις Νέον» που εμφανιζόταν στο Ισολογισμό της 31^{ης} Δεκεμβρίου 1998.

Σύμφωνα με το Ν. 2744/99 το εν λόγω αποθεματικό ορίσθηκε σαν «Ειδικό Αφορολόγητο Αποθεματικό».

26. ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΑ ΚΕΡΔΗ ΕΙΣ ΝΕΟΝ

Ο λογαριασμός στις οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Υπόλοιπο κατά την 01.01.2016	485.185	485.285
Μερίσματα πληρωθέντα	(73.485)	(73.485)
Καθαρό εισόδημα καταχωρημένο απευθείας στην Καθαρή θέση	(13.859)	(13.859)
Καθαρά κέρδη χρήσης 2016	24.049	24.062
Αποθεματικό αποτίμησης μετοχών		
Υπόλοιπο 01.01.2017	421.890	422.003
Μερίσματα πληρωθέντα	(11.715)	(11.715)
Καθαρά κέρδη χρήσης 2017	43.427	43.477
Καθαρό εισόδημα καταχωρημένο απευθείας στην Καθαρή θέση	4.901	4.901
Υπόλοιπο 31.12.2017	458.503	458.666

27. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εφαρμόζουν από 01.01.2013 το αναθεωρημένο πρότυπο ΔΛΠ 19 «Παροχές προς εργαζομένους» με αναδρομική εφαρμογή από 01.01.2012 σύμφωνα με το ΔΛΠ 8 «Λογιστικές Πολιτικές μεταβολές των λογιστικών εκτιμήσεων και σφαλμάτων». Θεμελιώδη αλλαγή του νέου προτύπου, είναι η άμεση αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών και ζημιών και του κόστους προϋπηρεσίας που προκύπτουν από τα προγράμματα καθορισμένων παροχών και δεν μετακυλύονται με βάση την πολιτική του «περιθωρίου», με βάση το προηγούμενο ΔΛΠ 19.

Ο λογαριασμός στις οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ Ευρώ	31.12.2017	31.12.2016
Πρόβλεψη αποζημίωσης Προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	34.135	33.105
Ιατροφαρμακευτική κάλυψη προσωπικού	155.325	168.168
Ειδική εφάπαξ αποζημίωση προσωπικού (προσληφθέντες πριν και μετά την 25-10-1999)	111.546	89.941
Σύνολο	301.006	291.214

Η Εταιρεία έχει υποχρέωση να καλύπτει την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη για το σύνολο των εργαζομένων, των συνταξιούχων και των προστατευμένων μελών τους. Διατηρεί επίσης λογαριασμό αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία και δυο προγράμματα ειδικών εφάπαξ αποζημιώσεων προσληφθέντων πριν και μετά την 25.10.1999.

Η αναλογιστική αποτίμηση υποχρεώσεων καταρτίστηκε σύμφωνα με τις απαιτήσεις του αναθεωρημένου ΔΛΠ 19 από ανεξάρτητους εκτιμητές.

Η μεταβολή οφείλεται στην αλλαγή των οικονομικών υποθέσεων αλλά η σημαντική επίδραση που παρατηρείται στους λογαριασμούς της ειδικής εφάπαξ αποζημίωσης προσωπικού (προσληφθέντες πριν και μετά την 25.10.1999) οφείλεται κυρίως στην προσαύξηση της αποζημίωσης λόγω δώρων αναλογικά για τα έτη 2009 έως 2012.

Συγκεκριμένα η προσαύξηση της αποζημίωσης για τους προσληφθέντες πριν την 25.10.1999 προκαλεί αύξηση της αναλογιστικής υποχρέωσης την 31.12.2017, ίση με Ευρώ 11.172 χιλ. και για τους προσληφθέντες μετά την 25.10.1999, ίση με Ευρώ 639 χιλ. Σύμφωνα με το ΔΛΠ 19, η παραπάνω αύξηση της αναλογιστικής υποχρέωσης θεωρείται κόστος προϋπηρεσίας, το οποίο αναγνωρίζεται άμεσα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο εφαρμογής των Νόμων 3833/2010 και 3845/2010, η ΕΥΔΑΠ εφάρμοσε τις διατάξεις τους, ως δημόσια επιχείρηση κατά το άρθρο 1 παρ.2 Ν.3429/2005. Κατ' επιταγή των σχετικών διατάξεων των ως άνω νομοθετημάτων η ΕΥΔΑΠ περιέκοψε κατά 30% τα επιδόματα εορτών και αδείας σε όσους αποχώρησαν μεταξύ 01.01.2010 και 31.05.2010 και

των οποίων οι συνολικές μεικτές μηνιαίες αποδοχές υπερέβαιναν το ποσό των 3.000 Ευρώ, ενώ σε όσους αποχώρησαν από 01.06.2010 και εφεξής περιέκοψε πλήρως τα αντίστοιχα επιδόματα.

Οι ως άνω περικοπές εφαρμόστηκαν και στο πλαίσιο καταβολής της οφειλόμενης εφάπαξ αποζημίωσης της ΕΣΣΕ 1991, με αποτέλεσμα από το 2010 και έπειτα να ασκούνται μαζικά αγωγές από πρώην εργαζομένους κατά της Εταιρείας με αίτημα την καταβολή σε αυτούς της περικοπείσας αναλογίας επιδομάτων εορτών και αδείας στην ως άνω εφάπαξ αποζημίωση.

Επί του νομικού αυτού ζητήματος εκδόθηκαν δικαστικές αποφάσεις που δικαίωσαν τους πρώην εργαζόμενους, με αποτέλεσμα η Εταιρεία, με την υπ' αριθμ. 19224/24.05.2017 του Διοικητικού Συμβουλίου, να προβεί σε συμβιβαστική επίλυση της ομαδικής εργατικής διαφοράς (σημείωση 28).

α. Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Η κίνηση της πρόβλεψης για αποζημίωση για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 έχει ως ακολούθως:

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Ποσά αναγνωρισμένα στον ισολογισμό		
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	34.135	33.105
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος	-	-
Καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό	34.135	33.105
Ποσά αναγνωρισμένα στον λογαριασμό αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1.354	1.261
Καθαρός τόκος επί της υποχρέωσης/(περιουσιακού στοιχείου)	426	598
Συνολικό διαχειριστικό έξοδο που αναγνωρίζεται στο λογ. αποτελεσμάτων	-	-
Κανονικό έξοδο στον λογαριασμό αποτελεσμάτων	1.780	1.859
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας	-	-
Κόστος περικοπών /διακανονισμών /τερματισμού υπηρεσίας	-	-
Συνολικό έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	1.780	1.859
Μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης		
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	33.105	29.373
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1.354	1.261
Κόστος τόκου	426	598
Εισφορές εργαζομένων	-	-
Παροχές που πληρώθηκαν από το σχέδιο	-	-
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(529)	(767)
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	-	-
Κόστος προϋπηρεσίας κατά την περίοδο	-	-
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)-οικονομικές υποθέσεις	175	2.389
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)-δημογραφικές υποθέσεις	-	-
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)-εμπειρία περιόδου	(396)	251
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	34.135	33.105
Προσαρμογές		
Προσαρμογές στις υποχρεώσεις από αλλαγή των υποθέσεων	(175)	(2.389)
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	396	(251)
Εμπειρικές προσαρμογές στα περιουσιακά στοιχεία	-	-
Συνολικό αναλογιστικό κέρδος /(ζημιά) στην Καθαρή Θέση	221	(2.640)

Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό

Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	33.105	29.373
Εισφορές εργοδότη	-	-
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(529)	(767)
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	1.780	1.859
Μεταβολή στην καθαρή θέση	(221)	2.640
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους	34.135	33.105

Οι αναμενόμενες παροχές (μη προεξοφλημένες) από το πλάνο κατά την επόμενη χρήση προσδιορίζονται σε Ευρώ 2.101 χιλ. Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των σχετικών προβλέψεων αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία έχουν ως εξής:

Αναλογιστικές παραδοχές	2017	2016
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,29%	1,35%
Πληθωρισμός	2018-22: ~1,50%, 2023+: 1,80%	2017-21: ~1,26%, 2022+: 1,80%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2018-22: ~ 1,24%, 2023+: 1,80%	2017-21: ~ 0,94%, 2022+: 1,80%
Διάρκεια Υποχρεώσεων	9,47	9,26

β. Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη

Η Εταιρεία καλύπτει έξοδα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης για τους εργαζομένους, τους συνταξιούχους και τα προστατευόμενα μέλη τους με βάση τον ισχύοντα εσωτερικό κανονισμό. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται, μερικώς, από εισφορές των εργαζομένων και των συνταξιούχων. Οι σχετικές υποχρεώσεις της Εταιρείας που απορρέουν από το πρόγραμμα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης προσδιορίστηκαν με βάση αναλογιστικές μελέτες που διενεργήθηκαν για τις χρήσεις 2017 και 2016.

Η κίνηση της πρόβλεψης για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη κατά τη διάρκεια των χρήσεων 2017 και 2016 έχει ως ακολούθως:

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Ποσά αναγνωρισμένα στον ισολογισμό		
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	155.325	168.168
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος	-	-
Καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό	155.325	168.168
Ποσά αναγνωρισμένα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	2.627	2.080
Καθαρός τόκος επί της υποχρέωσης/(περιουσιακού στοιχείου)	2.875	3.860
Συνολικό διαχειριστικό έξοδο που αναγνωρίζεται στο λογ. αποτελεσμάτων	-	-
Κανονικό έξοδο στον λογ/μό Αποτελεσμάτων	5.502	5.940
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας	-	-
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	-	-
Συνολικό έξοδο στον λογαριασμό αποτελεσμάτων	5.502	5.940
Μεταβολές στην παρούσα αξία της υποχρέωσης		

Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	168.168	157.053
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	2.627	2.080
Κόστος τόκου	2.875	3.860
Εισφορές εργαζομένων	-	-
Παροχές που πληρώθηκαν από το σχέδιο	-	-
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(5.165)	(5.737)
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	-	-
Κόστος προϋπηρεσίας κατά την περίοδο	-	-
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)-οικονομικές υποθέσεις	2.154	22.058
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)-δημογραφικές υποθέσεις	-	-
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)-εμπειρία περιόδου	(15.333)	(11.146)
Παρούσα αξία της υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	155.326	168.168

Προσαρμογές

Προσαρμογές στις υποχρεώσεις από αλλαγή των υποθέσεων	(2.154)	(22.058)
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	15.333	11.146
Εμπειρικές προσαρμογές στα περιουσιακά στοιχεία	-	-
Συνολικό αναλογιστικό κέρδος /(ζημιά) στην Καθαρή Θέση	13.179	(10.912)

Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό

Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	168.168	157.053
Εισφορές εργοδότη	-	-
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(5.165)	(5.737)
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	5.502	5.940
Μεταβολή στην καθαρή θέση	(13.179)	10.912
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους	155.326	168.168

Οι αναμενόμενες παροχές (μη προεξοφλημένες) από το πλάνο κατά την επόμενη χρήση προσδιορίζονται σε Ευρώ 5.239 χιλ.

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των σχετικών προβλέψεων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης έχουν ως εξής:

Αναλογιστικές παραδοχές	2017	2016
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,66%	1,74%
Ιατρικός Πληθωρισμός	2018-22: ~ 1,50%, 2023+: 1,80%	2017-21: ~ 1,26%, 2022+: 1,80%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2018-22: ~ 1,24%, 2023+: 1,80%	2017-21: ~ 0,94%, 2022+: 1,80%
Διάρκεια Υποχρεώσεων	17,12	17,08

γ. Ειδικός εφάπαξ λογαριασμός προσληφθέντων από 26.10.1999

Για τους προσληφθέντες μεταγενέστερα της 25^{ης} Οκτωβρίου 1999, η Εταιρεία είναι υποχρεωμένη να καταβάλλει τις αποζημιώσεις στο σύνολό τους, σύμφωνα με το εργατικό δίκαιο και τη συλλογική σύμβαση εργασίας.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Ποσά αναγνωρισμένα στον ισολογισμό		
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	10.920	8.502
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος	(7.039)	(6.485)
Καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό	3.881	2.017
Ποσά αναγνωρισμένα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	254	147
Καθαρός τόκος επί της υποχρέωσης/(περιουσιακού στοιχείου)	30	17
Συνολικό διαχειριστικό έξοδο που αναγνωρίζεται στο λογ. Αποτελεσμάτων	-	-
Κανονικό έξοδο στον λογαριασμό αποτελεσμάτων	284	164
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας	639	-
Κόστος περικοπών / διακανονισμών /τερματισμού υπηρεσίας	-	-
Συνολικό έξοδο στον λογαριασμό αποτελεσμάτων	923	164
Μεταβολή στη παρούσα αξία της υποχρέωσης		
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	8.502	6.796
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	254	147
Κόστος τόκου	137	165
Εισφορές εργαζομένων	355	367
Παροχές που πληρώθηκαν από το σχέδιο	(17)	(101)
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	-	-
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	-	-
Κόστος προϋπηρεσίας κατά την περίοδο	639	-
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)-οικονομικές υποθέσεις	78	899
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)-δημογραφικές υποθέσεις	-	-
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)-εμπειρία περιόδου	972	230
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	10.920	8.502
Μεταβολή στην αξία των περιουσιακών στοιχείων		
Αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος στην αρχή της περιόδου	6.485	5.914
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	107	148
Εισφορές εργοδότη	2	88
Εισφορές εργαζομένων	355	367
Παροχές που πληρώθηκαν από το σχέδιο	(17)	(101)
Έξοδα	-	-
Προσαρμογή περιουσιακών στοιχείων (μέσω Καθαρής Θέσης)	-	-
Αναλογιστική (ζημιά) / κέρδος	107	70
Αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος στο τέλος της περιόδου	7.039	6.485

Σημειώνεται ότι η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος όπως αναφέρεται ανωτέρω, ανέρχεται σε Ευρώ 7.039 χιλ. και Ευρώ 6.485 χιλ. κατά την 31.12.2017 και την 31.12.2016 αντίστοιχα.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Προσαρμογές		
Προσαρμογές στις υποχρεώσεις από αλλαγή των υποθέσεων	(78)	(899)
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	(972)	(230)
Εμπειρικές προσαρμογές στα περιουσιακά στοιχεία	107	70
Συνολικό αναλογιστικό κέρδος / (ζημιά) στην Καθαρή Θέση	(943)	(1.060)

Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό

Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	2.017	882
Εισφορές εργοδότη	(2)	(88)
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	-	-
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	923	164
Μεταβολή στην καθαρή θέση	943	1.060
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους	3.881	2.017

Οι αναμενόμενες εισφορές και παροχές (μη προεξοφλημένες) από το πλάνο κατά την επόμενη χρήση προσδιορίζονται σε Ευρώ 414 χιλ. και Ευρώ 219 χιλ. αντίστοιχα.

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των σχετικών προβλέψεων του ειδικού εφάπαξ λογαριασμού προσληφθέντων από 26/10/1999 έχουν ως εξής:

Αναλογιστικές παραδοχές	2017	2016
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,54%	1,63%
Πληθωρισμός	2018-22: ~ 1,50%, 2023+: 1,80%	2017-21: ~ 1,26%, 2022+: 1,80%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2018-22: ~ 1,24%, 2023+: 1,80%	2017-21: ~ 0,94%, 2022+: 1,80%
Διάρκεια Υποχρεώσεων	14,07	14,24

δ. Ειδικός εφάπαξ λογαριασμός προσληφθέντων μέχρι 25.10.1999

Με την ψήφιση του άρθρου 45 του Ν.4179/2013 με το οποίο καταργήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 26 του Ν.2939/2001 για την υποχρεωτική κάλυψη του ελλείμματος του λογαριασμού εφάπαξ για τους προσληφθέντες ως την 25.10.1999 από το Ελληνικό Δημόσιο, η Διοίκηση της Εταιρείας προβαίνει σε αναλογιστική μελέτη προκειμένου να σχηματίσει την ανάλογη πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Ποσά αναγνωρισμένα στον ισολογισμό		
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	100.627	81.440
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος	(5.702)	(4.399)
Καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό	94.925	77.041
Ποσά αναγνωρισμένα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1.399	1.358
Καθαρός τόκος επί της υποχρέωσης/(περιουσιακού στοιχείου)	882	1.307
Συνολικό διαχειριστικό έξοδο που αναγνωρίζεται στο λογ. Αποτελεσμάτων	-	-

Κανονικό έξοδο στον λογ/μό Αποτελεσμάτων	2.281	2.665
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας	11.172	-
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	-	-
Συνολικό έξοδο στον λογαριασμό αποτελεσμάτων	13.453	2.665
Μεταβολές στην παρούσα αξία της υποχρέωσης		
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	81.440	73.618
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1.399	1.358
Κόστος τόκου	944	1.380
Εισφορές εργαζομένων	1.210	1.275
Παροχές που πληρώθηκαν από το σχέδιο	(1.190)	(1.154)
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	-	-
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	-	-
Κόστος προϋπηρεσίας κατά την περίοδο	11.172	-
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)- οικονομικές υποθέσεις	(4)	4.513
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)- δημογραφικές υποθέσεις	-	-
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)- εμπειρία περιόδου	5.656	450
Παρούσα αξία της υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	100.627	81.440

Μεταβολή στην αξία των περιουσιακών στοιχείων	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος στην αρχή της περιόδου	4.399	3.059
Αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων	62	74
Παροχές εργοδότη	1.125	1.091
Εισφορές εργαζομένων	1.210	1.275
Παροχές που πληρώθηκαν από το σχέδιο	(1.190)	(1.154)
Έξοδα	-	-
Προσαρμογή περιουσιακών στοιχείων (μέσω Καθαρής Θέσης)	-	-
Αναλογιστική (ζημιά)/κέρδος	97	54
Αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος στο τέλος της περιόδου	5.702	4.399

Σημειώνεται ότι η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος όπως αναφέρεται ανωτέρω, ανέρχεται σε Ευρώ 5.702 χιλ. και Ευρώ 4.399 χιλ. κατά την 31.12.2017 και την 31.12.2016 αντίστοιχα.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Προσαρμογές		
Προσαρμογές στις υποχρεώσεις από αλλαγή των υποθέσεων	4	(4.513)
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	(5.656)	(450)
Εμπειρικές προσαρμογές στα περιουσιακά στοιχεία	97	54
Συνολικό αναλογιστικό κέρδος /(ζημιά) στην Καθαρή Θέση	(5.555)	(4.909)
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό		
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	77.041	70.558
Εισφορές εργοδότη	(1.125)	(1.091)
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	-	-

Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	13.453	2.665
Μεταβολή στην καθαρή θέση	5.555	4.909
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους	94.924	77.041

Οι αναμενόμενες εισφορές και παροχές (μη προεξοφλημένες) από το πλάνο κατά την επόμενη χρήση προσδιορίζονται σε Ευρώ 8.227 χιλ. και Ευρώ 7.277 χιλ. αντίστοιχα.

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των σχετικών προβλέψεων του ειδικού εφάπαξ λογαριασμού προσληφθέντων έως και την 25.10.1999 έχουν ως εξής:

Αναλογιστικές παραδοχές	2017	2016
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,16%	1,22%
Πληθωρισμός	2018-22: ~ 1,50%, 2023+: 1,80%	2017-21: ~ 1,26%, 2022+: 1,80%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2018-22: ~ 1,24%, 2023+: 1,80%	2017-21: ~ 0,94%, 2022+: 1,80%
Διάρκεια Υποχρεώσεων	8,10	8,13

Ανάλυση ευαισθησίας αποτελεσμάτων:

Τα αποτελέσματα της αποτίμησης εξαρτώνται από τις υποθέσεις (οικονομικές και δημογραφικές) εκπόνησης της αναλογιστικής μελέτης. Παρακάτω παρουσιάζεται η αναλογιστική υποχρέωση (DBO) της 31.12.2017 για κάθε πρόγραμμα, για τα ακόλουθα σενάρια ευαισθησίας:

Αναλογιστική υποχρέωση (σε Ευρώ)

Σενάριο	N.2112/20	Ειδικός Λογαριασμός	Υγειονομική Περιθαλψη	Παροχή Ειδικής Σ.Σ
Επιτόκιο προεξόφλησης +0,5%	32.600.126	10.203.841	143.333.449	96.722.924
Επιτόκιο προεξόφλησης -0,5%	35.778.278	11.701.093	168.933.168	104.773.226
Πληθωρισμός +0,5%	35.639.570	10.651.056	168.963.563	99.391.377
Πληθωρισμός -0,5%	32.665.080	11.194.416	143.196.204	101.822.507
Αύξηση αποδοχών +0,5%	34.203.507	11.944.698	155.120.571	105.555.236
Αύξηση αποδοχών -0,5%	34.024.140	9.994.527	155.524.080	95.968.546
Προσδόκιμο επιβίωσης +1 έτος	34.187.662	10.927.174	161.005.699	100.806.276
Προσδόκιμο επιβίωσης -1 έτος	34.077.947	10.912.320	149.879.661	100.430.706

Αναλογιστική υποχρέωση (μεταβολή)

Σενάριο	N.2112/20	Ειδικός Λογαριασμός	Υγειονομική Περιθαλψη	Παροχή Ειδικής Σ.Σ
Επιτόκιο προεξόφλησης +0,5%	-4,5%	-6,6%	-7,7%	-3,9%
Επιτόκιο προεξόφλησης -0,5%	4,8%	7,2%	8,8%	4,1%
Πληθωρισμός +0,5%	4,4%	-2,5%	8,8%	-1,2%
Πληθωρισμός -0,5%	-4,3%	2,5%	-7,8%	1,2%
Αύξηση αποδοχών +0,5%	0,2%	9,4%	-0,1%	4,9%
Αύξηση αποδοχών -0,5%	-0,3%	-8,5%	0,1%	-4,6%
Προσδόκιμο επιβίωσης +1 έτος	0,2%	0,1%	3,7%	0,2%
Προσδόκιμο επιβίωσης -1 έτος	-0,2%	-0,1%	-3,5%	-0,2%

28. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΚΡΕΜΟΔΙΚΙΕΣ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ο λογαριασμός στις οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ Ευρώ	31.12.2017	31.12.2016
Προβλέψεις για εκκρεμοδικίες με εργαζομένους - συνταξιούχους	12.376	18.874
Προβλέψεις για αστικές εκκρεμοδικίες	22.869	22.827
Σύνολο	35.245	41.701

Έχουν ασκηθεί αγωγές για αστικές υποθέσεις κατά της Εταιρείας συνολικού ύψους περίπου Ευρώ 74,7 εκατ. κατά την 31.12.2017. Οι αγωγές αυτές αφορούν κυρίως αποζημιώσεις λόγω καταστροφών από πλημμύρες (λόγω θραύσης αγωγών ή βροχοπτώσεων), είτε αγωγές διάφορων αντισυμβαλλόμενων προμηθευτών και εργολάβων για παραβάσεις συμβατικών όρων. Επίσης υπάρχουν σε εκκρεμότητα δικαστικές υποθέσεις για εργατικές διαφορές ύψους Ευρώ 137,3 εκατ. περίπου. Κατά τη διάρκεια της χρήσης 2017, η Εταιρεία προέβη σε υλοποίηση συμβιβαστικής επίλυσης ομαδικών εργατικών διαφορών με τις υπ' αριθμό :

- 19105/21.12.2016 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου για την επίλυση ομαδικών εργατικών διαφορών και εκταμίευσε ποσό Ευρώ 17 εκατ. περίπου και
- 19224/24.05.2017 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, που αφορά την υπόθεση υπολογισμού της ειδικής εφάπαξ αποζημίωσης με την προσαύξηση των δώρων και των επιδομάτων αδείας και εκταμίευσε ποσό Ευρώ 13 εκατ. περίπου.

Το συνολικό ύψος των προβλέψεων που έχει σχηματίσει η Εταιρεία ανέρχεται σε Ευρώ 37 εκατ. περίπου κατά την 31.12.2017 (ποσό Ευρώ 58,7 εκατ. περίπου κατά την 31.12.2016), εκ των οποίων το ποσό Ευρώ 1,7 εκατ. περίπου, της συμβιβαστικής επίλυσης του υπολοίπου των ανωτέρω αποφάσεων παρουσιάζεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, (το αντίστοιχο περσινό, ανερχόταν σε ποσό Ευρώ 17 εκατ. περίπου).

Η πρόβλεψη επίδικων υποθέσεων βασίζεται σε εκτιμήσεις της Διοίκησης σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών για το ποσό που πιθανολογείται ότι θα εκταμιευτεί.

29. ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Η κίνηση του λογαριασμού στις οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ Ευρώ	31.12.2017	31.12.2016
Αρχική Αξία:		
Επιχορηγήσεις Επενδύσεων	234.081	230.523
Συμμετοχές Καταναλωτών	105.237	104.163
	339.318	334.686
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις		
Επιχορηγήσεις Επενδύσεων	(104.917)	(99.365)
Συμμετοχές Καταναλωτών	(51.214)	(48.584)
	(156.131)	(147.949)
Αναπόσβεστη Αξία		
Επιχορηγήσεις Επενδύσεων	129.164	131.158
Συμμετοχές Καταναλωτών	54.023	55.579
	183.187	186.737

Η Εταιρεία επιχορηγείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω του Ελληνικού Δημοσίου για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων έργων. Επιπροσθέτως, οι πελάτες της Εταιρείας (συμπεριλαμβανομένων του Δημοσίου και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης) απαιτείται όπως συμμετέχουν στη χρηματοδότηση του αρχικού κόστους ανάπτυξης του δικτύου (μετρητές, δικτυακές ενώσεις κλπ.) ή της αναβάθμισής του.

Οι ως άνω επιχορηγήσεις και συμμετοχές καταναλωτών λογίζονται κατά την είσπραξη και εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Τα ποσά αυτά αποτελούν έσοδα επομένων χρήσεων και αποσβένονται βάσει της ωφέλιμης ζωής των σχετικών παγίων, όταν αυτά τεθούν σε λειτουργία. Η απόσβεση των επιχορηγήσεων και των συμμετοχών καταναλωτών εμφανίζεται αφαιρετικά των αποσβέσεων παγίων στα αποτελέσματα χρήσεως.

Εκτός των ανωτέρω επιχορηγήσεων στην Εταιρεία έχουν παρασχεθεί και άλλης φύσεως κρατικές επιχορηγήσεις, όπως η παραχώρηση της νήσου Ψυτάλλειας.

30. ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Το ποσό Ευρώ 18.387 χιλ. την 31.12.2017 και Ευρώ 18.297 χιλ. την 31.12.2016 αφορά εγγυήσεις από πελάτες για την χρήση του μετρητή, εισπραχθείσες κατά την αρχική σύνδεση παροχής. Οι εν λόγω εγγυήσεις επιστρέφονται (χωρίς τόκο) με τον τερματισμό της σύνδεσης από μέρος του πελάτη. Οι ανωτέρω εγγυήσεις έχουν καταχωρηθεί στην ονομαστική τους αξία, και όχι στην εύλογη αξία τους κατά την αρχική καταχώρηση και μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος τους, επειδή μπορούν να απαιτηθούν από τους καταναλωτές σε οποιοδήποτε χρόνο.

31. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ & ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Ο λογαριασμός στις οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

α. Λειτουργικές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Ποσά σε χιλ Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Προμηθευτές	24.956	22.276	24.949	22.268
Παρακρατημένοι πληρωτέοι φόροι	8.061	7.937	8.061	7.937
Ασφαλιστικές και λοιπές εισφορές	2.955	4.867	2.955	4.867
Προκαταβολές πελατών	2.449	2.309	2.449	2.309
Μερίσματα πληρωτέα	468	40.801	468	40.801
Λειτουργικές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	38.889	78.190	38.882	78.182

Οι λειτουργικές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μειώθηκαν κατά Ευρώ 39,3 εκατ. περίπου κυρίως λόγω της εκτέλεσης απόφασης της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 23.12.2016, για την διανομή μερίσματος από τα κέρδη παρελθουσών χρήσεων ποσού Ευρώ 40.470 χιλ.

β. Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Εκκρεμοδικίες με εργαζόμενους – συνταξιούχους	1.753	16.978	1.753	16.978
Επιταγές πληρωτέες	785	869	785	869
Εισπράξεις για λογαριασμό τρίτων	896	912	896	912
Πρόβλεψη μη ληφθείσας άδειας	436	909	436	909
Αποζημιώσεις προσωπικού	91	292	91	292
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	4.339	5.462	4.343	5.460
Βραχυπρόθεσμες Εγγυήσεις καταναλωτών	5.579	5.523	5.579	5.523
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	13.879	30.935	13.883	30.943

Οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μειώθηκαν κατά Ευρώ 17,1 εκατ. περίπου λόγω της υλοποίησης της συμβιβαστικής επίλυση εργατικών διαφορών.

32. ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Δεν έχει συμβεί κάποιο γεγονός το οποίο επηρεάζει σημαντικά την οικονομική διάρθρωση ή την επιχειρηματική πορεία της Εταιρείας και του ομίλου από 31.12.2017 μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων από το Διοικητικό συμβούλιο της Εταιρείας.

33. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ & ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ-ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εφόσον η πιθανότητα για εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη.

1. Σχέσεις με Ελληνικό Δημόσιο

Με κοινή υπουργική απόφαση της 03.12.2013 που εκδόθηκε βάσει νομοθετικών ρυθμίσεων ορίστηκε ότι οι οφειλές του Ελληνικού Δημοσίου προς την Εταιρεία από επιχορηγούμενες δαπάνες επενδυτικού προγράμματος για τη δεκαετία 2000-2010 που απορρέουν από την 09.12.1999 σύμβαση του Ελληνικού Δημοσίου με την Εταιρεία ύψους Ευρώ 294 εκατ. περίπου αποσβένονται με μη φορολογικές οφειλές ισόποσης αξίας της Εταιρείας προς το Ελληνικό Δημόσιο, μέχρι τις 30.6.2013 οι οποίες αφορούν το κόστος του διατεθέντος σε αυτήν αδιύλιστου νερού περιόδου 25.10.2004-30.06.2013. Με την ίδια κοινή υπουργική απόφαση αποσβέστηκαν και οι λοιπές αξιώσεις μέχρι την 30.06.2013 μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και ΕΥΔΑΠ ΑΕ. Με απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων την 27^η Δεκεμβρίου 2013 έγινε αποδεκτή η ανωτέρω κοινή υπουργική απόφαση.

Ωστόσο εκκρεμεί από τη χρήση 2004 η σύναψη έγγραφης συμφωνίας όπως ορίζεται στο άρθρο 15 της από 09.12.1999 σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Εταιρείας η οποία θα καθορίζει το τίμημα του αποληφθέντος μη επεξεργασμένου ύδατος. Ελλείψει γραπτής συμφωνίας, η Εταιρεία συνεχίζει και μετά την 30.06.2013, να συμψηφίζει το τίμημα του αδιύλιστου ύδατος που αντλεί με τις υπηρεσίες συντήρησης και λειτουργίας που προσφέρει για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην Εταιρεία Παγίων «ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ» (σημ.36) επιβαρύνοντας τα αποτελέσματά της. Αλλαγές στην τιμολόγηση των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης θα επιφέρει η εφαρμογή της ΚΥΑ 135275 (αρ. 3, παρ.9), ΦΕΚ 1751/22.05.2017 «Έγκριση γενικών Κανόνων κοστολόγησης και Τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του». Στην παρούσα φάση δεν είναι δυνατόν να προβλεφθούν τυχόν επιπτώσεις από τη διαδικασία αυτή στην μέχρι τώρα ακολουθούμενη τακτική της εταιρείας.

2. Δεσμεύσεις από Ανεκτέλεστες Συμβάσεις

Οι δεσμεύσεις της Εταιρείας που αφορούν επεκτάσεις, βελτιώσεις και συντηρήσεις δικτύων και εγκαταστάσεων, τοποθετήσεις παροχών μονάδων συμπαραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας κ.λ.π. ανέρχονται την 31.12.2017 σε Ευρώ 84 εκατ. περίπου και την 31.12.2016 σε Ευρώ 69 εκατ. περίπου.

3. Εγγυητικές επιστολές

Η Εταιρεία έχει εκδώσει εγγυητικές επιστολές για εξασφάλιση υποχρεώσεων ποσού Ευρώ 230 χιλ. την 31.12.2017.

34. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

A) Συναλλαγές με Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	31.12.2017	31.12.2016
Αμοιβές (Προέδρου & Δ/ντος Συμβούλου και Εκτελεστικών Συμβούλων)	114	114
Αμοιβές & έξοδα παράστασης μελών Δ.Σ.	138	81
Σύνολο	252	195

B) Συναλλαγές και υπόλοιπα με Ελληνικό Δημόσιο και ΟΤΑ

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
1) Συναλλαγές				
- Έσοδα	61.512	58.459	61.512	58.459
- Κόστος πωληθέντων (κόστος κατασκευής έργων)	529	66	529	66
2) Υπόλοιπα				
- Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις (Έργα για λογαριασμό Ελληνικού Δημοσίου)	4.297	3.769	4.297	3.769
- Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις από πελάτες (Διακανονισμοί Δήμων)	12.961	21.038	12.961	21.038
- Απαιτήσεις από Πελάτες (ΟΤΑ, Ελληνικό Δημόσιο)	53.286	38.964	53.286	38.964
- Απαίτηση από Ε.Υ.Δ.Α.Π. ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.	-	-	24	24
- Λοιπές Απαιτήσεις (από το Ελληνικό Δημόσιο για κάλυψη ελλείμματος από αποζημίωση προσωπικού)	258	258	258	258

Οι συναλλαγές με Ελληνικό Δημόσιο και ΟΤΑ αφορούν έσοδα υδροληψίας τιμολογημένα και δεδουλευμένα, καθώς επίσης και δεδουλευμένα έσοδα από το κόστος κατασκευής έργων για λογαριασμό του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών και μεταφορών και του Ν.Π.Δ.Δ «Εταιρεία Παγίων Ε.Υ.Δ.Α.Π».

35. ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΛΕΓΚΤΩΝ

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Αμοιβές Ελεγκτών για τον έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών	50	51	47	48
Λοιπές αμοιβές	15	25	15	25
Σύνολο Αμοιβών	65	76	62	73

36. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΓΙΩΝ «Ε.ΥΔ.Α.Π. ΝΠΔΔ»

1. Η «Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π.» ΝΠΔΔ ιδρύθηκε κατά την εισαγωγή της Εταιρείας στο Χρηματιστήριο Αξιών με σκοπό την μεταβίβαση των φραγμάτων και ταμιευτήρων του Μαραθώνα, του Μόρνου, του Ευήνου και της Υλίκης. Εκτός από τις κατασκευές και επεκτάσεις των εγκαταστάσεων που συνδέονται με τ' ανωτέρω φράγματα και τους ταμιευτήρες, το Ελληνικό Δημόσιο μέσω της «Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π.» ΝΠΔΔ προμηθεύει την Εταιρεία με ακατέργαστο ύδωρ ώστε να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της παροχής υπηρεσιών ύδρευσης.

2. Σημειώνεται ότι:

- το Υδραγωγείο της Υλίκης μέχρι την Βίλιζα Θηβών μεταγράφηκε στα αρμόδια Υποθηκοφυλακεία Θηβών και Ωρωπού.
- Το εργοτάξιο της Άμφισσας και του Χρισσού Δελφών έχουν ήδη ενταχθεί στο Κτηματολογικό γραφείο Αμφίσσης που τελεί χρέη Υποθηκοφυλακείου.

3. Με την απόφαση 18448/24.09.2014 του Διοικητικού Συμβουλίου της «ΕΥΔΑΠ Α.Ε.», εγκρίθηκε η υπογραφή σύμβασης μεταξύ της «Εταιρείας Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π.» ΝΠΔΔ και της «ΕΥΔΑΠ Α.Ε.» που αφορά την από 01.10.2014 υδροδότηση και τιμολόγηση από την «Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ» ΝΠΔΔ, των ΟΤΑ και λοιπών Ν.Π.Δ.Δ., κατά μήκος του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος (Ε.Υ.Σ.) εκτός γεωγραφικής περιοχής δραστηριότητας της ΕΥΔΑΠ Α.Ε.. Συγκεκριμένα η Απόφαση αφορά τους παρακάτω Δήμους:

- Δελφών
- Λεβαδέων (και της ΔΕΥΑΛ)
- Θηβαίων (και της ΔΕΥΑΘ)
- Τανάγρας
- Χαλκιδέων (και της ΔΕΥΑΧ)
- Διστόμου – Αράχωβας

37. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Η Εταιρεία διαχειρίζεται το κεφάλαιό της με τρόπο τέτοιο ώστε να εκπληρώνει τους σκοπούς της, όπως αναφέρονται στην παράγραφο 4α του άρθρου 1 του Ν.2744/99. Επίσης σύμφωνα με την παράγραφο 8 του ίδιου άρθρου απαγορεύεται η σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επί των ακινήτων παγίων στοιχείων της, που χρησιμοποιούνται για την άσκηση των σχετικών με την παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης δραστηριοτήτων της. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 5 του ίδιου νόμου δεν χωρεί αναγκαστική εκτέλεση του ενεργητικού της ΕΥΔΑΠ που χρησιμοποιείται για την άσκηση των σχετικών με την παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης δραστηριοτήτων της.

Η Εταιρεία την τρέχουσα περίοδο δεν προεβεί σε δανεισμό είτε μακροπρόθεσμο είτε βραχυπρόθεσμο. Μετά την εισαγωγή της στο χρηματιστήριο το 2000 και μέχρι το 2013 η Εταιρεία είχε προβεί κυρίως σε βραχυπρόθεσμο δανεισμό, προκειμένου να ανταποκριθεί στις λειτουργικές της υποχρεώσεις λόγω της μη πληρωμής των λογαριασμών ύδρευσης από ορισμένους ΟΤΑ και άλλους δημόσιους φορείς.

Η Εταιρεία φροντίζει να διατηρεί ικανοποιητικό ύψος κεφαλαίων προκειμένου να εξυπηρετεί τους σκοπούς της εφαρμόζοντας την κατάλληλη μερισματική πολιτική.

Δείκτης δανειακής επιβάρυνσης

Ποσά σε χιλ Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Δανειακές Υποχρεώσεις	-	-	-	-
Ταμειακά Διαθέσιμα & Ισοδύναμα	(294.921)	(280.544)	(293.920)	(279.471)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	942.028	904.766	942.191	904.879
Δείκτης καθαρού χρέους προς ίδια κεφάλαια	0	0	0	0

Συνεπώς δεν υφίσταται κίνδυνος από μεταβολή των επιτοκίων των τραπεζών.

38. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Η διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων διεκπεραιώνεται από τις αρμόδιες Διευθύνσεις της Εταιρείας, οι οποίες λειτουργούν με συγκεκριμένους κανόνες που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο θέτει τους στόχους, ορίζει την πολιτική, επιλέγει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, η υλοποίηση του οποίου ανατίθεται στα στελέχη της Εταιρείας. Η ύπαρξη πλαισίου διαχείρισης κινδύνων είναι κεντρικής σημασίας και η διαδικασία παρακολούθησης είναι δομημένη, συνεχής και διαρκής.

(α) Πιστωτικός κίνδυνος

Η έκθεση της Εταιρείας όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα κάτωθι χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία αναλύονται ως εξής:

Κατηγορίες χρηματοοικονομικών στοιχείων	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία	3.659	2.855	3.659	2.855
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	294.921	280.544	293.920	279.471
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	237.299	224.766	237.252	224.742
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	19.034	22.598	19.034	22.598
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	-	-	1.210	1.210
Σύνολο	554.913	530.763	555.075	530.876

Το ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα ενέχουν πιστωτικό κίνδυνο. Η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου γίνεται με συγκέντρωση του μεγαλύτερου τμήματος των διαθεσίμων της Εταιρείας στην Τράπεζα της Ελλάδος και με περιορισμό της έκθεσης στα λοιπά ημεδαπά πιστωτικά ιδρύματα.

Στις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις περιλαμβάνονται απαιτήσεις από ιδιώτες πελάτες, οι οποίες έχουν σχετικά περιορισμένο βαθμό κινδύνου απωλειών κυρίως λόγω της ευρείας διασποράς των απαιτήσεων, ενώ για τις απαιτήσεις από ΟΤΑ, η Εταιρεία εξετάζει την δυνατότητα είσπραξης των ληξιπρόθεσμων οφειλών μέσω κατάρτισης συμβάσεων (διαχείρισης δικτύων ή διακανονισμούς) ή μέσω νομοθετικών ρυθμίσεων.

Στις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις περιλαμβάνονται απαιτήσεις από ιδιώτες πελάτες, για τις οποίες υφίσταται σχετικός κίνδυνος, ο οποίος περιορίζεται με την ανάληψη μέτρων και δράσεων από τις αρμόδιες διευθύνσεις. Οι δράσεις αφορούν τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση των ληξιπρόθεσμων οφειλών και παροχής διευκολύνσεων για την αποπληρωμή αυτών.

Για την κατηγορία των οφειλών της τοπικής αυτοδιοίκησης ΟΤΑ, η Εταιρεία εξετάζει την δυνατότητα είσπραξης των ληξιπρόθεσμων οφειλών μέσω κατάρτισης συμβάσεων (διαχείρισης δικτύων ή διακανονισμούς) ή μέσω νομοθετικών ρυθμίσεων.

Η πρόβλεψη της επισφάλειας για εμπορικές απαιτήσεις αναφέρεται σε ληξιπρόθεσμες οφειλές ιδιωτών πελατών που καθυστερεί η είσπραξή τους για χρονικό διάστημα άνω των δύο ετών, οι οποίες δεν έχουν διακανονιστεί. Επίσης η πρόβλεψη περιλαμβάνει τμήμα ληξιπρόθεσμων οφειλών ιδιωτών πελατών κάτω των δύο ετών, οι οποίες πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια και δεν έχουν διακανονιστεί.

Παρακάτω παρατίθεται πίνακας χρονοανάλυσης για τις απαιτήσεις της Εταιρείας:

Ποσά σε χιλ Ευρώ

ΧΡΟΝΟΑΝΑΛΥΣΗ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ							
2017	Μη Ληξιπρόθεσμες	0-1 μήνα	1-6 μήνες	6 μήνες-2 έτη	2 έτη-5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
ΙΔΙΩΤΕΣ	30.029	9.548	30.352	45.046	33.458	33.422	181.855
ΔΗΜΟΣΙΟ	3.483	736	1.806	3.671	5.369	3.367	18.432
ΟΤΑ	6.411	2.450	8.139	10.901	16.743	860	45.503
Σύνολο	39.923	12.734	40.297	59.617	55.569	37.649	245.789

2016	Μη Ληξιπρόθεσμες	0-1 μήνα	1-6 μήνες	6 μήνες-2 έτη	2 έτη-5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
ΙΔΙΩΤΕΣ	29.133	10.680	30.976	45.590	30.947	27.615	174.940
ΔΗΜΟΣΙΟ	2.615	970	2.110	1.754	4.884	3.177	15.509
ΟΤΑ	7.215	2.093	5.479	17.256	10.067	928	43.038
Σύνολο	38.963	13.742	38.564	64.599	45.899	31.270	233.487

Σημειώνεται ότι το εξοφλημένο ποσό των δόσεων, των διακανονισμών ιδιωτών την 31.12.2017 ανέρχεται σε ποσό Ευρώ 13.069 χιλ. έναντι ποσού Ευρώ 10.035 χιλ. της αντίστοιχης περσινής περιόδου και δεν συμπεριλαμβάνεται στο υπόλοιπο των ιδιωτών πελατών, στον πίνακα της χρονοανάλυσης.

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Εσόδων & Απαιτήσεων και η Διεύθυνση Διαχείρισης Ειδικών πελατών, ελέγχουν διαρκώς τις απαιτήσεις της Εταιρείας, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα (κωδικοί τιμολογίων, κατηγορίες πελατών) και ενσωματώνουν τις πληροφορίες αυτές στις διαδικασίες του πιστωτικού ελέγχου.

Για την αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου η Υπηρεσία Αναγκαστικών Εισπράξεων της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών εξετάζει σε συνεχή βάση και διευθετεί μέσω της δικαστικής οδού (ΝΔ 356/1974 «Κώδικας Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων») ληξιπρόθεσμες οφειλές προς είσπραξη από υδροληψία, δικαιώματα χρήσης και δικαιώματα σύνδεσης ακινήτων από ιδιώτες και ΟΤΑ.

Κανένα από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία δεν έχει εξασφαλιστεί με υποθήκη ή άλλη μορφή πιστωτικής εξασφάλισης.

Αντίστοιχα η Εταιρεία δεν έχει εκχωρήσει σε τρίτους ως μορφής εγγύησης τα χρηματοπιστωτικά μέσα του Ενεργητικού.

(β) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας αντιμετωπίζεται με τη διατήρηση ικανών χρηματικών διαθεσίμων και την εξασφάλιση τραπεζικών πιστώσεων προς χρήση. Δεν υφίσταται κίνδυνος ρευστότητας λόγω της ύπαρξης σημαντικών ταμειακών διαθεσίμων ικανών να καλύψουν τις τρέχουσες λειτουργικές και επενδυτικές ανάγκες.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Εταιρείας, ταξινομημένες σε σχετικές ομαδοποιημένες ημερομηνίες λήξης, οι οποίες υπολογίζονται σύμφωνα με το χρονικό υπόλοιπο από την ημερομηνία ισολογισμού μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης, σε μη προεξοφλημένες τιμές.

Ποσά σε χιλ Ευρώ

ΧΡΟΝΟΑΝΑΛΥΣΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ							
2017	0-1 Μήνα	2-3 Μήνες	3-6 Μήνες	6-12 Μήνες	1- 5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
Δανειακές Υποχρεώσεις	-	-	-	-	-	-	-
Προμηθευτές & Λοιπές Υποχρεώσεις	15.908	27.819	4.594	4.464	39.042	315.576	407.403
Σύνολο	15.908	27.819	4.594	4.464	39.042	315.576	407.403

2016	0-1 Μήνα	2-3 Μήνες	3-6 Μήνες	6-12 Μήνες	1- 5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
Δανειακές Υποχρεώσεις	-	-	-	-	-	-	-
Προμηθευτές & Λοιπές Υποχρεώσεις	65.529	27.527	13.220	4.734	41.136	308.191	460.337
Σύνολο	65.529	27.527	13.220	4.734	41.136	308.191	460.337

(γ) Κίνδυνος Αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς σχετίζεται με το μετοχικό χαρτοφυλάκιο της Εταιρείας, το οποίο αποτελεί μακροπρόθεσμη, στρατηγική επένδυση κι ως εκ τούτου περιορίζεται σε προκαθορισμένα όρια θέσης (Position Limits)

(δ) Κίνδυνοι από την επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων στην Ελλάδα

Με Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου στις 28 Ιουνίου 2015, οι Ελληνικές τράπεζες τέθηκαν σε αργία και επιβλήθηκαν κεφαλαιακοί έλεγχοι. Η τραπεζική αργία έληξε στις 20 Ιουλίου 2015, ενώ σταδιακά περιορίζονται οι κεφαλαιακοί έλεγχοι, ωστόσο μέρος αυτών παραμένει σε ισχύ. Λόγω της ιδιαιτερότητας και της ανελαστικότητας του προϊόντος, η ζήτησή του δεν επηρεάζεται από την επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων, συνεπώς οι σχετικές οικονομικές εξελίξεις στην Ελλάδα δεν επηρέασαν τις εισπράξεις, τις πληρωμές και τον κύκλο εργασιών της Εταιρείας.

(ε) Ρυθμιστικός κίνδυνος

Στις 22 Μαΐου 2017, δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Β 1751, η Κοινή Υπουργική Απόφαση η οποία είχε ως θέμα: «Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του». Η ΕΥΔΑΠ ΑΕ εξετάζει την εφαρμογή των γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος σύμφωνα με την ανωτέρω Κοινή Υπουργική Απόφαση.

Από την προκαταρκτική εξέταση της Κοινής Υπουργικής Απόφασης από την Εταιρεία, προέκυψαν θέματα προς διευκρίνιση, που αφορούν:

- Την τιμή του ακατέργαστου ύδατος, ως βασικό στοιχείο κόστους,
- Το περιβαλλοντικό κόστος και το κόστος πόρου ανά κυβικό μέτρο νερού, καθώς αυτό θα γνωστοποιηθεί στην Εταιρεία, έως την 31 Οκτωβρίου 2018, από τη Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης,
- Το κόστος ευκαιρίας του επενδεδυμένου κεφαλαίου και ειδικότερα η εύλογη ετήσια απόδοση των ιδιωτικών επιχειρηματικών κεφαλαίων που χρησιμοποιούνται,

Με Κοινή Υπουργική Απόφαση που εκδόθηκε στις 03.12.2013, ορίστηκε ότι οι οφειλές του Ελληνικού Δημοσίου προς την Εταιρεία από επιχορηγούμενες δαπάνες επενδυτικού προγράμματος για τη δεκαετία 2000-2010, που απορρέουν από την 09.12.1999 σύμβαση του Ελληνικού Δημοσίου με την Εταιρεία, ύψους Ευρώ 294 εκατ. περίπου, αποσβένονται με μη φορολογικές οφειλές ισόποσης αξίας της Εταιρείας προς το Ελληνικό Δημόσιο, οι οποίες αφορούν το κόστος του διατεθέντος σε αυτήν αδιύλιστου νερού, περιόδου 25.10.2004-30.06.2013.

Ωστόσο εκκρεμεί από τη χρήση 2004 η σύναψη έγγραφης συμφωνίας όπως ορίζεται στο άρθρο 15 της από 09.12.1999 σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Εταιρείας η οποία θα καθορίζει το τίμημα του αποληφθέντος μη επεξεργασμένου ύδατος. Ελλείψει γραπτής συμφωνίας, η Εταιρεία συνεχίζει και μετά την 30.06.2013, να συμψηφίζει το τίμημα του αδιύλιστου ύδατος που αντλεί με τις υπηρεσίες συντήρησης και λειτουργίας που προσφέρει για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην Εταιρεία Παγίων «ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ» επιβαρύνοντας τα αποτελέσματά της.

Μέχρι και τις 31.12.2018, που θα ισχύει το τιμολόγιο που εγκρίθηκε με το ΦΕΚ 3188Β/16.12.2013, δεν τίθεται θέμα επιβάρυνσής της Εταιρείας, με οποιοδήποτε τίμημα για το αδιύλιστο νερό, γεγονός που θα σήμαινε την αύξηση της τιμής του νερού και την πρόσθετη χρέωση των πολιτών.

39. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΥΛΟΓΩΝ ΑΞΙΩΝ

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε ενεργείς αγορές (χρηματιστήρια) (π.χ. παράγωγα, μετοχές, ομόλογα, αμοιβαία κεφάλαια), προσδιορίζεται από τις δημοσιευόμενες τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία Αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων. Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους η οποία είναι η χρηματιστηριακή τους αξία και συνεπώς κατατάσσονται σε επίπεδο 1, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 7, παρ.27B.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργείς αγορές προσδιορίζεται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης και παραδοχών που στηρίζονται σε δεδομένα της αγοράς κατά την ημερομηνία Αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Η ονομαστική αξία μείον προβλέψεις για επισφάλειες των εμπορικών απαιτήσεων εκτιμάται ότι προσεγγίζει την πραγματική τους αξία. Οι πραγματικές αξίες των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για σκοπούς εμφάνισής τους στις οικονομικές καταστάσεις υπολογίζονται με βάση την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμιακών ροών που προκύπτουν από συγκεκριμένες συμβάσεις χρησιμοποιώντας το τρέχον επιτόκιο το οποίο είναι διαθέσιμο για την Εταιρεία για τη χρήση παρόμοιων χρηματοπιστωτικών μέσων.

40. ΕΠΑΝΑΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ

Για την πληρέστερη απεικόνιση των εισροών – εκροών από επενδυτικές δραστηριότητες επιλέχθηκε η ανακατομή του κονδυλίου «τόκοι εισπραχθέντες» για το τμήμα που αφορά «προσαυξήσεις πελατών» από τις επενδυτικές δραστηριότητες στις λειτουργικές δραστηριότητες. Για να καταστούν ομοειδή και συγκρίσιμα τα κονδύλια της χρήσεως 2016 με εκείνα της χρήσεως 2017 αναταξινομήθηκαν τα δημοσιευμένα κονδύλια της Κατάστασης Ταμειακών Ροών 01.01.2016 – 31.12.2016 ως κάτωθι :

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016 Όπως δημοσιεύτηκαν	31.12.2016 Όπως επαναταξινομήθηκαν	31.12.2016 Όπως δημοσιεύτηκαν	31.12.2016 Όπως επαναταξινομήθηκαν
<i>Ποσά σε χιλ. Ευρώ</i>				
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων	41.324	41.324	41.324	41.337
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	45.539	45.539	45.539	45.539
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων και συμμετοχών καταναλωτών	(8.168)	(8.168)	(8.168)	(8.168)
Μειώσεις /Μεταφορές ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	(935)	(935)	(935)	(935)
Έσοδα χρεογράφων	(66)	(66)	(66)	(66)
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	2.944	2.944	2.944	2.944
Λοιπές Προβλέψεις	1.900	1.900	1.900	1.900
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	(13.848)	(13.848)	(13.848)	(13.838)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	4.431	4.431	4.431	4.431
Απομείωση χρεογράφων	18.067	18.067	18.067	18.067
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
(Αύξηση) Μείωση				
Απαιτήσεων	5.843	5.843	5.843	5.835
Υλικά ανταλλακτικά & αναλώσιμα	121	121	121	121
Αύξηση (Μείωση)				
Λειτουργικών Βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	2.056	2.056	2.056	2.055
Εγγυήσεις καταναλωτών	85	85	85	85
Εισφορά εργαζομένων για αποζημίωση	1.911	1.911	1.911	1.911
Πλέον:				
Προσαυξήσεις πελατών εισπραχθείσες	-	3.857	-	3.857
Μείον:				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(36)	(36)	(36)	(36)
Καταβεβλημένοι φόροι	(52.646)	(52.646)	(52.646)	(52.646)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	48.522	52.379	48.536	52.393
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορά ενσώματων ακινητοποιήσεων	(8.442)	(8.442)	(8.442)	(8.442)
Αγορά ασώματων ακινητοποιήσεων	(901)	(901)	(901)	(901)
Είσπραξη επιχορηγήσεων και συμμετοχών καταναλωτών	1.253	1.253	1.253	1.253
Τόκοι εισπραχθέντες	11.481	7.624	11.471	7.614
Μερίσματα εισπραχθέντα	66	66	66	66
Αγορά χρεογράφων	0	0	0	0
Αύξηση κεφαλαίου σε θυγατρική/Είσπραξη από εκκαθ. συνδεδεμένης επιχ.	0	0	0	0
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	3.457	(400)	3.447	(410)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Μερίσματα πληρωθέντα	(31.854)	(31.854)	(31.854)	(31.854)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	(31.854)	(31.854)	(31.854)	(31.854)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α)+(β)+(γ)				
	20.125	20.125	20.129	20.129
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	260.419	260.419	259.342	259.342
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	280.544	280.544	279.471	279.471

2. ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας
Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΥΔΑΠ Α.Ε.)

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΥΔΑΠ Α.Ε.) (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2017, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσεως και συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας ΕΥΔΑΠ Α.Ε. και της θυγατρικής αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2017, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ενοποιημένες ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας "Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων". Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και την ενοποιούμενη θυγατρική της καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Έμφαση Θέματος

Εφιστούμε την προσοχή σας στην υπ' αριθμό 33.1 σημείωση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σχετικά με τον προσδιορισμό του τιμήματος του μη επεξεργασμένου ύδατος που προμηθεύεται η εταιρεία από το Ελληνικό Δημόσιο. Ελλείψει έγγραφης συμφωνίας καθορισμού του ανωτέρω τιμήματος, η Εταιρεία συνεχίζει και μετά την 30.06.2013, ημερομηνία κατά την οποία διακανονίστηκε το σύνολο των οικονομικών εκκρεμοτήτων με το Ελληνικό Δημόσιο, τον προβλεπόμενο στο άρθρο 15 της από 09.12.1999 σύμβασης με το Ελληνικό Δημόσιο συμφωνηισμό του τιμήματος του αδιύλιστου ύδατος με το κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών συντήρησης και λειτουργίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων αποταμίευσης και μεταφοράς ύδατος που ανήκουν στην Εταιρεία Παγίων «ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ».

Αλλαγές στην τιμολόγηση των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης θα επιφέρει η εφαρμογή της ΚΥΑ 135275 (ΦΕΚ 1751/22.05.2017) «Έγκριση γενικών Κανόνων κοστολόγησης και Τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του». Στην παρούσα φάση δεν είναι δυνατόν να προβλεφθούν τυχόν επιπτώσεις από την εφαρμογή της ανωτέρω ΚΥΑ στην μέχρι τώρα ακολουθούμενη τακτική της εταιρείας. Στη γνώμη μας δεν διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με το θέμα αυτό.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Ακρίβεια εσόδων λόγω σύνθετων συστημάτων τιμολόγησης	
Σημαντικό θέμα ελέγχου	Αντιμετώπιση ελεγκτικού θέματος
<p>Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας, ανήλθε για την χρήση που έληξε την 31.12.2017 σε € 327,3 εκατ., (€ 328,8 εκατ. για τη χρήση που έληξε την 31.12.2016).</p> <p>Σχετική αναφορά για τα έσοδα γίνεται στη σημείωση 3 (Λογιστικές αρχές και μέθοδοι) και στη σημείωση 5 (Κύκλος εργασιών) των οικονομικών καταστάσεων.</p> <p>Για την καταχώρηση των εσόδων της εταιρείας απαιτείται η περιοδική καταμέτρηση και τιμολόγηση, με βάση τα ισχύοντα τιμολόγια, των καταναλώσεων 2,1 εκατ. περίπου παροχών.</p> <p>Λόγω των σύνθετων συστημάτων τιμολόγησης και της απαιτούμενης επεξεργασίας μεγάλου όγκου δεδομένων, η ακρίβεια των εσόδων αξιολογήθηκε ως ένα από τα σημαντικότερα θέματα του ελέγχου.</p>	<p>Οι βασικές ελεγκτικές διαδικασίες που πραγματοποιήσαμε περιλάμβαναν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Κατανόηση των εφαρμοζόμενων πολιτικών και διαδικασιών για την αναγνώριση των εσόδων, σε συνδυασμό με τις καταγεγραμμένες στον εσωτερικό κανονισμό εταιρικής διακυβέρνησης και λειτουργίας, διαδικασίες καταμέτρησης, τιμολόγησης και έκδοσης των λογαριασμών. - Αξιολόγηση με τη συνδρομή εξειδικευμένου τεχνικού συμβούλου των πληροφοριακών συστημάτων, της αποτελεσματικότητας λειτουργίας των δικλείδων και της λογιστικής καταχώρησης των εσόδων. - Έλεγχο της πληρότητας της ακρίβειας και του ορθού διαχωρισμού των χρήσεων, εξετάζοντας την καταχώρηση των εσόδων που τιμολογήθηκαν μετά την ημερομηνία λήξης της περιόδου αναφοράς στη χρήση που αναλογούν.
Ανακτησιμότητα εμπορικών απαιτήσεων	
Σημαντικό θέμα ελέγχου	Αντιμετώπιση ελεγκτικού θέματος
<p>Την 31.12.2017, οι εμπορικές απαιτήσεις της Εταιρείας ανέρχονται σε € 273 εκατ. (€ 259 εκατ. την 31.12.2016) ενώ η σχετική συσσωρευμένη απομείωση ανέρχεται σε € 57,5 εκατ. (€ 51,6 εκατ. την 31.12.2016).</p> <p>Οι γνωστοποιήσεις της εταιρείας σχετικά με τις απαιτήσεις από πελάτες, τις ρυθμίσεις οφειλών Δήμων, την χρονική ωρίμανση των ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων και τον προσδιορισμό της απομείωσης, περιλαμβάνονται στις σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων 21,18 και 38.</p> <p>Λαμβάνοντας υπόψη το ύψος των απαιτήσεων, το πλήθος των πελατών και το οικονομικό περιβάλλον αξιολογήσαμε την εκτίμηση της ανακτησιμότητας των απαιτήσεων από πελάτες ως ένα από τα σημαντικότερα θέματα του ελέγχου.</p>	<p>Οι ελεγκτικές μας διαδικασίες σχετικά με την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων περιλάμβαναν, μεταξύ άλλων:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Την κατανόηση και την εξέταση των διαδικασιών παρακολούθησης των απαιτήσεων από πελάτες και των δυνατοτήτων είσπραξης τους μέσω σχετικών νομοθετικών διατάξεων (διακοπή υδροδότησης, εφαρμογή Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, ευθύνη καθολικών ή ειδικών ιδιοκτητών ακινήτων). - Την εκτίμηση των παραδοχών και της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε από την Εταιρεία για τον προσδιορισμό της απομείωσης. - Αξιολόγηση των υπολοίπων ιδιωτών πελατών που περιλαμβάνονται στην κατάσταση χρονοανάλυσης των ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων και της εκτίμησης της απομείωσης βάσει κριτηρίων που ακολουθούνται παγίως. - Αξιολόγηση των σχετικών γνωστοποιήσεων στις οικονομικές καταστάσεις εταιρείας.

Προβλέψεις - Ενδεχόμενες υποχρεώσεις λόγω εργατικών διεκδικήσεων	
Σημαντικό θέμα ελέγχου	Αντιμετώπιση ελεγκτικού θέματος
<p>Στις χρήσεις 2017 και 2016 η εταιρεία προέβη σε συμβιβαστική επίλυση εργατικών διαφορών συνολικού ποσού 13 εκατ. και 17 εκατ. περίπου αντίστοιχα.</p> <p>Την 31.12.2017 είναι σε εκκρεμότητα η εκδίκαση αγωγών εργατικών διαφορών με συνολικό αιτούμενο ποσό € 137 εκατ. Η Διοίκηση της εταιρείας σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών, για το ποσό που πιθανολογείται ότι θα εκταμιευτεί, έχει σχηματίσει πρόβλεψη συνολικού ποσού € 14 εκατ.</p> <p>Δεδομένου ότι δεν είναι δυνατόν να προβλεφθεί με απόλυτη βεβαιότητα μια δικαστική κρίση, λόγω της σημαντικότητας του αιτούμενου ποσού θεωρήσαμε το θέμα των εργατικών διαφορών ως ένα από τα σημαντικότερα θέματα του ελέγχου.</p> <p>Το παραπάνω θέμα περιγράφεται στη σημείωση 28 των οικονομικών καταστάσεων.</p>	<p>Οι βασικές ελεγκτικές διαδικασίες που πραγματοποιήσαμε περιλάμβαναν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Στα πλαίσια της επιβεβαιωτικής επιστολής των εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων λάβαμε από τη Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών της εταιρείας αναλυτική κατάσταση των εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων εργατικών διαφορών και της πιθανολογούμενης έκβασης τους. - Για τις σημαντικότερες υποθέσεις λάβαμε περαιτέρω διευκρινίσεις - γνωματεύσεις από τη Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών και από συνεργαζόμενη με την ΕΥΔΑΠ Δικηγορική Εταιρεία. - Με τη βοήθεια εξειδικευμένων στελεχών μας αξιολογήσαμε τις ανωτέρω γνωματεύσεις των δικηγόρων της εταιρείας. - Αξιολογήσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων στις οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας σε σχέση με το ανωτέρω θέμα.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων”, στις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδης σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την

Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 ν. 4449/2017) της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Συλλέγουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του κ.ν. 2190/1920.
- β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2017.
- γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την εταιρεία ΕΥΔΑΠ Α.Ε. και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου".

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Εταιρεία και την θυγατρική της μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 29/4/2015 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μια συνολική περίοδο 3 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των.

Αθήνα, 29 Μαρτίου 2018

Ευστράτιος Γ. Παπαρίδης

Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
Α.Μ. ΣΟΕΛ 14351

Δημήτριος Χ. Σταύρου

Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
Α.Μ. ΣΟΕΛ 14791

ΣΟΛ **Crowe SOL**

Ο Ρ Κ Ω Τ Ο Ι Λ Ο Γ Ι Σ Τ Ε Σ

Συνεργαζόμενοι Ορκωτοί Λογιστές α.ε.
Μέλος της Crowe Horwath International
Φωκ. Νέγρη 3, 11 257 Αθήνα
Α.Μ. ΣΟΕΛ 125

3. ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ – ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ 2017

Οι παρακάτω ανακοινώσεις/γνωστοποιήσεις έχουν σταλεί στο Ημερήσιο Δελτίο Τιμών και βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Χρηματιστηρίου Αθηνών και στην ιστοσελίδα της Εταιρίας www.eydap.gr.

08/02/2017	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2017
09/02/2017	ΑΛΛΑΓΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ
07/04/2017	ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ 2016 ΣΤΟΥΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ
07/04/2017	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2016
16/06/2017	ΜΕΡΙΣΜΑ ΧΡΗΣΗΣ 2016
16/06/2017	ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΙΟΥΝΙΟΣ 2017
23/06/2017	ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΕ ΣΩΜΑ
07/07/2017	ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΕ ΣΩΜΑ
13/09/2017	ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΣΤΕΛΕΧΩΝ
29/09/2017	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2017
01/11/2017	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2016 ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΠΡΟΤΕΥΟΥΣΗΣ Α.Ε. (Ε.Υ.Δ.Α.Π)

ΑΡ.Γ.Ε.ΜΗ.121678980000
Έδρα: Ορίπειο 156 ΤΚ 11148 Γαλάτσι
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ από 1 Ιανουαρίου 2017 έως 31 Δεκεμβρίου 2017
(όμοιοιόμενα βάσει του κν.2190/20, άρθρο 135 για επιχειρήσεις που αντιστοιχούν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, ενσωματωμένες και μη, κατά το ΔΛΠ)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις, σχετίζονται με μία γενική εμπίστευση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου και της Ε.Υ.Δ.Α.Π.Α.Ε. (η Εταιρεία), Συστασίμ, επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε είδος επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με την Εταιρεία, να ανατρέξει στην διεύθυνση διαδικτύου της, όπου αναρρούνται οι οικονομικές καταστάσεις καθώς και η έκθεση ελέγχου των κωδών ελέγχου όποτε αυτή απαιτείται.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ					ΕΤΑΙΡΕΙΑ						
		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ				ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ											
Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες €											
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ											
Διαφοροποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία		852.522	881.337	852.520	881.337						
Λύα περιουσιακά στοιχεία		1.026	1.284	1.026	1.284						
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		130.735	136.398	131.945	137.608						
Αποθέματα		10.940	12.387	10.940	12.387						
Απαιτήσεις από πελάτες		215.971	207.437	215.955	207.439						
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		321.427	312.997	320.395	311.896						
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		1.532.621	1.551.840	1.532.781	1.551.953						
ΛΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ											
Μετοχές κεφάλαιο		63.900	63.900	63.900	63.900						
Λοιπά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων		878.128	840.866	878.291	840.979						
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		942.028	904.766	942.191	904.879						
Υποχρεώσεις για παραχθέντες εγγυημένες		301.006	291.214	301.006	291.214						
Επιχορηγήσεις επενδύσεων και συμμετοχές τρίτων		183.187	186.737	183.187	186.737						
Προβλέψεις/Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		53.632	59.998	53.632	59.998						
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		52.768	109.125	52.765	109.125						
Σύνολο υποχρεώσεων		590.593	647.074	590.590	647.074						
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		1.532.621	1.551.840	1.532.781	1.551.953						
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ											
Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες €											
Κύκλος εργασιών			1.01-31-12-2017		1.01-31-12-2016						
Μικτά κέρδη			327.343		328.821						
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων			142.865		146.184						
Κέρδη προ φόρων			47.820		49.908						
Κέρδη μετά από φόρους (Α)			66.473		41.324						
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)			43.427		24.049						
Συγκεντρικώς συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α)+(Β)			110.899		65.373						
Καταβάσεις σε:											
Μετοχές Εταιρείας			43.427		24.049						
Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά (σε €)			0,41		0,23						
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων			84.599		87.279						
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ											
Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες €											
Κύκλος εργασιών			1.01-31-12-2017		1.01-31-12-2016						
Μικτά κέρδη			327.343		328.821						
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων			142.865		146.184						
Κέρδη προ φόρων			47.820		49.931						
Κέρδη μετά από φόρους (Α)			66.523		41.337						
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)			5.550		24.062						
Συγκεντρικώς συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α)+(Β)			72.073		65.399						
Καταβάσεις σε:											
Μετοχές Εταιρείας			43.427		24.062						
Προτιμώμενο μερίσμα ανά μετοχή - (σε €)			0,20		0,11						
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων			84.656		87.302						
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ											
Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες €											
Κύκλος εργασιών			1.01-31-12-2017		1.01-31-12-2016						
Μικτά κέρδη			142.846		146.184						
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων			47.877		49.931						
Κέρδη προ φόρων			66.523		41.337						
Κέρδη μετά από φόρους (Α)			43.477		24.062						
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)			5.550		12.738						
Συγκεντρικώς συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α)+(Β)			49.027		11.324						
Καταβάσεις σε:											
Μετοχές Εταιρείας			43.477		24.062						
Προτιμώμενο μερίσμα ανά μετοχή - (σε €)			0,20		0,11						
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων			84.656		87.302						

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- Ο αριθμός των απασχολούμενων προσωπικού του Ομίλου και της Εταιρείας στις 31 Δεκεμβρίου 2017 ανέρχονται σε 2.270 άτομα και την 31 Δεκεμβρίου 2016 σε 2.297 άτομα.
  - Οι προβλέψεις που έχει σχηματίσει η Εταιρεία μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2017 αφορούν: α) Λοιπές για οφειλές υποθέσεις που έχουν ακινηθεί κατά της Εταιρείας συνολικού ύψους περίπου Ευρώ 74,7 εκατ. οι οποίες αφορούν κυρίως αποζημιώσεις λόγω καταστροφών από πλημμύρες (λόγω θραύσης σιγώνης ή βροχοπτώσεων, καθώς και οφειλές διαφόρων αναπαυόμενων χρηματοδοτικών και εγγυημένων περιουσιακών στοιχείων), β) Διακείμενες υποθέσεις για κερθείς διαφοράς ύψους Ευρώ 137,9 εκατ. περίπου. Έκθεση των ετήσιων πλεονών που πιθανόν να προκύψουν αφού κατανοηθούν οφειλές και τραπεζικές οι προεργασίες (α και β) εκφερέσεις διακείμενες υποθέσεις η Ε.Υ.Δ.Α.Π. έχει σχηματίσει προβλεπόμενα συνολικού ύψους Ευρώ 26,3 εκατ. (37 εκατ. -1,7 εκατ.) στις 31 Δεκεμβρίου 2017 έναντι Ευρώ 41,7 εκατ. (58,7 εκατ. -17 εκατ.) κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, οι οποίες εκτιμώνται ετησίως και εκ των οποίων το ποσό Ευρώ 1,7 εκατ. περίπου, της συμβατικής επίλυσης εργατικών ομαδικών διαφορών παρουσιάζονται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις όπως, το ποσό Ευρώ 17 εκατ. την αντίστοιχη πενήνη περίοδο. γ) Με την υπ'αριθμό 19105/ 21.12.2016 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου η Εταιρεία προβλέπει σε συμβατική επίλυση ομαδικών εργατικών διαφορών συνολικού ποσού Ευρώ 17 εκατ. περίπου, το οποίο υλοποιήθηκε την χρήση 2017 και με την υπ'αριθμό 19224/24.05.2017 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου η Εταιρεία προβλέπει σε συμβατική επίλυση ομαδικής εργατικής αποζημίωσης συνολικού ποσού Ευρώ 13 εκατ. περίπου, το οποίο υλοποιήθηκε και αυτή την χρήση 2017 (στη 29) 03 Φόρουσ για τις ανάγκες φορολογικά χρέους 2,4 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2017 όπως και την αντίστοιχη πενήνη περίοδο (στη 11) και ε) Λοιπές προβλέψεις για ετησίως απαιτήσεις (πείλας και χρεώσεις) και αποθέματα Ευρώ 65 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2017 έναντι Ευρώ 58,8 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2016.
  - Όπως παραπάνω αναφέρεται στην σημείωση 33 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, εκκρεμεί από τη χρήση 2004 η σύμβαση έγγραφης συμφωνίας στήριξης ορίζεται στο άρθρο 15 της από 9.12.1999 σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Εταιρείας η οποία θα καθορίσει το ήμισυ του αποπληρωθέντος ακατάρτητου οφείου. Εκλείπει γραπτή συμφωνία, η Εταιρεία συνεχίζει να συμψηφίζει το ήμισυ του οφειλόμενου οφείου που ανά με τις υπηρεσίες στήριξης και λειτουργίες που προσφέρει για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στο ΝΠΔΔ «Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ» επιβάρυνοντας τα αποτελέσματα της.
  - Τα ποσά πληρωθέντων και αγорών αναμεικτά από την έναρξη της τρέχουσας χρήσης και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας στη λήξη της τρέχουσας χρήσης, που έχουν προκύψει από συναλλαγές με τα ουδέτερη μέρη προ αυτήν κατά την έναια του Δ.Λ.Π 24, έχουν ως εξής (ποσά σε χιλιάδες ευρώ).
	ΟΜΙΛΟΣ	2016	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	2016
α) Έσοδα	61.512	58.459	61.512	58.459
β) Έξοδα	529	66	529	66
γ) Απαιτήσεις	70.802	64.029	70.802	64.053
δ) Υποχρεώσεις	252	195	252	195
- Στην τρέχουσα χρήση καταγράφηκε: α) στα "Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους" έσοδα Ευρώ 649 χιλ. που αφορά μεταβολή της ελόγισης αξίας περιουσιακών στοιχείων διαθεσίμων προς πώληση, και β) αναλογιστικό κέρδος Ευρώ 4.901 χιλ. μετά φόρων από προγράμματα καθορισμένων παροχών σύμφωνα με το ουδέτερο Δ.Λ.Π 19.
  - Δεν έχει συμβεί κάποιο γεγονός το οποίο επηρεάζει σημαντικά την οικονομική διάρθρωση ή την επιχειρηματική πορεία της Εταιρείας και του Ομίλου από την 31.12.2017 μέχρι την ημερομηνία έκδοσης των οικονομικών καταστάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας (στη 32).
  - Της ενοποιημένης οικονομικής καταστάσεις, εκτός της ΕΥΔΑΠ, περιλαμβάνεται η ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε. με έδρα την Αθήνα με ποσοστό συμμετοχής 100% της ΕΥΔΑΠ στο κεφάλαιο της, η οποία ενοποιήθηκε με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης. Ως εκ τούτου δεν υπολογίζονται δικαιώματα μοιραγής.
  - Το θέμα έκδοσης των ορκωτών ελεγκτικών λογιστών είναι το ακόλουθο: "Επιφορτίστη την προσαγωγή στις 11/10/2016 στην χρηματοοικονομική κατάσταση σχετικά με τον προσδιορισμό του ήμισυτος του μη επεξεργασμένου οφείου που προκύπτει από την ετάρεια από το Ελληνικό Δημόσιο. Εκλείπει έγγραφη συμφωνία καθορισμού του ανωτέρω ήμισυτος, η Ετάρεια συνεχίζει να συμψηφίζει κατά την οποία διακείμενες το σύνολο των οικονομικών εκκρεσών με το Ελληνικό Δημόσιο, που αφορά ύψους στο άρθρο 15 της από 9.12.1999 σύμβασης με το Ελληνικό Δημόσιο συμφωνημάτων του ήμισυτος του αδελτώτος οφείου με το κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών συντήρησης και λειτουργίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων αποσβέσεων και μεταφοράς οφείας που ανήκουν στην Ετάρεια Παγίων «ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ». Αλλαγές στην τμηλοποίηση των υπηρεσιών οδρωσης και αποχέτευσης θα επηρεάσει η εφαρμογή της ΚΥΑ 132275 (ΦΕΚ 1751/22.05.2017) «Έγκριση γενικών Κανόνων καταπόλησης και Τμηλοποίηση υπηρεσιών οδρωσης». Μέθοδος και διαδικασίες για την ακριβή κόστους των υπηρεσιών οδρωσης στις διάφορες χρήσεις του». Στη παρούσα φάση δεν είναι δυνατόν να προβλεφθούν τυχόν επιπτώσεις από την εφαρμογή της ανωτέρω ΚΥΑ στην μέχρι τώρα ακολουθούμενη τακτική της ετάρειας. Στη γνώμη μας δεν διαπιστώθηκε επηρεάζει σε σχέση με το θέμα αυτό."

Αθήνα, 28 Μαρτίου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ	Η ΠΡΟΪΚΤΗΜΕΝΗ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΝΤ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ ΕΜΜ. ΜΠΕΝΙΣΗΣ	ΛΕΜΟΝΑ ΜΑΡΚ. ΣΚΥΛΑΚΗ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΒΑΣ. ΖΑΡΚΑΚΑΛΟΥ
Α.Δ.Τ. Π720448	Α.Δ.Τ. ΑΒ 521661	Α.Δ.Τ. Ε 971227	Α.Δ.Τ. ΑΒ 253061
		Α.Μ.Α.Ε.Α.Ο.Ε. Α/17806	Α.Μ.Α.Ε.Α.Ο.Ε. Α/112285